Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/2394

6.11.2026

AANBEVELING (EU) 2026/2394 VAN DE COMMISSIE

van 29 oktober 2026

over niet-bindende modelcontractvoorwaarden inzake toegang tot en gebruik van gegevens en niet-bindende standaardcontractbepalingen voor cloudcomputingovereenkomsten

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 292,

Gezien Verordening (EU) 2023/2854 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2023 betreffende geharmoniseerde regels inzake eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van data en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn (EU) 2020/1828 (dataverordening) ([1]), en met name artikel 41,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Eerlijke contractuele rechten en verplichtingen zijn bevorderlijk voor het vertrouwen tussen marktdeelnemers en kunnen de toename van eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van gegevens ondersteunen, evenals een meer concurrerende markt voor dataverwerkingsdiensten, waardoor de voordelen van een gegevenseconomie in de Unie ten volle worden benut.

(2) Om tegemoet te komen aan de behoeften van de digitale economie en om belemmeringen voor een goed functionerende interne datamarkt weg te nemen, is in Verordening (EU) 2023/2854 een geharmoniseerd kader vastgesteld waarin wordt gespecificeerd wie, onder welke voorwaarden en op welke basis, het recht heeft om productgegevens of gegevens van een gerelateerde dienst te gebruiken. Het centrale instrument dat in Verordening (EU) 2023/2854 voor dit doel wordt gebruikt, zijn overeenkomsten. Sinds de toepassing van die verordening is het gebruik van gegevens niet langer gebaseerd op feitelijke controle over gegevens, maar op overeenkomsten. Dit wordt gedaan om rechtszekerheid te creëren met betrekking tot de rechten en verplichtingen van de partijen en zo het delen van gegevens te bevorderen. Daarnaast is Verordening (EU) 2023/2854 erop gericht door middel van evenwichtige overeenkomsten een billijk aandeel van de voordelen voor alle partijen in de waardeketen van gegevens te waarborgen.

(3) Verordening (EU) 2023/2854 voorziet in rechten en verplichtingen van partijen die betrokken zijn bij de toegang tot en het gebruik van gegevens, waarbij regels worden vastgesteld voor het verplicht delen van gegevens, terwijl het voor de partijen mogelijk wordt gemaakt om door middel van overeenkomsten de praktische uitoefening van hun rechten en verplichtingen met betrekking tot die toegang tot en dat gebruik van gegevens te bepalen.

(4) Dataverwerkingsdiensten zijn van fundamenteel belang voor de digitale transitie en een belangrijke factor voor het concurrentievermogen in het digitale tijdperk. Het vermogen van een klant om van de ene dienst naar de andere over te stappen of tegelijkertijd gebruik te maken van de diensten van meerdere aanbieders is een essentiële voorwaarde voor een meer concurrerende markt met lagere toegangsdrempels voor nieuwe aanbieders. In Verordening (EU) 2023/2854 worden regels vastgesteld betreffende het recht van klanten om over te stappen van een aanbieder van dataverwerkingsdiensten naar een andere aanbieder of naar on-premises infrastructuur, en wordt voorzien in specifieke voorwaarden en procedures, die ook betrekking hebben op beveiliging en bedrijfscontinuïteit tijdens het overstapproces. In Verordening (EU) 2023/2854 wordt ook ingegaan op parallel gebruik van meerdere dataverwerkingsdiensten, ter ondersteuning van een succesvolle uitrol van multicloudstrategieën. Daarnaast is in Verordening (EU) 2023/2854 bepaald dat alle bij de overstap betrokken partijen te goeder trouw moeten samenwerken.

(5) De rechten en plichten van klanten en aanbieders van dataverwerkingsdiensten zijn vastgelegd in dientverleningsovereenkomsten voor dataverwerking. Verordening (EU) 2023/2854 voorziet in een verplichting voor aanbieders van dataverwerkingsdiensten om belemmeringen weg te nemen die klanten ervan kunnen weerhouden over te stappen, met inbegrip van contractuele belemmeringen.

(6) Overeenkomstig artikel 41 van Verordening (EU) 2023/2854 is de Commissie belast met de ontwikkeling van modelcontractvoorwaarden inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens en standaardcontractbepalingen voor cloudcomputingovereenkomsten, als instrument ter ondersteuning van de partijen bij het onderhandelen over en het sluiten van dergelijke overeenkomsten en ter bevordering van modellen die eerlijke, redelijke en niet-discriminerende contractuele rechten en verplichtingen bevatten.

([1]) PB L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj.

(7) Overeenkomstig Verordening (EU) 2023/2854 zijn deze modellen in de eerste plaats bedoeld om ondernemingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), te helpen dergelijke overeenkomsten op te stellen, hierover te onderhandelen en ze te sluiten. In Verordening (EU) 2023/2854 wordt ook bepaald dat die modelcontractvoorwaarden, wanneer zij op grote schaal en integraal worden gebruikt, ook het gunstige effect moeten hebben dat zij van invloed zijn op de opzet van overeenkomsten inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens en derhalve in bredere zin leiden tot eerlijkere contractuele betrekkingen bij de toegang tot en het delen van gegevens.

(8) Uit deze doeleinden blijkt dat modelcontractvoorwaarden en standaardcontractbepalingen een belangrijke rol moeten spelen bij de toepassing van Verordening (EU) 2023/2854 en bij het aantonen van de wijze waarop evenwichtige overeenkomsten waarin Verordening (EU) 2023/2854 wordt toegepast, kunnen worden ontworpen, ook voor rechterlijke instanties bij de toepassing van het algemene beding van de oneerlijkheidstoets die is vastgesteld in Verordening (EU) 2023/2854. Voorts moeten geschillenbeslechtingsorganen, zoals bepaald in overweging 55 van Verordening (EU) 2023/2854, rekening houden met de modelcontractvoorwaarden om de eenvormige toepassing van de verordening te waarborgen.

(9) Contractuele vrijheid is een essentieel begrip in relaties tussen ondernemingen en valt als zodanig onder de vrijheid van ondernemerschap uit hoofde van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De Commissie stelt marktdeelnemers hierbij modellen voor hun contractuele betrekkingen ter beschikking die niet-bindend van aard zijn en die, indien de overeenkomstsluitende partijen ervoor kiezen er gebruik van te maken, kunnen worden aangepast, zoals ook uiteengezet in bijlage I, waar de modelvoorwaarden en -bepalingen worden ingevoerd. Deze voorwaarden en bepalingen zijn in de eerste plaats ontwikkeld voor relaties tussen ondernemingen, rekening houdend met Verordening (EU) 2023/2854 en andere wetgeving van de Unie. Zoals voor alle overeenkomsten geldt, moeten partijen die contractuele relaties aangaan met betrekking tot gegevens, voldoen aan dwingende bepalingen van het Unierecht, zoals Verordening (EU) 2023/2854, Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad ([2]) of de dwingende bepalingen van het consumentenrecht, alsook aan dwingende bepalingen van het nationale recht die op die specifieke overeenkomst van toepassing zijn.

(10) Oneerlijke contractuele voorwaarden kunnen de toegang tot gegevens of het overstappen naar een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten commercieel minder haalbaar en soms economisch onbetaalbaar maken.

(11) In Verordening (EU) 2023/2854 wordt een oneerlijkheidstoets ingevoerd van contractvoorwaarden inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens of aansprakelijkheid en rechtsmiddelen voor de inbreuk op of de beëindiging van gegevensgerelateerde verplichtingen, wanneer deze eenzijdig door een partij worden opgelegd in tussen ondernemingen gesloten overeenkomsten. In de modelvoorwaarden en standaardbepalingen werd ook rekening gehouden met de bepalingen die betrekking hebben op deze oneerlijkheidstoets.

(12) Er moeten modelcontractvoorwaarden worden vastgesteld voor verschillende overeenkomsten die betrekking hebben op de toegang tot en het gebruik van gegevens binnen het toepassingsgebied van de hoofdstukken II, III en IV van Verordening (EU) 2023/2854. De eerste aanbevolen modelovereenkomst regelt de rechtsverhouding tussen een gebruiker van een verbonden product of gerelateerde dienst, die op grond van Verordening (EU) 2023/2854 recht heeft op de toegang tot en het gebruik van gegevens, en een gegevenshouder (bijlage II). Hoewel deze modelcontractvoorwaarden kunnen worden gebruikt als een afzonderlijke overeenkomst die parallel loopt met andere overeenkomsten, namelijk a) de overeenkomst voor de aankoop, huur of lease van een verbonden product; b) de overeenkomst voor de levering van gerelateerde diensten; of c) alle overeenkomsten die uit hoofde van Verordening (EU) 2016/679 moeten worden gesloten, kunnen zij ook worden geïntegreerd in een algemene overeenkomst, bijvoorbeeld met betrekking tot de aankoop van het verbonden product. De tweede overeenkomst die onder de modelcontractvoorwaarden valt, is die tussen de gebruiker en een gegevensontvanger (bijlage III). De derde modelovereenkomst is die tussen de gegevenshouder en een gegevensontvanger, met betrekking tot gevallen waarin een gegevenshouder wettelijk verplicht is gegevens beschikbaar te stellen aan een derde, zoals een verplichting om gegevens van verbonden producten of gerelateerde diensten beschikbaar te stellen aan een door de gebruiker aangewezen gegevensontvanger (bijlage IV). De vierde modelovereenkomst is die tussen ondernemingen die op vrijwillige basis gegevens delen, waar uit hoofde van Verordening (EU) 2023/2854 een oneerlijkheidstoets op van toepassing is (bijlage V).

(13) Er moeten standaardcontractbepalingen worden vastgesteld die in overeenkomsten voor dataverwerkingsdiensten kunnen worden opgenomen om de rechten en verplichtingen van klanten en aanbieders weer te geven, in het licht van hoofdstuk VI van Verordening (EU) 2023/2854 en rekening houdend met de noodzaak om contractuele belemmeringen voor overstappen weg te nemen en eerlijke, redelijke en niet-discriminerende contractuele rechten en verplichtingen te waarborgen (bijlagen VI tot en met XII).

([2]) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

(14) Om het gebruik van de modelvoorwaarden en standaardbepalingen te vergemakkelijken, moeten richtsnoeren en toelichtingen in de vorm van informatievakken worden opgenomen. De richtsnoeren en toelichtingen zijn bedoeld om de partijen te ondersteunen door verwijzingen te verstrekken naar de relevante wettelijke verplichtingen, kruisverwijzingen tussen de voorwaarden en bepalingen en, indien nodig, door de gevolgen uit te leggen van de keuzes die de partijen moeten maken, zoals weerspiegeld in de verschillende opties voor een bepaald(e) contractvoorwaarde of -beding,

BEVEELT AAN:

1) dat de overeenkomstsluitende partijen de in de bijlagen I tot en met V opgenomen modelcontractvoorwaarden voor de toegang tot en het gebruik van gegevens gebruiken;

2) dat de overeenkomstsluitende partijen voor cloudcomputingovereenkomsten de in bijlage I en de bijlagen VI tot en met XII opgenomen standaardcontractbepalingen gebruiken;

3) dat de lidstaten het gebruik van de aanbevolen modelcontractvoorwaarden en standaardcontractbepalingen bevorderen, onder meer via hun aangewezen geschillenbeslechtingsorganen en bevoegde autoriteiten als bedoeld in Verordening (EU) 2023/2854.

Gedaan te Brussel, 29 oktober 2026.

Voor de Commissie
Michael McGRATH
Lid van de Commissie

BIJLAGE I

ALGEMENE INLEIDING

1. **Achtergrond**

In 2022 heeft de Commissie een deskundigengroep opgericht, bestaande uit deskundigen die op grond van hun persoonlijke capaciteiten zijn aangesteld om de Commissie te ondersteunen bij het verstrekken van praktische instrumenten aan marktdeelnemers die nieuwe rechten en verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) 2023/2854 (hierna "dataverordening" genoemd) zouden uitoefenen. De deskundigen hebben modelcontractvoorwaarden (MCT's) opgesteld voor de toegang tot en het gebruik van gegevens en standaardcontractbepalingen (SCC's) voor dataverwerkingsdiensten. Deze MCT's en SCC's zijn opgenomen in een verslag dat in april 2025 in het register van de groep is gepubliceerd. De deskundigengroep werd ondersteund door een subgroep bestaande uit ondernemingen en Europese en nationale bedrijfsorganisaties. De subgroep heeft de deskundigen gedurende het hele proces feedback gegeven.

Om de deskundigen extra input te geven, hebben de diensten van de Commissie niet alleen gerichte raadplegingen georganiseerd door de ontwerpmodellen te testen met ondernemingen die zich vrijwillig voor deze oefening hadden aangemeld, maar ook twee openbare raadplegingsronden (een over de door de deskundigen opgestelde versie van de MCT's en SCC's en een over de definitieve versies in het verslag van de deskundigengroep).

Op basis van het verslag van de deskundigengroep en de tijdens de openbare raadplegingen ontvangen input heeft de Commissie, zoals vereist krachtens artikel 41 van de dataverordening, de MCT's en SCC's opgesteld, die als bijlagen bij deze aanbeveling zijn opgenomen.

De MCT's en SCC's zijn niet bindend. Zij zijn zodanig opgesteld dat zij door de partijen kunnen worden aangepast aan hun contractuele behoeften. De partijen moeten er echter rekening mee houden dat deze MCT's en SCC's zijn opgesteld om in overeenstemming te zijn met de rechten en verplichtingen uit hoofde van de dataverordening en ook zijn ontworpen om met elkaar in overeenstemming te zijn. Zij bevatten informatie over hun vrijwillige karakter en advies aan de partijen om na te denken over de juridische gevolgen van eventueel aangebrachte wijzigingen. Daarnaast moeten de krachtens artikel 10 van de dataverordening aangewezen geschillenbeslechtingsorganen rekening houden met de MCT's en de SCC's.

De MCT's en SCC's werden voornamelijk opgesteld voor de contractuele relaties tussen ondernemingen. Zij kunnen echter ook worden gebruikt in relaties tussen ondernemingen en consumenten. In dat geval zouden echter aanvullende bepalingen moeten worden toegevoegd om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met het dwingend recht inzake consumentenbescherming (bv. het herroepingsrecht van de consument in het geval van online/op afstand gesloten overeenkomsten).

Het gebruik van deze MCT's en SCC's ontslaat de partijen niet van hun verplichting om ervoor te zorgen dat de toepasselijke dwingende bepalingen van het Unierecht of het nationale recht worden nageleefd. Het gebruik van de MCT's en SCC's staat volledig ter beoordeling van de partijen. De Commissie is niet aansprakelijk voor eventuele gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de bepalingen.

De Commissie kan deze modelcontractvoorwaarden en standaardcontractbepalingen herzien in het licht van de toepassing ervan en de gevolgen ervan voor ondernemingen en marktpraktijken.

2. **Modelcontractvoorwaarden**

De MCT's in de bijlagen II tot en met V zijn ontwikkeld om partijen te helpen bij het opstellen van en onderhandelen over overeenkomsten voor de toegang tot en het gebruik van gegevens (persoonsgegevens en niet-persoonsgebonden gegevens). Deze overeenkomsten hebben tot doel eerlijke, redelijke en niet-discriminerende contractuele rechten en verplichtingen te waarborgen, met inbegrip van redelijke compensatie en de bescherming van bedrijfsgeheimen.

De contractpartijen worden gedefinieerd aan het begin van elk van de MCT's, in voorkomend geval volgens de voorwaarden van de dataverordening: gegevens, gegevenshouder, gebruiker, gegevensontvanger enz.

Welke MCT's moeten worden gebruikt voor welke soort gegevensuitwisseling?

De MCT's in bijlage II zijn ontworpen voor overeenkomsten tussen een gegevenshouder en een gebruiker van een verbonden product of gerelateerde dienst, waarbij de gegevenshouder gebruik wil maken van gegevens die met het product/de dienst zijn gegenereerd.

De MCT's in bijlage III zijn ontworpen voor overeenkomsten tussen een gebruiker van een verbonden product of gerelateerde dienst en een derde gegevensontvanger, waarbij de gebruiker een gegevenshouder verzoekt gegevens beschikbaar te stellen aan een gegevensontvanger op grond van artikel 5 van de dataverordening.

De MCT's in bijlage IV zijn ontworpen voor overeenkomsten tussen een gegevenshouder en een derde gegevensontvanger die een onderneming is, waarbij een gegevenshouder (krachtens artikel 5 van de dataverordening) verplicht is gegevens beschikbaar te stellen aan een ontvanger wanneer een gebruiker van het product daarom verzoekt. Zij kunnen ook met passende wijzigingen worden gebruikt wanneer een gegevenshouder verplicht is gegevens beschikbaar te stellen aan een derde die gegevens ontvangt op grond van ander Unierecht of nationale wetgeving die op grond van Unierecht is vastgesteld.

De MCT's in bijlage V zijn ontworpen voor overeenkomsten tussen een gegevensdeler en een gegevensontvanger, waarbij de gegevensdeler de gegevens vrijwillig en onafhankelijk van een verzoek van een gebruiker of een soortgelijke partij ter beschikking wil stellen van een gegevensontvanger. De term "gegevensdeler" is gekozen om rekening te houden met de meerdere scenario's die hier mogelijk zijn.

De partijen moeten hun eigen situatie identificeren aan de hand van de verschillende hierboven uiteengezette scenario's en vervolgens de relevante MCT's gebruiken.

Juridische waarde van de MCT's met betrekking tot de dataverordening en andere toepasselijke wetgeving

Het gebruik van de MCT's door overeenkomstsluitende partijen doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die zij hebben uit hoofde van de dataverordening of uit hoofde van ander Unierecht of overeenkomstig het Unierecht vastgestelde wetgeving van de lidstaten, met inbegrip van de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en de rechten van betrokkenen uit hoofde van Verordening (EU) 2016/679, en uit hoofde van het mededingingsrecht.

De partijen moeten bijzondere aandacht besteden aan het delen van gegevens wanneer het persoonsgegevens of gemengde datasets betreft. Met name geldt dat gegevenshouders persoonsgegevens beschikbaar moeten stellen aan gebruikers of derden, zoals voorgeschreven in Verordening (EU) 2023/2854, maar alleen zolang er een rechtsgrondslag is in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679.

Zoals bij elke overeenkomst vormt het gebruik van de modelcontractvoorwaarden door de partijen geen beletsel voor een bevoegde rechterlijke instantie of een bevoegde administratieve autoriteit om de overeenkomst of bepaalde voorwaarden daarvan nietig te verklaren wegens niet-naleving van het Unierecht of het lidstatelijke recht.

3. **Standaardcontractbepalingen**

Deze SCC's zijn bedoeld om de partijen bij te staan bij de contractuele uitvoering van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de dataverordening. De SCC's zijn een set modulaire bepalingen, die elkaar aanvullen, maar ook los van elkaar kunnen worden gebruikt. Zij zijn bedoeld om te worden opgenomen in overeenkomsten voor dataverwerkingsdiensten.

De SCC's zijn bedoeld om afnemers en aanbieders van alle dataverwerkingsdiensten binnen het toepassingsgebied van de dataverordening te helpen, ongeacht of dit overheidsinstellingen, particuliere partijen of anderszins zijn, en of het om kleine, middelgrote of grote ondernemingen gaat.

In overeenstemming met de definitie van een dataverwerkingsdienst in de dataverordening zijn deze SCC's van toepassing op alle clouddienstmodellen, met inbegrip van infrastructuur als dienst (Infrastructure-as-a-Service — IaaS), platform als dienst (Platform-as-a-Service — PaaS) en software als dienst (Software-as-a-Service — SaaS), wanneer zij de kenmerken vertonen die zijn vastgelegd in artikel 2, lid 8, van de dataverordening.

In de SCC's in het kader van de dataverordening zijn de vereisten van de AVG ([1]) niet opgenomen. Contractuele bepalingen om de naleving van de AVG te waarborgen, moeten in de overeenkomst worden opgenomen. De Commissie heeft standaardcontractbepalingen vastgesteld voor de relatie tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker, om te helpen bij zowel de naleving van de AVG als bij de doorgifte van persoonsgegevens naar landen buiten de EER ([2]).

De standaardcontractbepalingen uit hoofde van de AVG stellen entiteiten die ze gebruiken in staat om de naleving van bepaalde vereisten van de AVG te waarborgen en aan te tonen. Deze standaardcontractbepalingen kunnen niet door de partijen worden gewijzigd en kunnen in een bredere overeenkomst worden opgenomen of als op zichzelf staande overeenkomst worden gebruikt.

Hoe moeten de SCC's worden gebruikt?

Hoewel het wordt aanbevolen om de hele reeks SCC's te gebruiken, is het belangrijk op te merken dat deze SCC's niet de volledige overeenkomst voor dataverwerkingsdiensten vormen die van toepassing zou zijn tussen een afnemer en een aanbieder. Andere onderwerpen die niet in de dataverordening en de SCC's aan bod komen, moeten deel uitmaken van een dergelijke overeenkomst.

Een reeks "definities" die in de verschillende SCC's worden gebruikt en in overeenstemming zijn met de dataverordening, is opgenomen in bijlage XII. Indien andere definities worden gebruikt dan die welke in de SCC's worden voorgesteld, moeten de SCC's dienovereenkomstig worden aangepast. Dit is slechts één voorbeeld van aanpassingen die mogelijk zijn terwijl nog steeds de volledige set wordt gebruikt, of een deel van de SCC's.

Gemakshalve bevatten de SCC's kruisverwijzingen die een aantal bepalingen van de SCC's koppelen aan relevante bepalingen in de dataverordening of aan andere SCC's.

Er kunnen aanvullende regels en vereisten van toepassing zijn op dataverwerkingsdiensten in specifieke sectoren die ook in aanmerking moeten worden genomen (bv. in de financiële, gezondheids-, telecom-, industrie-, energie- of overheidssector). De dataverordening voorziet in uitzonderingen op bepaalde verplichtingen in verband met de SCC's voor overstappen en uitstappen. Verdere uitleg is te vinden in de SCC's voor overstappen en uitstappen.

De dataverordening voorziet in specifieke mogelijkheden om geschillen aan te pakken:

de afnemer en de aanbieder hebben toegang tot een geschillenbeslechtingsorgaan dat door de lidstaten is aangewezen overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de dataverordening; en

elk van de partijen kan een klacht indienen bij de bevoegde autoriteit in de eigen lidstaat overeenkomstig artikel 37, lid 5, punt b), van de dataverordening.

([1]) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([2]) Publications on the Standard Contractual Clauses (SCCs) — Europese Commissie.

Bij de aanwijzing bepalen de lidstaten echter de taken en bevoegdheden van de betrokken bevoegde autoriteit, die tot op zekere hoogte van lidstaat tot lidstaat kunnen verschillen. Het is dus mogelijk dat een dergelijke autoriteit niet bevoegd is om alle geschillen tussen de afnemer en de aanbieder te beslechten. De partijen moeten nagaan wat de meest geschikte manier is om de andere partij te verplichten haar wettelijke en contractuele verplichtingen na te komen en hoe geschillen kunnen worden beslecht.

De partijen kunnen overeenkomen meerdere diensten in één overeenkomst onder te brengen, die de "masterdienstenovereenkomst" kan worden genoemd of een andere titel kan krijgen ("de overeenkomst"). Dit is nog een reden waarom wordt aanbevolen de SCC's aan de overeenkomst toe te voegen. Als de overeenkomst alle diensten dekt en als de afnemer besluit om voor een of meer diensten over te stappen, blijft de overeenkomst van kracht voor de andere diensten.

Indien de partijen voornemens zijn deze SCC's slechts gedeeltelijk te gebruiken of er wijzigingen in aan te brengen, moeten zij zorgvuldig overwegen hoe dit van invloed kan zijn op de contractuele rechten en verplichtingen. In dergelijke situaties wordt altijd aanbevolen juridisch en ander professioneel advies in te winnen.

BIJLAGE II

MODELCONTRACTVOORWAARDEN

VOOR OVEREENKOMSTEN INZAKE DE TOEGANG TOT EN HET GEBRUIK VAN GEGEVENS TUSSEN GEGEVENSHOUDERS EN GEBRUIKERS VAN VERBONDEN PRODUCTEN EN GERELATEERDE DIENSTEN

Deze modelcontractvoorwaarden ("MCT's") zijn bedoeld voor de toegang tot en het gebruik van gegevens en daarmee verband houdende contractuele aangelegenheden die zich kunnen voordoen tussen een gegevenshouder en gebruikers (zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2023/2854 — hierna de "dataverordening" genoemd).

Het belangrijkste nieuwe element van de dataverordening in dit verband is dat:

— gebruikers recht hebben op toegang tot de gegevens die door hun verbonden producten en/of gerelateerde diensten worden gegenereerd (met beschermende maatregelen voor gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd);

— gebruikers die gegevens ook kunnen delen met derden, bijvoorbeeld om gebruik te kunnen maken van aftermarketdiensten;

— de gegevenshouder een overeenkomst moet sluiten met de gebruiker om niet-persoonsgebonden gegevens te gebruiken en te delen;

— oneerlijke contractvoorwaarden met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van de gegevens, of aansprakelijkheid en rechtsmiddelen voor een inbreuk op of de beëindiging van gegevensgerelateerde verplichtingen, niet bindend zijn indien zij eenzijdig door een onderneming aan een andere onderneming zijn opgelegd.

Deze overeenkomst heeft een modulaire structuur en hoewel zij als een volledige overeenkomst kan worden gebruikt, kunnen de partijen ook bepaalde bepalingen selecteren die bij hun specifieke situatie passen. Sommige voorwaarden zijn mogelijk niet voor alle producten en alle overeenkomsten relevant, bijvoorbeeld die betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen of de toepassing van technische beschermingsmaatregelen. Deze moeten alleen door de partijen in de overeenkomst worden opgenomen wanneer dat relevant is. Evenzo moeten beperkingen van de toegang tot, het gebruik van of het delen van gegevens alleen in overeenkomsten worden opgenomen indien dat relevant is, d.w.z. indien de beveiligingsvereisten van het product anders zouden worden ondermijnd, wat ernstige nadelige gevolgen zou hebben voor de gezondheid, veiligheid of beveiliging van natuurlijke personen.

Verschillende bepalingen bevatten opties, en hier moeten de partijen nadenken over hun specifieke behoeften, zakelijke relatie en belangen om de juiste optie te vinden die het beste bij hun overeenkomst past.

Sommige bepalingen zijn ook gemarkeerd met *(indien van toepassing)* en moeten worden opgenomen als aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Hoewel de MCT's door de Commissie worden aanbevolen, zijn zij niet-bindend en kunnen de partijen er altijd van afwijken.

1. Partijen en product(en)/gerelateerde dienst(en)

1.1. Partijen bij de overeenkomst

Deze overeenkomst inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens wordt gesloten

tussen

(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gegevenshouder"),

Volgens de dataverordening wordt onder "gegevenshouder" verstaan: "een natuurlijke of rechtspersoon die overeenkomstig deze verordening, het toepasselijke Unierecht of het overeenkomstig het Unierecht vastgestelde nationale recht, het recht of de verplichting heeft gegevens te gebruiken en ter beschikking te stellen, waaronder — in gevallen waar dat contractueel is overeengekomen — productgegevens of gegevens van een gerelateerde dienst die deze natuurlijke of rechtspersoon heeft opgevraagd of gegenereerd tijdens de verlening van een gerelateerde dienst".

In de meeste scenario's kan de gegevenshouder de fabrikant van het product of de aanbieder van de relevante gerelateerde dienst zijn, of een andere partij die samenwerkt met de fabrikant of aanbieder die de gegevens uit het product of de gerelateerde dienst kan opvragen.

Als meer dan één partij in aanmerking kan komen als gegevenshouder, kan dit op verschillende manieren worden behandeld, bijvoorbeeld:

a) elk van de partijen sluit een eigen overeenkomst met de gebruiker als onafhankelijke gegevenshouder; of
b) een van de partijen sluit een overeenkomst met de gebruiker en treedt daarom op als gegevenshouder; bij gebreke van een overeenkomst met de gebruiker worden de andere partijen beschouwd als derden in de zin van artikel 3.2. Op basis van de overeenkomst met de gebruiker en op basis van overeenkomsten met deze derden kan de gegevenshouder de toegang tot en het gebruik van gegevens coördineren.

Welke van de twee mogelijkheden in een bepaald geval de voorkeur heeft, hangt van veel factoren af. De partijen kunnen bijvoorbeeld overwegen of gebruikers er de voorkeur aan geven om slechts met één partner één overeenkomst te sluiten. De partijen moeten zich ervan bewust zijn dat er een nauw verband bestaat tussen de keuze tussen de twee opties en de wijze waarop de partijen artikel 3.2.1 formuleren.

en

[OPTIE 1] [(*naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen)* ("gebruiker")],

[OPTIE 2] [elke partij die zich identificeert als gebruiker in de zin van de dataverordening en verklaart in te stemmen met de voorwaarden van deze overeenkomst door de volgende stappen te ondernemen: (*technische stappen invoegen die moeten worden genomen door een partij die als gebruiker wordt aangemerkt, zoals informatie die moet worden verstrekt en bevestigingen die moeten worden gedaan via een gebruikersinterface*) ("gebruiker")],

in deze overeenkomst gezamenlijk "de partijen" en afzonderlijk "de partij" genoemd.

Volgens de dataverordening wordt onder "gebruiker" verstaan: "een natuurlijke of rechtspersoon die een verbonden product in eigendom heeft, of aan wie contractueel tijdelijke rechten zijn overgedragen om dat verbonden product te gebruiken, of die gerelateerde diensten ontvangt". Deze overeenkomst kan relevant worden in een breed scala van verschillende scenario's. Aan de ene kant van het spectrum kunnen dit scenario's zijn waarin de gebruiker bekend is bij de gegevenshouder en waarbij juristen aan beide kanten onderhandelen over een op maat gemaakte overeenkomst voor de toegang tot en het gebruik van gegevens (bv. een luchtvaartmaatschappij die vliegtuigen koopt van een vliegtuigfabrikant). Aan de andere kant kunnen dit scenario's zijn waarin massaproducten en -diensten worden uitgerold naar miljoenen consumenten die niet individueel bekend zijn (en wier identiteit wij misschien niet eens willen bekendmaken om redenen van gegevensbescherming) en waarin individuele onderhandelingen eenvoudigweg onmogelijk zijn (bv. verbonden koffiemachines).

Voor dit laatste soort scenario's en vele andere tussenliggende scenario's kan het nuttig zijn om de gebruiker niet bij naam te identificeren, maar aan de hand van de genomen stappen (zoals het aanmaken van een gebruikersaccount of het eenvoudigweg aansluiten van een verbonden koffiemachine en het akkoord gaan met de voorwaarden door op een display op "OK" te klikken). De partijen moeten zich ervan bewust zijn dat de rechter, met name in gevallen waarin consumenten betrokken zijn, zal beoordelen of de procedure zodanig is opgezet dat zij in overeenstemming is met de regels van het toepasselijke algemene verbintenissenrecht en het consumentenrecht, op grond waarvan voorwaarden mogelijk in de overeenkomst moeten worden opgenomen.

1.2. **Product(en)/gerelateerde dienst(en)**

Deze overeenkomst heeft betrekking op:

a) het/de volgende verbonden product(en) ("het product"): (naam en nadere specificaties van het specifieke verbonden product of het soort producten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, invullen);

b) de volgende gerelateerde dienst(en) ("de gerelateerde dienst(en)"): (naam en nadere specificaties van de specifieke gerelateerde diensten of het soort gerelateerde diensten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, invullen - indien van toepassing).

1.2.1. De gebruiker verklaart dat hij of zij de eigenaar van het product is of contractueel gerechtigd is om het product te gebruiken uit hoofde van een huur-, lease- of soortgelijke overeenkomst en/of om de gerelateerde dienst(en) te ontvangen uit hoofde van een dienstenoveenkomst.

[OPTIE 1] [De gebruiker verbindt zich ertoe om, indien nodig, op een met redenen omkleed verzoek aan de gegevenshouder alle relevante documentatie ter ondersteuning van deze verklaringen te verstrekken.]

[OPTIE 2] [Documentatie ter ondersteuning van deze verklaringen en nadere bijzonderheden over wie in het kader van deze overeenkomst als de gebruiker moet worden beschouwd, zijn opgenomen in **aanhangsel 9**.]

Op grond van de dataverordening mag de gegevenshouder een natuurlijke persoon of rechtspersoon niet verplichten om informatie te verstrekken die verder gaat dan wat nodig is om na te gaan of een persoon in aanmerking komt als gebruiker voor de toepassing van de dataverordening. In veel situaties, met name voor massaconsumptiegoederen of bedrijfsapparatuur met een relatief lage gevoeligheid van de gegenereerde gegevens (bv. verbonden koffiemachines, zie hierboven), zal het normaal gesproken onevenredig zijn om verder onderzoek te doen.

2. Gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft

De gegevens waarop deze overeenkomst betrekking heeft, bestaan uit onmiddellijk beschikbare productgegevens of gegevens over de gerelateerde diensten in de zin van de dataverordening en omvatten zowel niet-persoonsgebonden gegevens als persoonsgegevens ("de gegevens").

De gegevenshouder vermeldt de gegevens in **aanhangsel 1**, met een beschrijving van de soort of de aard, het geraamde volume, de frequentie van de verzameling, de opslaglocatie en de bewaartermijn van de gegevens.

Indien gedurende deze overeenkomst andere gegevens dan die vermeld in bijlage 1 ter beschikking van de gebruiker moeten worden gesteld, zal **aanhangsel 1** dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Volgens de dataverordening wordt onder "**productgegevens**" verstaan: "door het gebruik van een verbonden product gegenereerde gegevens die door de fabrikant zo ontworpen zijn dat ze kunnen worden opgevraagd via een elektronische-communicatiedienst, fysieke verbinding of apparaattoegang, door een gebruiker, gegevenshouder of derde, waaronder waar nodig, de fabrikant".

Onder "**gegevens van een gerelateerde dienst**" wordt verstaan: "gegevens die de digitalisering vertegenwoordigen van handelingen van de gebruiker of van gebeurtenissen die gerelateerd zijn aan het verbonden product, die intentioneel door de gebruiker zijn geregistreerd of als een bijproduct van de handeling van de gebruiker zijn gegenereerd tijdens het verlenen van een gerelateerde dienst door de aanbieder".

De productgegevens en gegevens van een gerelateerde dienst kunnen zowel persoonsgegevens als niet-persoonsgebonden gegevens zijn. Het gaat onder meer om "gegevens in ruwe vorm" en "gegevens die zijn voorbewerkt om ze voorafgaand aan verdere verwerking en analyse begrijpelijk en bruikbaar te maken". Maar uitgesloten is "[u]it dergelijke gegevens afgeleide of voortkomende informatie, die het resultaat is van extra investeringen in het koppelen van waarden of inzichten aan die gegevens" (overweging 15).

Onder "**eenvoudig beschikbare gegevens**" wordt verstaan: "productgegevens en gegevens van een gerelateerde dienst die een gegevenshouder rechtmatig verkrijgt of rechtmatig kan verkrijgen van het verbonden product of de gerelateerde dienst, zonder daarvoor een onevenredig grote inspanning te moeten leveren die verder zou gaan dan een eenvoudige handeling".

Zoals in de overwegingen is uitgelegd, sluit deze definitie "gegevens [uit] die worden gegenereerd door het gebruik van een verbonden product waarvan het ontwerp er niet in voorziet dat die gegevens worden opgeslagen of doorgegeven buiten het onderdeel waarin zij worden gegenereerd of buiten het verbonden product als geheel" (overweging 20). "De ontwerpkeuzes van fabrikanten en, in voorkomend geval, Unie- of nationaal recht dat tegemoetkomt aan sectorspecifieke behoeften en doelstellingen of besluiten van de bevoegde autoriteiten, moeten bepalen welke gegevens een verbonden product beschikbaar kan stellen" (overweging 14).

3. Gebruik en delen van gegevens door de gegevenshouder

3.1. Overeengekomen gebruik van niet-persoonsgebonden gegevens door de gegevenshouder

3.1.1. Onverminderd enig wettelijk recht om de gegevens te gebruiken, verbindt de gegevenshouder zich ertoe de gegevens die niet-persoonsgebonden gegevens zijn alleen te gebruiken voor de volgende met de gebruiker overeengekomen doeleinden:

a) het uitvoeren van een overeenkomst met de gebruiker of activiteiten in verband met een dergelijke overeenkomst (bv. het uitreiken van facturen, het opstellen en verstrekken van verslagen of analyses, financiële prognoses of effectbeoordelingen, het berekenen van personeelsbeloningen);

b) het verlenen van ondersteuning, garanties of soortgelijke activiteiten of het beoordelen van vorderingen van gebruikers, gegevenshouders of derden (bv. met betrekking tot storingen van het product) in verband met het product of de gerelateerde dienst;

c) het monitoren en onderhouden van de werking, veiligheid en beveiliging van het product of de gerelateerde dienst en het waarborgen van kwaliteitscontrole;

d) het verbeteren van de werking van een product dat of een gerelateerde dienst die door de gegevenshouder wordt aangeboden;

e) het ontwikkelen van nieuwe producten of diensten door de gegevenshouder, door derden die namens de gegevenshouder optreden (d.w.z. wanneer de gegevenshouder beslist welke taken aan dergelijke partijen zullen worden toevertrouwd en de voordelen daarvan), in samenwerking met andere partijen of via ondernemingen met bijzondere doeleinden (zoals joint ventures);

f) het samenvoegen van deze gegevens met andere gegevens of het creëren van afgeleide gegevens, voor elk rechtmatig doel, onder meer met het doel dergelijke samengevoegde of afgeleide gegevens aan derden te verkopen of anderszins beschikbaar te stellen, mits dergelijke gegevens het niet mogelijk maken specifieke gegevens die aan de gegevenshouder worden doorgegeven uit het verbonden product te identificeren of een derde toe te staan deze gegevens uit de dataset af te leiden.

De partijen moeten aangeven voor welke doeleinden en hoe de gegevenshouder niet-persoonsgebonden gegevens mag gebruiken. De lijst bevat de belangrijkste gemeenschappelijke toepassingen, maar het staat de partijen vrij te kiezen uit de in dit artikel genoemde toepassingen of deze aan te vullen.

Bij het overeenkomen van het gebruik van gegevens kunnen de partijen de gegevens indien nodig in categorieën groeperen. Bredere categorieën kunnen het volgende omvatten:

— productgegevens of gegevens over de status van een dienst (bv. configuratie, versie, diagnostische berichten, verbruiksgegevens, onderhoudsgegevens);

— gebruiksgegevens van de klant (bv. activiteitstijden, soorten activiteiten, geolocatie van het product) — houd er rekening mee dat deze gegevens in bepaalde gevallen persoonsgegevens kunnen zijn en niet onder dit artikel vallen, maar onder artikel 3.3 en andere bepalingen van de overeenkomst;

— gegevens over de gebruikersomgeving (bv. bodemgesteldheid, oppervlakte);

— algemene milieugegevens (bv. weersgegevens).

De partijen moeten zich ervan bewust zijn dat de standaardformulering die hierboven in deze reeks voorwaarden wordt gegeven, ervan uitgaat dat de daarin vermelde doeleinden de doeleinden zijn die worden nagestreefd door de gegevenshouder die partij is bij deze overeenkomst. Wanneer het bijvoorbeeld gaat om de ontwikkeling van nieuwe producten of diensten, wordt aangenomen dat de ontwikkelingsactiviteiten worden uitgevoerd door de gegevenshouder, zij het mogelijk samen met andere partijen, zoals een fabrikant van onderdelen. Het delen van gegevens met dergelijke partijen moet daarom standaard worden toegestaan, zoals bepaald in artikel 3.2.1, punt a), i) en ii).

Het gebruik van de gegevens voor onafhankelijke doeleinden door derden zou vereisen dat deze derden een afzonderlijke overeenkomst met de gebruiker aangaan of dat het optionele artikel 3.2.1, punt a), iii), dat de gegevenshouder toestaat om gegevens aan dergelijke derden te verkopen of te doneren voor eigen doeleinden, van toepassing is.

De gebruiker moet de gevolgen van dergelijk gebruik door de gegevenshouder of derden voor hun activiteiten en hun belangen beoordelen, met name of zij door de gegevenshouder moeten worden vergoed, bijvoorbeeld wanneer de gegevenshouder de door de gebruiker gegenereerde gegevens aan derden kan verkopen.

3.1.2. De gegevenshouder verbindt zich ertoe de gegevens niet te gebruiken:

a) om inzichten te verkrijgen in de economische situatie, activa en productiemethoden van de gebruiker, of in het gebruik van het product of de gerelateerde dienst door de gebruiker op een andere manier die de commerciële positie van de gebruiker op de markten waarop de gebruiker actief is, zou kunnen ondermijnen;

b) [OPTIE] (specificeer gebruik van gegevens dat bijvoorbeeld de legitieme belangen van de gebruiker aanzienlijk schaadt)].

De partijen kunnen nadere bijzonderheden willen verstrekken over wat voor soort gegevensgebruik zij zo schadelijk achten dat het moet worden uitgesloten. Dit zal afhangen van de relevante sector en andere omstandigheden. In het bijzonder kan de gebruiker het volgende willen uitsluiten:

— het gebruik van bepaalde categorieën zeer gevoelige gegevens; en/of

— het gebruik van de gegevens voor specifieke doeleinden.

Geen van de in artikel 3.1.1 overeengekomen vormen van gegevensgebruik mag in strijd zijn met dit artikel en de gegevenshouder verbindt zich ertoe om er met passende contractuele, organisatorische en technische middelen voor te zorgen dat geen enkele derde binnen de organisatie van de gegevenshouder zich bezighoudt met dergelijk gegevensgebruik.

3.2. **Delen van niet-persoonsgebonden gegevens met derden en gebruik van verwerkingsdiensten**

3.2.1. Onverminderd de wettelijke vereisten uit hoofde van het Unierecht of het nationale recht voor een gegevenshouder om gegevens beschikbaar te stellen, kan de gegevenshouder de gegevens die niet-persoonsgebonden gegevens zijn, met derden delen indien:

a) de gegevens door de derde uitsluitend worden gebruikt voor de volgende doeleinden:

i) de gegevenshouder bijstaan bij het bereiken van de doeleinden die zijn toegestaan op grond van artikel 3.1.1;

ii) het bereiken, in samenwerking met de gegevenshouder of via ondernemingen met bijzondere doeleinden, van de doeleinden die zijn toegestaan op grond van artikel 3.1.1;

iii) [OPTIE] [(specificeer de doeleinden die derden voor hun eigen behoeften kunnen nastreven, onafhankelijk van de gegevenshouder, en of de gegevens voor deze doeleinden tegen vergoeding of kosteloos worden gedeeld);] en

b) de gegevenshouder de derde er contractueel toe verplicht:

i) om de gegevens niet te gebruiken voor doeleinden of op een manier die verder gaat dan het gebruik dat is toegestaan in overeenstemming met het voorgaande artikel 3.2.1, punt a);

ii) om te voldoen aan de inhoud van artikel 3.1.2;

iii) om de krachtens artikel 3.4.1 vereiste beschermingsmaatregelen toe te passen; en

iv) [OPTIE 1] [om deze gegevens niet verder te delen, tenzij de gebruiker algemene of specifieke toestemming verleent voor een dergelijke verdere overdracht. De gegevenshouder moet de derde met wie hij of zij gegevens deelt ertoe verplichten de bepalingen die overeenkomen met de punten i) tot en met iv) op te nemen in zijn of haar overeenkomsten met ontvangers.] [OPTIE 2] [om deze gegevens niet verder te delen, behalve zoals uiteengezet in aanhangsel 5.]

[OPTIE] [Nadere bijzonderheden, onder meer met betrekking tot de identiteit of categorieën van derden met wie gegevens kunnen worden gedeeld, beperkingen op het gebruik van de gegevens door derden, evenals verdere voorwaarden en beschermende maatregelen, worden in detail uiteengezet in **aanhangsel 5**.]

3.2.2. Onverminderd artikel 3.2.1 kan de gegevenshouder gebruik maken van verwerkingsdiensten, bijvoorbeeld cloudcomputingdiensten (met inbegrip van infrastructuur als een dienst, platform als een dienst en software als een dienst), hostingdiensten of soortgelijke diensten om, voor eigen rekening en onder eigen verantwoordelijkheid, de in artikel 3.1.1 overeengekomen doeleinden te bereiken. De derden kunnen dergelijke diensten ook gebruiken om, voor eigen rekening en onder eigen verantwoordelijkheid, de in artikel 3.2.1, punt a), overeengekomen doeleinden te bereiken.

3.3. **Gebruik en delen van persoonsgegevens door de gegevenshouder**

3.3.1. De gegevenshouder mag gegevens die persoonsgegevens zijn alleen gebruiken, delen met derden of anderszins verwerken als er in een rechtsgrondslag is voorzien en onder de voorwaarden die zijn toegestaan op grond van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) (AVG) en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie).

([1]) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

3.4. **Door de gegevenshouder genomen beschermingsmaatregelen**

3.4.1. De gegevenshouder verbindt zich ertoe de beschermingsmaatregelen toe te passen om verlies van gegevens en ongeoorloofde toegang tot de gegevens te voorkomen [OPTIE 1] [die redelijk en passend zijn in de omstandigheden, rekening houdend met de stand van de wetenschap en de technologie, mogelijke schade die de gebruiker heeft geleden en de kosten in verband met de beschermingsmaatregelen.] [OPTIE 2] [die nader zijn beschreven in aanhangsel 6.]

De partijen moeten overwegen of zij, indien nodig, in een afzonderlijk aanhangsel alle nadere bijzonderheden willen opnemen over hoe belangrijke belangen van de gebruiker effectief kunnen worden beschermd. Maatregelen kunnen zowel van technische aard zijn (bv. versleuteling, firewalls, gesplitste opslag) als van organisatorische aard (bv. betrokkenheid van een vertrouwde derde). Aangezien de maatregelen evenredig moeten zijn, zal de inhoud ervan sterk variëren, afhankelijk van de aard van de gegevens en de belangen die op het spel staan.

4. **(indien van toepassing) Toegang tot gegevens door de gebruiker op verzoek**

Dit artikel 4 is van toepassing indien de gebruiker geen directe toegang heeft tot de gegevens van het product of de gerelateerde dienst in overeenstemming met artikel 3 van de dataverordening. In dat geval heeft de gebruiker het recht om op verzoek toegang te krijgen tot de gegevens van de gegevenshouder, in overeenstemming met artikel 4 van de dataverordening. Als de gebruiker toegang tot de gegevens wil geven aan een gegevensontvanger, is artikel 7 van toepassing.

4.1. **Verplichting om gegevens beschikbaar te stellen**

4.1.1. De gegevens, samen met de relevante metagegevens die nodig zijn om deze gegevens te interpreteren en te gebruiken, moeten door de gegevenshouder op verzoek van de gebruiker of een namens hem of haar optredende partij toegankelijk worden gemaakt voor de gebruiker. Het verzoek kan worden meegedeeld via (*beschrijf de procedure voor een eenvoudig verzoek langs elektronische weg indien dit technisch haalbaar is*). Om na te gaan of het verzoek door de gebruiker is gedaan, heeft de gegevenshouder geen informatie nodig die verder gaat dan wat nodig is. *(indien van toepassing)* [Indien het verzoek wordt gedaan door een partij die namens de gebruiker optreedt, wordt het bewijs van haar mandaat bij het verzoek gevoegd.]

In aanhangsel 2 worden voorbeelden gegeven van de bijzonderheden die een verzoek kan bevatten.

4.1.2. Wanneer de gebruiker niet de betrokkene is, stelt de gegevenshouder de persoonsgegevens alleen ter beschikking van de gebruiker wanneer er een geldige rechtsgrondslag is voor het beschikbaar stellen van persoonsgegevens op grond van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 en alleen als, in voorkomend geval, aan de voorwaarden van artikel 9 van die verordening en artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2002/58/EG (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) is voldaan.

In dat verband moet de gebruiker, wanneer hij of zij niet de betrokkene is, de gegevenshouder in elk verzoek dat op grond van de vorige bepaling wordt ingediend, de rechtsgrondslag voor verwerking op grond van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 (en, in voorkomend geval, de toepasselijke afwijking op grond van artikel 9 van die verordening en artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2002/58/EG) aangeven op grond waarvan het beschikbaar stellen van persoonsgegevens wordt gevraagd.

4.2. **Gegevenskenmerken en toegangsregelingen**

4.2.1. De gegevenshouder moet de gegevens kosteloos aan de gebruiker ter beschikking stellen, waarbij de gegevens ten minste van dezelfde kwaliteit zijn als wanneer deze beschikbaar komen voor de gegevenshouder, en in elk geval in een uitgebreid, gestructureerd, algemeen gebruikt en machineleesbaar formaat.

Onder “metagegevens” wordt verstaan: een gestructureerde beschrijving van de inhoud of het gebruik van gegevens die het vinden en gebruiken van die gegevens vergemakkelijkt. Overeenkomstig artikel 4, lid 1, van de dataverordening moeten de metagegevens samen met de gegevens beschikbaar worden gesteld, voor zover de metagegevens “nodig zijn om die gegevens te gebruiken en te interpreteren”.

Hoewel de relevante metagegevens die nodig zijn voor de interpretatie en het gebruik van die gegevens niet zijn vastgelegd en daarom per geval moeten worden geïdentificeerd, bepaalt de dataverordening dat *“[d]e gegevens die beschikbaar moeten worden gesteld [...] de relevante metagegevens [moeten] omvatten, met inbegrip van de basiscontext en de tijdstempel, om de gegevens bruikbaar te maken, in combinatie met andere gegevens, zoals gegevens die zijn gesorteerd en gerubriceerd met andere gegevenspunten die er betrekking op hebben, of die zijn geherformatteerd in een gangbaar formaat*” (overweging 15).

De gegevenshouder en de gebruiker kunnen gebruikmaken van de diensten van een derde (met inbegrip van een derde die databemiddelingsdiensten verleent zoals gedefinieerd in artikel 2 van Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad ([2])) om de uitoefening van de rechten van de gebruiker uit hoofde van artikel 4.1 van deze overeenkomst mogelijk te maken. Een dergelijke derde wordt op grond van de dataverordening niet als gegevensontvanger beschouwd en dergelijke diensten kunnen worden aangeboden door een aanbieder die op grond van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 als poortwachter wordt beschouwd, tenzij hij of zij de gegevens voor zijn of haar eigen zakelijke doeleinden verwerkt.

Een derde die namens de gegevenshouder of gebruiker een dienst verleent, wordt op grond van de dataverordening niet als gegevensontvanger beschouwd en deze diensten kunnen worden aangeboden door een aanbieder die op grond van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) als poortwachter wordt beschouwd, tenzij hij of zij de gegevens voor zijn of haar eigen zakelijke doeleinden verwerkt.

4.2.2. De gebruiker moet toegang krijgen tot de gevraagde gegevens:

a) op een gemakkelijke en veilige wijze;

b) onmiddellijk;

(indien van toepassing) [c) continu en in real time].

4.2.3. Om aan de vereisten van de artikelen 4.2.1 en 4.2.2 te voldoen, specificeert de gegevenshouder deze toegangsregelingen in aanhangsel 1.

Krachtens artikel 4, lid 1, van de dataverordening moeten de gegevens zonder onnodige vertraging en, indien relevant en technisch haalbaar, continu en in real time beschikbaar worden gesteld.

Aangezien er verschillende manieren zijn om deze wettelijke vereisten uit te voeren, moet de gegevenshouder in aanhangsel 1 alle nadere bijzonderheden specificeren over de wijze waarop toegang wordt verleend. De toegangsvoorwaarden mogen geen afbreuk doen aan de rechten die aan de gebruiker worden verleend op grond van de dataverordening of andere toepasselijke wetgeving.

Rekening houdend met deze beperking moet de gegevenshouder, als eerste stap, beslissen of hij of zij wil voorzien in:

— volledige overdracht van de gegevens, d.w.z. een kopie van de gegevens wordt overgebracht naar een medium waarover de gebruiker controle heeft:

— door middel van doorgifte op initiatief van de gegevenshouder (push), zoals onlinedoorgifte, het uploaden naar de cloudruimte van de gebruiker of levering van een materiële drager waarop de gegevens zijn opgeslagen; of

— door middel van door de gebruiker geactiveerde opvraging (pull), zoals wanneer hem of haar een API wordt verstrekt, toegang tot de cloudruimte van de gegevenshouder of soortgelijke instrumenten waarmee de gebruiker toegang kan krijgen tot de gegevens en deze kan extraheren; of

— toegang tot de gegevens waar ze zijn opgeslagen, d.w.z. dat de gegevens worden geraadpleegd en verwerkt op een medium waarover de gegevenshouder of een vertrouwde derde controle heeft, bijvoorbeeld door de gebruiker die toegang krijgt tot een speciale ruimte op de servers van de gegevenshouder of de vertrouwde derde, maar dat de gegevens niet worden overgedragen naar een medium waarover de gebruiker controle heeft, tenzij er speciale regelingen zijn getroffen.

Volledige overdracht geeft de gebruiker maximale vrijheid, terwijl toegang tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen het risico voor gebruikers verhoogt dat hun zakelijke ideeën bekend worden. In aanvulling daarop wordt, krachtens artikel 13, lid 5, punt e), van de dataverordening, "[e]en contractueel beding [...] geacht oneerlijk te zijn [...] indien het ertoe strekt of tot gevolg heeft dat de partij waaraan het beding eenzijdig is opgelegd, wordt verhinderd tijdens de looptijd van de overeenkomst of binnen een redelijke termijn na de beëindiging ervan een kopie van de door die partij verstrekte of gegenereerde gegevens te verkrijgen". Daarom moet volledige overdracht de standaardregel zijn.

([2]) Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (datagovernanceverordening) (PB L 152 van 3.6.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj).

([3]) Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2019/1937 en (EU) 2020/1828 (digitalemarktenverordening) (PB L 265 van 12.10.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

Volledige overdracht vermindert echter aanzienlijk het vermogen van de gegevenshouder om misbruik te voorkomen en zijn of haar belangen te beschermen, bijvoorbeeld bedrijfsgeheimen. Daarom moet ook toegang tot en verwerking op de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen, mogelijk zijn. Om een dergelijke toegang in overeenstemming te brengen met de belangen van de gebruiker, zal toegang tot de plaats waar de gegevens worden opgeslagen op een medium dat wordt beheerd door een vertrouwde derde vaak de voorkeur hebben boven toegang op een medium dat wordt beheerd door de gegevenshouder. Toegang tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen, moet normaal gesproken nog steeds toegang op afstand betekenen, en toegang ter plaatse moet worden beperkt tot extreme situaties met de hoogste mate van gevoeligheid.

Als toegang wordt verleend tot de plaats waar de gegevens worden opgeslagen, moet een aantal nadere bijzonderheden worden verduidelijkt, waaronder hoe ervoor kan worden gezorgd dat de zakelijke ideeën van de gebruiker niet worden bekendgemaakt en welke gegevens de gebruiker mag extraheren en overdragen naar een medium waarover hij of zij zelf controle heeft (bv. uit de verwerkingsactiviteiten van de gebruiker afgeleide of voortkomende gegevens).

Krachtens artikel 4, lid 1, van de dataverordening moeten de gegevens onmiddellijk en, indien relevant en technisch haalbaar, continu en in real time beschikbaar worden gesteld. Daarom moet de gegevenshouder in het aanhangsel specificeren of continu en in real time toegang kan worden verleend, en zo niet, met welke frequentie.

De gegevenshouder moet ook aandacht besteden aan een reeks andere kwesties, zoals welke toegangsgegevens vereist zijn en welke en hoeveel medewerkers van de gebruiker toegang hebben tot de gegevens.

4.2.4. De gegevenshouder moet de gebruiker, zonder extra kosten, de informatie verstrekken die nodig is voor toegang tot de gegevens in overeenstemming met artikel 4 van de dataverordening.

Dit omvat met name het verstrekken van informatie waarover de gegevenshouder gemakkelijk kan beschikken betreffende eventuele rechten van derden met betrekking tot de gegevens, zoals rechten van betrokkenen die voortvloeien uit Verordening (EU) 2016/679, of feiten die aanleiding kunnen geven tot dergelijke rechten.

De gegevenshouder specificeert deze informatie in **aanhangsel 1**.

Het staat de partijen vrij om overeenstemming te bereiken over aanvullende ondersteuning, kosteloos of tegen betaling, die verder gaat dan de vereisten van de dataverordening.

4.2.5. De gegevenshouder verbindt zich ertoe geen informatie over de toegang van de gebruiker tot de gevraagde gegevens te bewaren die verder gaat dan wat nodig is voor:

a) de goede uitvoering van i) het verzoek om toegang van de gebruiker; en ii) deze overeenkomst;

b) de beveiliging en het onderhoud van de data-infrastructuur;

c) naleving van de wettelijke verplichtingen van de gegevenshouder om dergelijke informatie te bewaren.

4.3. **Terugkoppelingsfuncties**

Als de gebruiker een incident vaststelt dat verband houdt met artikel 2 over de gegevens die onder de overeenkomst vallen, de vereisten van artikel 4.2.1 of 4.2.2 of van **aanhangsel 1** over de gegevenskenmerken en toegangsregelingen en als de gebruiker de gegevenshouder een gedetailleerde beschrijving van het incident verstrekt, moeten de gegevenshouder en de gebruiker te goeder trouw samenwerken om de oorzaak van het incident vast te stellen.

Als het incident werd veroorzaakt door een tekortkoming van de gegevenshouder in de nakoming van zijn of haar verplichtingen, moet hij of zij de inbreuk onmiddellijk verhelpen. Als de gegevenshouder dit niet doet, wordt dit beschouwd als een wezenlijke niet-nakoming en kan de gebruiker zich beroepen op artikel 12 van deze overeenkomst. Indien de gebruiker van mening is dat zijn of haar toegangsrecht op grond van artikel 4, lid 1, van de dataverordening wordt geschonden, heeft de gebruiker ook het recht om een klacht in te dienen bij de bevoegde autoriteit, aangewezen in overeenstemming met artikel 37, lid 5, punt b), van de dataverordening.

Dit artikel geeft de gegevenshouder de mogelijkheid om elke inbreuk op zijn of haar wettelijke of contractuele verplichtingen te verhelpen. Indien de gegevenshouder dit niet onmiddellijk doet, stelt hij of zij de gebruiker in staat gebruik te maken van de contractuele rechtsmiddelen waarin de overeenkomst voorziet in geval van wezenlijke niet-nakoming van de overeenkomst.

Indien de gebruiker van mening is dat zijn of haar toegangsrecht op grond van artikel 4, lid 1, van de dataverordening wordt geschonden, heeft de gebruiker ook het recht om een klacht in te dienen bij de bevoegde autoriteit, aangewezen in overeenstemming met artikel 37, lid 5, punt b), van de dataverordening. De gebruiker moet zich er echter van bewust zijn dat de precieze taken en bevoegdheden van de overeenkomstig artikel 37 aangewezen bevoegde autoriteiten van lidstaat tot lidstaat kunnen verschillen.

De gebruiker heeft altijd het recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen bij de bevoegde rechter of om het geschil voor te leggen aan een alternatief geschillenbeslechtingsorgaan.
De gebruiker moet daarom zorgvuldig beoordelen wat de meest geschikte manier is om de gegevenshouder te verplichten zijn of haar wettelijke en contractuele verplichtingen na te komen.

4.4. **Eenzijdige wijzigingen door de gegevenshouder**

4.4.1. De gegevenshouder kan de specificaties van de gegevenskenmerken of de toegangsregelingen in **aanhangsel 1** eenzijdig wijzigen indien dit objectief gerechtvaardigd is door de normale bedrijfsvoering van de gegevenshouder, bijvoorbeeld door een technische wijziging als gevolg van een onmiddellijk beveiligingslek in de lijn van producten of gerelateerde diensten of een wijziging in de infrastructuur van de gegevenshouder. Elke wijziging moet voldoen aan de eisen van de artikelen 4.2.1 en 4.2.2.

De gegevenshouder moet de gebruiker ten minste (*een redelijke termijn aangeven*) voordat de wijziging van kracht wordt, hiervan in kennis stellen.

Een kortere termijn kan volstaan:

a) wanneer de wijziging geen negatieve gevolgen heeft voor de toegang tot en het gebruik van gegevens door de gebruiker; of

b) wanneer een dergelijke kennisgeving in de gegeven omstandigheden onmogelijk of onredelijk zou zijn, bijvoorbeeld wanneer onmiddellijke wijzigingen vereist zijn vanwege een nieuw ontdekt beveiligingslek.

5. **(indien de door de gegevenshouder op verzoek van de gebruiker ter beschikking gestelde gegevens als bedrijfsgeheim moeten worden beschermd) Bescherming van bedrijfsgeheimen**

1. **Het delen van bedrijfsgeheimen** — Gegevenshouders kunnen de toegang tot gegevens op grond van de dataverordening in beginsel niet weigeren met als enige reden dat bepaalde gegevens als bedrijfsgeheim worden beschouwd, aangezien dit de beoogde effecten van de dataverordening zou ondermijnen.

Zie artikel 5.1.

Bedrijfsgeheimen — Indien de gegevenshouder echter vaststelt dat bepaalde gegevens die onder deze overeenkomst vallen, worden beschermd als bedrijfsgeheim, zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2016/943 ([4]) (hierna de "richtlijn bedrijfsgeheimen" genoemd), heeft hij of zij bepaalde rechten, in de eerste plaats om de vertrouwelijkheid van de betrokken geheimen te blijven beschermen.

Volgens artikel 2, lid 1, van de richtlijn bedrijfsgeheimen wordt onder "bedrijfsgeheim" verstaan informatie die aan drie voorwaarden voldoet: a) de informatie is geheim in de zin dat deze, globaal dan wel in de juiste samenstelling en ordening van de bestanddelen, niet algemeen bekend is bij of gemakkelijk toegankelijk voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie; b) de informatie bezit handelswaarde omdat zij geheim is; en c) de informatie is door de persoon die rechtmatig daarover beschikt, onderworpen aan redelijke maatregelen, gezien de omstandigheden, om deze geheim te houden.

Een "houder van het bedrijfsgeheim" is iedere natuurlijke of rechtspersoon die rechtmatig over een dergelijk bedrijfsgeheim beschikt.

([4]) Richtlijn (EU) 2016/943 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan (PB L 157 van 15.6.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

Gegevens kunnen alleen als bedrijfsgeheim worden geïdentificeerd als zij als zodanig door de gegevenshouder of de houder van het bedrijfsgeheim worden beschermd wanneer een verzoek om toegang tot gegevens wordt ingediend overeenkomstig artikel 4 van de dataverordening.

Zie artikel 5.1.1.

2. **Aanvankelijke identificatie van bedrijfsgeheimen** — De rechten van gegevenshouders met betrekking tot bedrijfsgeheimen zijn — aanvankelijk — alleen van toepassing indien en voor zover de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens in de overeenkomst worden vermeld.

Zie artikel 5.1.2.

3. **Gedurende de overeenkomst** — De rechten van de gegevenshouders met betrekking tot bedrijfsgeheimen kunnen echter ook gedurende de overeenkomst van toepassing zijn met betrekking tot nieuwe gegevens die beschikbaar moeten worden gesteld.

Zie artikel 5.1.3.

4. **Auditrechten** — Om de vertrouwelijkheid van de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens te waarborgen en elkaars activiteiten niet te verstoren, kan rekening worden gehouden met bepaalde auditrechten door onafhankelijke derden erbij te betrekken, met inbegrip van mechanismen in het geval van meningsverschillen met betrekking tot de resultaten van het auditverslag. De partijen kunnen voor audits alternatieve maatregelen toepassen.

Zie artikel 5.2.3.

5. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (1/4)** — De gegevenshouder (of derde houder van het bedrijfsgeheim) kan met de gebruiker afspraken maken over vereisten om de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgeheimen te waarborgen als voorwaarde voor het delen van die geïdentificeerde bedrijfsgeheimen, zoals het nemen van bepaalde evenredige technische en organisatorische maatregelen.

Zie de artikelen 5.2 en 5.3.

6. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (2/4)** — Indien de oorspronkelijke maatregelen niet volstaan, kan de houder van het bedrijfsgeheim per geval voor specifieke en geïdentificeerde gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd, hetzij eenzijdig het niveau van de maatregelen verhogen, hetzij verzoeken dat aanvullende maatregelen worden overeengekomen met de gebruiker. Indien er geen overeenstemming is over de nodige maatregelen, kan de gegevenshouder het delen van specifieke als bedrijfsgeheim beschermde gegevens opschorten, onder de voorwaarden van de dataverordening.

Zie artikel 5.4.1.

7. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (3/4)** — De houder van het bedrijfsgeheim kan ook per geval weigeren specifieke, geïdentificeerde bedrijfsgeheimen te delen, uitsluitend in uitzonderlijke omstandigheden en onder de voorwaarden van de dataverordening.

Zie artikel 5.4.2.

8. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (4/4)** — De houder van het bedrijfsgeheim kan het delen van gegevens tegenhouden of opschorten indien de gebruiker zijn of haar verplichtingen met betrekking tot de bescherming van bedrijfsgeheimen niet nakomt.

Zie artikel 5.4.3.

9. **Bewaring van gegevens die geïdentificeerde bedrijfsgeheimen bevatten** — Indien de gegevenshouder het delen van gegevens overeenkomstig artikel 5.4.1, 5.4.2 of 5.4.3 tegenhoudt of opschort, is de gegevenshouder nog steeds verplicht de gerelateerde gegevens met geïdentificeerde bedrijfsgeheimen onmiddellijk beschikbaar te houden door ze te bewaren totdat ze in het kader van de overeenkomst kunnen worden gedeeld.

Zie artikel 5.6.

10. **Derde houder van het geïdentificeerde bedrijfsgeheim** — Indien de houder van het bedrijfsgeheim een derde is, moet de gegevenshouder ervoor zorgen dat artikel 5 ook deze bedrijfsgeheimen beschermt en alle relevante toestemmingen van die derde houder van het bedrijfsgeheim verkrijgen.

Zie artikel 5.1.2.

5.1. **Toepasselijkheid van regelingen inzake bedrijfsgeheimen**

5.1.1. De in de artikelen 5.2 en 5.3 van deze overeenkomst overeengekomen beschermende maatregelen, alsmede de in artikel 5.4 overeengekomen gerelateerde rechten, zijn uitsluitend van toepassing op gegevens of metagegevens die zijn opgenomen in de gegevens die door de gegevenshouder aan de gebruiker beschikbaar moeten worden gesteld en die beschermd zijn als bedrijfsgeheim (zoals gedefinieerd in de richtlijn bedrijfsgeheimen), die in het bezit zijn van de gegevenshouder of een andere houder van bedrijfsgeheimen (zoals gedefinieerd in die richtlijn).

5.1.2. De identificatie van gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd en de identiteit van de houder(s) van het bedrijfsgeheim zijn opgenomen in aanhangsel 4.

De gegevenshouder verklaart aan de gebruiker dat hij of zij alle relevante rechten heeft van elke derde houder van bedrijfsgeheimen om deze overeenkomst aan te gaan met betrekking tot de gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd.

Overeenkomstig artikel 4, lid 6, van de dataverordening, "identificeert de gegevenshouder of de houder van het bedrijfsgeheim, indien hij niet dezelfde persoon is, de gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd, met inbegrip van de relevante metagegevens".

Daarom moet de gegevenshouder de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens identificeren in **aanhangsel 4**. De gegevenshouder mag echter niet worden verplicht het bedrijfsgeheim zelf te beschrijven. Het volstaat om de gegevens te identificeren die moeten worden beschermd om de vertrouwelijkheid van het bedrijfsgeheim te waarborgen, indien de analyse van dergelijke gegevens het bedrijfsgeheim zou kunnen onthullen.

5.1.3. Indien gedurende deze overeenkomst aan de gebruiker nieuwe gegevens ter beschikking worden gesteld die beschermd zijn als bedrijfsgeheim zoals uiteengezet in artikel 5.1.1, zal aanhangsel 4 op verzoek van de gegevenshouder dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Totdat **aanhangsel 4** is gewijzigd en tussen de partijen is overeengekomen, kan de gegevenshouder het delen van de nieuwe als bedrijfsgeheim beschermde gegevens tegenhouden of tijdelijk opschorten. In dat geval wordt het besluit van de gegevenshouder naar behoren gemotiveerd en onverwijld schriftelijk aan de gebruiker meegedeeld. De gegevenshouder stelt de overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) 2023/2854 aangewezen bevoegde autoriteit er ook van in kennis dat hij of zij het delen van gegevens heeft tegengehouden of opgeschort en geeft aan welke maatregelen niet zijn overeengekomen of uitgevoerd.

5.1.4. De verplichtingen in de artikelen 5.2 en 5.3 blijven van kracht na elke beëindiging van de overeenkomst, tenzij anders overeengekomen door de partijen.

5.2. **Beschermende maatregelen genomen door de gebruiker**

5.2.1. De gebruiker moet de beschermende maatregelen van **aanhangsel 4** toepassen (hierna "beschermingsmaatregelen van de gebruiker" genoemd).

De partijen moeten in een afzonderlijk aanhangsel alle nadere bijzonderheden over deze maatregelen uiteenzetten, ook voor situaties waarin de gebruiker de gegevens met derden deelt. Maatregelen kunnen zowel technisch (bv. versleuteling, firewalls, gesplitste opslag enz.) als organisatorisch (bv. interne governance, passend identiteitsbeheer en toegangscontroles, betrokkenheid van een vertrouwde derde, geheimhoudingsovereenkomsten) zijn.

Aangezien de maatregelen evenredig moeten zijn, zal de inhoud ervan variëren, afhankelijk van de aard van het (de) toepasselijke bedrijfsgeheim(en). De maatregelen zullen ook afhangen van de vraag of i) toegang moet worden verleend tot de plek waar de gegevens worden opgeslagen; dan wel of ii) de gegevens volledig aan de gebruiker moeten worden overgedragen. In het eerste geval heeft de gegevenshouder een hogere mate van controle en kan hij of zij een deel van de beschermende maatregelen zelf toepassen, terwijl de gebruiker mogelijk een lager gebruiksniveau voor de gegevens heeft. In ieder geval zullen beide partijen zich moeten richten op het bereiken van de beoogde effecten van de dataverordening. Daarom moeten de verschillende belangen tegen elkaar worden afgewogen zonder dat de beoogde effecten worden ondermijnd.

5.2.2. Als het de gebruiker is toegestaan om de gegevens beschikbaar te stellen aan een derde, kan de gebruiker gegevens delen die beschermd zijn als bedrijfsgeheim, als:

a) hij of zij i) de gegevenshouder onverwijld in kennis stelt van het feit dat als bedrijfsgeheim beschermde gegevens aan een derde ter beschikking zullen worden gesteld; (ii) de gegevens in kwestie specificeert; en (iii) de gegevenshouder de identiteit, vestigingsplaats en contactgegevens van de derde verstrekt;

b) de derde de in aanhangsel 4 beschreven beschermende maatregelen toepast.

5.2.3. [OPTIE] [Om na te gaan of en in welke mate de gebruiker de beschermingsmaatregelen van de gebruiker heeft uitgevoerd en handhaaft, stemt de gebruiker ermee in i) jaarlijks, op kosten van de gebruiker, een auditverslag van de beveiligingsconformiteitsbeoordeling te verkrijgen van een door de gebruiker gekozen onafhankelijke derde; of om ii) jaarlijks, op kosten van de gegevenshouder, een audit van de beveiligingsconformiteitsbeoordeling toe te staan door een door de gegevenshouder gekozen onafhankelijke derde, mits die onafhankelijke derde een geheimhoudingsovereenkomst heeft ondertekend zoals verstrekt door de gebruiker. Een dergelijk beveiligingsauditverslag moet aantonen dat de gebruiker voldoet aan artikel 5 en aanhangsel 4, zoals op dat moment van toepassing. De resultaten van de auditverslagen worden onmiddellijk aan beide partijen voorgelegd.

De gebruiker kan kiezen tussen i) en ii). Indien een partij het op kosten van de andere partij verkregen beveiligingsauditverslag onjuist acht, behoudt zij het recht om op eigen kosten van een andere onafhankelijke derde een beveiligingsauditverslag te verkrijgen. Indien dit recht wordt uitgeoefend, zullen beide onafhankelijke externe auditors, samen met de partijen, elk verschil tussen deze twee verslagen bespreken en ernaar streven alle hangende kwesties te goeder trouw op te lossen.]

Deze bepaling is gemarkeerd als een optie, omdat de partijen andere maatregelen kunnen overeenkomen om na te gaan of de gebruiker voldoet aan zijn of haar verplichtingen om de beschermingsmaatregelen van de gebruiker uit te voeren en te handhaven.

5.3. **Door de houder van het bedrijfsgeheim genomen beschermende maatregelen**

5.3.1. De gegevenshouder kan de in aanhangsel 4 overeengekomen maatregelen toepassen om de vertrouwelijkheid van de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens te waarborgen (hierna “beschermingsmaatregelen van de gegevenshouder” genoemd).

5.3.2. De gegevenshouder kan eenzijdig passende technische en organisatorische beschermingsoplossingen uitvoeren, zoals een software-update, als deze geen negatieve gevolgen hebben voor de gebruiker in het kader van deze overeenkomst.

5.3.3. De gebruiker verbindt zich ertoe de beschermingsmaatregelen van de gegevenshouder of de overeenkomstig artikel 5.3.2 genomen maatregelen niet te wijzigen of te verwijderen, tenzij anders overeengekomen door de partijen.

5.4. **Verplichting tot delen en recht om te weigeren, tegen te houden of te beëindigen**

5.4.1. Wanneer de beschermingsmaatregelen van de geïdentificeerde gebruiker en de beschermingsmaatregelen van de gegevenshouder niet wezenlijk volstaan om bepaalde gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd adequaat te beschermen, kan de gegevenshouder, door de gebruiker hiervan in kennis te stellen met een gedetailleerde beschrijving van de ontoereikendheid van de maatregelen, verzoeken aanvullende beschermingsmaatregelen overeen te komen. Indien er na een redelijke termijn geen overeenstemming is bereikt over de noodzakelijke aanvullende maatregelen en indien de noodzaak van dergelijke maatregelen naar behoren is onderbouwd, bijvoorbeeld in een beveiligingsauditverslag, kan de gegevenshouder het delen van de specifieke gegevens in kwestie tegenhouden of opschorten. In dat geval moet de gegevenshouder de gebruiker hiervan in kennis stellen. De kennisgeving moet naar behoren worden gemotiveerd, moet aangeven welke maatregelen niet zijn overeengekomen, in voorkomend geval, welke bedrijfsgeheimen in het geding zijn, en moet onverwijld schriftelijk worden gedaan. De gegevenshouder moet alle gegevens die als bedrijfsgeheim zijn beschermd, met uitzondering van deze specifieke gegevens, blijven delen.

5.4.2. Indien het in uitzonderlijke omstandigheden zeer waarschijnlijk is dat de gegevenshouder ernstige economische schade zal lijden als gevolg van de openbaarmaking aan de gebruiker van bepaalde gegevens die als bedrijfsgeheim zijn beschermd, ondanks dat de beschermingsmaatregelen van de gebruiker en de beschermingsmaatregelen van de gegevenshouder zijn uitgevoerd, kan de gegevenshouder weigeren de specifieke gegevens in kwestie te delen of het delen ervan opschorten.

De gegevenshouder moet de gebruiker en de overeenkomstig artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit onmiddellijk naar behoren in kennis stellen.

De gegevenshouder moet echter alle gegevens blijven delen die als bedrijfsgeheim zijn beschermd, met uitzondering van deze specifieke gegevens.

Weigering of stopzetting van het delen van gegevens op grond van artikel 4 van Verordening (EU) 2023/2854 is beperkt tot uitzonderlijke omstandigheden. Daarom moet de kennisgeving naar behoren worden gemotiveerd. Aspecten waarmee rekening moet worden gehouden, zijn bijvoorbeeld het gebrek aan afdwingbaarheid van de bescherming van bedrijfsgeheimen in derde landen, de aard en het niveau van vertrouwelijkheid van het betrokken bedrijfsgeheim of de uniciteit en nieuwheid van het desbetreffende verbonden product.

5.4.3. Als de gebruiker de beschermingsmaatregelen van de gebruiker niet uitvoert en handhaaft en als dit verzuim naar behoren wordt onderbouwd door de gegevenshouder, bijvoorbeeld in een beveiligingsauditverslag, heeft de gegevenshouder het recht om het delen van de specifieke geïdentificeerde bedrijfsgeheimen tegen te houden of op te schorten totdat de gebruiker het incident heeft opgelost.

In dit geval moet de gegevenshouder de gebruiker en de overeenkomstig artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit daarvan onmiddellijk schriftelijk en met opgave van redenen daarvan in kennis stellen.

5.4.4. Artikel 5.4.1 geeft de gegevenshouder niet het recht om deze overeenkomst te beëindigen.

Artikel 5.4.2 of 5.4.3 geeft de gegevenshouder het recht om deze overeenkomst alleen te beëindigen met betrekking tot de specifieke geïdentificeerde bedrijfsgeheimen, en indien:

a) aan alle voorwaarden van artikel 5.4.2 of 5.4.3 is voldaan;

b) na een redelijke termijn geen oplossing is gevonden door de partijen, ondanks een poging om tot een minnelijke schikking te komen, ook niet na tussenkomst van de krachtens artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit; en

c) door een bevoegde rechter geen rechterlijke beslissing is gewezen die de gegevenshouder jegens de gebruiker verplicht om de gegevens beschikbaar te stellen en er geen aanhangige gerechtelijke procedure voor een dergelijke beslissing is.

5.5. **Einde van de productie en vernietiging van inbreukmakende goederen**

Onverminderd andere rechtsmiddelen waarover de gegevenshouder beschikt in overeenstemming met deze overeenkomst of de toepasselijke wetgeving, kan de gegevenshouder, indien de gebruiker de door de gegevenshouder toegepaste technische beschermingsmaatregelen wijzigt of verwijdert of de door hem of haar in overeenstemming met de gegevenshouder genomen technische en organisatorische maatregelen niet handhaaft in overeenstemming met de artikelen 5.2 en 5.3, de gebruiker vragen om:

a) de door de gegevenshouder beschikbaar gestelde gegevens en kopieën daarvan te wissen; en/of

b) een einde te maken aan het produceren, aanbieden, in de handel brengen of gebruiken van goederen, afgeleide gegevens of diensten die zijn geproduceerd op basis van de via die geïdentificeerde bedrijfsgeheimen verkregen kennis, of aan het invoeren, uitvoeren of opslaan van inbreukmakende goederen voor die doeleinden, en inbreukmakende goederen te vernietigen, indien er een ernstig risico bestaat dat het onrechtmatige gebruik van die gegevens de gegevenshouder of de houder van het bedrijfsgeheim ernstige schade zal berokkenen of indien een dergelijke maatregel niet onevenredig zou zijn in het licht van de belangen van de gegevenshouder of de houder van het bedrijfsgeheim; en/of

c) een partij die lijdt onder het misbruik of de openbaarmaking van dergelijke onrechtmatig geraadpleegde of gebruikte gegevens schadeloos te stellen.

5.6. **Bewaring van gegevens die zijn beschermd als geïdentificeerd bedrijfsgeheim**

5.6.1. Wanneer de gegevenshouder het recht uitoefent om het delen van gegevens met de gebruiker te weigeren, tegen te houden of op te schorten in overeenstemming met de artikelen 5.4.1, 5.4.2 en 5.4.3, moet hij of zij ervoor zorgen dat de gegevens in kwestie worden bewaard, zodat deze gegevens ter beschikking van de gebruiker worden gesteld:

a) zodra de passende beschermingsmaatregelen zijn overeengekomen en uitgevoerd; of

b) zodra een bindende beslissing van een bevoegde autoriteit of rechter wordt uitgevaardigd waarbij de gegevenshouder wordt verplicht de gegevens aan de gebruiker te verstrekken.

Deze bewaarplicht eindigt wanneer een bevoegde autoriteit of rechter in een bindende beslissing de verwijdering van dergelijke bewaarde gegevens toestaat of wanneer de overeenkomst wordt beëindigd.

5.6.2. De gegevenshouder draagt de noodzakelijke kosten voor het bewaren van de gegevens op grond van artikel 5.6.1. De gebruiker zal dergelijke kosten echter dekken voor zover het tegenhouden of opschorten van het delen van gegevens plaatsvindt in overeenstemming met artikel 5.4.3.

6. **(indien de gegevens op verzoek van de gebruiker door de gegevenshouder ter beschikking worden gesteld) Gebruik van de gegevens door de gebruiker**

6.1. **Toelaatbaar gebruik en delen van gegevens**

6.1.1. De gebruiker kan de gegevens die door de gegevenshouder op zijn of haar verzoek beschikbaar worden gesteld, gebruiken voor elk rechtmatig doel en/of, voor zover de gegevens worden overgedragen aan of kunnen worden opgevraagd door de gebruiker, de gegevens vrijelijk delen met inachtneming van de beperkingen in artikel 6.2.

6.2. **Beperkingen op het gebruik en delen van gegevens**

6.2.1. De gebruiker verbindt zich ertoe om zich te onthouden van:

a) het gebruik van de gegevens om een verbonden product te ontwikkelen dat concurreert met het product of om ze voor dat doel te delen met een derde;

b) het gebruiken van dergelijke gegevens om inzichten te verkrijgen in de economische situatie, activa en productiemethoden van de fabrikant of, indien van toepassing, de gegevenshouder;

c) het gebruiken van dwangmiddelen of het misbruik maken van leemten in de technische infrastructuur van een gegevenshouder die bedoeld is om de gegevens te beschermen, teneinde toegang tot gegevens te verkrijgen;

d) het delen van de gegevens met een derde die op grond van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 als poortwachter wordt beschouwd.

6.2.2. [OPTIE] [Verder en in overeenstemming met artikel 4, lid 2, van de dataverordening komen de gebruiker en de gegevenshouder overeen de volgende verwerking te beperken of te verbieden (*vermeld de betrokken verwerking: toegang tot, gebruik en/of verder delen van gegevens*), met als gevolg de ondermijning van de beveiligingsvereisten voor het product, zoals vastgelegd in het Unierecht (*vermeld het betrokken wettelijke beveiligingsvereiste*), wat ernstige gevolgen heeft voor de gezondheid, veiligheid of beveiliging van natuurlijke personen.

De gebruiker verbindt zich ertoe om zich te onthouden van (vermeld de betrokken beperkingen of verboden met betrekking tot de bovengenoemde verwerking).]

7. **Het delen van gegevens op verzoek van de gebruiker met een gegevensontvanger**

7.1. **Het beschikbaar stellen van gegevens aan een gegevensontvanger**

7.1.1. De gegevens, samen met de betrokken metagegevens die nodig zijn om die gegevens te interpreteren en te gebruiken, moeten door de gegevenshouder, kosteloos voor de gebruiker, aan een gegevensontvanger beschikbaar worden gesteld op verzoek van de gebruiker of een partij die namens hem of haar optreedt. Het verzoek kan worden ingediend met behulp van het formulier in **aanhangsel 3** (*beschrijf de procedure voor een eenvoudig verzoek langs elektronische weg indien dit technisch haalbaar is*). Om na te gaan of het verzoek door de gebruiker is gedaan, is de gegevenshouder niet verplicht om informatie te verstrekken die verder gaat dan wat nodig is.

7.1.2. Wanneer de gebruiker niet de betrokkene is, stelt de gegevenshouder de persoonsgegevens alleen beschikbaar aan een derde op verzoek van de gebruiker wanneer er een geldige rechtsgrondslag is voor het beschikbaar stellen van persoonsgegevens op grond van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 (AVG) en alleen wanneer, in voorkomend geval, is voldaan aan de voorwaarden van artikel 9 van die verordening en artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2002/58/EG (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie).

In dat verband moet de gebruiker, wanneer hij of zij niet de betrokkene is, de gegevenshouder in elk verzoek dat op grond van de vorige bepaling wordt ingediend, de rechtsgrondslag voor verwerking op grond van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 (en, in voorkomend geval, de toepasselijke afwijking op grond van artikel 9 van die verordening en artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2002/58/EG) aangeven op grond waarvan het beschikbaar stellen van persoonsgegevens wordt gevraagd.

7.1.3. De gegevenshouder moet de gegevens beschikbaar stellen aan een gegevensontvanger, waarbij de gegevens ten minste van dezelfde kwaliteit zijn als toen zij beschikbaar werden voor de gegevenshouder, en in elk geval in een uitgebreid, gestructureerd, algemeen gebruikt en machineleesbaar formaat, gemakkelijk en veilig.

7.1.4. Wanneer de gebruiker een dergelijk verzoek indient, zal de gegevenshouder met de gegevensontvanger de regelingen overeenkomen voor het beschikbaar stellen van de gegevens in overeenstemming met de hoofdstukken III en IV van de dataverordening.

7.1.5. De gebruiker erkent dat een verzoek op grond van artikel 7.1.1 geen voordeel kan opleveren voor een derde die op grond van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 als poortwachter wordt beschouwd [OPTIE] [en niet kan worden gedaan in het kader van het testen van nieuwe verbonden producten, stoffen of processen die nog niet in de handel zijn gebracht].

7.1.6. De gebruiker erkent dat de derde de gegevens die hem of haar overeenkomstig artikel 7.1.1 ter beschikking worden gesteld, alleen zal verwerken voor de doeleinden en onder de voorwaarden die met de gebruiker zijn overeengekomen. De gegevenshouder kan niet aansprakelijk worden gesteld jegens de gebruiker voor het ontbreken van een dergelijke overeenkomst tussen de gebruiker en de derde, tenzij de gegevenshouder wist of had moeten weten dat deze ontbraken.

8. **[OPTIE als de gebruiker een bedrijfsentiteit is] Beperkingen van de rechten van de gebruiker**

De gebruiker stemt ermee in dat (*vermeld het doel, de aard en de duur van de beperking van het recht van de gebruiker om de gegevens te gebruiken of te delen en geef aan op welk deel van de gegevens dergelijke beperkingen betrekking hebben*).

Overeenkomstig artikel 7, lid 2, van de dataverordening zijn "[c]ontractuele bepalingen die de gebruiker benadelen omdat ze de toepassing van zijn rechten uitsluiten, daarvan afwijken of zijn rechten uit hoofde van dit hoofdstuk aantasten, [...] niet bindend voor de gebruiker".

Dit moet worden gelezen in het licht van overweging 25, waarin wordt gesteld dat de dataverordening "gebruikers niet [belet] om, in het geval van relaties tussen bedrijven onderling, gegevens beschikbaar te stellen aan derden of gegevenshouders onder eender welke wettelijke contractvoorwaarde, onder meer door overeen te komen het verdere delen van gegevens te beperken of te begrenzen, of om evenredig te worden vergoed, bijvoorbeeld in ruil voor het opgeven van hun recht om deze gegevens te gebruiken of te delen".

Daarom zijn dergelijke beperkingen alleen geldig als ze de gebruiker geen nadeel berokkenen, wat betekent dat de beperkingen de legitieme belangen van de gebruiker niet mogen schaden.

Bovendien mag deze bepaling niet worden gebruikt om de gebruiker zijn of haar wettelijke rechten uit hoofde van de artikelen 4 en 5 van de dataverordening volledig te ontnemen, bijvoorbeeld door de gebruiker zijn of haar recht op toegang tot de gegevens volledig op te laten geven. De gebruiker kan alleen instemmen met beperkingen van zijn of haar rechten wanneer deze beperkt zijn in omvang en tijd en niet ten nadele zijn van de gebruiker. Dit kunnen bijvoorbeeld specifieke beperkingen zijn op het gebruik van de gegevens waartoe toegang is verkregen, of het kan inhouden dat ermee wordt ingestemd de gegevens niet verder te delen met een derde zoals aangegeven in overweging 25, of dat een gegevensontvanger de gegevens niet verder mag delen met een derde.

Deze bepaling kan worden gebruikt wanneer de gebruiker belang heeft bij dergelijke beperkingen, bijvoorbeeld wanneer de gegevenshouder en de gebruiker deelnemen aan een gezamenlijk industrieel project.

Het kan ook van toepassing zijn als de gebruiker wordt vergoed. Maar enkel het ontvangen van een vergoeding zou op zich niet volstaan om aan te nemen dat beperkingen niet nadelig zijn voor de gebruiker. Deze vergoeding moet in verhouding staan tot de beperkingen.

De gebruiker kan naar eigen goeddunken de beperking(en) uit hoofde van deze bepaling accepteren of weigeren.

9. **Vergoeding aan de gebruiker**

9.1. **Vergoeding**

De gegevenshouder verbindt zich ertoe de gebruiker te vergoeden zoals in detail uiteengezet in **aanhangsel 7** (*indien van toepassing*), inclusief voor de beperkingen van de rechten van de gebruiker in overeenstemming met artikel 8.

De partijen kunnen overeenstemming bereiken over een vergoeding voor het gebruiken en het delen van de gegevens door de gegevenshouder, wanneer zij dit billijk en redelijk achten. Zij kunnen bijvoorbeeld een dergelijke vergoeding overwegen als de gegevenshouder de gegevens gebruikt voor de ontwikkeling van nieuwe producten of diensten of als de gegevenshouder samengevoegde of afgeleide gegevens voor commerciële doeleinden creëert. Omgekeerd, als de gegevens bijvoorbeeld uitsluitend worden gebruikt voor de behoeften van een overeenkomst die met de gebruiker is gesloten of om de werking, veiligheid en beveiliging van het product of de gerelateerde dienst te waarborgen, wordt er mogelijk niet voorzien in een vergoeding.

De partijen moeten zich er echter van bewust zijn dat, bijvoorbeeld als de gebruiker zijn of haar rechten beperkt ziet in overeenstemming met artikel 8, de gebruiker moet worden vergoed, zoals uitgelegd in de toelichting bij artikel 8, en de vergoeding evenredig moet zijn aan de ernst van de beperking.

Evenzo kan een vergoeding nodig zijn om de eerlijke behandeling van de gebruiker te waarborgen, als de gebruiker ermee instemt dat de gegevenshouder de gegevens aan derden mag verkopen in overeenstemming met artikel 3.2.1, punt a), iii).

Indien een vergoeding verschuldigd is, moeten de partijen overeenstemming bereiken over de aard ervan, en of deze al dan niet geldelijk is.

9.2. **(bij een geldelijke vergoeding) Rente in geval van late betaling**

Indien de betaling van de vergoeding verlaat is, moet de gegevenshouder aan de gebruiker rente over de nog uit te keren vergoeding betalen vanaf het moment dat de betaling verschuldigd is tot het moment van betaling, zoals bepaald in de toepasselijke wetgeving.

10. **Overdracht van gebruik en meerdere gebruikers**

De oorspronkelijke gebruiker kan de eigendom van het product of zijn of haar recht om het product te gebruiken permanent overdragen aan een volgende gebruiker, bijvoorbeeld wanneer de gebruiker het product verkoopt (overdracht van gebruik).

De oorspronkelijke gebruiker kan ook rechten verlenen om het product te gebruiken en/of gerelateerde diensten te ontvangen aan aanvullende gebruikers, terwijl hij of zij zijn of haar rol als gebruiker behoudt (meerdere gebruikers), bijvoorbeeld wanneer:

— een onderneming haar bestelwagen voor bepaalde perioden van het jaar onderverhuurt aan een andere onderneming;

— een autoverhuurbedrijf zijn auto's verhuurt aan klanten.

Recht van de gegevenshouder om de gegevens te gebruiken

In dergelijke gevallen moet de gegevenshouder een overeenkomst sluiten met de volgende of aanvullende gebruikers om gegevens te kunnen gebruiken die zijn gegenereerd door het gebruik van het product of de gerelateerde diensten door dergelijke gebruikers. De onderstaande bepalingen bieden mogelijke oplossingen voor het sluiten van een dergelijke overeenkomst, zodat de partijen de oplossing kunnen kiezen die het meest is past bij de specifieke kenmerken van de situatie.

In het geval van overdracht kunnen de partijen bijvoorbeeld overeenkomen dat de oorspronkelijke gebruiker de gegevenshouder in kennis stelt van de overdracht, de identiteit en de contactgegevens van de volgende gebruiker, zodat de gegevenshouder contact kan opnemen met de volgende gebruiker en een overeenkomst met hem of haar kan sluiten.

In het geval van meerdere gebruikers kan een dergelijke oplossing te belastend zijn voor de gegevenshouder. Als de oorspronkelijke gebruiker in staat is om namens de gegevenshouder op te treden, is een mogelijkheid dat de oorspronkelijke gebruiker de toestemming van aanvullende gebruikers verkrijgt met de voorwaarden voor de toegang tot en het gebruik van gegevens zoals uiteengezet in deze overeenkomst.

In andere situaties kan het nog steeds haalbaar en wenselijk zijn dat de oorspronkelijke gebruiker de gegevenshouder op de hoogte stelt van de contactgegevens van een aanvullende gebruiker, op zodanige wijze dat de gegevenshouder rechtstreeks een overeenkomst met de aanvullende gebruiker kan sluiten.

Het is ook mogelijk dat de gegevenshouder niet door de oorspronkelijke gebruiker op de hoogte hoeft te worden gesteld van een volgende of aanvullende gebruiker om een overeenkomst te sluiten, omdat de omstandigheden van dien aard zijn dat hij of zij een overeenkomst kan sluiten zonder enige actie van de oorspronkelijke gebruiker. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat het aanmaken van een account ter identificatie van de gebruiker vereist is voor het gebruik van het product en/of de gerelateerde dienst. Als dit het geval is, zal de gegevenshouder in staat zijn om een overeenkomst te sluiten met de volgende of de aanvullende gebruiker wanneer hij of zij zijn of haar eigen account aanmaakt. Dit kan echter betekenen dat de oorspronkelijke gebruiker ervoor moet zorgen dat de volgende of aanvullende gebruiker zijn of haar account niet gebruikt.

Toegangsrechten van de partijen met betrekking tot een overdracht van gebruik en meerdere gebruikers

In het geval van overdracht van gebruik of meerdere gebruikers moet de overeenkomst zekerheid bieden over wie toegang heeft tot de gegevens en onder welke voorwaarden. Wanneer een onderneming (de oorspronkelijke gebruiker) bijvoorbeeld voor een dag of een week verbonden landbouwmachines verhuurt aan individuele landbouwers (aanvullende gebruikers), kunnen via de door de landbouwmachines gegenereerde gegevens gevoelige bedrijfsinformatie van de individuele landbouwers worden verstrekt. De fabrikant (de gegevenshouder) kan op grond van artikel 4 van deze overeenkomst niet zomaar gegevens toegankelijk maken voor de oorspronkelijke gebruiker (de onderneming die eigenaar is van de machines) zonder ervoor te zorgen dat hierdoor geen vertrouwelijke informatie of rechten van individuele landbouwers (de aanvullende gebruikers) worden geschonden.

De toegangsrechten van de aanvullende of volgende gebruiker kunnen met name afhankelijk zijn van een contractuele categorisering van de gegevens, bijvoorbeeld:

— door de gebruiker verwijderbare gegevens — de producten of gerelateerde diensten stellen de gebruiker vaak in staat de tijdens het gebruik gegenereerde gegevens te verwijderen. In het geval van overdracht moet de gebruiker dergelijke gegevens verwijderen. Anders kunnen dergelijke gegevens toegankelijk zijn voor de aanvullende of volgende gebruiker;

— altijd verwijderbare gegevens — gegevens die de gegevenshouder niet toegankelijk mag maken voor de aanvullende of volgende gebruiker;

— resterende gegevens — andere gegevens dan de door de gebruiker verwijderbare of altijd verwijderbare gegevens; dergelijke gegevens zijn niet verwijderbaar en zijn niet onderworpen aan een geheimhoudingsovereenkomst (d.w.z. de gegevens zijn ook beschikbaar voor nieuwe volgende gebruikers). Dergelijke gegevens kunnen de gegevens omvatten die voor de aanvullende of volgende gebruiker van rechtswege of in de praktijk toegankelijk moeten zijn (bv. met betrekking tot de updates die in een verbonden voertuig worden uitgevoerd).

De gegevenshouder moet de gegevens in deze categorieën sorteren, met name in de informatie als bedoeld in artikel 3, leden 2 en 3, van de dataverordening, in deze overeenkomst (bv. in aanhangsel 1) of in de documentatie met betrekking tot het product of de gerelateerde dienst.

Dit artikel 10 heeft betrekking op de dataverordening; het doet geen afbreuk aan aanvullende wetgeving, met inbegrip van sectorale wetgeving, die de overdracht van een verbonden product of gerelateerde dienst zou kunnen reglementeren (bv. herverwerking van medische hulpmiddelen).

10.1. **Overdracht van gebruik**

Wanneer de gebruiker contractueel i) de eigendom van het product; of ii) zijn of haar tijdelijke rechten om het product te gebruiken; en/of iii) zijn of haar rechten om gerelateerde diensten te ontvangen, overdraagt aan een volgende persoon (“volgende gebruiker”) en de status van gebruiker verliest na de overdracht, verbinden de partijen zich ertoe de vereisten van dit artikel na te leven.

[OPTIE 1] [De oorspronkelijke gebruiker moet de gegevenshouder in kennis stellen van de overdracht en de nodige contactgegevens van de volgende gebruiker verstrekken, zodat de gegevenshouder met hem of haar een overeenkomst kan sluiten met betrekking tot het gebruik van de gegevens door de gegevenshouder.]

[OPTIE 2] [De gegevenshouder neemt de nodige stappen om een overeenkomst met de volgende gebruiker te sluiten met betrekking tot het gebruik van de gegevens door de gegevenshouder. *(indien van toepassing)* De oorspronkelijke gebruiker moet ervoor zorgen dat de volgende gebruiker het account van de oorspronkelijke gebruiker niet kan gebruiken.]

De rechten van de gegevenshouder om productgegevens of gegevens van een gerelateerde dienst te gebruiken die vóór de overdracht zijn gegenereerd, worden niet beïnvloed door een doorgifte, d.w.z. de rechten en verplichtingen met betrekking tot de gegevens die in het kader van de overeenkomst zijn overgedragen voordat de doorgifte van gegevens na de overdracht worden voortgezet.

10.2. **Meerdere gebruikers**

Wanneer de oorspronkelijke gebruiker aan een andere partij (“aanvullende gebruiker”) met behoud van zijn of haar status als gebruiker een recht verleent om het product en/of de gerelateerde dienst(en) te gebruiken, verbinden de partijen zich ertoe de in dit artikel uiteengezette vereisten na te leven.

10.2.1. Toestemming van de aanvullende gebruiker voor het gebruiken en delen van gegevens door de gegevenshouder

[OPTIE 1] [In de overeenkomst tussen de oorspronkelijke gebruiker en de aanvullende gebruiker neemt de oorspronkelijke gebruiker namens de gegevenshouder bepalingen op die de inhoud van deze overeenkomst tussen de oorspronkelijke gebruiker en de gegevenshouder wezenlijk weerspiegelen, en met name artikel 3 over het gebruiken en delen van de productgegevens en/of de gegevens van de gerelateerde dienst door de gegevenshouder, voor de duur van het tijdelijke gebruik van het product en/of de gerelateerde dienst.]

[OPTIE 2] [De oorspronkelijke gebruiker stelt de gegevenshouder in kennis van het bestaan en de duur van de rechten van de aanvullende gebruiker op het gebruik van het product en/of de gerelateerde dienst en zijn of haar contactgegevens, zodat de gegevenshouder met de aanvullende gebruiker een overeenkomst kan sluiten over het gebruiken en delen van die gegevens door de gegevenshouder.]

[OPTIE 3] [De gegevenshouder neemt de nodige stappen om een overeenkomst met de aanvullende gebruiker te sluiten. *(indien van toepassing)* De oorspronkelijke gebruiker moet ervoor zorgen dat de aanvullende gebruiker het account van de oorspronkelijke gebruiker niet kan gebruiken.]

10.2.2. Toegang tot gegevens door de aanvullende gebruiker

[OPTIE] [De oorspronkelijke gebruiker treedt op als eerste contactpunt voor de aanvullende gebruiker, indien de aanvullende gebruiker een verzoek om toegang tot gegevens indient op grond van artikel 4 of 5 van de dataverordening. De gegevenshouder moet samenwerken met de oorspronkelijke gebruiker om het verzoek te behandelen, zoals gespecificeerd in **aanhangsel 10**.]

10.3. **Aansprakelijkheid van de oorspronkelijke gebruiker**

Voor zover de niet-nakoming door de oorspronkelijke gebruiker van zijn of haar verplichtingen uit hoofde van de artikelen 10.1 en 10.2 leidt tot het gebruiken en delen van productgegevens of gegevens van de gerelateerde dienst door de gegevenshouder bij gebrek aan een overeenkomst met de volgende of aanvullende gebruiker, zal de oorspronkelijke gebruiker de gegevenshouder vrijwaren met betrekking tot eventuele vorderingen tot schadevergoeding door de volgende of aanvullende gebruiker jegens de gegevenshouder voor het gebruik van de gegevens na de overdracht of het tijdelijke gebruik van het product en/of de gerelateerde dienst(en).

11. **Datum van toepassing, duur van de overeenkomst en beëindiging**

11.1. **Datum van toepassing en duur**

Deze overeenkomst bestaat meestal niet als een op zichzelf staande overeenkomst, maar wordt parallel gesloten met de overeenkomst waarbij de eigendom van het product aan de gebruiker wordt overdragen, waardoor deze tijdelijke rechten krijgt om het product te gebruiken, en/of met de overeenkomst voor een gerelateerde dienst.

Deze overeenkomst moet in het algemeen van kracht blijven zolang deze andere overeenkomst de gebruiker toestaat om het product of de gerelateerde dienst te gebruiken. Evenzo mogen noch de gegevenshouder noch de gebruiker deze overeenkomst kunnen beëindigen, tenzij er sprake is van een wezenlijke niet-nakoming van verplichtingen door de andere partij, omdat dit anders zou leiden tot een situatie waarin de gebruiker het product en/of de gerelateerde dienst gebruikt zonder enig contractueel kader met betrekking tot rechten en verplichtingen uit hoofde van de dataverordening.

11.1.1. Deze overeenkomst [OPTIE 1] [wordt onmiddellijk van kracht] [OPTIE 2] [wordt van kracht met ingang van (*datum specificeren*)].

11.1.2. De overeenkomst wordt gesloten voor [OPTIE 1] [onbepaalde duur] [OPTIE 2] [een vaste termijn van (*periode specificeren*)], onder voorbehoud van eventuele redenen voor het aflopen of de beëindiging ervan in het kader van deze overeenkomst.

11.2. **Beëindiging**

Ongeacht de contractduur die is overeengekomen onder artikel 11.1, eindigt deze overeenkomst:

a) bij de vernietiging van het product of de permanente stopzetting van de gerelateerde dienst, of wanneer het product of de gerelateerde dienst op een onomkeerbare manier zijn capaciteit verliest om de gegevens te genereren; of

b) wanneer de gebruiker de eigendom van het product verliest of wanneer de rechten van de gebruiker met betrekking tot het product uit hoofde van een huur-, lease- of soortgelijke overeenkomst of de rechten van de gebruiker met betrekking tot de gerelateerde dienst vervallen; of

c) wanneer beide partijen het daarmee eens zijn.

De punten b) en c) doen geen afbreuk aan de overeenkomst die van kracht blijft tussen de gegevenshouder en een volgende of aanvullende gebruiker.

11.3. **Gevolgen van het aflopen en de beëindiging**

11.3.1. Het aflopen van de contractduur of de beëindiging van deze overeenkomst ontslaat beide partijen van hun verplichting om toekomstige prestaties uit te voeren en te ontvangen, maar heeft geen gevolgen voor de rechten en verplichtingen die tot het moment van beëindiging zijn ontstaan.

Het aflopen of de beëindiging heeft geen gevolgen voor de bepalingen in deze overeenkomst die ook na beëindiging van de overeenkomst van kracht blijven, met name artikel 13.1 over vertrouwelijkheid, artikel 13.4 over toepasselijk recht en artikel 13.6 over geschillenbeslechting.

11.3.2. Het beëindigen of het aflopen van de overeenkomst heeft de volgende gevolgen:

a) de gegevenshouder stopt met het opvragen van de gegenereerde of geregistreerde gegevens vanaf de datum van beëindiging of de afloopdatum;

b) de gegevenshouder behoudt het recht om de gegevens die zijn gegenereerd of geregistreerd vóór de datum van beëindiging of de afloopdatum zoals gespecificeerd in deze overeenkomst, te gebruiken en te delen.

12. **Rechtsmiddelen bij contractbreuk**

Het is mogelijk dat partijen het niet alleen eens willen worden over de gegevensspecifieke rechten en verplichtingen (waarvan er vele al voortvloeien uit de dataverordening), maar ook over kwesties van algemeen verbintenissenrecht, zoals de rechten en rechtsmiddelen van een overeenkomstsluitende partij wanneer er sprake is van niet-nakoming door de medecontractant.

Voor dergelijke aangelegenheden van algemeen verbintenissenrecht kunnen de partijen zich baseren op wettelijke standaardregels of op andere contractmodellen. Indien zij deze modelcontractvoorwaarden wensen te gebruiken, moeten zij ervoor zorgen dat deze verenigbaar zijn met dwingende nationale wetgeving die op de overeenkomst van toepassing kan zijn.

12.1. **Gevallen van niet-nakoming**

12.1.1. Een niet-nakoming van een verplichting door een partij is wezenlijk voor deze overeenkomst indien:

a) de niet-nakoming de andere partij in aanzienlijke mate datgene onthoudt wat zij op grond van deze overeenkomst mocht verwachten, tenzij de niet-nakomende partij dat resultaat niet had voorzien en redelijkerwijs niet had kunnen voorzien; of

b) uit de omstandigheden duidelijk blijkt dat van de niet-nakomende partij geen toekomstige prestaties kunnen worden verwacht.

12.1.2. De niet-nakoming door een partij wordt deze niet toegerekend indien zij te wijten is aan een belemmering waarop zij geen invloed kan uitoefenen en van die partij redelijkerwijs niet kon worden verwacht dat zij bij het sluiten van deze overeenkomst met de belemmering rekening zou houden, of dat zij de belemmering of de gevolgen ervan zou vermijden of verhelpen.

Wanneer de belemmering slechts tijdelijk is, heeft de rechtvaardiging effect voor de periode waarin de belemmering bestaat. Indien de vertraging echter neerkomt op een wezenlijke niet-nakoming, kan de andere partij deze als zodanig aanmerken.

De niet-nakomende partij moet ervoor zorgen dat de andere partij onverwijld in kennis wordt gesteld van de belemmering en de gevolgen daarvan voor haar vermogen om haar verplichtingen na te komen, nadat de niet-nakomende partij van deze omstandigheden op de hoogte was of redelijkerwijs op de hoogte had kunnen zijn. De andere partij heeft recht op vergoeding van de economische schade die voortvloeit uit het niet-ontvangen van een dergelijke kennisgeving.

12.2. **Rechtsmiddelen**

12.2.1. In geval van niet-nakoming door een partij beschikt de andere partij over de in de volgende bepalingen vermelde rechtsmiddelen, onverminderd de rechtsmiddelen die krachtens het toepasselijke recht beschikbaar zijn.

12.2.2. Rechtsmiddelen die onderling niet onverenigbaar zijn, kunnen worden gecombineerd.

12.2.3. Een partij mag geen gebruik maken van een rechtsmiddel voor zover zij zelf de niet-nakoming door de andere partij veroorzaakt, bijvoorbeeld wanneer een tekortkoming in haar eigen data-infrastructuur de andere partij niet in staat heeft gesteld haar verplichtingen naar behoren na te komen. Een partij mag evenmin een schadevergoeding vorderen voor zover zij de schade had kunnen beperken door redelijke maatregelen te nemen.

12.2.4. De benadeelde partij kan:

a) de niet-nakomende partij verzoeken haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst onverwijld na te komen, tenzij dit onwettig of onmogelijk zou zijn of specifieke prestaties de niet-nakomende partij kosten zouden opleveren die niet in verhouding staan tot het voordeel dat de andere partij zou behalen;

b) de niet-nakomende partij verzoeken de in strijd met deze overeenkomst geraadpleegde of gebruikte gegevens en kopieën daarvan te wissen;

c) een schadevergoeding vorderen voor de economische schade die zij heeft geleden als gevolg van de niet-nakoming door de andere partij, waarvoor geen rechtvaardiging bestaat op grond van artikel 12.1.2. De niet-nakomende partij is slechts aansprakelijk voor schade die zij ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst had voorzien of redelijkerwijs had kunnen voorzien als gevolg van haar mogelijke niet-nakoming, tenzij de niet-nakoming opzettelijk of uit grove nalatigheid heeft plaatsgevonden.

12.2.5. De gegevenshouder kan het delen van gegevens met de gebruiker ook opschorten totdat de gebruiker zijn of haar verplichtingen of beperkingen naleeft, door de gebruiker onmiddellijk een naar behoren gemotiveerde kennisgeving te doen:

a) indien de niet-nakoming van de verplichtingen van de gebruiker als wezenlijk kan worden aangemerkt;

b) *(indien van toepassing)* mits aan alle andere voorwaarden van artikel 5.4.3 is voldaan, in de in artikel 5.4.3 beschreven gevallen.

12.2.6. De gebruiker kan ook:

a) de krachtens artikel 3 aan de gegevenshouder verleende toestemming of zijn of haar instemming met de krachtens artikel 8 overeengekomen beperkingen van de rechten van de gebruiker opschorten totdat de gegevenshouder zijn of haar verplichtingen nakomt, tenzij dit de gegevenshouder een nadeel zou berokkenen dat in vergelijking met de niet-nakoming of de gevolgen ervan kennelijk onevenredig is;

b) de krachtens artikel 3 aan de gegevenshouder verleende toestemming en/of zijn of haar instemming met de krachtens artikel 8 overeengekomen beperkingen van de rechten van de gebruiker intrekken door de gegevenshouder daarvan in kennis te stellen, indien:

i) de niet-nakoming door de gegevenshouder als wezenlijk kan worden aangemerkt; of

ii) in het geval de niet-nakoming niet wezenlijk is, de gebruiker een kennisgeving heeft gedaan waarin een redelijke termijn wordt vastgesteld om de niet-nakoming te verhelpen en de termijn is verstreken zonder dat de gegevenshouder de niet-nakoming heeft gecorrigeerd. De vermelde termijn wordt als redelijk beschouwd indien de gegevenshouder er niet onmiddellijk bezwaar tegen maakt.

12.2.7. [OPTIE] [Wanneer een partij haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst niet nakomt, betaalt zij in elk geval de in aanhangsel 8 beschreven boeten, die de partijen als een schadevergoeding in de zin van artikel 12.2.4, punt c), beschouwen. De niet-nakomende partij heeft het recht te verzoeken dat de boete tot een redelijk bedrag wordt verlaagd indien zij kan aantonen dat de boete buitensporig is in verhouding tot de schade die het gevolg is van de niet-nakoming.]

De partijen kunnen boeten vaststellen voor bepaalde soorten niet-nakoming, aangezien het voor de benadeelde partij te belastend kan zijn om het bedrag van de werkelijke schade te bewijzen die is veroorzaakt door bijvoorbeeld het niet-verstrekken van gegevens. De boeten moeten evenredig zijn.

13. **Algemene bepaling**

13.1. **Vertrouwelijkheid**

13.1.1. De volgende informatie wordt als vertrouwelijk beschouwd:

a) informatie die betrekking heeft op bedrijfsgeheimen, de financiële situatie of enig ander aspect van de activiteiten van een partij, tenzij die partij deze informatie openbaar heeft gemaakt;

b) informatie die verwijst naar de gebruiker en een derde, tenzij deze informatie al door hen openbaar is gemaakt.

13.1.2. Beide partijen komen overeen alle redelijke maatregelen te nemen om vertrouwelijke informatie veilig op te slaan en dergelijke informatie niet aan derden ter beschikking te stellen, tenzij:

a) een van de partijen wettelijk verplicht is de relevante informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen;

b) het noodzakelijk is dat een van de partijen de relevante informatie beschikbaar stelt om aan haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te voldoen; of

c) een van de partijen de voorafgaande toestemming heeft verkregen van de andere partij of de partij die de vertrouwelijke informatie heeft verstrekt of die gevolgen ondervindt van de openbaarmaking ervan.

13.1.3. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen blijven van toepassing na de beëindiging van de overeenkomst voor een periode van (*de periode specificeren*).

13.1.4. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen doen geen afbreuk aan strengere verplichtingen uit hoofde van i) Verordening (EU) 2016/679 (AVG); ii) de bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 2002/58/EG of Richtlijn (EU) 2016/943; of iii) ander Unierecht of lidstatelijk recht; iv) (indien van toepassing) artikel 6 van deze overeenkomst.

13.2. **Communicatiemiddelen**

Elke kennisgeving of andere mededeling die op grond van deze overeenkomst vereist is, moet schriftelijk worden gedaan en kan worden overhandigd of per gefrankeerde post of langs elektronische weg, met inbegrip van e-mail, worden verzonden, mits de afzender een bewijs van verzending naar de onderstaande adressen bewaart:

Partij	Contactpersoon	E-mailadres	Telefoonnummer	Adres
Gebruiker	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]
Gegevensontvanger	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]

Een dergelijke kennisgeving of mededeling wordt geacht te zijn ontvangen:

a) indien overhandigd, op de datum van overhandiging;

b) indien gefrankeerd verzonden, op de derde werkdag na verzending;

c) indien elektronisch verzonden, op de datum van verzending, mits de afzender geen foutbericht heeft ontvangen waaruit blijkt dat de zending niet is afgeleverd.

13.3. **Overeenkomst in haar geheel, wijzigingen en scheidbaarheid**

13.3.1. Deze overeenkomst (samen met de aanhangsels en alle andere documenten waarnaar in deze overeenkomst wordt verwezen) vormt de volledige overeenkomst tussen de partijen met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst en vervangt alle eerdere overeenkomsten of afspraken tussen de partijen, mondeling en schriftelijk, met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst.

13.3.2. Elke wijziging van deze overeenkomst is alleen geldig indien deze schriftelijk is overeengekomen, inclusief in elektronische vorm.

13.3.3. Indien enige bepaling van deze overeenkomst om welke reden dan ook nietig, ongeldig, vernietigbaar of niet-afdwingbaar blijkt te zijn, en indien deze bepaling scheidbaar is van de resterende voorwaarden van de overeenkomst, blijven de resterende bepalingen geldig en afdwingbaar. Eventuele hiaten of onduidelijkheden in deze overeenkomst worden behandeld overeenkomstig artikel 13.5.

13.4. **Toepasselijk recht**

13.4.1. Op deze overeenkomst is het recht van (*lidstaat specificeren*) van toepassing.

13.5. **Uitlegging**

13.5.1. Deze overeenkomst wordt door de partijen gesloten tegen de achtergrond van de rechten en verplichtingen van de partijen uit hoofde van de dataverordening. Elke bepaling in deze overeenkomst moet zodanig worden uitgelegd dat zij in overeenstemming is met de dataverordening en andere wetgeving van de Unie of nationale wetgeving die is vastgesteld in overeenstemming met het recht van de Unie, alsook met alle toepasselijke nationale wetgeving die verenigbaar is met het recht van de Unie en waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken.

13.5.2. Indien een hiaat of onduidelijkheid in deze overeenkomst niet op de in artikel 13.5.1 bedoelde wijze kan worden opgelost, moet deze overeenkomst worden uitgelegd in het licht van de uitleggingsregels waarin het toepasselijke recht voorziet (zie artikel 13.4).

13.6. **Geschillenbeslechting**

13.6.1. De partijen komen overeen alles in het werk te stellen om geschillen minnelijk op te lossen en, alvorens een zaak aanhangig te maken bij een rechterlijke instantie, hun geschil voor te leggen aan (*naam en contactgegevens van een bepaald geschillenbeslechtingsorgaan invullen; voor geschillen die binnen hun bevoegdheden vallen, zoals gedefinieerd in artikel 10, lid 1, van de dataverordening, kan het een geschillenbeslechtingsorgaan in een lidstaat zijn dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 10 van de dataverordening*).

13.6.2. Het voorleggen van een geschil aan een geschillenbeslechtingsorgaan overeenkomstig artikel 13.6.1 doet echter geen afbreuk aan het recht van de gebruiker om een klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 37 van de dataverordening aangewezen nationale bevoegde autoriteit, noch aan het recht van een partij om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen bij een rechterlijke instantie in een lidstaat.

13.6.3. [OPTIE, indien de gebruiker een bedrijf is] [De rechterlijke instanties van (*lidstaat specificeren*) zijn bij uitsluiting bevoegd om kennis te nemen van de zaak met betrekking tot deze overeenkomst.]

Aanhangsel 1

Nadere bijzonderheden over de gegevens waarop deze overeenkomst betrekking heeft en over de toegangsregelingen

In dit aanhangsel moeten de partijen nadere bijzonderheden verstrekken over de gegevens waarop deze overeenkomst betrekking heeft, over de toegangsregelingen en over de middelen en informatie die nodig zijn om toegang te krijgen tot en gebruik te maken van de gegevens, zoals bepaald in de artikelen 2 en 3.

A. **Specificatie van de inhoud van de gegevens**

In het aanhangsel moeten hier eerst de productgegevens en gegevens van de gerelateerde dienst die onder de overeenkomst vallen, worden gesorteerd en vermeld, met vermelding van de inhoud van de gegevens en de frequentie van de verzameling, zodat de gebruiker nauwkeurig wordt geïnformeerd over de informatie in de gegevens (gestructureerde lijst van datapunten of precieze categorieën gegevens).

B. **Bewaartermijn**

In het aanhangsel moet hier vervolgens de bewaartermijn worden vermeld, zodat de gebruiker wordt geïnformeerd over de duur van de beschikbaarheid van de gegevens. Dit kan op gedetailleerde wijze worden gedaan voor elk datapunt of elke groep datapunten.

C. **Gegevensregeling**

In het aanhangsel moet hier worden aangegeven of alle of een deel van de gegevens bijzondere gegevens zijn die onder een bijzondere regeling vallen. In dit aanhangsel kan bijvoorbeeld worden aangegeven of en welke gegevens als persoonsgegevens kunnen worden aangemerkt.

D. **Gegevensstructuur en -formaat**

In het aanhangsel moet hier worden gespecificeerd in welk gestructureerd, algemeen gebruikt en machinaal leesbaar formaat de gegevens beschikbaar worden gesteld.

E. **Toegangsbeleid**

Het kan voorkomen dat de gebruiker zijn of haar rechten om het product te gebruiken of de gerelateerde diensten te ontvangen, overdraagt aan een volgende gebruiker of dat meerdere gebruikers deze rechten delen. In dergelijke gevallen moeten de partijen hier de toegangsrechten tot de gegevens specificeren in geval van overdracht van gebruik van het product of in geval van meerdere gebruikers. Het aanhangsel kan met name een lijst bevatten van:

— door de gebruiker verwijderbare gegevens — de producten of gerelateerde diensten stellen de gebruiker vaak in staat de tijdens het gebruik gegenereerde gegevens te verwijderen. In het geval van overdracht moet de gebruiker dergelijke gegevens verwijderen. Anders kunnen dergelijke gegevens toegankelijk zijn voor de volgende gebruiker;

— altijd verwijderbare gegevens — gegevens die de gegevenshouder niet toegankelijk mag maken voor de volgende gebruiker;

— resterende gegevens — andere gegevens dan de door de gebruiker verwijderbare of altijd verwijderbare gegevens; dergelijke gegevens zijn niet verwijderbaar en zijn niet onderworpen aan een geheimhoudingsovereenkomst (d.w.z. de gegevens zijn ook beschikbaar voor nieuwe volgende gebruikers). Dergelijke gegevens kunnen de gegevens omvatten die voor de volgende gebruiker van rechtswege of in de praktijk toegankelijk moeten zijn (bv. met betrekking tot de updates die in een verbonden voertuig worden uitgevoerd).

F. **Overdrachts-/toegangsmedium**

In het aanhangsel moet hier worden aangegeven via welk veilig en gemakkelijk te gebruiken elektronisch medium de gegevens door de gegevenshouder aan de gebruiker beschikbaar kunnen worden gesteld, hetzij via overdracht, hetzij via toegang.

G. **Informatie die nodig is voor de uitoefening van de toegangsrechten van de gebruiker**

In het aanhangsel kan hier de informatie worden gespecificeerd die nodig is voor de uitoefening van de toegangsrechten van de gebruiker. Het kan gaan om een contactpersoon om technische problemen op te lossen, zowel aan de kant van de gegevenshouder als aan de kant van de gebruiker.

Aanhangsel 2

Inhoud van een verzoek om toegang door de gebruiker

Dit formulier betreft één specifiek verzoek. Het is mogelijk meerdere verzoeken te doen. Dit wordt aanbevolen om bijvoorbeeld bepaalde gegevensstromen te segmenteren, zodat deze van gegevensstroom naar gegevensstroom, van doel naar doel, en van gegevenslevenscyclus naar gegevenslevenscyclus kunnen worden beheerd (zoals persoonsgegevensstromen en dergelijke).

Hoewel dit formulier een opsomming bevat van de belangrijkste elementen van een verzoek, kan het formulier worden aangepast, met name om aan te sluiten bij elektronische procedures.

Identificatie van de gebruiker	Naam: gelieve te specificeren Contractnummer: *gelieve te specificeren*
Identificatie van de persoon die het verzoek namens de gebruiker indient (indien van toepassing)	Naam: gelieve te specificeren Verhouding tot de gebruiker: *gelieve te specificeren* Gelieve bewijs bij te voegen van de bevoegdheid om namens de gebruiker te handelen
Producten en/of diensten waarop het verzoek betrekking heeft	Product/dienst 1: gelieve te specificeren (bv. het serienummer) Product/dienst 2: gelieve te specificeren (bv. het serienummer)
Gegevenspunten waarop het verzoek betrekking heeft	☐ Alle gegevens die gemakkelijk beschikbaar zijn voor de gegevenshouder ☐ Overige: gelieve de gegevenspunten te specificeren waarop het verzoek betrekking heeft
Aard van de gevraagde gegevens	☐ Inclusief persoonsgegevens Indien de gebruiker niet de betrokkene is, vermeld dan een geldige rechtsgrondslag voor verwerking op grond van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 en, in voorkomend geval, hoe aan de voorwaarden van artikel 9 van die verordening en van artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2002/58/EG is voldaan. ☐ Alleen niet-persoonsgebonden gegevens
Datum van de gegevens waarop het verzoek betrekking heeft	☐ Gegevens uit het verleden: gelieve de periode te specificeren ☐ Toekomstige gegevens: gelieve de periode te specificeren
Tijdstip van toegang tot de gegevens (afhankelijk van wat in aanhangsel 1 is gespecificeerd)	☐ Doorlopend ☐ Realtime ☐ Overige: gelieve te specificeren
Wijze van toegang tot de gegevens (afhankelijk van wat in aanhangsel 1 is gespecificeerd)	☐ Overdracht van de gegevens ☐ Toegang tot de gegevens waar deze zijn opgeslagen
Bestemming van de overdracht:	Gelieve te specificeren, afhankelijk van het antwoord op het vorige punt
Datum van het verzoek	Gelieve te specificeren

Aanhangsel 3

Formulier voor een verzoek om toegang door de gebruiker teneinde gegevens beschikbaar te stellen aan een derde

Dit formulier betreft één specifiek verzoek. Het is mogelijk meerdere verzoeken te doen. Dit wordt aanbevolen om bijvoorbeeld bepaalde gegevensstromen te segmenteren, zodat deze van gegevensstroom naar gegevensstroom, van doel naar doel, kunnen worden beheerd door een specifieke gegevensontvanger, zoals aangewezen door de gebruiker.

Identificatie van de gebruiker	Naam: gelieve te specificeren Contractnummer: *gelieve te specificeren*
Identificatie van de persoon die het verzoek namens de gebruiker indient (indien van toepassing)	Naam: gelieve te specificeren Verhouding tot de gebruiker: *gelieve te specificeren*
Producten en/of diensten waarop het verzoek betrekking heeft	Product/dienst 1: *gelieve te specificeren* Product/dienst 2: *gelieve te specificeren*
Gegevens waarop het verzoek betrekking heeft Noot: is niet van toepassing in het kader van het testen van nieuwe verbonden producten, stoffen of processen die nog niet in de handel zijn gebracht.	☐ Optie 1: alle gegevens die gemakkelijk beschikbaar zijn voor de gegevenshouder. ☐ Optie 2: vermeld, in overeenstemming met aanhangsel 1 van de overeenkomst tussen de gebruiker en de gegevensontvanger, welke gegevens met de gegevensontvanger moeten worden gedeeld. ☐ Optie 3: zoals gespecificeerd door de gegevensontvanger in aanhangsel 2 van de overeenkomst tussen de gegevenshouder en de gegevensontvanger.
Als de gegevens persoonsgegevens bevatten	Vermeld een geldige rechtsgrondslag voor verwerking op grond van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 en, in voorkomend geval, hoe aan de voorwaarden van artikel 9 van die verordening en van artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2002/58/EG is voldaan.
Identificatie van de derde Noot: dit kan geen poortwachter zijn in de zin van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925.	Naam: gelieve te specificeren Contactgegevens: *gelieve te specificeren*

Aanhangsel 4

Nadere bijzonderheden over maatregelen ter bescherming van bedrijfsgeheimen

(op te stellen door de partijen)

[OPTIE] Aanhangsel 5

Nadere bijzonderheden over het delen van gegevens met derden

(op te stellen door de partijen)

Aanhangsel 6

Nadere bijzonderheden over beschermingsmaatregelen

(op te stellen door de partijen)

[OPTIE] Aanhangsel 7

Nadere bijzonderheden over de vergoeding van de gebruiker

(op te stellen door de partijen)

[OPTIE] Aanhangsel 8

Nadere bijzonderheden over boeten

(op te stellen door de partijen)

[OPTIE] Aanhangsel 9

Documentatie over de eigendom van het product of de contractuele rechten om het product of gerelateerde diensten te gebruiken

(door partijen bij te voegen documentatie)

[OPTIE] Aanhangsel 10

Nadere bijzonderheden over regelingen voor de toegang tot gegevens door aanvullende gebruikers

(op te stellen door de partijen)

BIJLAGE III

MODELCONTRACTVOORWAARDEN

VOOR OVEREENKOMSTEN TUSSEN GEBRUIKERS EN GEGEVENSONTVANGERS

Deze modelcontractvoorwaarden (MCT's) zijn ontworpen voor overeenkomsten tussen een gebruiker van een verbonden product en/of gerelateerde dienst en een gegevensontvanger met wie de gebruiker zijn of haar gegevens uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) 2023/2854 (hierna de "dataverordening" genoemd) moet of wil delen.

Het belangrijkste nieuwe element van de dataverordening in dit verband is dat:

— de gebruiker de gegevenshouder kan verplichten om gegevens te delen met een gegevensontvanger naar keuze;

— de gebruiker in een overeenkomst met de gegevensontvanger bepaalt voor welke doeleinden en onder welke voorwaarden de gegevensontvanger gegevens kan gebruiken en delen;

— oneerlijke contractvoorwaarden met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van de gegevens, of aansprakelijkheid en rechtsmiddelen voor een inbreuk op of de beëindiging van gegevensgerelateerde verplichtingen, niet bindend zijn indien zij eenzijdig door een onderneming aan een andere onderneming zijn opgelegd.

Deze overeenkomst volgt vaak op de overeenkomst die wordt gesloten tussen de gegevenshouder en de gebruiker en gaat vooraf aan de overeenkomst die ook moet worden gesloten tussen de gegevenshouder en de gegevensontvanger.

Deze overeenkomst heeft een modulaire structuur en hoewel zij kan bestaan als een op zichzelf staande overeenkomst door gebruik te maken van alle bepalingen (wanneer het delen van gegevens het hoofddoel van de overeenkomst is), kunnen de partijen ook bepaalde bepalingen selecteren die bij hun specifieke situatie passen. Als het delen van gegevens slechts een voorwaarde was voor de uitvoering van een voor een ander doel gesloten overeenkomst, bijvoorbeeld een overeenkomst voor de reparatie en het onderhoud van een industriële machine, zou het kunnen volstaan om de artikelen 1.2, 1.3, 2, 3 en 4 te gebruiken (met uitzondering van artikel 4.1.1, punt b)), aangezien de inhoud van de resterende artikelen in deze overeenkomst waarschijnlijk onder de reparatie- en onderhoudsovereenkomst zou vallen.

1. Partijen en product/gerelateerde dienst(en)

1.1. Partijen bij de overeenkomst

Deze overeenkomst inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens wordt gesloten tussen

(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gebruiker"),

en

(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gegevensontvanger"),

in deze overeenkomst gezamenlijk "de partijen" en afzonderlijk "de partij" genoemd.

Onder "**gebruiker**" wordt verstaan: een natuurlijke of rechtspersoon die een verbonden product in eigendom heeft, of aan wie contractueel tijdelijke rechten zijn overgedragen om dat verbonden product te gebruiken, of die gerelateerde diensten ontvangt.

Onder "**gegevensontvanger**" wordt verstaan: een derde naar keuze van de gebruiker. Dit kan een natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn die handelt voor doeleinden die verband houden met diens handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit, die niet de gebruiker van een verbonden product of gerelateerde dienst is en aan wie gegevens beschikbaar worden gesteld door de gegevenshouder, met inbegrip van een derde op verzoek van de gebruiker aan de gegevenshouder of in overeenstemming met een wettelijke verplichting uit hoofde van Unierecht of overeenkomstig het Unierecht vastgestelde nationale wetgeving.

Een dergelijke gegevensontvanger kan concurreren met de relevante gegevenshouder. Een poortwachter komt echter niet in aanmerking om gegevensontvanger te worden of te zijn.

1.2. Geschiktheid van de gegevensontvanger

De gegevensontvanger verklaart dat hij of zij niet is aangewezen als poortwachter overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 ([1]) ("digitalemarktenverordening").

([1]) Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2019/1937 en (EU) 2020/1828 (digitalemarktenverordening) (PB L 265 van 12.10.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

1.3. **Verzoek aan de gegevenshouder en medewerking van de partijen**

1.3.1. De partijen komen het volgende overeen:

[OPTIE 1] [de gebruiker verzoekt

(*naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen*) ("gegevenshouder"),

om de in artikel 2 vermelde gegevens ter beschikking te stellen van de gegevensontvanger.]

[OPTIE 2] [de gebruiker machtigt de gegevensontvanger om

(*naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen*) ("gegevenshouder")

namens de gebruiker te verzoeken de in artikel 2 vermelde gegevens ter beschikking te stellen van de gegevensontvanger.]

1.3.2. De gebruiker en de gegevensontvanger zullen te goeder trouw samenwerken om te zorgen voor adequaat contact en interactie met de gegevenshouder. De gegevensontvanger sluit met name een afzonderlijke overeenkomst met de gegevenshouder ("H2R-overeenkomst"), [OPTIE: in nauw overleg met de gebruiker en] in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving, met inbegrip van maar niet beperkt tot de dataverordening. De gegevensontvanger moet ervoor zorgen dat de H2R-overeenkomst in overeenstemming is met deze overeenkomst.

1.3.3. Deze overeenkomst heeft betrekking op:

a) het/de volgende verbonden product(en) ("het product"): (*naam en nadere specificaties van het specifieke verbonden product waarop deze overeenkomst betrekking heeft, invullen*);

b) de volgende gerelateerde dienst(en) ("de gerelateerde dienst(en)"): *(naam en nadere specificaties van de specifieke gerelateerde diensten of het soort gerelateerde diensten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, invullen - indien van toepassing).*

De gebruiker verklaart dat hij of zij de eigenaar van het product is of contractueel gerechtigd is om het product te gebruiken uit hoofde van een huur-, lease- of soortgelijke overeenkomst en/of om de gerelateerde dienst(en) te ontvangen uit hoofde van een dienstenoveenkomst.

[OPTIE 1] [De gebruiker verbindt zich ertoe om, indien nodig, op een met redenen omkleed verzoek aan de gegevensontvanger alle relevante documentatie ter ondersteuning van deze verklaring te verstrekken.]

[OPTIE 2] [Documentatie ter ondersteuning van deze verklaring en nadere bijzonderheden over wie in het kader van deze overeenkomst als de gebruiker moet worden beschouwd, zijn opgenomen in **aanhangsel 5**.]

2. **Gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft**

De gegevens die onder deze overeenkomst vallen, bestaan uit alle direct beschikbare productgegevens of gegevens over gerelateerde diensten die zijn gegenereerd door het gebruik van het product of door de gerelateerde diensten:

[OPTIE 1] [in de zin van de dataverordening.]

[OPTIE 2] [in de zin van de dataverordening, zoals vermeld in aanhangsel 1.]

[OPTIE 3] [in de zin van de dataverordening, voor zover noodzakelijk voor de doeleinden die zijn overeengekomen in artikel 3 en die verder door de gegevensontvanger zijn vermeld in aanhangsel 2 van de H2R-overeenkomst.]

De gebruiker is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit, kenmerken en kwantiteit van de gegevens en hun geschiktheid voor een bepaald doel.

Volgens de dataverordening wordt onder "**productgegevens**" verstaan: door het gebruik van een verbonden product gegenereerde gegevens die door de fabrikant zo ontworpen zijn dat ze kunnen worden opgevraagd via een elektronische-communicatiedienst, fysieke verbinding of apparaattoegang, door een gebruiker, gegevenshouder of derde, waaronder waar nodig, de fabrikant.

Onder "**gegevens van een gerelateerde dienst**" wordt verstaan: gegevens die de digitalisering vertegenwoordigen van handelingen van de gebruiker of van gebeurtenissen die gerelateerd zijn aan het verbonden product, die intentioneel door de gebruiker zijn geregistreerd of als een bijproduct van de handeling van de gebruiker zijn gegenereerd tijdens het verlenen van een gerelateerde dienst door de aanbieder.

De productgegevens en gegevens van een gerelateerde dienst kunnen zowel persoonsgegevens als niet-persoonsgebonden gegevens zijn.

Onder "**eenvoudig beschikbare gegevens**" wordt verstaan: productgegevens en gegevens van een gerelateerde dienst die een gegevenshouder rechtmatig verkrijgt of rechtmatig kan verkrijgen van het verbonden product of de gerelateerde dienst, zonder daarvoor een onevenredig grote inspanning te moeten leveren die verder zou gaan dan een eenvoudige handeling.

Zoals in de overwegingen is uitgelegd, sluit deze definitie gegevens uit "die worden gegenereerd door het gebruik van een verbonden product waarvan het ontwerp er niet in voorziet dat die gegevens worden opgeslagen of doorgegeven buiten het onderdeel waarin zij worden gegenereerd of buiten het verbonden product als geheel" (overweging 20). "De ontwerpkeuzes van fabrikanten en, in voorkomend geval, Unie- of nationaal recht dat tegemoetkomt aan sectorspecifieke behoeften en doelstellingen of besluiten van de bevoegde autoriteiten, moeten bepalen welke gegevens een verbonden product beschikbaar kan stellen" (overweging 14).

3. Gebruik van gegevens door de gegevensontvanger

Overeenkomsten voor het delen van gegevens tussen gebruikers en gegevensontvangers kunnen bijvoorbeeld een nieuwe relatie zijn of een aanvulling vormen op een bestaande relatie tussen de partijen, al dan niet voor commerciële doeleinden voor het delen van gegevens. Dergelijke overeenkomsten moeten niet-exclusief zijn, behalve in goed afgebakende, gegevensspecifieke, marktspecifieke, doelspecifieke, in de tijd beperkte en goed vergoede gevallen.

3.1. Overeengekomen gebruik van de gegevens

Het is aan de gebruiker om te overwegen voor welk deel van zijn of haar gegevens en voor welk doel hij of zij de gegevensontvanger in staat stelt de gegevens te gebruiken en in het bijzonder in welke mate de gegevensontvanger de gegevens met andere derden mag delen.

De gebruiker kan bijvoorbeeld de gegevensontvanger vragen om de werking van het product of de gerelateerde dienst te controleren en op te treden als tussenpersoon die namens de gebruiker garantieverzoeken meldt bij de verkoper van de apparatuur.

De gebruiker moet ook overwegen of de ontvanger de gegevens mag delen met commerciële of niet-commerciële entiteiten. Niet-commerciële gegevensuitwisseling kan altruïstische of anderszins niet-winstgevende uitwisseling en gebruik voor doeleinden van algemeen belang, wetenschappelijk, statistisch of ander analytisch onderzoek omvatten (indien van toepassing en vereist, of niet van toepassing of vereist, maar beoogd in overeenstemming met artikel 89 AVG, de richtlijn open data (Richtlijn (EU) 2019/1024), de verordening hoogwaardige datasets (Verordening (EU) 2023/138), de datagovernanceverordening (Verordening (EU) 2022/868), de verordening betreffende de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (Verordening (EU) 2025/327) en dergelijke), door of via de gegevensontvanger met relevante gemeenschappen, gemeenten, regio's, naties, ngo's en andere niet-commerciële organisaties. Voor het delen van commerciële gegevens wordt aanbevolen de term "verkoop" niet te gebruiken, aangezien dit voor sommige belanghebbenden kan impliceren dat de eigendomstitel van/de zeggenschap over de relevante gegevens wordt overgedragen of dat dergelijke relevante gegevens anderszins uitsluitend aan de gegevensontvanger worden overgedragen. Dit is niet nodig of aanbevolen, met name omdat gegevens zowel een digitaal actief als een digitaal middel zijn en gedurende hun hele levenscyclus voor vele doeleinden kunnen worden gebruikt — zelfs voor meerdere commerciële doeleinden — en tegelijkertijd voor de gegevensontvanger een marktvoordeel of een andere waardecreatie opleveren die ook een billijke vergoeding voor de gebruiker rechtvaardigt voor het verlenen van een dergelijke licentie voor het (her) gebruik van de gegevens.

De gebruiker moet de gevolgen beoordelen van het verlenen van het gebruiksrecht aan de gegevensontvanger en, indien van toepassing, de gegevens delen en ook overwegen of dergelijke rechten moeten worden verleend in ruil voor een vergoeding.

3.1.1. De gegevensontvanger mag de gegevens alleen gebruiken voor de volgende doeleinden, die niet in strijd mogen zijn met de praktijken vermeld in artikel 3.2: (*overeengekomen doeleinden invoegen*).

Voorbeelden van overeengekomen doeleinden door de gegevensontvanger:

— het aanbieden van regelmatige onderhouds-/aftermarketdiensten van het product aan de gebruiker;

— het verrichten van onderzoek op specifieke gebieden;

— het ontwikkelen van nieuwe diensten of het verbeteren, moderniseren of in stand houden van nieuwe producten of diensten, met inbegrip van oplossingen op het gebied van artificiële intelligentie (AI);

— het samenvoegen van de gegevens met andere gegevens of het creëren van afgeleide gegevens, voor elk rechtmatig doeleinde, met inbegrip van het doel dergelijke samengevoegde of afgeleide gegevens aan derden te verkopen of anderszins beschikbaar te stellen.

3.1.2. De gegevensontvanger moet de gegevens wissen wanneer de gegevens niet langer nodig zijn voor de overeengekomen doeleinden.

3.2. **Ongeoorloofd gebruik van de gegevens**

De gegevensontvanger mag de gegevens niet gebruiken:

a) voor andere doeleinden dan de in artikel 3.1 overeengekomen doeleinden;

b) voor elk doel dat in strijd is met het Unierecht of het toepasselijke nationale recht;

c) voor de profilering van natuurlijke personen in de zin van artikel 4, lid 4, AVG, tenzij dit noodzakelijk is om de door de gebruiker gevraagde dienst te verlenen;

d) om een product te ontwikkelen dat concurreert met het product;

e) om inzichten te verkrijgen in de economische situatie, activa en productiemethoden van de gebruiker, of in het gebruik van het product of de gerelateerde dienst door de gebruiker op een andere manier die de commerciële positie van de gebruiker op de markten waarop de gebruiker actief is, zou kunnen ondermijnen, tenzij de gebruiker toestemming heeft verleend voor een dergelijk gebruik;

f) op een wijze die negatieve gevolgen heeft voor de veiligheid van het product of een gerelateerde dienst;

g) [OPTIE] [andere: *(specificeer met name gebruik dat* de legitieme belangen van de gebruiker aanzienlijk schaadt)].

3.3. **Gebruik van persoonsgegevens door de gegevensontvanger**

De gegevensontvanger mag gegevens die persoonsgegevens zijn, alleen gebruiken of anderszins verwerken als hiervoor een rechtsgrondslag is vastgesteld en alleen onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2016/679 (AVG) en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie).

Bij het reguleren van de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming (met inbegrip van maar niet beperkt tot Verordening (EU) 2016/679), moeten de partijen overwegen of de gebruiker de betrokkene is van alle of een deel van de persoonsgegevens in de gegevens.

3.4. **Toepassing van beschermende maatregelen**

De gegevensontvanger verbindt zich ertoe de beschermingsmaatregelen toe te passen om verlies van gegevens en ongeoorloofde toegang tot de gegevens te voorkomen [OPTIE 1] [die redelijk zijn in de omstandigheden, rekening houdend met de stand van de wetenschap en de technologie, mogelijke schade die de gebruiker heeft geleden en de kosten in verband met de beschermingsmaatregelen.] [OPTIE 2] [zoals nader beschreven in **aanhangsel 2.**]

De partijen moeten overwegen of zij in een afzonderlijk aanhangsel alle nadere bijzonderheden willen opnemen over hoe belangrijke belangen van de gebruiker effectief kunnen worden beschermd. Maatregelen kunnen zowel van technische aard zijn (bv. versleuteling, firewalls, gesplitste opslag) als van organisatorische aard (bv. betrokkenheid van een vertrouwde derde). Aangezien de maatregelen evenredig moeten zijn, zal de inhoud ervan sterk variëren, afhankelijk van de aard van de gegevens en de belangen die op het spel staan.

4. Het delen van gegevens met derden en het gebruik van gegevensverwerkingsdiensten

Overeenkomstig artikel 6, lid 2, punt c), van de dataverordening, mag de gegevensontvanger "de ontvangen gegevens niet ter beschikking [stellen] van een andere derde, tenzij de gegevens beschikbaar worden gesteld op grond van een overeenkomst met de gebruiker en op voorwaarde dat de andere derde alle tussen de gegevenshouder en de derde overeengekomen noodzakelijke maatregelen neemt om de vertrouwelijkheid van bedrijfsgeheimen te waarborgen".

Daarom moet, als de gebruiker ervoor kiest om de gegevensontvanger dit recht te geven, dit artikel worden ingevoegd, mogelijk in ruil voor een vergoeding.

4.1. Voorwaarden voor het delen van gegevens

4.1.1. De gegevensontvanger kan gegevens die niet-persoonsgebonden gegevens zijn, delen met derden indien:

a) de gegevens door de derde uitsluitend worden gebruikt voor de volgende doeleinden:

i) de gegevensontvanger bijstaan bij het bereiken van de doeleinden die zijn overeengekomen in artikel 3.1;

ii) het bereiken, in samenwerking met de gegevensontvanger of via ondernemingen met bijzondere doeleinden, van de doeleinden die zijn overeengekomen in artikel 3.1; en

iii) [OPTIE] [(*specificeer de doeleinden die derden voor hun eigen behoeften kunnen nastreven, onafhankelijk van de gegevensontvanger, en of de gegevens voor deze doeleinden tegen vergoeding of kosteloos worden gedeeld*); en]

b) de derde aangewezen is als poortwachter overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 ("digitalemarktenverordening"); en

c) de gegevensontvanger de derde er contractueel toe verplicht:

i) de gegevens niet te gebruiken voor andere doeleinden dan de doeleinden die zijn overeengekomen in artikel 4.1.1, punt a);

ii) geen inzichten te verkrijgen in de economische situatie, activa en productiemethoden van de gebruiker, of in het gebruik van het product of de gerelateerde dienst door de gebruiker op een andere manier die de commerciële positie van de gebruiker op de markten waarop de gebruiker actief is, zou kunnen ondermijnen;

iii) de gegevens niet te gebruiken op een wijze die de rechtmatige belangen van de gebruiker aanzienlijk schaadt, met name indien die gegevens commercieel gevoelige gegevens bevatten of beschermd zijn door bedrijfsgeheimen of door intellectuele-eigendomsrechten;

iv) de krachtens artikel 3.4 vereiste beschermingsmaatregelen toe te passen; en

v) de gegevens te wissen wanneer de gegevens niet langer nodig zijn voor de doeleinden die zijn overeengekomen in artikel 4.1.1, punt a);

vi) deze gegevens niet verder te delen.

4.1.2. Nadere bijzonderheden, onder meer de identiteit van derden, beperkingen op het gebruik van de gegevens door derden, evenals verdere voorwaarden en beschermende maatregelen, worden in detail uiteengezet in **aanhangsel 3**.

4.1.3. Onverminderd de artikelen 4.1.1 en 4.1.2 kan de gegevensontvanger gebruik maken van verwerkingsdiensten, bijvoorbeeld cloudcomputingdiensten (met inbegrip van infrastructuur als een dienst, platform als een dienst en software als een dienst), hostingdiensten of soortgelijke diensten om, voor eigen rekening en onder eigen verantwoordelijkheid, de in artikel 3.2.1, punt a), overeengekomen doeleinden te bereiken. De derden kunnen dergelijke diensten ook gebruiken om, voor eigen rekening en onder hun eigen verantwoordelijkheid, de in artikel 4.1.1, punt a), overeengekomen doeleinden te bereiken. De gegevensontvanger mag gegevens die persoonsgegevens zijn, alleen delen met derden of anderszins verwerken als hiervoor een rechtsgrondslag is vastgesteld en alleen onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2016/679 (AVG) en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie).

5. **Vergoeding**

De gegevensontvanger verbindt zich ertoe de gebruiker te vergoeden zoals in detail uiteengezet in **aanhangsel 4**.

De partijen kunnen overeenstemming bereiken over een vergoeding voor het gebruiken en het delen van de gegevens door de gegevensontvanger, wanneer zij dit billijk en redelijk achten. Zij kunnen bijvoorbeeld een dergelijke vergoeding overwegen als de gegevensontvanger de gegevens gebruikt voor de ontwikkeling van nieuwe producten of diensten of als de gegevensontvanger samengevoegde of afgeleide gegevens voor commerciële doeleinden creëert. Omgekeerd, als de gegevens bijvoorbeeld uitsluitend worden gebruikt voor de behoeften van een overeenkomst die met de gebruiker is gesloten, wordt er mogelijk niet voorzien in een vergoeding.

Evenzo kan een vergoeding nodig zijn om de eerlijke behandeling van de gebruiker te waarborgen, als de gebruiker ermee instemt dat de gegevensontvanger de gegevens aan derden mag verkopen in overeenstemming met artikel 4.1.1, punt a), iii). Indien een vergoeding verschuldigd is, moeten de partijen overeenstemming bereiken over de aard ervan, en of deze al dan niet geldelijk is.

6. **Datum van toepassing, duur van de overeenkomst en beëindiging**

6.1. **Datum van toepassing en duur**

6.1.1. Deze overeenkomst [OPTIE 1] [wordt onmiddellijk van kracht] [OPTIE 2] [wordt van kracht met ingang van (*datum specificeren*)].

6.1.2. [OPTIE] [Deze overeenkomst wordt gesloten voor [OPTIE 1] [onbepaalde duur] [OPTIE 2] [een vaste termijn van (periode specificeren)], onder voorbehoud van eventuele redenen voor het aflopen of de beëindiging ervan in het kader van deze overeenkomst.]

6.2. **Beëindiging**

6.2.1. De gegevensontvanger kan deze overeenkomst beëindigen door de gebruiker binnen (*opzegtermijn specificeren*) in kennis te stellen indien de H2R-overeenkomst is beëindigd.

6.2.2. Indien de gebruiker zijn of haar status als gebruiker verliest, eindigt deze overeenkomst. De gebruiker zal de gegevensontvanger hiervan binnen (*opzegtermijn specificeren*) in kennis stellen.

6.2.3. [OPTIE in geval van onbepaalde tijd of indien de partijen beëindiging zonder opgave van reden wensen toe te staan] [Elke partij kan deze overeenkomst te allen tijde vóór het begin van of tijdens de contractduur opzeggen door de andere partij daarvan in kennis te stellen met een opzegtermijn van (*termijn specificeren*).] [OPTIE] Indien de gebruiker deze overeenkomst op grond van deze bepaling vóór (*datum of minimale contractduur invoegen*) beëindigt, vergoedt de gebruiker de andere partij voor de kosten die zijn gemaakt in verband met de uitvoering van deze overeenkomst, als volgt: (*aangeven wat van toepassing is*).

In gevallen waarin de gebruiker contractueel verplicht is om gegevens te delen met de gegevensontvanger, hoeft dit artikel niet te worden opgenomen, omdat dit kan leiden tot een schending van een andere overeenkomst.

6.3. **Gevolgen van het aflopen of de beëindiging**

6.3.1. Het aflopen van de contractduur of de beëindiging van deze overeenkomst ontslaat beide partijen van hun verplichting om toekomstige prestaties uit te voeren en te ontvangen, maar heeft geen gevolgen voor de rechten en verplichtingen die tot het moment van het aflopen of de beëindiging zijn ontstaan.

Het aflopen of de beëindiging heeft geen gevolgen voor de bepalingen die ook na beëindiging van de overeenkomst van kracht blijven, met name beperkingen op het toegestane gebruik en het delen van de gegevens door de gegevensontvanger op grond van de artikelen 3 en 4, artikel 8.1 inzake vertrouwelijkheid, artikel 8.3 inzake toepasselijk recht en artikel 8.6 inzake geschillenbeslechting.

6.3.2. In het bijzonder heeft het beëindigen of het aflopen van de overeenkomst de volgende gevolgen:

a) de gegevensontvanger stopt onmiddellijk met het opvragen van de gegenereerde of geregistreerde gegevens vanaf de datum van beëindiging of de afloopdatum;

b) [OPTIE] de gegevensontvanger behoudt het recht om de gegevens die zijn gegenereerd of geregistreerd vóór de datum van beëindiging of de afloopdatum zoals gespecificeerd in de artikelen 3 en 4, te gebruiken en te delen [OPTIE gedurende (*periode aangeven*)].

Er kunnen gevallen zijn waarin de gegevensontvanger moet investeren in het delen van gegevens, bijvoorbeeld door zijn of haar digitale infrastructuur aan te passen; de investering zal in de loop van de tijd worden afgeschreven. In dat geval kunnen de partijen ervoor zorgen dat de gegevensontvanger een vergoeding ontvangt van de partij die de overeenkomst beëindigt. Het bedrag van de vergoeding moet bepaalbaar zijn.

7. Rechtsmiddelen bij niet-nakoming

7.1. Gevallen van niet-nakoming

7.1.1. Een niet-nakoming van een verplichting door een partij is wezenlijk indien:

a) de niet-nakoming de andere partij in aanzienlijke mate datgene onthoudt wat zij op grond van deze overeenkomst mocht verwachten, tenzij de niet-nakomende partij dat resultaat niet had voorzien en redelijkerwijs niet had kunnen voorzien; of

b) uit de omstandigheden duidelijk blijkt dat van de niet-nakomende partij geen toekomstige prestaties kunnen worden verwacht.

7.1.2. De niet-nakoming door een partij wordt deze niet toegerekend indien zij te wijten is aan een belemmering waarop zij geen invloed kan uitoefenen en van die partij redelijkerwijs niet kon worden verwacht dat zij bij het sluiten van deze overeenkomst met de belemmering rekening zou houden, of dat zij de belemmering of de gevolgen ervan zou vermijden of herstellen.

7.1.3. Wanneer de belemmering slechts tijdelijk is, heeft de rechtvaardiging voor de niet-nakoming van de partij effect voor de periode waarin de belemmering bestaat. Indien de vertraging echter neerkomt op een wezenlijke niet-nakoming, kan de andere partij deze als zodanig aanmerken.

De niet-nakomende partij moet ervoor zorgen dat de andere partij onverwijld in kennis wordt gesteld van de belemmering en de gevolgen daarvan voor haar vermogen om haar verplichtingen na te komen, nadat de niet-nakomende partij van deze omstandigheden op de hoogte was of redelijkerwijs op de hoogte had kunnen zijn. De andere partij heeft recht op vergoeding van de economische schade die voortvloeit uit het niet-ontvangen van een dergelijke kennisgeving.

7.2. Rechtsmiddelen bij niet-nakoming

7.2.1. In geval van niet-nakoming door een partij beschikt de andere partij over de in de volgende bepalingen vermelde rechtsmiddelen, onverminderd de rechtsmiddelen die krachtens het toepasselijke recht beschikbaar zijn.

7.2.2. Rechtsmiddelen die onderling niet onverenigbaar zijn, kunnen worden gecombineerd.

7.2.3. Een partij mag geen gebruik maken van een rechtsmiddel voor zover zij zelf de niet-nakoming door de andere partij veroorzaakt, bijvoorbeeld wanneer een tekortkoming in haar eigen data-infrastructuur de andere partij niet in staat heeft gesteld haar verplichtingen naar behoren na te komen. Een partij mag evenmin een schadevergoeding vorderen voor zover zij de schade had kunnen beperken door redelijke maatregelen te nemen.

7.2.4. De benadeelde partij kan:

a) deze overeenkomst met onmiddellijke ingang en boetevrij opzeggen door de andere partij daarvan in kennis te stellen, indien:

i) de niet-nakoming door de andere partij een wezenlijke niet-nakoming is; of

ii) in het geval de niet-nakoming niet wezenlijk is, de benadeelde partij een kennisgeving heeft gedaan waarin een redelijke termijn wordt vastgesteld om de niet-nakoming te verhelpen en de termijn is verstreken zonder dat de andere partij de niet-nakoming heeft gecorrigeerd;

b) een schadevergoeding vorderen voor de economische schade die zij heeft geleden als gevolg van de niet-nakoming door de andere partij, waarvoor geen rechtvaardiging bestaat op grond van artikel 7.1.2. De niet-nakomende partij is slechts aansprakelijk voor schade die zij ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst had voorzien of redelijkerwijs had kunnen voorzien als gevolg van haar mogelijke niet-nakoming, tenzij de niet-nakoming opzettelijk of uit grove nalatigheid heeft plaatsgevonden;

c) de niet-nakomende partij verzoeken haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst onverwijld na te komen, tenzij dit onwettig of onmogelijk zou zijn of specifieke prestaties de niet-nakomende partij kosten zouden opleveren die niet in verhouding staan tot het voordeel dat de andere partij zou behalen; [OPTIE] [Wanneer een partij haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst niet nakomt, betaalt zij in elk geval de in aanhangsel 6 beschreven boeten, die de partijen als een schadevergoeding in de zin van artikel 7.2.4, punt b), beschouwen. De niet-nakomende partij heeft het recht te verzoeken dat de boete tot een redelijk bedrag wordt verlaagd indien zij kan aantonen dat de boete buitensporig is in verhouding tot de schade die het gevolg is van de niet-nakoming.]

8. **Algemene bepalingen**

8.1. **Vertrouwelijkheid**

8.1.1. De volgende informatie wordt als vertrouwelijk beschouwd:

a) informatie die betrekking heeft op bedrijfsgeheimen, de financiële situatie of enig ander aspect van de activiteiten van de andere partij, tenzij die partij deze informatie openbaar heeft gemaakt;

b) *(indien van toepassing)* informatie over de grondslag voor de berekening van de vergoeding;

c) informatie die verwijst naar de gegevenshouder en elke andere beschermde derde, tenzij de beschermde derde deze informatie openbaar heeft gemaakt.

8.1.2. Beide partijen komen overeen alle redelijke maatregelen te nemen om de in artikel 8.1.1 bedoelde informatie veilig op te slaan en volledig vertrouwelijk te houden en dergelijke informatie niet aan derden bekend te maken of beschikbaar te stellen, tenzij:

a) een van de partijen wettelijk verplicht is de relevante informatie bekend te maken of beschikbaar te stellen; of

b) het noodzakelijk is dat een van de partijen de relevante informatie bekendmaakt of beschikbaar stelt om aan haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te voldoen; of

c) een van de partijen de voorafgaande toestemming heeft verkregen van de andere partij of de partij die de vertrouwelijke informatie heeft verstrekt of die gevolgen ondervindt van de openbaarmaking ervan.

8.1.3. In elk geval kunnen de gebruiker en de gegevensontvanger de informatie aan de gegevenshouder bekendmaken of beschikbaar stellen die nodig is om de gegevensontvanger of de gebruiker te identificeren of contact met hem of haar op te nemen om de H2R-overeenkomst als bedoeld in artikel 1.3.2 te sluiten.

8.1.4. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen blijven van toepassing na de beëindiging van de overeenkomst voor een periode van (*de periode specificeren*).

8.1.5. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen doen geen afbreuk aan strengere verplichtingen uit hoofde van i) Verordening (EU) 2016/679 (AVG); ii) de bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 2002/58/EG of Richtlijn (EU) 2016/943; of iii) ander Unierecht of lidstatelijk recht.

8.2. **Communicatiemiddelen**

Elke kennisgeving of andere mededeling die op grond van deze overeenkomst vereist is of mag worden gedaan, moet schriftelijk worden gedaan en kan worden overhandigd of per gefrankeerde post of langs elektronische weg, met inbegrip van e-mail, worden verzonden, mits de afzender een bewijs van verzending naar de onderstaande adressen bewaart:

Partij	Contactpersoon	E-mailadres	Telefoonnummer	Adres
Gebruiker	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]
Gegevens ontvanger	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]

Een dergelijke kennisgeving of mededeling wordt geacht te zijn ontvangen:

a) indien overhandigd, op de datum van overhandiging;

b) indien gefrankeerd verzonden, op de derde werkdag na verzending;

c) indien elektronisch verzonden, op de datum van verzending, mits de afzender geen foutbericht heeft ontvangen waaruit blijkt dat de zending niet is afgeleverd.

8.3. **Overeenkomst in haar geheel, wijzigingen en scheidbaarheid**

8.3.1. Deze overeenkomst (samen met de aanhangsels en alle andere documenten waarnaar wordt verwezen) vormt de volledige overeenkomst tussen de partijen met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst en vervangt alle eerdere overeenkomsten of afspraken tussen de partijen, mondeling en schriftelijk, met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst.

8.3.2. Elke wijziging van deze overeenkomst is alleen geldig indien deze schriftelijk door de partijen is overeengekomen, inclusief in elektronische vorm.

8.3.3. Indien enige bepaling van deze overeenkomst om welke reden dan ook nietig, ongeldig, vernietigbaar of niet-afdwingbaar blijkt te zijn, en indien deze bepaling scheidbaar is van de resterende voorwaarden van de overeenkomst, worden deze overige bepalingen hierdoor niet aangetast en blijven zij geldig en afdwingbaar, tenzij de bepaling niet kan worden gescheiden van de overige bepalingen van deze overeenkomst. Eventuele hiaten of onduidelijkheden in deze overeenkomst worden behandeld overeenkomstig artikel 8.4.

8.4. **Toepasselijk recht**

Op deze overeenkomst is het recht van (*lidstaat specificeren*) van toepassing.

8.5. **Uitlegging**

8.5.1. Deze overeenkomst wordt door de partijen gesloten tegen de achtergrond van de rechten en verplichtingen van de partijen uit hoofde van de dataverordening. Elke bepaling in deze overeenkomst moet zodanig worden uitgelegd dat zij in overeenstemming is met de dataverordening en andere wetgeving van de Unie of nationale wetgeving die is vastgesteld in overeenstemming met het recht van de Unie, alsook met alle toepasselijke nationale wetgeving die verenigbaar is met het recht van de Unie en waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken.

8.5.2. Indien een hiaat of onduidelijkheid in deze overeenkomst niet op de in artikel 8.5.1 bedoelde wijze kan worden opgelost, moet deze overeenkomst worden uitgelegd in het licht van de uitleggingsregels waarin het toepasselijke recht voorziet (zie artikel 8.4).

8.6. **Geschillenbeslechting**

8.6.1. De partijen komen overeen alles in het werk te stellen om geschillen minnelijk op te lossen en, alvorens een zaak aanhangig te maken bij een rechterlijke instantie, hun geschil voor te leggen aan (*naam en contactgegevens van een bepaald geschillenbeslechtingsorgaan invullen; voor geschillen die binnen hun bevoegdheden vallen, zoals gedefinieerd in artikel 10, lid 1, van de dataverordening, kan het een geschillenbeslechtingsorgaan in een lidstaat zijn dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 10 van de dataverordening*).

8.6.1. [OPTIE, indien de gebruiker een bedrijf is] [De rechterlijke instanties van (*lidstaat specificeren*) zijn bij uitsluiting bevoegd om kennis te nemen van de zaak met betrekking tot deze overeenkomst.]

Aanhangsel 1 bevat een beschrijving van de gegevens.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 2 bevat een lijst van de door de gegevensontvanger te nemen beschermingsmaatregelen.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 3 bevat informatie over het delen van de gegevens met derden door de gegevensontvanger.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 4 bevat informatie over de vergoeding aan de gebruiker voor het gebruiken en het delen van de gegevens door de gegevensontvanger.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 5 bevat documentatie over de eigendom van het product of contractuele rechten om het product of gerelateerde diensten te gebruiken.

[op te stellen door de partijen]

[OPTIE] **Aanhangsel 6** bevat bijzonderheden over boeten.

[op te stellen door de partijen]

BIJLAGE IV

MODELCONTRACTVOORWAARDEN

VOOR OVEREENKOMSTEN TUSSEN GEGEVENSHOUDERS EN GEGEVENSONTVANGERS OVER HET BESCHIKBAAR STELLEN VAN GEGEVENS OP VERZOEK VAN GEBRUIKERS VAN VERBONDEN PRODUCTEN EN GERELATEERDE DIENSTEN

Deze modelcontractvoorwaarden (MCT's) zijn ontworpen voor contracten tussen een gegevenshouder en een gegevensontvanger die een onderneming is, waarbij een gegevenshouder verplicht is (op grond van artikel 5 van Verordening (EU) 2023/2854, hierna de "dataverordening" genoemd) om gegevens van een verbonden product en/of gerelateerde dienst beschikbaar te stellen aan een gegevensontvanger wanneer de gebruiker daarom verzoekt.

Het belangrijkste nieuwe element van de dataverordening in dit verband is dat:

— de gegevenshouder verplicht is om gegevens met de gegevensontvanger te delen na ontvangst van een verzoek hiertoe van de gebruiker (met beschermende maatregelen voor gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd);

— de gegevenshouder de gegevensontvanger om een redelijke vergoeding kan vragen;

— oneerlijke contractvoorwaarden met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van de gegevens, of aansprakelijkheid en rechtsmiddelen voor een inbreuk op of de beëindiging van gegevensgerelateerde verplichtingen, niet bindend zijn indien zij eenzijdig door een onderneming aan een andere onderneming zijn opgelegd.

Deze overeenkomst heeft een modulaire structuur en hoewel zij als een volledige overeenkomst kan worden gebruikt, kunnen de partijen ook bepaalde bepalingen selecteren die bij hun specifieke situatie passen. Verschillende bepalingen bevatten opties, en hier moeten de partijen nadenken over hun specifieke behoeften, zakelijke relatie en belangen om de juiste optie te vinden die het beste bij hun overeenkomst past.

Sommige bepalingen zijn ook gemarkeerd met *(indien van toepassing)* en moeten worden opgenomen als aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Hoewel de MCT's door de Commissie worden aanbevolen, zijn zij niet-bindend en kunnen de partijen er altijd van afwijken.
Deze MCT's kunnen ook met passende wijzigingen worden gebruikt wanneer een gegevenshouder verplicht is gegevens beschikbaar te stellen aan een gegevensontvanger op grond van ander Unierecht of nationale wetgeving die op grond van Unierecht is vastgesteld.

1. Partijen, verzoekende gebruiker en product/gerelateerde dienst(en)

1.1. Partijen bij de overeenkomst

Deze overeenkomst inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens wordt gesloten
tussen
(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gegevenshouder"),
en
(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gegevensontvanger"),
in deze overeenkomst gezamenlijk "de partijen" en afzonderlijk "de partij" genoemd.

De partijen moeten hier aangeven wie de gegevenshouder en wie de gegevensontvanger is in de zin van artikel 2, punten 13 en 14, van de dataverordening.

Volgens de dataverordening wordt onder "gegevenshouder" verstaan: een natuurlijke of rechtspersoon die overeenkomstig deze verordening, het toepasselijke Unierecht of het overeenkomstig het Unierecht vastgestelde nationale recht, het recht of de verplichting heeft gegevens te gebruiken en ter beschikking te stellen, waaronder — in gevallen waar dat contractueel is overeengekomen — productgegevens of gegevens van een gerelateerde dienst die deze natuurlijke of rechtspersoon heeft opgevraagd of gegenereerd tijdens de verlening van een gerelateerde dienst.

Volgens de dataverordening wordt onder "gegevensontvanger" verstaan: een natuurlijke of rechtspersoon die handelt voor doeleinden die verband houden met diens handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit, die niet de gebruiker van een verbonden product of gerelateerde dienst is en aan wie gegevens beschikbaar worden gesteld door de gegevenshouder, met inbegrip van een derde op verzoek van de gebruiker aan de gegevenshouder of in overeenstemming met een wettelijke verplichting uit hoofde van Unierecht of overeenkomstig het Unierecht vastgestelde nationale wetgeving. Overeenkomstig artikel 1, lid 3, punt d), van de dataverordening zijn gegevenshouders alleen verplicht gegevens beschikbaar te stellen aan "gegevensontvangers in de Unie". Zij zijn niet verplicht dit te doen ten aanzien van gegevensontvangers waarvan de plaats van vestiging buiten de Unie ligt.

1.2. **Verzoekende gebruiker, product/gerelateerde dienst(en)**

1.2.1. Deze overeenkomst is gebaseerd op de gezamenlijke veronderstelling van de partijen dat de gegevenshouder op grond van artikel 5 van de dataverordening verplicht is om gegevens beschikbaar te stellen aan de gegevensontvanger wanneer daarom wordt verzocht door of namens

(*naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen*) ("verzoekende gebruiker"),

en dat de verzoekende gebruiker een gebruiker is (in de zin van artikel 2, punt 12, van de dataverordening) van:

het volgende product: (*naam en nadere specificaties van het specifieke verbonden product of het soort producten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, invullen*); en/of

de volgende gerelateerde dienst(en): (*naam en nadere specificaties van de specifieke gerelateerde diensten of het soort gerelateerde diensten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, invullen - indien van toepassing*).

De partijen moeten hier aangeven wie de gebruiker is in de zin van artikel 2, punt 12, van de dataverordening, die een verzoek indient bij de gegevenshouder, op grond van artikel 5 van de dataverordening.

Onder "**gebruiker**" wordt verstaan: een natuurlijke of rechtspersoon die een verbonden product in eigendom heeft, of aan wie contractueel tijdelijke rechten zijn overgedragen om dat verbonden product te gebruiken, of die gerelateerde diensten ontvangt.

De partijen moeten ook bepalen welk verbonden product en, indien van toepassing, welke gerelateerde dienst door de verzoekende gebruiker wordt gebruikt.

Volgens de dataverordening wordt onder "**verbonden product**" verstaan een goed:
i) dat gegevens over het gebruik of de omgeving ervan verkrijgt, genereert of verzamelt;
ii) dat productgegevens kan doorgeven via een elektronische-communicatiedienst, fysieke verbinding of apparaattoegang;
iii) waarvan de hoofdfunctie niet het opslaan, verwerken of doorgeven van gegevens namens anderen dan de gebruiker is.

Onder "**gerelateerde dienst**" wordt verstaan: een andere digitale dienst dan een elektronische-communicatiedienst, waaronder software:
i) die op het moment van aankoop, huur of lease zodanig met het product verbonden is dat de afwezigheid ervan het verbonden product zou beletten een of meer van zijn functies uit te voeren; of
ii) die vervolgens door de fabrikant of een derde met het product wordt verbonden om functies aan het product toe te voegen, of de functies van het verbonden product te updaten of aan te passen.

2. **Basis van de overeenkomst**

2.1. **Kwaliteit van de verzoekende gebruiker en bestaan van een geldig verzoek**

2.1.1. Elke partij verklaart dat de verzoekende gebruiker, voor zover haar bekend, een gebruiker is (in de zin van artikel 2, punt 12, van de dataverordening) van het (de) in artikel 1.2.1 gespecificeerde product(en) en gerelateerde dienst(en).

2.1.2. Elke partij verklaart dat de verzoekende gebruiker de gegevenshouder heeft verzocht de gegevensontvanger de in artikel 3.1 gespecificeerde gegevens ter beschikking te stellen. Het bewijs van het verzoek is opgenomen in **aanhangsel 1** bij deze overeenkomst.

2.1.3. *(Indien van toepassing)* Elke partij verklaart dat, voor zover haar bekend, de partij die optreedt namens de verzoekende gebruiker van de verzoekende gebruiker de nodige toestemming heeft gekregen om dit verzoek in te dienen in overeenstemming met het toepasselijke recht. Het bewijs van de toestemming is opgenomen in **aanhangsel 1** bij deze overeenkomst.

Op grond van de dataverordening kan het verzoek worden gedaan door een derde die namens de verzoekende gebruiker optreedt. Deze derde kan bijvoorbeeld een gegevensmakelaar of een andere agent of vertegenwoordiger zijn, met inbegrip van de gegevensontvanger zelf.

Uiteraard, als een derde, met inbegrip van de gegevensontvanger, stelt dat hij of zij gemachtigd is door de verzoekende gebruiker, is deze situatie een potentiële bron van misbruik in vergelijking met de gebruikelijke situatie waarin een verzoek wordt ingediend. Daarom moeten de partijen redelijke maatregelen nemen om na te gaan of er geen sprake is van fraude of manipulatie en of dit verzoek correct is ingediend.

2.1.4. Elke partij verklaart dat, voor zover haar bekend, het verzoek volgens het toepasselijke recht geldig is, niet is ingetrokken en niet is verlopen.

Indien er aanwijzingen zijn dat het verzoek ongeldig is of is ingetrokken, moeten de partijen redelijke maatregelen nemen om na te gaan of er nog steeds een geldig verzoek is. Als dit niet het geval is, mag de gegevenshouder de gegevens mogelijk niet delen met de gegevensontvanger en kan hij of zij hiervoor aansprakelijk worden gesteld. De gegevensontvanger kan ook aansprakelijk worden gesteld voor het opvragen van gegevens die hij of zij niet mag opvragen.

De geldigheid van het verzoek kan conform het toepasselijke recht afhankelijk zijn van vele factoren. Om een verzoek bijvoorbeeld rechtsgeldig te maken, kan het nodig zijn dat het:

— wordt gekwalificeerd als een vrij gegeven, voldoende geïnformeerde en expliciete wilsuiting van de verzoekende gebruiker;

— wordt ingediend met de vereiste handelingsbekwaamheid.

2.2. **Geschiktheid van de gegevensontvanger**

2.2.1. De gegevensontvanger verklaart dat er een overeenkomst van kracht is tussen hem of haar en de verzoekende gebruiker waardoor hij of zij de gegevens mag gebruiken en dat de gegevens volgens deze overeenkomst uitsluitend zullen worden gebruikt voor (*doeleinde(n) invullen volgens de overeenkomst tussen de gegevensontvanger en de verzoekende gebruiker*):

(*indien in de gegevens bedrijfsgeheimen bekend kunnen worden gemaakt*) De gegevensontvanger verklaart dat de gegevens strikt noodzakelijk zijn om dit doel te bereiken.

In overeenstemming met artikel 6, lid 1, van de dataverordening kan de gegevensontvanger de gegevens alleen gebruiken op basis van een overeenkomst die is gesloten met en voor de doeleinden die zijn overeengekomen met de gebruiker. De gegevensontvanger moet hier verklaringen afleggen waarin wordt bevestigd dat dit het geval is. Als deze verklaringen niet of niet langer correct zijn, kan de gegevenshouder de mogelijkheid hebben om de overeenkomst te beëindigen in overeenstemming met artikel 2.4.3.

De partijen moeten ernaar streven de overeengekomen doeleinden zo vast te stellen dat de gegevenshouder kan bepalen of het gebruik van de gegevens door de gegevensontvanger toelaatbaar is, maar niet zo gedetailleerd dat aan de gegevenshouder vertrouwelijke zakelijke ideeën van de gegevensontvanger worden bekendgemaakt.

Wanneer de bedrijfsgeheimen van de gegevenshouder op het spel staan, moeten de volledige doeleinden openbaar worden gemaakt, zodat de gegevenshouder kan beoordelen of de verstrekking van de gegevens strikt noodzakelijk is om het vermelde doel te bereiken.

2.2.2. De gegevensontvanger verklaart dat hij of zij niet is aangewezen als poortwachter overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 (“digitalemarktenverordening”).

2.3. **Naleving van de wetgeving inzake gegevensbescherming**

2.3.1. Voor zover de gegevens als persoonsgegevens kunnen worden aangemerkt, verklaart elke partij dat zij voldoet aan Verordening (EU) 2016/679 en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG.

2.3.2. Met name wanneer de verzoekende gebruiker niet de betrokkene is, mag de gegevenshouder de gegevens die persoonsgegevens zijn, alleen ter beschikking stellen van de gegevensontvanger voor zover toegestaan op grond van Verordening (EU) 2016/679 en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG.

Het begrip "persoonsgegevens" in de zin van de AVG wordt zeer ruim uitgelegd. Het omvat de gegevens met betrekking tot een geïdentificeerde of identificeerbare persoon, met andere woorden een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator, zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens of een online-identificator, of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.

Niet-persoonsgebonden gegevens kunnen persoonsgegevens worden, bijvoorbeeld wanneer zij deel uitmaken van een gemengde dataset, wanneer zij worden gecombineerd met nieuwe gegevens en het resultaat van deze combinatie het mogelijk maakt de gegevens aan een geïdentificeerde of identificeerbare persoon te koppelen. Dit kan ook gebeuren wanneer er nieuwe dataverwerkingscapaciteiten ontstaan.

De partijen moeten beginnen met een zorgvuldige beoordeling van het bestaan van persoonsgegevens in de gegevens en van hun eigen rollen, en die van de gebruiker, in het kader van de AVG:

— "betrokkene": de geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon op wie de informatie betrekking heeft;

— "verwerkingsverantwoordelijke": een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. Indien de doeleinden van en de middelen voor een dergelijke verwerking bij wet worden bepaald, kan de verwerkingsverantwoordelijke bij die wet worden bepaald;

— "verwerker": een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat namens de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;

— "ontvanger": een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt. Overheidsinstanties die mogelijk persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht gelden echter niet als ontvangers.

De partijen moeten er rekening mee te houden dat een partij, afhankelijk van het verwerkingsdoel, meer dan één rol kan vervullen en/of samen met een andere partij een rol kan vervullen.

Op grond van de AVG is een rechtsgrondslag nodig om het delen van de gegevens met de gegevensontvanger mogelijk te maken. Een mogelijke rechtsgrondslag voor het delen van persoonsgegevens wanneer de verzoekende gebruiker niet de betrokkene is, kan de toestemming van de betrokkene in de zin van artikel 6, lid 1, punt a), of een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, lid 1, punt f), AVG zijn. Om het bestaan van een dergelijk gerechtvaardigd belang te beoordelen, kan rekening worden gehouden met de verplichting om de gegevens beschikbaar te stellen overeenkomstig artikel 5 van de dataverordening, hoewel deze verplichting op zich geen toereikende rechtsgrondslag is.

2.4. **Onnauwkeurigheid van de verklaringen**

2.4.1. Elke partij die zich ervan bewust wordt dat een verklaring als bedoeld in de artikelen 2.1 tot en met 2.3 niet of niet langer juist is of in de nabije toekomst niet juist zal blijven, moet de andere partij daarvan onverwijld in kennis stellen, tenzij de andere partij daarvan reeds op de hoogte is of zou moeten zijn.

Indien een verklaring als bedoeld in de artikelen 2.1 tot en met 2.3 niet of niet langer juist is, moet de partij passende maatregelen nemen. Met name als de verzoekende gebruiker het product heeft verkocht en niet langer de gebruiker is en de gegevenshouder passende informatie ontvangt, moet de gegevenshouder de overeenkomst met de gegevensontvanger met betrekking tot die gebruiker beëindigen. In de opzeggingskennisgeving moet de reden voor de opzegging worden vermeld. Het louter verstrekken van een kennisgeving zou in dit geval niet volstaan, aangezien er geen manier is om de situatie te corrigeren. Als de gegevensontvanger de gegevens wil blijven ontvangen, moet hij of zij contact opnemen met de nieuwe gebruiker. In sommige gevallen kunnen de partijen de inbreuk op de vertegenwoordiging echter verhelpen. Dit zou bijvoorbeeld het geval zijn wanneer het verzoek van de gebruiker wordt ingediend door een onbevoegde persoon (bv. een werknemer die niet bevoegd was om de onderneming van de gebruiker te vertegenwoordigen). In dat geval kan het toepasselijke recht het mogelijk maken een dergelijke handeling met terugwerkende kracht te valideren.

2.4.2. Zodra de betrokken partij van deze situatie op de hoogte is, moet zij passende maatregelen nemen en de onnauwkeurigheid van de verklaring, voor zover mogelijk, corrigeren. Afhankelijk van de omstandigheden kan dit inhouden dat de verzoekende gebruiker of een beschermde derde die wordt getroffen, in kennis wordt gesteld of dat de gegevens die door de gegevenshouder beschikbaar worden gesteld of het gebruik van de gegevens door de gegevensontvanger tijdelijk worden opgeschort, indien het beschikbaar stellen van de gegevens of het gebruik van de gegevens onwettig is geworden.

2.4.3. Indien de situatie niet wordt en niet kan worden gecorrigeerd, moet deze overeenkomst worden beëindigd door middel van een schriftelijke opzegging waarin de redenen voor de beëindiging worden vermeld door de ene partij aan de andere partij.

De beëindiging is met onmiddellijke ingang van kracht. Wanneer de onnauwkeurigheid slechts betrekking heeft op een deel van de gegevens die onder deze overeenkomst vallen, moet de beëindiging alleen van kracht worden voor het desbetreffende deel.

De gevolgen van de beëindiging worden beheerst door artikel 7.3.

3. Beschikbaarstelling van de gegevens

3.1. Gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft

3.1.1. De gegevens waarop deze overeenkomst betrekking heeft, bestaan uit onmiddellijk beschikbare productgegevens of gegevens over de gerelateerde diensten in de zin van de dataverordening zoals aangegeven in het verzoek van de verzoekende gebruiker op grond van artikel 5 van de dataverordening en omvatten zowel niet-persoonsgebonden gegevens als persoonsgegevens ("de gegevens").

De gegevens worden nader gespecificeerd in **aanhangsel 2**.

Indien gedurende deze overeenkomst andere gegevens dan die vermeld in **aanhangsel 2** ter beschikking van de gegevensontvanger moeten worden gesteld, zal **aanhangsel 2** dienovereenkomstig worden gewijzigd.

De partijen moeten in aanhangsel 2 specificeren welke gegevens en metagegevens onder de overeenkomst vallen, in overeenstemming met het verzoek van de verzoekende gebruiker.

Overeenkomstig artikel 5 en artikel 2, punten 15, 16 en 17, van de dataverordening kunnen deze gegevens alleen direct beschikbare productgegevens of gegevens van de gerelateerde diensten zijn:

— "productgegevens": door het gebruik van het product gegenereerde gegevens die door de fabrikant zo ontworpen zijn dat ze kunnen worden opgevraagd via een elektronische-communicatiedienst, fysieke verbinding of apparaattoegang, door de gebruiker, gegevenshouder of derde, waaronder waar nodig, de fabrikant;

— "gegevens van een gerelateerde dienst": gegevens die de digitalisering vertegenwoordigen van handelingen van de gebruiker of van gebeurtenissen die gerelateerd zijn aan het verbonden product, die intentioneel door een gebruiker zijn geregistreerd of als een bijproduct van de handeling van een gebruiker zijn gegenereerd tijdens het verlenen van de gerelateerde dienst;

— "eenvoudig beschikbare gegevens": gegevens die een gegevenshouder rechtmatig kan verkrijgen van het product of de gerelateerde dienst, zonder daarvoor een onevenredig grote inspanning te moeten leveren die verder zou gaan dan een eenvoudige handeling.

Aangezien deze overeenkomst de regelingen bevat voor het beschikbaar stellen van de gegevens aan de gegevensontvanger op verzoek van de verzoekende gebruiker, zijn deze gegevens die welke in het verzoek zijn vermeld.

De beschrijving van de gegevens moet voldoende zijn om te bepalen welke gegevens onder een specifieke regeling vallen, indien van toepassing. De partijen moeten met name aangeven welke van de gegevens als persoonsgegevens kunnen worden aangemerkt.

3.2. Gegevenskenmerken en toegangsregelingen

3.2.1. De gegevenshouder moet de gegevens beschikbaar stellen aan de gegevensontvanger, waarbij de gegevens ten minste van dezelfde kwaliteit zijn als toen ze beschikbaar werden voor de gegevenshouder, en in elk geval in een uitgebreid, gestructureerd, algemeen gebruikt en machineleesbaar formaat, gemakkelijk en veilig, alsook de relevante metagegevens die nodig zijn om de gegevens te interpreteren en gebruiken.

"Metagegevens": een gestructureerde beschrijving van de inhoud of het gebruik van gegevens die het vinden en gebruiken van die gegevens vergemakkelijkt. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de dataverordening moeten de metagegevens samen met de gegevens beschikbaar worden gesteld, voor zover de metagegevens "nodig zijn om die gegevens te gebruiken en te interpreteren".

Hoewel de relevante metagegevens die nodig zijn voor de interpretatie en het gebruik van die gegevens niet zijn vastgelegd en daarom per geval moeten worden geïdentificeerd, bepaalt de dataverordening dat *"[d]e gegevens die beschikbaar moeten worden gesteld [...] de relevante metagegevens [moeten] omvatten, met inbegrip van de basiscontext en de tijdstempel, om de gegevens bruikbaar te maken, in combinatie met andere gegevens, zoals gegevens die zijn gesorteerd en gerubriceerd met andere gegevenspunten die er betrekking op hebben, of die zijn geherformatteerd in een gangbaar formaat"* (overweging 15 van de dataverordening).

3.2.2. De gegevensontvanger moet toegang krijgen tot de gegevens:

a) op een gemakkelijke en veilige wijze;

b) onverwijld;

(indien van toepassing) c) continu en in real time.

3.2.3. Om aan de vereisten van de artikelen 3.2.1 en 3.2.2 te voldoen, komen de partijen de specificaties overeen zoals opgenomen in aanhangsel 2.

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de dataverordening moeten de gegevens onmiddellijk en, indien relevant en technisch haalbaar, continu en in real time beschikbaar worden gesteld.

Aangezien er verschillende manieren zijn om deze wettelijke vereisten uit te voeren, moeten de partijen in **aanhangsel 2** overeenstemming bereiken over alle nadere bijzonderheden over de wijze waarop toegang wordt verleend.

Hiervoor moeten zij, als eerste stap, beslissen of zij willen voorzien in:

— **volledige overdracht** van de gegevens, d.w.z. een kopie van de gegevens wordt overgebracht naar een medium waarover de gegevensontvanger controle heeft:

  — door middel van doorgifte op initiatief van de gegevenshouder (push), zoals onlinedoorgifte, het uploaden naar de cloudruimte van de gegevensontvanger of levering van een materiële drager waarop de gegevens zijn opgeslagen; of

  — door middel van door de gegevensontvanger geactiveerde opvraging (pull), zoals wanneer hem of haar een API wordt verstrekt, toegang tot de cloudruimte van de gegevenshouder of soortgelijke instrumenten waarmee de gegevensontvanger toegang kan krijgen tot de gegevens en deze kan extraheren; of

— **toegang tot de gegevens waar ze zijn opgeslagen**, d.w.z. dat de gegevens worden geraadpleegd en verwerkt op een medium waarover de gegevenshouder of een vertrouwde derde controle heeft, bijvoorbeeld door de gegevensontvanger die toegang krijgt tot een speciale ruimte op de servers van de gegevenshouder of de vertrouwde derde, maar dat de gegevens niet worden overgedragen naar een medium waarover de gegevensontvanger controle heeft, tenzij er speciale regelingen zijn getroffen.

Volledige doorgifte geeft de gegevensontvanger maximale vrijheid, maar vermindert het vermogen van de gegevenshouder om misbruik te voorkomen aanzienlijk.

Toegang tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen, verhoogt het risico voor gegevensontvangers dat hun zakelijke ideeën bekend worden, maar vergroot het vermogen van de gegevenshouder om misbruik te voorkomen aanzienlijk.

Naast volledige overdracht en toegang tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen, zijn er nog andere technische mogelijkheden, waaronder toegang op het apparaat van de verzoekende gebruiker.

Als de partijen ervoor kiezen toegang te verlenen tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen, moet een aantal nadere bijzonderheden worden verduidelijkt, waaronder hoe ervoor kan worden gezorgd dat de zakelijke ideeën van de gegevensontvanger niet worden bekendgemaakt en welke gegevens de gegevensontvanger mag extraheren en overdragen naar een medium waarover hij of zij zelf controle heeft (bv. uit de verwerkingsactiviteiten van de gegevensontvanger afgeleide of voortkomende gegevens).

Over het algemeen mogen de voorwaarden voor toegang tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen geen afbreuk doen aan de rechten die aan de verzoekende gebruiker of gegevensontvanger worden verleend op grond van de dataverordening of andere toepasselijke wetgeving.

Toegang tot de plaats waar de gegevens worden opgeslagen op een medium dat wordt beheerd door een vertrouwde derde zal vaak de voorkeur hebben boven toegang op een medium dat wordt beheerd door de gegevenshouder. Toegang tot de plaats waar de gegevens zijn opgeslagen, moet normaal gesproken nog steeds toegang op afstand betekenen, en toegang ter plaatse moet worden beperkt tot extreme situaties met de hoogste mate van gevoeligheid.

De partijen moeten ook het tijdstip van de toegang tot de gegevens bepalen. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de dataverordening moeten, indien de gebruiker daarom verzoekt, de gegevens onmiddellijk en, indien relevant en technisch haalbaar, continu en in real time beschikbaar worden gesteld.

Een dergelijke toegang is echter niet altijd nodig om de doeleinden te bereiken die in een specifiek geval zijn overeengekomen tussen de gegevensontvanger en de verzoekende gebruiker. Daarom moeten de partijen overeenstemming bereiken over kwesties in verband met het tijdstip van de toegang tot de gegevens, zoals de vraag of, indien relevant en technisch haalbaar, toegang in real time wordt verleend, en zo niet met welke frequentie.

De partijen moet ook aandacht besteden aan een reeks andere kwesties, zoals welke toegangsgegevens vereist zijn en welke en hoeveel medewerkers van de gegevensontvanger toegang hebben tot de gegevens.

3.2.4. Indien de gegevens beschikbaar worden gesteld overeenkomstig de specificaties in het aanhangsel betreffende gegevenskenmerken en toegangsregelingen, en indien blijkt dat de overeengekomen specificaties ontoereikend zijn om te voldoen aan de in de artikelen 3.2.1 en 3.2.2 bedoelde eisen, verbinden de partijen zich ertoe te goeder trouw onderhandelingen te openen en de specificaties aan te passen zodat zij aan de overeengekomen eisen voldoen.

3.2.5. De gegevenshouder moet de gegevensontvanger de informatie verstrekken die nodig is voor toegang tot of het ontvangen van de gegevens in overeenstemming met artikel 5 van de dataverordening.

Dit omvat met name het verstrekken van informatie waarover de gegevenshouder gemakkelijk kan beschikken betreffende de oorsprong van de gegevens en eventuele rechten van derden met betrekking tot de gegevens, zoals rechten van betrokkenen die voortvloeien uit Verordening (EU) 2016/679, of feiten die aanleiding kunnen geven tot dergelijke rechten.

De gegevenshouder specificeert deze informatie in **aanhangsel 2**.

Het staat de partijen vrij om overeenstemming te bereiken over aanvullende ondersteuning, kosteloos of tegen betaling, die verder gaat dan de vereisten van de dataverordening.

3.2.6. De gegevenshouder verbindt zich ertoe geen informatie over de toegang van de gegevensontvanger tot de gevraagde gegevens te bewaren die verder gaat dan wat nodig is voor:

a) de goede uitvoering van i) het verzoek om toegang van de verzoekende gebruiker; en ii) deze overeenkomst;

b) de beveiliging en het onderhoud van de data-infrastructuur; en

c) naleving van de wettelijke verplichtingen van de gegevenshouder om dergelijke informatie te bewaren.

3.3. **Terugkoppelingsfuncties**

3.3.1. Als de gegevensontvanger een incident vaststelt dat verband houdt met artikel 3.1 over de gegevens die onder de overeenkomst vallen, of artikel 3.2 over de gegevenskenmerken en toegangsregelingen en als de gegevensontvanger de gegevenshouder een gedetailleerde beschrijving van het incident verstrekt, moeten de gegevenshouder en de gegevensontvanger te goeder trouw samenwerken om de oorzaak van het incident vast te stellen. Als het incident werd veroorzaakt door een tekortkoming van de gegevenshouder in de nakoming van zijn of haar verplichtingen, moet hij of zij de inbreuk onmiddellijk verhelpen. Als de gegevenshouder dit niet doet, wordt dit beschouwd als een wezenlijke niet-nakoming en kan de gegevensontvanger zich beroepen op artikel 8 van deze overeenkomst (rechtsmiddelen bij contractbreuk).

3.3.2. Indien de naleving van een van de overeenkomstig artikel 3.2 overeengekomen specificaties onmogelijk of buitensporig bezwarend is vanwege een uitzonderlijke verandering van omstandigheden die zich na het sluiten van de overeenkomst voordoet, moet de gegevenshouder de gegevensontvanger een gedetailleerde beschrijving hiervan verstrekken en zullen de partijen te goeder trouw onderhandelingen aangaan en de specificaties aanpassen zodat deze voldoen aan de vereisten die in deze bepalingen zijn vastgelegd. Elke partij verstrekt de andere partij met name voldoende informatie om de specifieke situatie te beoordelen, te bespreken en op te lossen. Dit artikel doet geen afbreuk aan het recht van de gegevensontvanger om gebruik te maken van rechtsmiddelen in overeenstemming met artikel 8.

3.4. **Eenzijdige wijzigingen door de gegevenshouder**

3.4.1. De gegevenshouder kan de specificaties van de gegevenskenmerken of de toegangsregelingen eenzijdig wijzigen indien dit objectief gerechtvaardigd is door de normale bedrijfsvoering van de gegevenshouder, bijvoorbeeld door een technische wijziging als gevolg van een onmiddellijk beveiligingslek in de lijn van producten of gerelateerde diensten die door de gegevenshouder worden aangeboden of een wijziging in de infrastructuur van de gegevenshouder. Elke wijziging moet voldoen aan de eisen van de artikel 3.2.

3.4.2. De gegevenshouder moet de gegevensontvanger ten minste (een redelijke termijn aangeven) voordat de wijziging van kracht wordt, hiervan in kennis stellen.

Een kortere termijn kan volstaan:

a) wanneer de wijziging geen negatieve gevolgen heeft voor de toegang tot en het gebruik van gegevens door de gegevensontvanger; of

b) wanneer een dergelijke kennisgeving in de gegeven omstandigheden onmogelijk of onredelijk zou zijn, bijvoorbeeld wanneer onmiddellijke wijzigingen vereist zijn vanwege een nieuw ontdekt beveiligingslek.

3.4.3. Wanneer de wijziging een negatieve invloed heeft op de toegang tot en het gebruik van gegevens door de gegevensontvanger, heeft de gegevensontvanger het recht om het (relevante deel van de) overeenkomst te beëindigen zonder dat de gegevenshouder daarvoor enige vergoeding verschuldigd is, onverminderd eventuele andere rechten of rechtsmiddelen waarover de gegevensontvanger kan beschikken.

4. **(indien de gegevens als bedrijfsgeheimen moeten worden beschermd) Bescherming van bedrijfsgeheimen**

1. **Het delen van bedrijfsgeheimen** — Gegevenshouders kunnen de toegang tot gegevens op grond van de dataverordening in beginsel niet weigeren met als enige reden dat bepaalde gegevens als bedrijfsgeheim worden beschouwd, aangezien dit de beoogde effecten van de dataverordening zou ondermijnen.

Zie artikel 4.1.

2. **Bedrijfsgeheimen** — Indien de gegevenshouder echter vaststelt dat bepaalde gegevens die onder deze overeenkomst vallen, worden beschermd als bedrijfsgeheim, zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2016/943[8] (hierna de "richtlijn bedrijfsgeheimen" genoemd), heeft hij of zij bepaalde rechten, in de eerste plaats om de vertrouwelijkheid van de betrokken geheimen te blijven beschermen.

Overeenkomstig artikel 2, lid 1, van de richtlijn bedrijfsgeheimen wordt onder "bedrijfsgeheim" verstaan informatie die aan drie voorwaarden voldoet: a) de informatie is geheim in de zin dat deze, globaal dan wel in de juiste samenstelling en ordening van de bestanddelen, niet algemeen bekend is bij of gemakkelijk toegankelijk voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie; en b) de informatie bezit handelswaarde omdat zij geheim is; en c) de informatie is door de persoon die rechtmatig daarover beschikt, onderworpen aan redelijke maatregelen, gezien de omstandigheden, om deze geheim te houden.

Een "houder van het bedrijfsgeheim" is iedere natuurlijke of rechtspersoon die rechtmatig over een dergelijk bedrijfsgeheim beschikt.

Gegevens kunnen alleen als bedrijfsgeheim worden geïdentificeerd als zij als zodanig door de gegevenshouder of de houder van het bedrijfsgeheim worden beschermd wanneer een verzoek om toegang tot gegevens wordt ingediend overeenkomstig artikel 5 van de dataverordening.

Zie artikel 4.1.1.

3. **Aanvankelijke identificatie van bedrijfsgeheimen** — De rechten van gegevenshouders met betrekking tot bedrijfsgeheimen zijn — aanvankelijk — alleen van toepassing indien en voor zover de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens in de overeenkomst worden vermeld.

Zie artikel 4.1.2.

4. **Gedurende de overeenkomst** — De rechten van de gegevenshouders met betrekking tot bedrijfsgeheimen kunnen echter ook gedurende de overeenkomst van toepassing zijn met betrekking tot nieuwe gegevens die beschikbaar moeten worden gesteld.

Zie artikel 4.1.3.

5. **Auditrechten** — Om de vertrouwelijkheid van de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens te waarborgen, moet rekening worden gehouden met bepaalde auditrechten door onafhankelijke derden erbij te betrekken (zonder de activiteiten van de gegevenshouder of de gegevensontvanger te verstoren), met inbegrip van mechanismen in geval van meningsverschillen met betrekking tot de resultaten van het auditverslag.

Zie artikel 4.2.3.

6. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (1/4)** — De gegevenshouder (of derde houder van het bedrijfsgeheim) kan met de gegevensontvanger afspraken maken over vereisten om de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgeheimen te waarborgen als voorwaarde voor het delen van die geïdentificeerde bedrijfsgeheimen, zoals het nemen van bepaalde evenredige technische en organisatorische maatregelen.

Zie de artikelen 4.2 en 4.3.

7. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (2/4)** — Indien de oorspronkelijke maatregelen niet volstaan, kan de houder van het bedrijfsgeheim per geval voor specifieke en geïdentificeerde gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd, hetzij eenzijdig het niveau van de maatregelen verhogen, hetzij verzoeken dat aanvullende maatregelen worden overeengekomen met de gegevensontvanger. Indien er geen overeenstemming is over de benodigde maatregelen, kan de gegevenshouder het delen van specifieke als bedrijfsgeheim beschermde gegevens opschorten, onder de voorwaarden van de dataverordening.

Zie artikel 4.4.2.

8. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (3/4)** — De houder van het bedrijfsgeheim kan ook per geval weigeren specifieke, geïdentificeerde bedrijfsgeheimen te delen, uitsluitend in uitzonderlijke omstandigheden en onder de voorwaarden van de dataverordening.

Zie artikel 4.4.3.

9. **Rechten van de houder van het bedrijfsgeheim (4/4)** — De houder van het bedrijfsgeheim kan het delen van gegevens tegenhouden of opschorten indien de gegevensontvanger zijn of haar verplichtingen met betrekking tot de bescherming van bedrijfsgeheimen niet nakomt.

Zie artikel 4.4.4.

10. **Bewaring van gegevens die geïdentificeerde bedrijfsgeheimen bevatten** — Indien de gegevenshouder het delen van gegevens overeenkomstig artikel 4.4.1, 4.4.2 of 4.4.3 tegenhoudt of opschort, is de gegevenshouder nog steeds verplicht de gerelateerde gegevens met geïdentificeerde bedrijfsgeheimen onmiddellijk beschikbaar te houden door ze te bewaren totdat ze in het kader van de overeenkomst kunnen worden gedeeld.

Zie artikel 4.5.

11. **Derde houder van het geïdentificeerde bedrijfsgeheim** — Indien de houder van het bedrijfsgeheim een derde is, moet de gegevenshouder ervoor zorgen dat artikel 4 ook deze bedrijfsgeheimen beschermt en alle relevante toestemmingen van die derde houder van het bedrijfsgeheim verkrijgen.

Zie artikel 4.1.2.

4.1. Toepasselijkheid van regelingen inzake bedrijfsgeheimen

4.1.1. De in de artikelen 4.2 en 4.3 van deze overeenkomst overeengekomen beschermende maatregelen, alsmede de in artikel 4.4 overeengekomen gerelateerde rechten, zijn uitsluitend van toepassing op gegevens of metagegevens die zijn opgenomen in de gegevens die door de gegevenshouder aan de gegevensontvanger beschikbaar moeten worden gesteld en die beschermd zijn als bedrijfsgeheim (zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van de richtlijn bedrijfsgeheimen), die in het bezit zijn van de gegevenshouder of een andere houder van bedrijfsgeheimen (zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 2, van die richtlijn).

4.1.2. De identificatie van gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd en de identiteit van de houder van het bedrijfsgeheim zijn opgenomen in aanhangsel 4.

De gegevenshouder verklaart aan de gegevensontvanger dat hij of zij alle relevante rechten heeft van elke derde houder van bedrijfsgeheimen om deze overeenkomst aan te gaan met betrekking tot de gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd.

Overeenkomstig artikel 5, lid 9, van de dataverordening, "identificeert de gegevenshouder of de houder van het bedrijfsgeheim, indien hij niet dezelfde persoon is, de gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd, met inbegrip van de relevante metagegevens".
Daarom moet de gegevenshouder de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens identificeren in **aanhangsel 4**. De gegevenshouder mag echter niet worden verplicht het bedrijfsgeheim zelf te beschrijven. Het volstaat om de gegevens te identificeren die moeten worden beschermd om de vertrouwelijkheid van het bedrijfsgeheim te waarborgen, aangezien de analyse van dergelijke gegevens het bedrijfsgeheim zou kunnen onthullen.

4.1.3. Indien gedurende deze overeenkomst aan de gegevensontvanger nieuwe gegevens ter beschikking worden gesteld die beschermd zijn als bedrijfsgeheim zoals uiteengezet in artikel 4.1.1, zal aanhangsel 4 op verzoek van de gegevenshouder dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Totdat aanhangsel 4 is gewijzigd en tussen de partijen is overeengekomen, kan de gegevenshouder het delen van de nieuwe als bedrijfsgeheim beschermde gegevens tegenhouden of tijdelijk opschorten. In dat geval wordt het besluit van de gegevenshouder naar behoren gemotiveerd en onverwijld schriftelijk aan de gebruiker meegedeeld. De gegevenshouder stelt de overeenkomstig artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit er ook van in kennis dat hij of zij het delen van gegevens heeft tegengehouden of opgeschort en geeft aan welke maatregelen niet zijn overeengekomen of uitgevoerd.

4.1.4. De verplichtingen in de artikelen 4.2 en 4.3 blijven van kracht na elke beëindiging van de overeenkomst, tenzij anders overeengekomen door de partijen.

4.2. **Door de gegevensontvanger genomen beschermingsmaatregelen**

4.2.1. De gegevensontvanger moet de beschermende maatregelen van **aanhangsel 4** toepassen (hierna "beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger" genoemd).

De partijen moeten in een afzonderlijk aanhangsel alle nadere bijzonderheden van deze maatregelen uiteenzetten, ook voor situaties waarin de gegevensontvanger de gegevens met derden deelt. Maatregelen kunnen zowel technisch (bv. versleuteling, firewalls, gesplitste opslag enz.) als organisatorisch (bv. interne governance, passend identiteitsbeheer en toegangscontroles, betrokkenheid van een vertrouwde derde) zijn.

Aangezien de maatregelen evenredig moeten zijn, zal de inhoud ervan variëren, afhankelijk van de aard van het bedrijfsgeheim. De maatregelen zullen ook afhangen van de vraag of i) toegang moet worden verleend tot de plek waar de gegevens worden opgeslagen; of ii) de gegevens volledig aan de gegevensontvanger moeten worden overgedragen. In het eerste geval heeft de gegevenshouder een hogere mate van controle en kan hij of zij een deel van de beschermende maatregelen zelf toepassen, terwijl de gegevensontvanger mogelijk een lager gebruiksniveau voor de gegevens heeft. In ieder geval zullen beide partijen zich moeten richten op het bereiken van de beoogde effecten van de dataverordening. Daarom moeten de verschillende belangen tegen elkaar worden afgewogen zonder dat de beoogde effecten worden ondermijnd.

4.2.2. Als het de gegevensontvanger in deze overeenkomst en in de overeenkomst die de gegevensontvanger met de gebruiker heeft gesloten, is toegestaan om de gegevens beschikbaar te stellen aan een derde, kan de gegevensontvanger de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens delen als:

a) hij of zij de gegevenshouder onverwijld in kennis stelt van het feit dat als bedrijfsgeheim beschermde gegevens aan een derde ter beschikking zullen worden gesteld, de gegevens in kwestie worden gespecificeerd en de gegevenshouder in kennis wordt gesteld van de identiteit, vestigingsplaats en contactgegevens van de derde;

b) de derde de in aanhangsel 4 beschreven beschermende maatregelen toepast.

4.2.3. [OPTIE] [Om na te gaan of en in welke mate de gegevensontvanger de beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger heeft uitgevoerd en handhaaft, stemt de gegevensontvanger ermee in om i) jaarlijks een auditverslag van de beveiligingsconformiteitsbeoordeling te verkrijgen van een door de gegevensontvanger gekozen onafhankelijke derde; of ii) jaarlijks een audit van de beveiligingsconformiteitsbeoordeling toe te staan door een door de gegevenshouder gekozen onafhankelijke derde, mits die onafhankelijke derde een geheimhoudingsovereenkomst heeft ondertekend zoals verstrekt door de gegevensontvanger. Een dergelijk beveiligingsauditverslag moet aantonen dat de gegevensontvanger voldoet aan artikel 4 en aanhangsel 4, zoals op dat moment van toepassing. De resultaten van de auditverslagen worden onmiddellijk aan beide partijen voorgelegd.

De gegevensontvanger kan kiezen tussen i) en ii). Indien een partij het verkregen beveiligingsauditverslag onjuist acht, behoudt zij het recht om van een andere onafhankelijke derde een beveiligingsauditverslag te verkrijgen. Indien dit recht wordt uitgeoefend, zullen beide onafhankelijke externe auditors, samen met de partijen, elk verschil tussen deze twee verslagen bespreken en ernaar streven alle hangende kwesties te goeder trouw op te lossen.]

De kosten van dergelijke auditverslagen worden als volgt berekend: (*vermeld de wijze van betaling van deze kosten*).

Deze bepaling is gemarkeerd als een optie, omdat de partijen andere maatregelen kunnen overeenkomen om na te gaan of de gebruiker voldoet aan zijn of haar verplichtingen om de beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger uit te voeren en te handhaven.

4.3. **Door de houder van het bedrijfsgeheim genomen beschermende maatregelen**

4.3.1. De gegevenshouder kan de in **aanhangsel 4** overeengekomen maatregelen toepassen om de vertrouwelijkheid van de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens te waarborgen (hierna: "beschermingsmaatregelen van de houder van het bedrijfsgeheim").

4.3.2. De gegevenshouder kan ook eenzijdig passende technische en organisatorische beschermingsoplossingen uitvoeren, zoals een software-update, als deze geen negatieve gevolgen hebben voor de gegevensontvanger in het kader van deze overeenkomst.

4.3.3. De gegevensontvanger verbindt zich ertoe de beschermingsmaatregelen van de houder van het bedrijfsgeheim of de overeenkomstig artikel 4.3.2 genomen maatregelen niet te wijzigen of te verwijderen, tenzij anders overeengekomen door de partijen.

4.4. **Verplichting tot delen en recht om te weigeren, tegen te houden of te beëindigen**

4.4.1. Wanneer de beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger en de beschermingsmaatregelen van de houder van het bedrijfsgeheim niet wezenlijk volstaan om bepaalde gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd adequaat te beschermen, kan de gegevenshouder, door de gegevensontvanger hiervan in kennis te stellen met een gedetailleerde beschrijving van de ontoereikendheid van de maatregelen, verzoeken aanvullende technische of organisatorische maatregelen overeen te komen. Indien er na een redelijke termijn geen overeenstemming is bereikt over dergelijke maatregelen en indien de noodzaak van dergelijke maatregelen naar behoren is onderbouwd, bijvoorbeeld in een beveiligingsauditverslag, kan de gegevenshouder het delen van de specifieke gegevens in kwestie tegenhouden of opschorten. In dat geval moet de gegevenshouder de gegevensontvanger en de krachtens artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit daarvan in kennis stellen. De kennisgeving moet naar behoren worden gemotiveerd, moet aangeven welke maatregelen niet zijn overeengekomen, in voorkomend geval, welke bedrijfsgeheimen in het geding zijn, en moet onverwijld schriftelijk worden gedaan. De gegevenshouder moet alle gegevens die als bedrijfsgeheim zijn beschermd, met uitzondering van deze specifieke gegevens, blijven delen.

4.4.2. Indien in uitzonderlijke omstandigheden de gegevenshouder kan aantonen dat hij of zij ernstige economische schade zal lijden als gevolg van de openbaarmaking aan de gegevensontvanger van bepaalde gegevens die als bedrijfsgeheim zijn beschermd, ondanks dat de beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger en de beschermingsmaatregelen van de houder van het bedrijfsgeheim zijn uitgevoerd, kan de gegevenshouder weigeren de specifieke gegevens in kwestie te delen of het delen ervan opschorten.

Dit is slechts toegestaan indien de gegevenshouder de gegevensontvanger en de krachtens artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit daarvan met opgave van redenen in kennis heeft gesteld.

De gegevenshouder moet echter alle gegevens blijven delen die als bedrijfsgeheim zijn beschermd, met uitzondering van deze specifieke gegevens.

Weigering of stopzetting van het delen van gegevens op grond van artikel 5 van de dataverordening is beperkt tot uitzonderlijke omstandigheden. Daarom moet de kennisgeving naar behoren worden gemotiveerd. Aspecten waarmee rekening moet worden gehouden, zijn bijvoorbeeld het gebrek aan afdwingbaarheid van de bescherming van bedrijfsgeheimen in derde landen, de aard en het niveau van vertrouwelijkheid van het betrokken bedrijfsgeheim of de uniciteit en nieuwheid van het desbetreffende verbonden product.

4.4.3. Als de gegevensontvanger de beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger niet uitvoert en handhaaft en als dit verzuim naar behoren wordt onderbouwd door de gegevenshouder, bijvoorbeeld in een beveiligingsauditverslag, heeft de gegevenshouder het recht om het delen van de specifieke geïdentificeerde bedrijfsgeheimen tegen te houden of op te schorten totdat de gegevensontvanger het incident heeft opgelost.

In dit geval moet de gegevenshouder de gegevensontvanger en de overeenkomstig artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit onmiddellijk schriftelijk en met opgave van redenen daarvan in kennis stellen.

4.4.4. Artikel 4.4.1 geeft de gegevenshouder niet het recht om de overeenkomst te beëindigen. Artikel 4.4.2 of 4.4.3 geeft de gegevenshouder het recht om de overeenkomst alleen te beëindigen met betrekking tot de specifieke geïdentificeerde bedrijfsgeheimen, en indien:

a) aan alle voorwaarden van artikel 4.4.2 of 4.4.3 is voldaan;

b) na een redelijke termijn geen oplossing is gevonden door de partijen, ondanks een poging om tot een minnelijke schikking te komen, ook niet na tussenkomst van de krachtens artikel 37 van de dataverordening aangewezen bevoegde autoriteit; en

c) door een bevoegde rechter geen rechterlijke beslissing is gewezen die de gegevenshouder jegens de gegevensontvanger verplicht om de gegevens beschikbaar te stellen en er geen aanhangige gerechtelijke procedure voor een dergelijke beslissing is.

4.5. **Bewaring van gegevens die zijn beschermd als geïdentificeerd bedrijfsgeheim**

4.5.1. Wanneer de gegevenshouder het recht uitoefent om het delen van gegevens tegen te houden of op te schorten in overeenstemming met de artikelen 4.4.1, 4.4.2 en 4.4.3, moet hij of zij ervoor zorgen dat de gegevens in kwestie worden bewaard, zodat deze gegevens ter beschikking van de gegevensontvanger worden gesteld:

a) zodra de passende beschermingsmaatregelen zijn overeengekomen en uitgevoerd; of

b) zodra een bindende beslissing van een bevoegde autoriteit of rechter wordt uitgevaardigd waarbij de gegevenshouder wordt verplicht de gegevens aan de gegevensontvanger te verstrekken.

Deze bewaarplicht eindigt wanneer een bevoegde autoriteit of rechter in een bindende beslissing de verwijdering van dergelijke bewaarde gegevens toestaat of wanneer de overeenkomst wordt beëindigd overeenkomstig artikel 4.4.4.

4.5.2. De gegevenshouder draagt de noodzakelijke kosten voor het bewaren van de gegevens op grond van artikel 4.5.1. De gegevensontvanger zal dergelijke kosten echter dekken voor zover het tegenhouden of opschorten van het delen van gegevens plaatsvindt in overeenstemming met artikel 4.4.3.

5. **Gebruik van de gegevens en delen met derden**

5.1. **Toelaatbaar gebruik door de gegevensontvanger**

De gegevensontvanger verbindt zich ertoe de hem of haar in het kader van de overeenkomst ter beschikking gestelde gegevens alleen te verwerken voor de doeleinden en onder de voorwaarden die met de verzoekende gebruiker zijn overeengekomen.

De gegevensontvanger wist de gegevens wanneer zij niet langer noodzakelijk zijn voor het overeengekomen doel, tenzij in verband met niet-persoonsgebonden gegevens anders met de verzoekende gebruiker is overeengekomen.

5.2. **Delen van gegevens met derden**

5.2.1. De gegevensontvanger mag de gegevens niet aan een andere derde ter beschikking stellen, tenzij dit contractueel is overeengekomen met de verzoekende gebruiker, verenigbaar is met de met de gegevenshouder overeengekomen beschermingsmaatregelen en verenigbaar is met het toepasselijke EU- of nationale recht.

De gegevensontvanger mag de ontvangen gegevens in geen geval ter beschikking stellen van een onderneming die is aangewezen als poortwachter op grond van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 (digitalemarktenverordening).

5.2.2. Wanneer het de gegevensontvanger is toegestaan om gegevens aan een derde ter beschikking te stellen, moet de gegevensontvanger passende contractuele, technische en organisatorische maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat:

a) *(indien van toepassing)* de derde ten minste dezelfde beschermingsmaatregelen treft als de gegevensontvanger moet treffen op grond van artikel 4.2 en de beschermingsmaatregelen in acht neemt die de gegevenshouder heeft getroffen op grond van artikel 4.3;

b) de derde de gegevens uitsluitend gebruikt op een manier die verenigbaar is met de artikelen 5.1 en 5.3;

c) de gegevenshouder ten minste dezelfde rechtsmiddelen heeft jegens de derde als jegens de gegevensontvanger ten aanzien van het gebruik of de bekendmaking van gegevens die onder het verbod van artikel 5.3 vallen.

5.2.3. Onverminderd de artikelen 5.2.1 en 5.2.2 kan de gegevensontvanger gebruik maken van verwerkingsdiensten, bijvoorbeeld cloudcomputingdiensten (met inbegrip van infrastructuur als een dienst, platform als een dienst en software als een dienst), hostingdiensten of soortgelijke diensten om, voor eigen rekening en onder eigen verantwoordelijkheid, de in artikel 5.1 overeengekomen doeleinden te bereiken. De derden kunnen dergelijke diensten ook gebruiken om, voor eigen rekening en onder eigen verantwoordelijkheid, de doeleinden waarvoor de gegevens met hen worden gedeeld, te bereiken.

5.3. **Ongeoorloofd gebruik of delen van gegevens**

5.3.1. Het is de gegevensontvanger niet toegestaan:

a) (met het oog op het verkrijgen van gegevens) valse informatie aan een gegevenshouder te verstrekken, misleidende middelen of dwangmiddelen in te zetten of leemten in de technische infrastructuur van de gegevenshouder ter bescherming van de gegevens te misbruiken; of

b) te verzuimen de contractuele technische of organisatorische maatregelen te handhaven die zijn overeengekomen op grond van de artikelen 4.2 en 4.3; of

c) zonder toestemming van de gegevenshouder technische beschermingsmaatregelen te wijzigen of te verwijderen die door de gegevenshouder worden toegepast om ongeoorloofde toegang tot de gegevens te voorkomen en de naleving van deze overeenkomst te waarborgen; of

d) de ontvangen gegevens te gebruiken voor niet-toegestane doeleinden, in strijd met artikel 5.1; of

e) de gegevens te gebruiken om een verbonden product te ontwikkelen dat concurreert met het product of om ze voor dat doel te delen met een derde;

f) dergelijke gegevens te gebruiken om inzichten te verkrijgen in de economische situatie, activa en productiemethoden van de gegevenshouder of diens gebruik van de gegevens;

g) de gegevens te gebruiken op een wijze die negatieve gevolgen heeft voor de veiligheid van het verbonden product of elke gerelateerde dienst;

h) de gegevens te gebruiken voor de profilering van natuurlijke personen, tenzij dit noodzakelijk is om de door de verzoekende gebruiker gevraagde dienst te verlenen;

i) de gegevens onrechtmatig of in strijd met de artikelen 5.2.1 en 5.2.2 aan een andere derde bekendmaken.

Als de gegevensontvanger een van deze handelingen verricht, vormt dit een wezenlijke niet-nakoming zoals beschreven in artikel 8.1.1 en heeft dit de aanvullende gevolgen zoals beschreven in artikel 5.3.2.

5.3.2. In de in artikel 5.3.1 bedoelde gevallen moet de gegevensontvanger onmiddellijk voldoen aan verzoeken van de gegevenshouder of de verzoekende gebruiker om:

a) de verzoekende gebruiker in kennis te stellen van ongeoorloofd gebruik of bekendmaking van de gegevens en van de maatregelen die zijn genomen om een einde te maken aan deze inbreuk;

b) de gegevens die door de gegevenshouder in het kader van deze overeenkomst beschikbaar zijn gesteld of die op ongeoorloofde wijze of via misbruik zijn verkregen, en alle kopieën daarvan, te wissen;

c) de gegevenshouder, de verzoekende gebruiker of een beschermde derde te vergoeden voor eventuele schade die is geleden door het ongeoorloofde gebruik of de ongeoorloofde bekendmaking; en

d) de productie, het aanbieden, het in de handel brengen of het gebruik van goederen, afgeleide gegevens of diensten die zijn geproduceerd op basis van met deze gegevens verkregen kennis, of de invoer, uitvoer of opslag van inbreukmakende goederen voor die doeleinden, te beëindigen; en

e) inbreukmakende goederen te vernietigen, indien i) er een ernstig risico bestaat dat het onrechtmatige gebruik van de gegevens de gegevenshouder, de houder van het bedrijfsgeheim of de gebruiker ernstige schade zal berokkenen; of ii) indien deze maatregel niet onevenredig zou zijn, gezien de belangen van de gegevenshouder, de houder van het bedrijfsgeheim of de gebruiker.

6. **Vergoeding voor het verlenen van toegang tot gegevens**

De partijen moeten in de overeenkomst zelf of in een afzonderlijk aanhangsel de nadere bijzonderheden van de vergoeding vaststellen.

Zij moeten ten minste overeenstemming bereiken over het volgende:

— het bedrag van de verschuldigde vergoeding en de valuta;

— het tijdstip waarop de betaling verschuldigd is;

— de wijze van betaling.

In overeenstemming met de dataverordening kan een dergelijke vergoeding altijd een bedrag omvatten voor het dekken van de kosten die zijn gemaakt bij het beschikbaar stellen van de gegevens. De vergoeding kan ook een marge bevatten, behalve wanneer de gegevensontvanger een kmo of een organisatie zonder winstoogmerk is. Het bedrag moet in ieder geval redelijk zijn.

Overeenkomstig artikel 9, lid 2, van de dataverordening moeten de "kosten voor het beschikbaar stellen van gegevens, waaronder, met name, de kosten die nodig zijn voor de formattering van gegevens, elektronische verspreiding en opslag" en, indien de vergoeding een marge omvat, de "investeringen in het verzamelen en produceren van gegevens, indien van toepassing, rekening houdend met de vraag of andere partijen hebben bijgedragen tot het verkrijgen, genereren of verzamelen van de betrokken gegevens" in aanmerking worden genomen om de vergoeding vast te stellen.

Overeenkomstig artikel 9, lid 3, van de dataverordening kan de vergoeding ook afhangen van de omvang, het formaat en de aard van de gegevens. Overeenkomstig van artikel 9, lid 7, van de dataverordening moet de gegevenshouder in elk geval voldoende gedetailleerde informatie over de grondslag voor de berekening van de vergoeding verstrekken, zodat de gegevensontvanger kan beoordelen of aan de wettelijke vereisten is voldaan.

6.1. **(Van toepassing als de gegevensontvanger kan worden aangemerkt als een kmo/onderzoeksorganisatie zonder winstoogmerk)**

6.1.1. De gegevensontvanger verklaart een kmo te zijn in de zin van Aanbeveling 2003/361/EG *of* een onderzoeksorganisatie zonder winstoogmerk. Voorts verklaart hij of zij dat hij of zij geen partner- of verbonden ondernemingen ("ondernemingen") in de zin van artikel 3 van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG heeft die niet als kmo kunnen worden aangemerkt.

[OPTIE] [Bewijs van het voorgaande is opgenomen in **aanhangsel 3**.]

6.1.2. De partijen komen overeen dat de gegevensontvanger de gegevenshouder [OPTIE 1] [als volgt] zal vergoeden: [(*specificeren*)] [OPTIE 2] [zoals gespecificeerd in **aanhangsel 3**].

6.1.3. De gegevenshouder verklaart dat de overeengekomen vergoeding niet hoger is dan de kosten die rechtstreeks verband houden met het ter beschikking stellen van de gegevens aan de gegevensontvanger en die zijn toe te schrijven aan het verzoek. Deze kosten kunnen de kosten omvatten die nodig zijn voor de reproductie, elektronische verspreiding en opslag, maar niet die voor het verzamelen of produceren van gegevens.

De gegevenshouder verstrekt in **aanhangsel 3** informatie over de grondslag voor de berekening van de vergoeding, aan de hand waarvan de gegevensontvanger kan nagaan of aan deze vereisten is voldaan.

6.1.4. De gegevensontvanger stelt de gegevenshouder onmiddellijk in kennis van alle wijzigingen die twijfel doen rijzen over zijn of haar kwalificatie als kmo.

Wanneer de gegevensontvanger niet langer als kmo wordt aangemerkt, verbinden de partijen zich ertoe onderhandelingen aan te gaan over het bedrag van de redelijke vergoeding. Als er na een redelijke termijn geen overeenkomst is bereikt, kan de gegevenshouder het delen van de gegevens opschorten door de gegevensontvanger hiervan in kennis te stellen.

In dit geval moet de gegevenshouder ervoor zorgen dat de gegevens worden bewaard, zodat deze gegevens ter beschikking van de gegevensontvanger worden gesteld zodra de vergoeding is overeengekomen of een bindend besluit van een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie is genomen waarbij de gegevenshouder wordt verplicht de gegevens aan de gegevensontvanger te verstrekken.

De gegevenshouder draagt de noodzakelijke kosten voor het bewaren van de gegevens. De gegevensontvanger moet de gegevenshouder echter vergoeden voor eventuele economische schade die hij of zij heeft geleden doordat de gegevensontvanger de gegevenshouder niet in kennis heeft gesteld.

6.2. **(Van toepassing als de gegevensontvanger niet kan worden aangemerkt als een kmo/onderzoeksorganisatie zonder winstoogmerk)**

6.2.1. De partijen komen overeen dat de gegevensontvanger de gegevenshouder [OPTIE 1] [als volgt] zal vergoeden: [(specificeren)] [OPTIE 2] [zoals gespecificeerd in **aanhangsel 3**].

De gegevenshouder verstrekt in **aanhangsel 3** informatie over de grondslag voor de berekening van de vergoeding, aan de hand waarvan de gegevensontvanger kan nagaan of aan deze vereisten is voldaan.

6.2.2. *(van toepassing in het geval van een geldelijke vergoeding)* Indien de betaling van de vergoeding verlaat is, moet de gegevensontvanger aan de gegevenshouder rente over de nog uit te keren vergoeding betalen vanaf het moment dat de betaling verschuldigd is tot het moment van betaling, zoals bepaald in de toepasselijke wetgeving.

6.2.3. Indien de gegevensontvanger als kmo kan worden aangemerkt en de gegevenshouder daarvan in kennis stelt, verbinden de partijen zich ertoe het bedrag van de redelijke vergoeding te wijzigen overeenkomstig artikel 9, lid 4, van de dataverordening.

7. **Datum van toepassing, duur van de overeenkomst en beëindiging**

7.1. **Datum van toepassing en duur**

7.1.1. Deze overeenkomst [OPTIE 1] [wordt onmiddellijk van kracht] [OPTIE 2] [wordt van kracht met ingang van (*datum specificeren*)].

7.1.2. [OPTIE] [Deze overeenkomst wordt gesloten voor [OPTIE 1] [onbepaalde duur] [OPTIE 2] [een vaste termijn van (*periode specificeren*)], onder voorbehoud van eventuele redenen voor het aflopen of de beëindiging ervan in het kader van deze overeenkomst.]

Bij de beoordeling van de duur van de overeenkomst moeten de partijen zich in de eerste plaats laten leiden door het verzoek van de gebruiker en de overeenkomst die is gesloten tussen de gebruiker en de gegevensontvanger. Als het verzoek een **eenmalige verstrekking** van gegevens betreft, volstaat het om overeenstemming te bereiken over de datum van de aanvraag.

Als het verzoek een **continue verstrekking** van gegevens betreft, moeten de partijen overeenstemming bereiken over de duur van de overeenkomst en kiezen voor een onbepaalde duur of een vaste periode, afhankelijk van de vraag of de verzoekende gebruiker een specifieke periode heeft opgegeven.

7.1.3. [OPTIE] [De gegevenshouder moet beginnen met het ter beschikking stellen van de gegevens aan de gegevensontvanger [OPTIE 1] [onmiddellijk nadat de overeenkomst van kracht is geworden] [OPTIE 2] [op (*de datum vermelden en, indien van toepassing, nadere bijzonderheden over het tijdstip*)].]

Normaal gesproken willen de partijen dat de uitvoering aanvangt meteen nadat de overeenkomst van kracht is geworden. Dit is echter niet noodzakelijkerwijs het geval, bijvoorbeeld als een van de partijen of beide partijen zich nog moet/moeten voorbereiden op de start van de uitvoering.

7.2. **Beëindiging**

7.2.1. Ongeacht de contractduur die is overeengekomen in artikel 7.1.1, en onverminderd artikel 2.4.3, eindigt deze overeenkomst:

a) bij de vernietiging van het product of de permanente stopzetting van de gerelateerde dienst, of wanneer het product of de gerelateerde dienst op een onomkeerbare manier zijn capaciteit verliest om de gegevens te genereren; of

b) wanneer beide partijen het daarmee eens zijn.

7.2.2. De gegevensontvanger kan de overeenkomst op elk moment tijdens de contractduur beëindigen door de gegevenshouder hiervan in kennis te stellen met een opzegtermijn van (*periode invoegen*). De gegevensontvanger moet de verzoekende gebruiker ervan in kennis stellen dat de overeenkomst is beëindigd.

[OPTIE] Wanneer de gegevensontvanger de overeenkomst op grond van dit artikel vóór (*datum of minimale contractduur invoegen*) beëindigt, moet hij of zij de gegevenshouder vergoeden voor de kosten die de gegevenshouder heeft gemaakt voor het beschikbaar stellen van de gegevens, en wel als volgt: (*specificeren*).

Er kunnen gevallen zijn waarin de gegevenshouder kosten maakt om de gegevens beschikbaar te stellen aan de gegevensontvanger, bijvoorbeeld omdat zijn of haar digitale infrastructuur moet worden aangepast, in het vertrouwen dat deze kosten in de loop van de tijd kunnen worden afgeschreven.

In dit geval kan de gegevenshouder besluiten dat hij of zij een vergoeding wil ontvangen van de gegevensontvanger.

7.3. **Gevolgen van het aflopen en de beëindiging**

7.3.1. Het aflopen van de contractduur of de beëindiging van deze overeenkomst ontslaat beide partijen van hun verplichting om toekomstige prestaties uit te voeren en te ontvangen, maar heeft geen gevolgen voor de rechten en verplichtingen die tot het moment van het aflopen of de beëindiging zijn ontstaan.

Het aflopen of de beëindiging heeft geen gevolgen voor de bepalingen die ook na beëindiging van de overeenkomst van kracht blijven, met name beperkingen op het toegestane gebruik en het delen van de gegevens door de gegevensontvanger op grond van artikel 5, artikel 4 inzake bedrijfsgeheimen, artikel 9.1 inzake vertrouwelijkheid, artikel 9.5 inzake toepasselijk recht en artikel 9.7 inzake geschillenbeslechting.

7.3.2. [OPTIE 1] [De gegevenshouder moet passende maatregelen nemen om de uitstap te ondersteunen die de gegevensontvanger redelijkerwijs mag verwachten.] [OPTIE 2] [De gegevenshouder moet de volgende maatregelen nemen maatregelen nemen om de uitstap te ondersteunen: *(specificeren)*].

De partijen kunnen overwegen of de gegevensontvanger maatregelen om de uitstap te ondersteunen nodig heeft.

Dit zal bijvoorbeeld relevant zijn als de gegevensontvanger gegevens mocht extraheren uit een medium dat door de gegevenshouder wordt beheerd, maar de gegevens nog niet had geëxtraheerd omdat hij of zij niet verwachtte dat de overeenkomst zou worden beëindigd.

8. **Rechtsmiddelen bij contractbreuk**

Het is mogelijk dat partijen het niet alleen eens willen worden over de gegevensspecifieke rechten en verplichtingen (waarvan er vele al voortvloeien uit de dataverordening), maar ook over kwesties van algemeen verbintenissenrecht, zoals de rechten en rechtsmiddelen van een overeenkomstsluitende partij wanneer er sprake is van niet-nakoming door de medecontractant.

Voor dergelijke aangelegenheden van algemeen verbintenissenrecht kunnen de partijen zich baseren op wettelijke standaardregels of op andere contractmodellen.

Indien zij deze modelcontractvoorwaarden wensen te gebruiken, moeten zij ervoor zorgen dat deze verenigbaar zijn met dwingende nationale wetgeving die op de overeenkomst van toepassing kan zijn.

8.1. **Gevallen van niet-nakoming**

8.1.1. Een niet-nakoming van een verplichting door een partij is wezenlijk indien:

a) de niet-nakoming de andere partij in aanzienlijke mate datgene onthoudt wat zij op grond van deze overeenkomst mocht verwachten, tenzij de niet-nakomende partij dat resultaat niet had voorzien en redelijkerwijs niet had kunnen voorzien; of

b) uit de omstandigheden duidelijk blijkt dat van de niet-nakomende partij geen toekomstige prestaties kunnen worden verwacht.

8.1.2. De niet-nakoming door een partij wordt deze niet toegerekend indien zij te wijten is aan een belemmering waarop zij geen invloed kan uitoefenen en van die partij redelijkerwijs niet kon worden verwacht dat zij bij het sluiten van deze overeenkomst met de belemmering rekening zou houden, of dat zij de belemmering of de gevolgen ervan zou vermijden of herstellen.

Wanneer de belemmering slechts tijdelijk is, heeft de rechtvaardiging voor de niet-nakoming van de partij effect voor de periode waarin de belemmering bestaat. Indien de vertraging echter neerkomt op een wezenlijke niet-nakoming, kan de andere partij deze als zodanig aanmerken.

De niet-nakomende partij moet ervoor zorgen dat de andere partij onverwijld in kennis wordt gesteld van de belemmering en de gevolgen daarvan voor haar vermogen om haar verplichtingen na te komen, nadat de niet-nakomende partij van deze omstandigheden op de hoogte was of redelijkerwijs op de hoogte had kunnen zijn. De andere partij heeft recht op vergoeding van de economische schade die voortvloeit uit het niet-ontvangen van een dergelijke kennisgeving.

8.2. **Rechtsmiddelen bij niet-nakoming**

8.2.1. In geval van niet-nakoming door een partij beschikt de andere partij over de in de volgende bepalingen vermelde rechtsmiddelen, onverminderd de rechtsmiddelen die krachtens het toepasselijke recht beschikbaar zijn.

8.2.2. Rechtsmiddelen die onderling niet onverenigbaar zijn, kunnen worden gecombineerd.

8.2.3. Een partij mag geen gebruik maken van een rechtsmiddel voor zover zij zelf de niet-nakoming door de andere partij veroorzaakt, bijvoorbeeld wanneer een tekortkoming in haar eigen data-infrastructuur de andere partij niet in staat heeft gesteld haar verplichtingen naar behoren na te komen. Een partij mag evenmin een schadevergoeding vorderen voor zover zij de schade had kunnen beperken door redelijke maatregelen te nemen.

8.2.4. De benadeelde partij kan:

a) de niet-nakomende partij verzoeken haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst onverwijld na te komen, tenzij dit onwettig of onmogelijk zou zijn of specifieke prestaties de niet-nakomende partij kosten zouden opleveren die niet in verhouding staan tot het voordeel dat de andere partij zou behalen;

b) besluiten de eigen nakoming in het kader van de overeenkomst op te schorten, tenzij dit de niet-nakomende partij naar verwachting schade zou berokkenen die duidelijk onevenredig is in het licht van de ernst van de niet-nakoming (indien van toepassing) [mits aan alle voorwaarden van artikel 4.4.4 is voldaan, indien de gegevensontvanger de in artikel 4.2.1 overeengekomen beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger niet uitvoert of handhaaft];

c) deze overeenkomst met onmiddellijke ingang en boetevrij opzeggen door de andere partij daarvan in kennis te stellen, indien:

i) de niet-nakoming door de andere partij als wezenlijk kan worden beschouwd; of

ii) in het geval de niet-nakoming niet wezenlijk is, de benadeelde partij een kennisgeving heeft gedaan waarin een redelijke termijn wordt vastgesteld om de niet-nakoming te verhelpen en de termijn is verstreken zonder dat de andere partij de niet-nakoming heeft gecorrigeerd;

iii) *(indien van toepassing)* [mits aan alle voorwaarden van artikel 4.4.5 is voldaan, in de in artikel 4.4.2 of 4.4.3 beschreven gevallen;]

d) een schadevergoeding vorderen voor de economische schade die zij heeft geleden als gevolg van de niet-nakoming door de andere partij, waarvoor geen rechtvaardiging bestaat op grond van artikel 8.1.2. De niet-nakomende partij is slechts aansprakelijk voor schade die zij ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst had voorzien of redelijkerwijs had kunnen voorzien als gevolg van haar mogelijke niet-nakoming, tenzij de niet-nakoming opzettelijk of uit grove nalatigheid heeft plaatsgevonden.

8.2.5. [OPTIE] Wanneer een partij haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst niet nakomt, betaalt zij in elk geval de in **aanhangsel 5** beschreven boeten, die de partijen als een schadevergoeding in de zin van artikel 8.2.4, punt d), beschouwen. De niet-nakomende partij heeft het recht te verzoeken dat de boete tot een redelijk bedrag wordt verlaagd indien zij kan aantonen dat de boete buitensporig is in verhouding tot de schade die het gevolg is van de niet-nakoming.

De partijen kunnen boeten vaststellen voor specifieke soorten niet-nakoming, aangezien het voor de benadeelde partij te belastend kan zijn om het bedrag van de werkelijke schade te bewijzen die is veroorzaakt door bijvoorbeeld het niet-verstrekken van gegevens. De boeten moeten evenredig zijn.

9. Algemene bepalingen

9.1. Vertrouwelijkheid

9.1.1. De volgende informatie wordt als vertrouwelijk beschouwd:

a) informatie die betrekking heeft op bedrijfsgeheimen, de financiële situatie of enig ander aspect van de activiteiten van een partij, tenzij die partij deze informatie openbaar heeft gemaakt;

b) informatie over de grondslag voor de berekening van de redelijke vergoeding;

c) informatie die verwijst naar de verzoekende gebruiker en een derde, tenzij deze informatie al door hen openbaar is gemaakt.

9.1.2. Beide partijen komen overeen alle redelijke maatregelen te nemen om vertrouwelijke informatie veilig op te slaan en dergelijke informatie niet aan derden ter beschikking te stellen, tenzij:

a) een van de partijen wettelijk verplicht is de relevante informatie beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld om te voldoen aan de verplichting om informatie te verstrekken waaruit blijkt dat er geen sprake is van discriminatie overeenkomstig artikel 8, lid 3, van de dataverordening; of

b) het noodzakelijk is dat een van de partijen de relevante informatie beschikbaar stelt om aan haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te voldoen; of

c) een van de partijen de voorafgaande toestemming heeft verkregen van de andere partij of de partij die de vertrouwelijke informatie heeft verstrekt of die gevolgen ondervindt van de openbaarmaking ervan.

9.1.3. In elk geval kan de gegevenshouder [OPTIE 1] [de overeenkomst aan de verzoekende gebruiker bekend maken of beschikbaar maken] [OPTIE 2] [de informatie aan de verzoekende gebruiker verstrekken die de gegevenshouder nodig heeft om aan te tonen dat hij of zij voldoet aan zijn of haar verplichtingen i) met betrekking tot de gegevensontvanger uit hoofde van artikel 5 van de dataverordening; of ii) die voortvloeien uit een overeenkomst met de verzoekende gebruiker uit hoofde van artikel 4, lid 6, van de dataverordening].

9.1.4. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen blijven van toepassing na de beëindiging van de overeenkomst voor een periode van (*de periode specificeren*).

9.1.5. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen doen geen afbreuk aan strengere verplichtingen uit hoofde van i) de AVG; ii) de bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 2002/58/EG of Richtlijn (EU) 2016/943; of iii) ander Unierecht of lidstatelijk recht.

9.2. **Non-discriminatie**

De gegevenshouder verklaart dat de voorwaarden van deze overeenkomst en alle praktijken in verband met de uitvoering ervan bij het beschikbaar stellen van gegevens geen onderscheid maken tussen vergelijkbare categorieën gegevensontvangers, met inbegrip van zijn of haar partner- of verbonden ondernemingen ("ondernemingen"), zoals gedefinieerd in artikel 3 van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG.

Wanneer de gegevensontvanger van mening is dat de voorwaarden voor het beschikbaar stellen van de gegevens discriminerend zijn, zal de gegevenshouder, op verzoek van de gegevensontvanger, onverwijld informatie doen toekomen waaruit blijkt dat er geen sprake is van discriminatie.

9.3. **Communicatiemiddelen**

Elke kennisgeving of andere mededeling die op grond van deze overeenkomst vereist is, moet schriftelijk worden gedaan en kan worden overhandigd of per gefrankeerde post of langs elektronische weg, met inbegrip van e-mail, worden verzonden, mits de afzender een bewijs van verzending naar de onderstaande adressen bewaart:

Partij	Contactpersoon	E-mailadres	Telefoonnummer	Adres
Gebruiker	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]
Gegevens ontvanger	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]

Een dergelijke kennisgeving of mededeling wordt geacht te zijn ontvangen:

a) indien overhandigd, op de datum van overhandiging;

b) indien gefrankeerd verzonden, op de derde werkdag na verzending;

c) indien elektronisch verzonden, op de datum van verzending, mits de afzender geen foutbericht heeft ontvangen waaruit blijkt dat de zending niet is afgeleverd.

9.4. **Overeenkomst in haar geheel, wijzigingen en scheidbaarheid**

9.4.1. Deze overeenkomst (samen met de **aanhangsels** en alle andere documenten waarnaar wordt verwezen) vormt de volledige overeenkomst tussen de partijen met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst en vervangt alle eerdere overeenkomsten of afspraken tussen de partijen, mondeling en schriftelijk, met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst.

9.4.2. Elke wijziging van deze overeenkomst is alleen geldig indien deze schriftelijk door de partijen is overeengekomen, inclusief in elektronische vorm.

9.4.3. Indien enige bepaling van deze overeenkomst om welke reden dan ook nietig, ongeldig, vernietigbaar of niet-afdwingbaar blijkt te zijn, en indien deze bepaling scheidbaar is van de resterende voorwaarden van de overeenkomst, blijven de resterende bepalingen geldig en afdwingbaar. Eventuele hiaten of onduidelijkheden in deze overeenkomst worden behandeld overeenkomstig artikel 9.6.

9.5. **Toepasselijk recht**

Op deze overeenkomst is het recht van (*lidstaat specificeren*) van toepassing.

9.6. **Uitlegging**

9.6.1. Deze overeenkomst wordt door de partijen gesloten tegen de achtergrond van de rechten en verplichtingen van de partijen uit hoofde van de dataverordening. Elke bepaling in deze overeenkomst moet zodanig worden uitgelegd dat zij in overeenstemming is met de dataverordening en andere wetgeving van de Unie of nationale wetgeving die is vastgesteld in overeenstemming met het recht van de Unie, alsook met alle toepasselijke nationale wetgeving die verenigbaar is met het recht van de Unie en waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken.

9.6.2. Indien een hiaat of onduidelijkheid in deze overeenkomst niet op de in artikel 9.6.1 bedoelde wijze kan worden opgelost, moet deze overeenkomst worden uitgelegd in het licht van de uitleggingsregels waarin het toepasselijke recht voorziet (zie artikel 9.5).

9.7. **Geschillenbeslechting**

9.7.1. De partijen komen overeen alles in het werk te stellen om geschillen minnelijk op te lossen en, alvorens een zaak aanhangig te maken bij een rechterlijke instantie, hun geschil voor te leggen aan (*naam en contactgegevens van een bepaald geschillenbeslechtingsorgaan invullen; of voor geschillen die binnen hun bevoegdheden vallen, van een geschillenbeslechtingsorgaan in een lidstaat dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 10 van de dataverordening*).

[OPTIE] [De rechterlijke instanties van (*lidstaat specificeren*) zijn bij uitsluiting bevoegd om kennis te nemen van de zaak met betrekking tot deze overeenkomst.]

Aanhangsel 1

(bewijs van het verzoek en, indien van toepassing, van het mandaat)

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 2

(nadere bijzonderheden over de gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft en over de toegangsregelingen)

In dit aanhangsel moeten de partijen nadere bijzonderheden verstrekken over de gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft, over de toegangsregelingen en over de middelen en informatie die nodig zijn om toegang te krijgen tot en gebruik te maken van de gegevens, zoals bepaald in de artikelen 3.1 en 3.2.

Dit aanhangsel bevat slechts een lijst van de belangrijkste elementen waarover de partijen overeenstemming moeten bereiken. Zowel de vorm als de inhoud ervan moeten door de partijen worden aangepast om aan hun behoeften te voldoen. De partijen kunnen met name deze lijst aanvullen.

A. **Specificatie van de inhoud van de gegevens**

In het aanhangsel moeten hier de productgegevens en gegevens van de gerelateerde dienst(en) die onder de overeenkomst vallen, worden gesorteerd en vermeld, met vermelding van de inhoud van de gegevens en de frequentie van de verzameling (gestructureerde lijst van datapunten of precieze categorieën gegevens).

B. **Bewaartermijn**

In het aanhangsel moet de bewaartermijn worden vermeld, zodat de gebruiker wordt geïnformeerd over de duur van de beschikbaarheid van de gegevens. Dit kan op gedetailleerde wijze worden gedaan voor elk datapunt of elke groep datapunten.

C. **Gegevensregeling**

In het aanhangsel moet hier worden aangegeven of alle of een deel van de gegevens bijzondere gegevens zijn die onder een bijzondere regeling vallen. In dit aanhangsel kan bijvoorbeeld worden aangegeven of en welke gegevens als persoonsgegevens kunnen worden aangemerkt.

D. **Gegevensstructuur en -formaat**

In het aanhangsel moet hier worden gespecificeerd in welk gestructureerd, algemeen gebruikt en machinaal leesbaar formaat de gegevens beschikbaar worden gesteld.

E. **Overdrachts-/toegangsmedium**

In het aanhangsel moet hier worden gespecificeerd via welk veilig en gemakkelijk te gebruiken elektronisch medium de gegevens door de gegevenshouder aan de gegevensontvanger beschikbaar worden gesteld, hetzij via overdracht, hetzij via toegang.

F. **Tijdstip van toegang tot de gegevens**

In het aanhangsel moeten de snelheid, frequentie en andere tijdgerelateerde parameters voor toegang tot de gegevens worden gespecificeerd, zoals bijvoorbeeld realtime, bijna-realtime, continu, zonder onnodige vertraging, met een bepaalde frequentie.

G. **Aanvangsdatum**

In het aanhangsel moet de begindatum worden vermeld waarop de gegevenshouder de gegevens ter beschikking van de gegevensontvanger zal stellen.

H. **Informatie die nodig is voor de uitoefening van de toegangsrechten van de gegevensontvanger**

In het aanhangsel kan hier de informatie worden gespecificeerd die nodig is om de gegevensontvanger in staat te stellen zijn of haar toegangsrechten uit te oefenen. Het kan gaan om een contactpersoon om technische problemen op te lossen, zowel aan de kant van de gegevenshouder als aan de kant van de gegevensontvanger.

Aanhangsel 3

(bewijs van de omvang van de gegevensontvanger en nadere gegevens over de berekening van de vergoeding)

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 4

(bedrijfsgeheimen)

[op te stellen door de partijen]

BIJLAGE V

MODELCONTRACTVOORWAARDEN

voor overeenkomsten voor het vrijwillig delen van gegevens tussen gegevensdelers en gegevensontvangers

Deze modelcontractvoorwaarden zijn bedoeld voor overeenkomsten waarbij het delen van gegevens tussen een gegevensdeler en een gegevensontvanger vrijwillig is, d.w.z. de gegevensdeler is niet verplicht gegevens te delen op grond van Verordening (EU) 2023/2854 (hierna de "dataverordening" genoemd) of op grond van een andere wettelijke verplichting die is vervat in het Unierecht (zoals artikel 6, leden 9 en 10, van de digitalemarktenverordening) of het nationale recht.

De belangrijkste nieuwigheid van de dataverordening voor dergelijke relaties is dat deze in artikel 13 een controle op oneerlijke contractuele bedingen bevat. Een contractueel beding betreffende de toegang tot en het gebruik van gegevens of aansprakelijkheid en rechtsmiddelen in geval van een inbreuk op of beëindiging van gegevensgerelateerde verplichtingen dat eenzijdig door een onderneming is opgelegd aan een andere onderneming, is niet bindend voor laatstgenoemde onderneming indien dit beding oneerlijk is.

Hoewel deze overeenkomst niet bedoeld is ter vervanging van reeds bestaande overeenkomsten voor het vrijwillig delen van gegevens, kan zij worden gebruikt als benchmark voor de beoordeling van de eerlijkheid van bepalingen in bestaande overeenkomsten.

In geval van verplichte gegevensuitwisseling van productgegevens en gegevens van gerelateerde diensten in het kader van de dataverordening, gebruik dan ofwel de "modelcontractvoorwaarden voor overeenkomsten tussen gegevenshouders en gegevensontvangers over het beschikbaar stellen van gegevens op verzoek van gebruikers van verbonden producten en gerelateerde diensten" (artikel 5 van de dataverordening) ofwel de "modelcontractvoorwaarden voor overeenkomsten inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens tussen gegevenshouders en gebruikers van verbonden producten en gerelateerde diensten" (artikel 4 van de dataverordening).

Andere verplichte scenario's voor het delen van gegevens moeten door de partijen afzonderlijk worden behandeld, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat zowel de verplichtingen uit hoofde van de specifieke rechtsregel als de verplichtingen uit hoofde van hoofdstuk III van de dataverordening worden nageleefd. Specifieke reeksen voorwaarden die door de Europese Commissie of een lidstaat zijn ontwikkeld, kunnen van toepassing zijn op een dergelijk verplicht scenario voor het delen van gegevens.

1. **Partijen bij de overeenkomst**

Deze overeenkomst inzake de toegang tot en het gebruik van gegevens wordt gesloten tussen

(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gegevensdeler"),

en

(naam, contactgegevens en verdere verwijzingen invullen) ("gegevensontvanger"),

in deze overeenkomst gezamenlijk "de partijen" en afzonderlijk "de partij" genoemd.

Een gegevensdeler kan elke onderneming zijn die:

— gegevens bezit; en

— het recht heeft om gegevens op vrijwillige basis beschikbaar te stellen; en

— de kenmerken van de gegevens of de middelen voor toegang tot de gegevens, afhankelijk van het geval, op zodanige wijze controleert dat zij kan voldoen aan de verplichtingen waarin deze modelcontractvoorwaarden voorzien (indien dit niet het geval is, kan een andere overeenkomst passender zijn).

Houd er rekening mee dat voor het delen van persoonsgegevens de toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming moet worden nageleefd (met inbegrip van de noodzaak van een rechtsgrondslag en, wanneer gegevens worden gedeeld met een gegevensontvanger in een derde land, de naleving van de vereisten voor internationale doorgiften van gegevens).

Voor dataverordening-gerelateerde praktijkvoorbeelden kan de gegevensdeler bijvoorbeeld zijn:

— een gegevenshouder op grond van artikel 2, punt 13, van Verordening (EU) 2023/2854 die het recht heeft om productgegevens en gegevens van gerelateerde diensten te delen of die afgeleide of voortkomende gegevens wil delen;

— een gebruiker van een verbonden product of gerelateerde dienst aan wie gegevens zijn overgedragen door een gegevenshouder (met inbegrip van bijvoorbeeld gegevens van een virtuele assistent die interageert met het product of de gerelateerde dienst);
— een voormalige gegevensontvanger op grond van artikel 2, punt 14, van Verordening (EU) 2023/2854 die nu het recht heeft om gegevens te gebruiken en beschikbaar te stellen overeenkomstig zijn of haar overeenkomsten met de gebruiker en de gegevenshouder.

Voor andere praktijkvoorbeelden kan de gegevensdeler bijvoorbeeld zijn:

— een landbouwer die bodemgegevens voor de verbetering van zijn of haar beplantingspatronen wil delen met zijn of haar AI-aanbieder of voor het trainen, verbeteren of ontwikkelen van nieuwe AI-systemen met een andere AI-aanbieder;

— een onderneming die delen van haar bedrijfsgegevens aan een andere onderneming wil verkopen;

— een universiteit die gegevens wil verkopen aan een sociologisch onderzoeksinstituut om statistieken op te stellen;

— een IT-bedrijf dat wil deelnemen aan een datanetwerk voor cyberbeveiligingsincidenten om de responstijd bij incidenten te bevorderen.

Een gegevensontvanger kan elke onderneming zijn waarvoor de gegevensdeler gegevens beschikbaar stelt en die de gegevens ontvangt en gebruikt voor haar eigen zakelijke doeleinden binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst als de tegenpartij van de gegevensdeler.

De definitie van gegevensontvanger in deze overeenkomst omvat elke ontvangende partij van elke vorm van gegevensuitwisseling, niet alleen gegevensontvangers binnen de verplichte scenario's voor gegevensuitwisseling in het kader van de dataverordening.

2. **Gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft**

De gegevens waarop deze overeenkomst betrekking heeft, bestaan uit de in **aanhangsel 1** vermelde gegevens ("de gegevens"). Indien alle of een deel van de gegevens die in het kader van deze overeenkomst worden verstrekt, onder een specifieke regeling vallen (met uitzondering van persoonsgegevens die specifiek worden behandeld in artikel 3.2), verbindt de gegevensdeler zich ertoe dergelijke gegevens in **aanhangsel 2** te identificeren en passende maatregelen te nemen om dergelijke gegevens te beschermen in overeenstemming met de toepasselijke regeling.

Identificatie van specifieke regelingen

Aangezien deze voorwaarden betrekking hebben op het louter vrijwillig delen van gegevens, is de gegevensdeler niet verplicht om gegevens te delen die onder een speciale wettelijke regeling zouden vallen (met name en in tegenstelling tot het verplicht delen van gegevens op grond van de dataverordening, is er geen verplichting om gegevens te delen die beschermd zijn als bedrijfsgeheim). Indien de gegevens in het kader van de specifieke regeling niet worden gedeeld, hoeven zij niet in aanhangsel 2 te worden vermeld; indien zij echter wel worden gedeeld, moeten zij dienovereenkomstig worden vermeld en beschermd.

Als zodanig geïdentificeerde gegevens in aanhangsel 2 kunnen bijvoorbeeld zijn:

— gegevens die door de gegevensdeler worden beschermd als bedrijfsgeheim, in welk geval zij onder de bepaling inzake "bedrijfsgeheimen" vallen;

— gegevens die door de gegevensdeler als vertrouwelijk worden beschouwd, in welk geval zij zullen worden beschermd op grond van de bepaling inzake "vertrouwelijkheid";

— gegevens die worden beschermd door de sui-generis-databankrechten of overige intellectuele-eigendomsrechten, in welk geval de bepaling inzake "intellectuele eigendom" van toepassing is;

— gegevens die vallen onder een sectorspecifieke verordening (bv. energie, defensie, veiligheid, financiën, klinisch onderzoek enz.), met inbegrip van verordeningen met betrekking tot gemeenschappelijke Europese dataruimten;

— gegevens waarop beperkingen van het mededingingsrecht van toepassing zijn; of

— gegevens die worden beschermd door andere relevante wettelijke regelingen die de partijen onder de aandacht willen brengen.

De beschrijving van de gegevens die onder de relevante wettelijke regeling vallen, moet worden aangevuld met informatie die nodig is voor een legaal en veilig gebruik van de gegevens door de gegevensontvanger (bv. in het geval van bescherming van intellectuele eigendom, informatie over licenties en auteursrechten van derden).

Het specifieke geval van gemeenschappelijke Europese dataruimten

In sommige situaties kunnen gegevens worden gedeeld in het kader van een domeinspecifieke gemeenschappelijke Europese dataruimte. Dit delen van gegevens moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de desbetreffende verordening die van toepassing is op een dergelijke dataruimte, wanneer het gaat om verplichte gegevensuitwisseling uit hoofde van een dergelijke verordening. Buiten het toepassingsgebied van verplichte gegevensuitwisseling uit hoofde van de desbetreffende verordening die van toepassing is op een dataruimte, blijft vrijwillige gegevensuitwisseling mogelijk. In dit geval kan deze reeks voorwaarden worden gebruikt.

3. **Basis voor de overeenkomst**

3.1. **Oorsprong van de gegevens**

3.1.1. De gegevensdeler verklaart hierbij dat de gegevens die in het kader van deze overeenkomst worden verstrekt, afkomstig zijn van de volgende bronnen: *(Gelieve alle gegevensbronnen en, indien mogelijk, de door elke bron verstrekte gegevens te specificeren)*

De partijen kunnen verschillende soorten bronnen specificeren, zoals bijvoorbeeld:

— productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten in het kader van de dataverordening;

— andere gegevens afkomstig van een product of gerelateerde dienst die niet worden aangemerkt als productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten in de zin van de dataverordening (bv. afgeleide gegevens of gegevens afkomstig van andere software, zoals demografische gegevens die door de gebruiker in een app zijn ingevoerd);

— gegevens afkomstig van externe bronnen, bijvoorbeeld gegevens die door een derde aan de gegevensdeler zijn verstrekt met betrekking tot de producten of gebruikers van die derde;

— gegevens die door de gegevensdeler (autonoom) zijn aangemaakt, bijvoorbeeld klantgegevens die door de werknemers van de gegevensdeler in zijn of haar Customer Relationship Management-systeem zijn aangemaakt, tabellen, verwerkte gegevens, voortkomende gegevens, afgeleide gegevens, samengevoegde gegevens enz.

Garanties zijn over het algemeen het gevolg van het feit dat de gegevensdeler die de gegevens verstrekt en de gegevensontvanger niet in staat zijn om de wettigheid van dergelijke gegevens en hun oorsprong te verifiëren. In dergelijke gevallen moet de gegevensontvanger een beroep doen op de gegevensdeler en kan hij of zij in dat verband bepaalde garanties willen verkrijgen. Garanties zijn echter mogelijk niet relevant in de situatie waarin de gegevensontvanger beter in staat is om de gegevens te verifiëren en/of het risico met betrekking tot de gegevens te aanvaarden, bijvoorbeeld omdat de gegevensdeler een kmo is en/of de gegevens rechtstreeks uit het product worden opgevraagd.

3.1.2. De gegevensdeler verklaart dat:

a) *(Indien van toepassing)* aangezien de gegevens niet-persoonsgebonden productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten bevatten (zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2023/2854 betreffende geharmoniseerde regels inzake eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van gegevens ("dataverordening")) en de gegevensdeler in het kader van deze overeenkomst toegang heeft tot de gegevens in zijn of haar hoedanigheid van gegevenshouder, het verwerken en het delen van dergelijke gegevens overeenkomstig artikel 4, lid 13, van de dataverordening onderworpen is aan een overeenkomst met de respectieve gebruiker zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 12, van de dataverordening ("gebruiker"), en deze overeenkomst toestaat dat de gegevens worden gedeeld voor de doeleinden die in deze overeenkomst worden overwogen;

b) *(Indien van toepassing)* aangezien de gegevens productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten bevatten en de gegevensdeler in het kader van deze overeenkomst er toegang toe heeft gekregen in zijn of haar rol als gegevensontvanger uit hoofde van artikel 5 van de dataverordening, deze overeenkomst niet in strijd is met contractuele verplichtingen met de gebruiker en de gegevenshouder en verplichtingen uit hoofde van de dataverordening;

c) hij of zij voldoende wettelijke en/of contractuele rechten ten aanzien van de gegevens bezit of houdt zonder enige schending van of inbreuk op de rechten van anderen en er geen vordering, rechtszaak of procedure tegen de gegevensdeler loopt die, indien daarin een negatieve beslissing wordt genomen, een wezenlijk nadelig effect zou hebben op zijn of haar vermogen om de hierna verleende rechten te verlenen;

d) hij of zij, tenzij anders vermeld in **aanhangsel 2** en onverminderd artikel 3.2, voor de duur en het doel van de overeenkomst op eigen kosten alle toestemmingen, licenties en machtigingen heeft verkregen en behoudt die vereist zijn voor het delen en gebruiken door de gegevensgegevensontvanger van gegevens die zijn verkregen van of verstrekt door een derde.

3.1.3. *(indien van toepassing)* Aangezien de gegevens productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten bevatten (zoals gedefinieerd in de dataverordening) en de gegevensdeler in het kader van deze overeenkomst er overeenkomstig artikel 4 van de dataverordening toegang toe heeft gekregen in zijn of haar rol als gebruiker, verklaart de gegevensontvanger dat hij of zij niet is aangewezen als poortwachter overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 ("digitalemarktenverordening").

3.1.4. [OPTIE] [Elke partij zorgt ervoor dat alle gegevens, bestanden of software die in het kader van deze overeenkomst aan de andere partij worden doorgegeven, vrij zijn van virussen, kwaadaardige software, gijzelsoftware of andere schadelijke code die de integriteit, beveiliging of functionaliteit van de systemen van de andere partij in gevaar kunnen brengen.]

3.1.5. [OPTIE] [Elke partij zorgt ervoor dat alle gegevens, bestanden of software die in het kader van deze overeenkomst aan de andere partij worden doorgegeven, afkomstig zijn van gegevensverzamelingsactiviteiten die voldoen aan de toepasselijke (*gelieve te specificeren: professionele, ethische industrie-, cyberbeveiligings-, onderzoeks- en/of AI*-normen.]

3.2. **Naleving van voorschriften en wetgeving inzake privacy en gegevensbescherming**

3.2.1. Voor zover de gegevens als persoonsgegevens kunnen worden aangemerkt, verklaart elke partij dat zij voldoet aan Verordening (EU) 2016/679 en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG, alsook aan alle andere toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming.

3.2.2. De partijen moeten in **aanhangsel 3** de nadere bijzonderheden vermelden van gegevens die als persoonsgegevens worden aangemerkt, alsook de respectieve verplichtingen van de partijen met betrekking tot de verwerking van dergelijke persoonsgegevens in het kader van deze overeenkomst.

Rollen van de partijen en overeenkomsten uit hoofde van de AVG

Het begrip "persoonsgegevens" in de zin van de AVG wordt zeer ruim uitgelegd. Het omvat alle gegevens die betrekking hebben op een geïdentificeerde of identificeerbare persoon. Niet-persoonsgebonden gegevens kunnen persoonsgegevens worden, bijvoorbeeld wanneer zij deel uitmaken van een gemengde dataset, wanneer zij worden gecombineerd met nieuwe gegevens en het resultaat van deze combinatie het mogelijk maakt de gegevens aan een geïdentificeerde of identificeerbare persoon te koppelen. Dit kan ook gebeuren wanneer er nieuwe dataverwerkingscapaciteiten ontstaan. De partijen moeten hun eigen rol in de zin van de AVG beoordelen.

Belangrijkste begrippen in de AVG:

— "betrokkene": de geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon op wie de informatie betrekking heeft;

— "verwerkingsverantwoordelijke": een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

— "verwerker": een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat namens de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt.

Deze bepalingen zijn van toepassing wanneer de gegevensdeler een verwerkingsverantwoordelijke of een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke is met een andere partij in de zin van de AVG. Om te bepalen wie welke rol heeft in de zin van de AVG, moeten de partijen overwegen of zij beslissen waarom (doel) en hoe (welke middelen te gebruiken) de persoonsgegevens worden verwerkt.

— Als de gegevensdeler gegevens deelt met de gegevensontvanger die de gegevens voor zijn of haar eigen doeleinden gebruikt, zijn beide partijen afzonderlijke verwerkingsverantwoordelijken en dragen zij hun eigen verantwoordelijkheid voor de naleving van de AVG.

— Als de gegevensdeler gegevens deelt met de gegevensontvanger om een gezamenlijk doel na te streven, zijn de gegevensdeler en de gegevensontvanger gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 26 AVG. Zij moeten gezamenlijk regelen hoe zij voldoen aan de AVG.

— Wanneer aanvullende contractvoorwaarden nodig zijn om de naleving van de AVG te waarborgen (bv. op grond van artikel 26 of artikel 46), kunnen (en moeten) dergelijke bepalingen samen met deze modelcontractvoorwaarden worden gebruikt. De partijen kunnen ernaar verwijzen in **aanhangsel 3**, waarin in het algemeen moet worden gespecificeerd hoe aan de vereisten van de AVG wordt voldaan, onder meer met betrekking tot de respectieve rollen en verantwoordelijkheden van de partijen in de zin van de AVG.

Geldige rechtsgrondslag

Er moet een geldige rechtsgrondslag op grond van artikel 6, lid 1, AVG bestaan om de gegevens te delen en de betrokkene moet worden geïnformeerd over die (verdere) verwerking op grond van artikel 13 of 14 AVG.

— Een geldige rechtsgrondslag voor de gegevensdeler en de gegevensontvanger die als twee afzonderlijke of gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken optreden, kan de toestemming van de betrokkene zijn, een overeenkomst met of in het belang van de betrokkene of het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke(n) of een derde (mits de belangen of rechten van de betrokkene niet zwaarder wegen).

— Gegevens kunnen alleen worden gedeeld voor een specifiek, expliciet en legitiem doel. Dit kan bijvoorbeeld het delen van gegevens zijn om het product te verbeteren, waarbij de partijen zijn overeengekomen de gegevens te gebruiken om gezamenlijk een nieuwe functionaliteit te ontwikkelen.

— Een gegevensdeler die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke kan de gegevens ook delen (op basis van zijn of haar gerechtvaardigd belang om klanten in de toekomst beter te behouden) met zijn of haar moederbedrijf dat ook optreedt als onafhankelijke verwerkingsverantwoordelijke en de gegevens gebruikt om algemene statistieken op te stellen (op basis van zijn of haar gerechtvaardigd belang om de wereldwijd door de groep geleverde diensten te verbeteren).

De gegevensontvanger moet voldoende informatie van de gegevensdeler ontvangen om aan te tonen dat hij of zij de AVG naleeft. De partijen kunnen er bijvoorbeeld mee instemmen om in **aanhangsel 3** het oorspronkelijke doel voor het verzamelen van de gegevens te vermelden. Dit kan nodig zijn om na te gaan of verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld op grond van artikel 6, lid 4, AVG in het geval van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. Alle noodzakelijke bijzonderheden over de respectieve verplichtingen van de partijen met betrekking tot de verwerking van dergelijke persoonsgegevens in het kader van deze overeenkomst moeten in **aanhangsel 3** worden gespecificeerd.

Meer informatie over de GDPR:

— Uitleg van de belangrijkste begrippen in de AVG:

https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/data-protection-explained_en.

— De gegevensbeschermingsgids voor het mkb:

https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/home_nl.

— Richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken van het Europees Comité voor gegevensbescherming:

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/guidelines-recommendations-best-practices_nl.

— U kunt aanvullende richtsnoeren krijgen van de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten in elke lidstaat. Lijst van nationale gegevensbeschermingsautoriteiten:

https://www.edpb.europa.eu/about-edpb/about-edpb/members_nl.

— Standaardcontractbepalingen overeenkomstig artikel 28 AVG:
https://commission.europa.eu/publications/publications-standard-contractual-clauses-sccs_en.

— Informatie over het doorgeven van persoonsgegevens buiten de EU/EER:
https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection_en.

3.3. **Onnauwkeurigheid van de verklaringen**

3.3.1. Elke partij die zich ervan bewust wordt dat een verklaring als bedoeld in dit artikel niet of niet langer juist is of in de nabije toekomst niet juist zal blijven, moet de andere partij daarvan onverwijld in kennis stellen, tenzij de andere partij daarvan reeds op de hoogte is of zou moeten zijn.

3.3.2. Zodra de betrokken partij van deze situatie op de hoogte is, moet zij passende maatregelen nemen en de onnauwkeurigheid van de verklaring, voor zover mogelijk, corrigeren. Indien de situatie niet wordt en niet kan worden verholpen, moet deze overeenkomst worden beëindigd door middel van een schriftelijke opzegging waarin de redenen voor de beëindiging worden vermeld door de ene partij aan de andere partij. De beëindiging is met onmiddellijke ingang van kracht. Wanneer de onnauwkeurigheid slechts betrekking heeft op een deel van de gegevens die onder deze overeenkomst vallen, moet de beëindiging alleen van kracht worden voor het desbetreffende deel.

3.3.3. De verdere gevolgen van de beëindiging worden beheerst door artikel 9.3.

4. Beschikbaarstelling van de gegevens

4.1. Kenmerken van gegevens

De gegevensdeler kan zich in verschillende mate verbinden met betrekking tot de verstrekte gegevens, van de meest elementaire verbintenis dat deze zullen worden voorzien van de metagegevens, waardoor deze begrijpelijk worden, tot de meest strikte verbintenis dat deze zullen passen bij de doeleinden die door de gegevensontvanger worden overwogen en/of uitputtend en nauwkeurig zullen zijn. De partijen kunnen uit de volgende opties kiezen.

Bovendien kunnen de partijen aanvullende eisen toevoegen die vanuit het oogpunt van de specifieke situatie inzake gegevensuitwisseling zinvol zijn: bijvoorbeeld wanneer gegevens worden gedeeld voor onderzoeksdoeleinden, kan de doelstelling van reproduceerbaarheid van onderzoek vereisen dat de frequentie en de bewaartermijn van elke bijgewerkte versie van de dataset worden gespecificeerd, in welk geval deze elementen kunnen worden toegevoegd in het deel "specifieke kwaliteitseisen" hieronder.

De gegevensdeler stelt de gegevens ter beschikking van de gegevensontvanger:

a) in dezelfde kwaliteit als zij beschikbaar zijn voor de gegevensdeler; en

b) samen met de relevante metagegevens, domeintabellen, semantiek, informatie over licenties en andere informatie die nodig is om de gegevens begrijpelijk te maken voor de gegevensontvanger.

[OPTIE] c) [en *(indien van toepassing, een of meer opties selecteren, naargelang het geval)*

i) de gegevens worden beschikbaar gesteld in een uitgebreid, gestructureerd, algemeen gebruikt en machineleesbaar formaat. De partijen zijn van mening dat aan deze eis wordt voldaan door de volgende specificaties betreffende de gegevens: *(Gelieve te specificeren);*

ii) de gegevens worden beschikbaar gesteld in overeenstemming met de FAIR-beginselen (vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar), zoals verder beschreven op www.go-fair.org/fair-principes: [OPTIE] [*(Beschrijven hoe aan de FAIR-criteria moet worden voldaan)*].

De naleving van de FAIR-beginselen kan worden bereikt door te voldoen aan verschillende meetbare vereisten. Het RDA FAIR-maturiteitsmodel (https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140764) biedt een kader om te beoordelen in hoeverre aan deze indicatoren wordt voldaan. Een gegevensdeler moet zijn of haar praktijken voor het delen van gegevens afstemmen op een maturiteitsniveau dat is afgestemd op de specifieke behoeften.

De gegevensdeler moet er ten minste voor zorgen dat de metagegevens beschikbaar zijn en voldoen aan alle indicatoren die door het maturiteitsmodel als "essentieel" zijn aangemerkt. Daarnaast kan een gegevensdeler contextspecifieke instrumenten, goede praktijken en richtsnoeren toepassen, zoals die welke beschikbaar zijn op https://doi.org/10.2760/5646214, om de uitvoering van de FAIR-beginselen te vereenvoudigen en te preciseren;

iii) de gegevens worden aangepast aan de volgende context van verwerking door de gegevensdeler in overeenstemming met de gebruikelijke verwachtingen: (*Gelieve een korte beschrijving toe te voegen*);

iv) de gegevens zijn geschikt voor de doelstellingen die de gegevensontvanger nastreeft: (*Gelieve een korte beschrijving toe te voegen*);

v) de gegevensdeler stelt de gegevensontvanger het volgende ter beschikking: (*Gelieve specifieke kwaliteitseisen toe te voegen/te verwijderen/aan te vullen*);

— een uitputtende dataset, d.w.z. de gegevens bevatten alle gegevens waarover de gegevensdeler binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst beschikt; en/of

— een bijgewerkte dataset, d.w.z. de gegevens weerspiegelen de gegevens waarover de gegevensdeler op de datum van ondertekening van deze overeenkomst beschikt; en/of

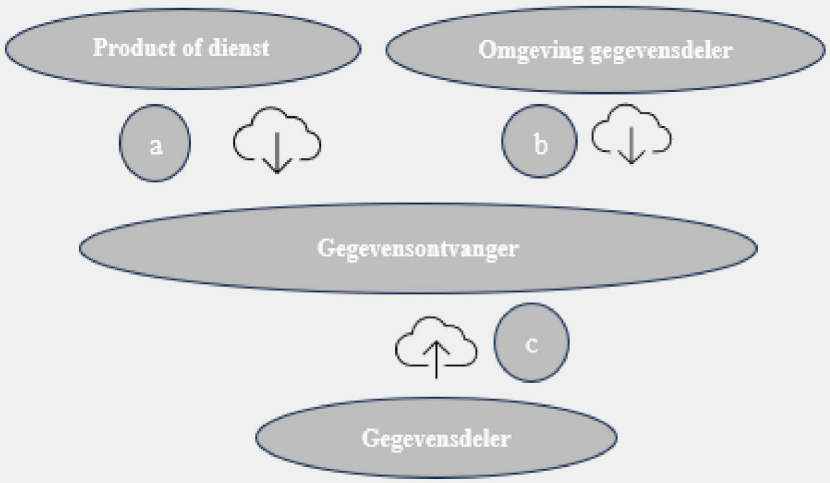
— een nauwkeurige dataset, d.w.z. de gegevens zijn door de gegevensdeler samengesteld en zijn — voor zover hem of haar bekend — foutloos, correct en betrouwbaar; en/of

— een dataset die voldoet aan de volgende normen: *(specificeren, bv. interoperabiliteit, toegankelijkheid, beveiliging enz.);*

— een dataset die beschikbaar is in een open formaat, d.w.z. een formaat dat niet door eigendomsrechten is beschermd en door iedereen kan worden gebruikt, namelijk: (*specificeren*)].

4.2. **Verplichtingen van de gegevensdeler met betrekking tot de toegang tot de gegevens**

De gegevensdeler kan de gegevens op verschillende manieren beschikbaar stellen, hetzij door technische controle over de gegevens te geven of te behouden (onverminderd verleende of behouden intellectuele-eigendomsrechten). De partijen kunnen bijvoorbeeld overeenkomen dat de gegevensontvanger de gegevens opvraagt uit het product of de dienst (optie a) of uit de omgeving van de gegevensdeler (optie b), of dat de gegevensdeler de gegevens overdraagt aan de omgeving van de gegevensontvanger (optie c).

De partijen kunnen ook overeenkomen dat de gegevens niet worden overgedragen aan de gegevensontvanger, maar beschikbaar worden gesteld voor verwerking in de omgeving van de gegevensdeler. Dit zou met name relevant zijn in een situatie waarin sprake is van persoonsgegevens (optie d).

Bij het beschikbaar stellen van gegevens in het kader van een of meer van deze opties moeten de partijen verschillende gegevensbeveiligingsmaatregelen nemen om de initiële en permanente vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de gegevens te waarborgen. Naast wettelijke waarborgen met betrekking tot persoonsgegevens die worden beschreven in artikel 3.2. (respectievelijk in aanhangsel 3) moeten beveiligingsmaatregelen (zoals nader beschreven in aanhangsel 4) ook betrekking hebben op technische en organisatorische aspecten met betrekking tot bijvoorbeeld:

— de vertrouwelijkheid van gegevens door toegangscontrole en een beveiligde gegevensstroom;

— de bepalingen inzake gegevensbewaring en -verwijdering;

— gegevensintegriteitsmaatregelen en monitoringmaatregelen;

— bepalingen inzake gegevenslekken.

4.2.1. De gegevensdeler stelt de gegevens ter beschikking van de gegevensontvanger door:

a) [OPTIE: opvragen door de gegevensontvanger van producten of diensten] [rechtstreeks opvragen uit de volgende producten en/of diensten die niet door de gegevensdeler worden gehost mogelijk te maken, onder meer door alle vereiste technische specificaties (bv. communicatieprotocol) beschikbaar te stellen onder de volgende technische voorwaarden: (methode en producten/diensten invoegen die niet door de gegevensdeler worden gehost);]

b) [OPTIE: opvragen door de gegevensontvanger uit de omgeving van de gegevensdeler] [opvragen uit de omgeving van de gegevensdeler mogelijk te maken, onder meer door de vereiste technische specificaties beschikbaar te stellen, onder de volgende technische voorwaarden: (*methode invoegen, bv. het downloaden van bestanden of het gebruik van de API (applicatieprogramma-interface) voor interactie met de diensten van de gegevensdeler*);]

(Van toepassing indien opties a of b worden gekozen) [De gegevensdeler machtigt hierbij de gegevensontvanger om de specificaties te gebruiken voor het opvragen van de gegevens uitsluitend zoals gedefinieerd in deze overeenkomst. Met uitzondering van het hiervoor genoemde recht, gaat de gegevensontvanger ermee akkoord en erkent hij of zij dat hij of zij geen andere rechten heeft op, belangen heeft bij of licenties heeft voor de specificaties;]

c) [OPTIE: Overdracht door de gegevensdeler aan de omgeving van de gegevensontvanger] [te zorgen voor de volledige overdracht van de gegevens uit de omgeving van de gegevensdeler naar de omgeving van de gegevensontvanger, onder de volgende technische voorwaarden: (*methode invoegen, bv. eenmalige overdracht of regelmatige overdracht van zipbestanden aan de gegevensontvanger*);]

d) [OPTIE: Toegang van de gegevensontvanger tot de omgeving van de gegevensdeler] [toegang te verlenen tot de gegevens in de omgeving van de gegevensdeler onder de volgende technische voorwaarden: (*methode invoegen, bv. inloggen op een platform, toegestane functies, met inbegrip van exportfuncties, naargelang het geval*);]

De gegevensdeler verleent de gegevensontvanger hierbij het niet-overdraagbare, niet-sublicentieerbare recht op toegang tot de gegevens in de hierboven beschreven omgeving, alleen voor het doel en de duur die in deze overeenkomst zijn gespecificeerd. De gegevensdeler behoudt zich het recht voor om de toegang tot de omgeving op te schorten als niet-conform gebruik wordt gedetecteerd.

4.2.2. Voor de toepassing van artikel 4.2.1 worden de omgeving van de gegevensdeler en de omgeving van de gegevensontvanger geacht te omvatten:

a) de omgeving van derden die door de betrokken partij zijn aangewezen om de gegevens namens hen te bewaren of te ontvangen (met inbegrip van, in voorkomend geval, een beveiligde verwerkingsomgeving zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 20, van Verordening (EU) 2022/868);

b) elke toepassing of software die door de betrokken partij rechtstreeks of via het gebruik van dienstverleners wordt gehost.

In gevallen waarin machinaal leren of AI-toepassingen moeten worden ontwikkeld, kunnen nieuwe technologieën zoals gefedereerd leren ("federated learning") en differentiële privacy, zoals nader beschreven in https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141298, worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de gegevensontvanger op zo'n manier toegang heeft tot de gegevens dat de privacy wordt behouden.

In het geval van gefedereerd leren worden de gegevens "bezocht" door het algoritme van de gegevensontvanger, dat wordt uitgevoerd binnen de beveiligde verwerkingsomgeving van de gegevensdeler of een derde. Deze aanpak voorkomt dat de gegevensontvanger directe toegang tot en inzage in de gegevens heeft. In het geval van differentiële privacy wordt ruis toegevoegd aan de oorspronkelijke gegevens om bepaalde gevoelige functies te beschermen.

4.2.3. De gegevensdeler stelt de gegevens ter beschikking van de gegevensontvanger overeenkomstig de volgende tijdsvereisten/kalender: (*tijdstip invoegen, bv. dagelijks, specifiek moment, frequentie, realtime) en/of gedetailleerde kalender of tijdslimiet*)

[OPTIE] [Indien de gegevensdeler gedurende de looptijd van deze Overeenkomst in het bezit komt van een bijgewerkte of gecorrigeerde versie van de gegevens, verbindt hij of zij zich ertoe deze bijgewerkte of gecorrigeerde versie onverwijld beschikbaar te stellen aan de gegevensontvanger nadat deze beschikbaar is geworden voor de gegevensdeler. Wanneer de gegevens voortdurend worden bijgewerkt en gecorrigeerd, worden zij (*specificeren: dagelijks/wekelijks/maandelijks*) ter beschikking gesteld van de gegevensontvanger.]

[OPTIE] De gegevensdeler zorgt ervoor dat elke nieuwe versie van de dataset correct wordt gemarkeerd en dat eerdere versies beschikbaar blijven voor de gegevensontvanger voor de duur van de overeenkomst en voor een periode van (*specificeren*) daarna.

[OPTIE] De gegevens worden door de gegevensdeler bewaard voor een duur van (*specificeren*), waarna ze niet langer toegankelijk zijn voor de gegevensontvanger.

4.2.4. De gegevensdeler moet de gegevensontvanger voorzien van de middelen en informatie die nodig zijn voor toegang tot of ontvangst van de gegevens in overeenstemming met deze overeenkomst. Dit omvat met name:

a) [OPTIE wanneer de gegevens niet in een standaardformaat worden verstrekt] [het verstrekken van software en een bijbehorende licentie die vereist is voor het gebruik van de gegevens voor het overeengekomen doel en die niet gemakkelijk op de markt beschikbaar is, maar door de gegevensdeler kan worden verstrekt en/of het omzetten van het beschikbare formaat naar een open en algemeen gebruikte specificatie/vocabulaire;]

b) het verstrekken van informatie waarover de gegevensdeler gemakkelijk kan beschikken betreffende de oorsprong van de gegevens en eventuele rechten die derden zouden kunnen hebben met betrekking tot de gegevens, of feiten die aanleiding kunnen geven tot dergelijke rechten.

[OPTIE] De partijen komen hierbij overeen dat deze middelen en informatie het volgende omvatten: *(specificeren).*

4.3. **Verplichtingen van de gegevensontvanger met betrekking tot de toegang tot de gegevens**

4.3.1. De gegevensontvanger verstrekt de gegevensdeler de technische informatie en de relevante gegevens die nodig zijn om de gegevensdeler in staat te stellen aan de hiervoor uiteengezette vereisten te voldoen.

4.3.2. (Indien van toepassing in het geval van toegang tot de gegevens in de omgeving van de gegevensdeler) De gegevensontvanger:

a) zorgt ervoor dat alleen medewerkers die voor of met de gegevensontvanger werken en wier taken toegang vereisen voor de uitvoering van deze overeenkomst ("need-to-know-beginsel") toegang hebben tot de omgeving van de gegevensdeler en dat deze medewerkers deze overeenkomst, de aanhangsels en de toepasselijke wetgeving naleven;

b) onthoudt zich ervan:

i) derden toestemming te geven of in staat te stellen toegang te krijgen tot de omgeving van de gegevensdeler;

ii) afgeleide werken te creëren of toegang te krijgen tot de omgeving van de gegevensdeler om concurrerende producten of diensten te ontwikkelen of om elementen, functies of grafieken binnen de omgeving van de gegevensdeler te kopiëren;

iii) broncode, algoritmen, methoden of technieken die worden gebruikt in de omgeving van de gegevensdeler te kopiëren, repliceren, reverse-engineeren, decompileren, demonteren of proberen te extraheren [OPTIE] [behalve voor zover strikt noodzakelijk voor compatibiliteitstesten of optimalisatie voor integratie];

iv) beveiligingsmechanismen van de omgeving van de gegevensdeler te ontwijken of omzeilen; of

v) de technische omgeving van de gegevensdeler te gebruiken om toegang te krijgen tot andere gegevens dan de gegevens die onder deze overeenkomst vallen of onder andere voorwaarden zoals uiteengezet in deze overeenkomst.

4.4. **Veiligheidsmaatregelen**

4.4.1. Elke partij waarborgt de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de gegevens door de in **aanhangsel 4** beschreven passende beveiligingsmaatregelen toe te passen wanneer zij de gegevens beschikbaar stelt in het kader van de in artikel 4.2.1 bedoelde toegangsregelingen.

4.4.2. Als wijzigingen in de gegevens of hun omgeving van invloed kunnen zijn op de beveiliging van de gegevens, stemmen de gegevensdeler en de gegevensontvanger ermee in de beveiligingsmaatregelen (specificeren: regelmatig/op verzoek van de andere partij/bij speciale evenementen) te evalueren en te goeder trouw te onderhandelen over eventuele noodzakelijke aanpassingen.

4.4.3. Elke partij verstrekt de andere partij op haar verzoek gedetailleerde informatie over de overeenkomstig dit artikel 4.4 en aanhangsel 4 genomen uitvoeringsmaatregelen.

4.4.4. Elke partij meldt aan de andere partij binnen 24 uur na ontdekking elk beveiligingslek dat leidt tot de onbedoelde of onwettige vernietiging, het verlies, de wijziging, de ongeoorloofde openbaarmaking van of de ongeoorloofde toegang tot de gegevens.

4.4.5. [OPTIE] [De gegevensdeler behoudt zich het recht voor om periodieke audits uit te voeren of documentatie op te vragen om de naleving van de aan de gegevensontvanger opgelegde beveiligingsvereisten te verifiëren.]

4.4.6. (indien van toepassing) De gegevenshouder verbindt zich ertoe geen informatie over de toegang van de gegevensontvanger tot de gevraagde gegevens te bewaren die verder gaat dan wat nodig is voor:

a) de toegang tot de gegevens;

b) *(indien van toepassing)* de beveiliging en het onderhoud van de data-infrastructuur; en

c) de naleving van wettelijke verplichtingen waaraan de gegevensdeler is onderworpen.

De gegevensdeler zal de gegevensontvanger informeren over de informatie die door de gegevensdeler wordt bewaard in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving of op verzoek van de gegevensontvanger.

4.5. **Verplichting inzake hernieuwde onderhandelingen, terugkoppelingsfuncties en eenzijdige wijzigingen**

4.5.1. Indien de gegevens beschikbaar worden gesteld in overeenstemming met de contractuele regelingen betreffende gegevenskenmerken, toegangsprocedures of noodzakelijke middelen en informatie om toegang te krijgen tot en gebruik te maken van de gegevens, en indien blijkt dat de overeengekomen contractuele regelingen ontoereikend zijn om toegang te krijgen tot en gebruik te maken van de gegevens zoals overeengekomen in deze overeenkomst, verbinden de partijen zich ertoe te goeder trouw onderhandelingen aan te gaan en de contractuele regelingen aan te passen.

4.5.2. Als de gegevensontvanger een incident identificeert dat verband houdt met artikel 2 inzake de gegevens die onder de overeenkomst vallen of met de artikelen 4.1 en 4.2 inzake de gegevenskenmerken en toegangsregelingen, en als de gegevensontvanger de gegevensdeler in kennis stelt van een gedetailleerde beschrijving van het incident, moeten de gegevensdeler en de gegevensontvanger te goeder trouw samenwerken om de oorzaak van het incident vast te stellen. Als het incident werd veroorzaakt door een tekortkoming van de gegevensdeler in de nakoming van zijn of haar verplichtingen, moet hij of zij de inbreuk onmiddellijk verhelpen. Als de gegevensdeler dit niet doet, wordt dit beschouwd als een wezenlijke niet-nakoming en kan de gegevensontvanger zich beroepen op artikel 10 van deze overeenkomst (rechtsmiddelen bij contractbreuk).

4.5.3. Indien de naleving van een van de overeenkomstig de artikelen 4.1 en 4.2 overeengekomen specificaties onmogelijk of buitensporig bezwarend is vanwege een uitzonderlijke verandering van omstandigheden die zich na het sluiten van de overeenkomst voordoet, moet de gegevensdeler de gegevensontvanger een gedetailleerde beschrijving van deze situatie verstrekken en zullen de partijen te goeder trouw onderhandelingen aangaan en de contractuele regelingen aanpassen. Elke partij verstrekt de andere partij met name voldoende informatie om de specifieke situatie te beoordelen, te bespreken en op te lossen. Dit artikel doet geen afbreuk aan het recht van de gegevensontvanger om gebruik te maken van rechtsmiddelen in overeenstemming met artikel 10.

4.5.4. De gegevensdeler kan de bijzonderheden met betrekking tot de contractuele regelingen voor de gegevens en de toegangsregelingen te goeder trouw eenzijdig wijzigen indien dit objectief gerechtvaardigd is door de normale bedrijfsvoering van de gegevensdeler, bijvoorbeeld door een technische wijziging als gevolg van een onmiddellijk beveiligingslek in de lijn van producten of gerelateerde diensten die door de gegevensdeler worden aangeboden of een wijziging in de infrastructuur van de gegevensdeler. Elke wijziging moet voldoen aan de eisen van de artikelen 4.1 en 4.2.

4.5.5. De gegevensdeler moet de gegevensontvanger ten minste (*een redelijke termijn aangeven*) voordat de wijziging van kracht wordt, hiervan in kennis stellen.

Een kortere termijn kan volstaan:

a) wanneer de wijziging geen negatieve gevolgen heeft voor de toegang tot en het gebruik van gegevens door de gegevensontvanger; of

b) wanneer een dergelijke kennisgeving in de gegeven omstandigheden onmogelijk of onredelijk zou zijn, bijvoorbeeld wanneer onmiddellijke wijzigingen vereist zijn vanwege een nieuw ontdekt beveiligingslek.

Wanneer de wijziging negatieve gevolgen heeft voor de toegang tot en het gebruik van de gegevens door de gegevensontvanger, verbinden de partijen zich ertoe samen te werken om die gevolgen te beperken. De gegevensontvanger heeft in alle gevallen het recht om het (relevante deel van de) overeenkomst te beëindigen zonder dat hij of zij de gegevensdeler daarvoor enige vergoeding verschuldigd is, onverminderd eventuele andere rechten of rechtsmiddelen waarover de gegevensontvanger kan beschikken.

5. **Gebruik van de gegevens en delen met derden**

5.1. **Gebruik van de gegevens**

5.1.1. Toegestane doeleinden (*slechts één optie selecteren*)

[RESTRICTIEVE OPTIE] [De gegevensontvanger mag de gegevens alleen verwerken voor de volgende doeleinden: *(Toegestane doeleinden specificeren)* ("toegestane doeleinden")].

of

[BREDE OPTIE alleen voor niet-persoonsgeboden gegevens] [De gegevensontvanger mag de gegevens verwerken voor elk rechtmatig doel ("toegestane doeleinden") [OPTIE] [anders dan (*specificeren, bv. de ontvangen gegevens gebruiken om inzichten te verkrijgen in de economische situatie, activa en productiemethoden van of het gebruik door de gegevensdeler*)].]

(Indien van toepassing, wanneer de gegevens productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten bevatten en de gegevensdeler in het kader van deze overeenkomst er overeenkomstig artikel 4 of 5 van de dataverordening toegang toe heeft gekregen in zijn of haar rol als gebruiker of gegevensontvanger) In elk geval mag de gegevensontvanger de ontvangen gegevens niet gebruiken om een product te ontwikkelen dat concurreert met het product waaruit de gegevens afkomstig zijn.

Bij het overeenkomen van de toegestane doeleinden moeten de partijen rekening houden met eventuele beperkingen die voortvloeien uit het toepasselijke recht of hun contractuele verplichtingen jegens derden. Als de gegevens bijvoorbeeld productgegevens zijn zoals gedefinieerd in de dataverordening en als de gegevensdeler een gebruiker van het product of een gegevensontvanger in de zin van de dataverordening is, moet hij of zij voldoen aan het verbod op de ontwikkeling van een concurrerend product als bedoeld in artikel 4, lid 10, en artikel 6, lid 2, punt e), van de dataverordening. Als de gegevensdeler een dergelijke gebruiker is en met de gegevenshouder specifieke beperkingen van zijn of haar wettelijke rechten uit hoofde van de dataverordening is overeengekomen, moet deze overeenkomst aan dergelijke beperkingen voldoen.

5.1.2. Toegestane bewerkingen van de gegevens (*slechts één optie selecteren*)

[RESTRICTIEVE OPTIE] [De gegevensontvanger mag alleen de volgende bewerkingen met betrekking tot de gegevens uitvoeren: *(Toegestane activiteiten specificeren, bv. toegang tot en kopiëren van gegevens voor het opstellen van samengevoegde statistieken met betrekking tot de toegestane doeleinden*) ("toegestane activiteiten").]

of

[BREDE OPTIE alleen voor niet-persoonsgeboden gegevens] [De gegevensontvanger mag met de gegevens elke rechtmatige bewerking ("toegestane bewerkingen") uitvoeren [OPTIE] [anders dan (*specificeren, bv. gegevens hosten of anderszins overdragen of toegankelijk maken buiten de Europese Unie, of proberen betrokkenen te identificeren*).]

(*Indien van toepassing, wanneer de gegevens productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten bevatten en de gegevensdeler in het kader van deze overeenkomst er overeenkomstig artikel 4 of 5 van de dataverordening toegang toe heeft gekregen in zijn of haar rol als gebruiker of gegevensontvanger*) In elk geval mag de gegevensontvanger de ontvangen gegevens niet gebruiken op een wijze die negatieve gevolgen heeft voor de veiligheid van het product of elke gerelateerde dienst.]

5.1.3. Bovendien verbindt de gegevensontvanger zich ertoe de volgende verwerkingen niet uit te voeren met het oog op het verkrijgen van de gegevens:

a) valse informatie verstrekken aan de gegevensdeler;

b) bedrieglijke of dwangmiddelen inzetten;

c) lacunes of kwetsbaarheden in de technische infrastructuur van de gegevensdeler die zijn ontworpen om de gegevens te beschermen, misbruiken.

5.1.4. Het recht om de gegevens te gebruiken in overeenstemming met deze bepaling wordt verleend aan de gegevensontvanger (*specificeren: voor een onbepaalde periode/voor de duur van de overeenkomst/voor de duur van (specificeren)*).

5.1.5. (Indien van toepassing in geval van het opvragen van de gegevens door/overdracht van gegevens aan de gegevensontvanger en indien de partijen overeenstemming hebben bereikt over een beperking in de tijd van het gebruik van de gegevens) Bij de beëindiging of het aflopen van hun recht om de gegevens te gebruiken, verbindt de gegevensontvanger zich ertoe de gegevens permanent te verwijderen (met inbegrip van kopieën of back-ups) en ervoor te zorgen dat derden aan wie de gegevens zijn bekendgemaakt, dergelijke gegevens permanent verwijderen. De gegevensontvanger verstrekt op verzoek van de gegevensdeler onverwijld een schriftelijke verklaring van een dergelijke verwijdering.

5.2. **Delen van gegevens met derden**

5.2.1. De gegevensontvanger mag geen gegevens delen of overdragen aan derden, hetzij in geïdentificeerde, geanonimiseerde, gepseudonimiseerde of geaggregeerde vorm [OPTIE] [, behalve dat de gegevensontvanger de gegevens uitsluitend mag delen voor het volgende gebruik van de gegevens: *(specificeren)*. De derde zal geen gegevens verder delen of overdragen, [OPTIE] [behalve voor het volgende gebruik van de gegevens: (*specificeren*)]].

5.2.2. (Indien van toepassing wanneer de gegevens productgegevens of gegevens van gerelateerde diensten bevatten en de gegevensdeler in het kader van deze overeenkomst er overeenkomstig artikel 4 of 5 van de dataverordening toegang toe heeft gekregen in zijn of haar rol als gebruiker of gegevensontvanger) De gegevensontvanger mag de ontvangen gegevens niet beschikbaar stellen aan een onderneming die is aangewezen als poortwachter in de zin van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1925 (“digitalemarktenverordening”).

5.2.3. Wanneer het de gegevensontvanger op basis van deze overeenkomst is toegestaan om gegevens beschikbaar te stellen aan een derde, moet de gegevensontvanger:

a) [OPTIE] [de gegevensdeler in kennis stellen van het feit dat gegevens aan een derde ter beschikking zullen worden gesteld, de gegevens in kwestie specificeren en de gegevensdeler in kennis stellen van de identiteit en contactgegevens van de derde;]

b) passende contractuele, technische en organisatorische maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de derde dezelfde of in wezen gelijkwaardige verplichtingen nakomt die voor de gegevensontvanger uit deze overeenkomst voortvloeien. Dit omvat met name de verplichtingen van de gegevensontvanger om:

i) ervoor te zorgen dat de derde ten minste dezelfde beveiligingsmaatregelen en verplichtingen toepast als die welke door de gegevensontvanger zijn overeengekomen in de bepaling inzake beveiligingsmaatregelen; en

ii) ervoor te zorgen dat de derde de gegevens uitsluitend gebruikt op een manier die verenigbaar is met artikel 5.1 inzake het gebruik van de gegevens; en

iii) [OPTIE] [ervoor te zorgen dat de gegevensdeler ten minste dezelfde rechtsmiddelen heeft jegens de derde bij ongeoorloofd gebruik of bekendmaking van gegevens als tegen de gegevensontvanger in het kader van deze overeenkomst; en]

iv) *(van toepassing als de derde het recht heeft om de gegevens beschikbaar te stellen aan andere partijen in overeenstemming met artikel 5.2.1)* [de derde verplichten ervoor te zorgen dat alle volgende derden die de gegevens ontvangen, voldoen aan de verplichtingen die zijn vastgelegd in deze overeenkomst].

5.2.4. Onverminderd de artikelen 5.2.1 tot en met 5.2.3 kan de gegevensontvanger gebruik maken van verwerkingsdiensten, bijvoorbeeld cloudcomputingdiensten (met inbegrip van infrastructuur als een dienst, platform als een dienst en software als een dienst), hostingdiensten of soortgelijke diensten om, voor eigen rekening en onder eigen verantwoordelijkheid, de gegevens te gebruiken zoals overeengekomen in de artikelen 5.1.1 en 5.2.1. De derden kunnen dergelijke diensten ook gebruiken om, voor eigen rekening en onder hun eigen verantwoordelijkheid, de gegevens te gebruiken zoals overeengekomen in artikel 5.2.1.

6. **Bedrijfsgeheimen (indien de gegevens als bedrijfsgeheim worden beschermd)**

Over bedrijfsgeheimen:

Bedrijfsgeheimen zijn vertrouwelijke informatie die een onderneming een concurrentievoordeel oplevert.

Volgens artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2016/943 wordt onder "bedrijfsgeheim" informatie verstaan die aan drie vereisten voldoet: a) de informatie is geheim in de zin dat deze, globaal dan wel in de juiste samenstelling en ordening van de bestanddelen, niet algemeen bekend is bij of gemakkelijk toegankelijk voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie; b) de informatie bezit handelswaarde omdat zij geheim is; en c) de informatie is door de persoon die rechtmatig daarover beschikt, onderworpen aan redelijke maatregelen, gezien de omstandigheden, om deze geheim te houden.

Onder "houder van het bedrijfsgeheim" wordt verstaan: iedere natuurlijke of rechtspersoon die rechtmatig over een dergelijk bedrijfsgeheim beschikt.

Als het gaat om gegevens, komt de gegevensdeler in aanmerking voor bescherming van bedrijfsgeheimen, vooral wanneer digitale informatie betrekking heeft op:

— technische informatie (producttechnologie, O & O-gegevens, proceskennis, niet-geoctrooieerde technologieën enz.);

— commerciële informatie (marktstrategieën, financiële informatie...).

Met betrekking tot digitale informatie moet de gegevensdeler dus een mogelijk bedrijfsgeheim identificeren. Voor meer informatie over bedrijfsgeheimen in de digitale sector, zie de "WIPO Guide to Trade Secrets and Innovation":

https://www.wipo.int/web-publications/wipo-guide-to-trade-secrets-and-innovation/en/part-vii-trade-secrets-and-digital-objects.html.

Beperkte toegang voor anderen, encryptie of geheimhoudingsovereenkomsten zouden methoden zijn om gegevens geheim te houden, waardoor bedrijfsgeheimen kunnen worden beschermd.

Hoe om te gaan met bedrijfsgeheimen?

Indien de gegevensdeler bepaalde bedrijfsgeheimen identificeert als onderdeel van het delen van gegevens in het kader van de overeenkomst, is hij of zij niet verplicht dergelijke gegevens te delen, anders dan op grond van artikel 4, lid 6, en artikel 5, lid 9, van de dataverordening.

Indien de gegevensdeler besluit dergelijke gegevens te delen, kan hij of zij eisen stellen en overeenkomen met de gegevensontvanger als voorwaarde voor het delen van als bedrijfsgeheim beschermde gegevens, zoals het nemen van bepaalde aanvullende technische en organisatorische maatregelen om de vertrouwelijkheid te waarborgen. De gegevensdeler en de gegevensontvanger moeten, als onderdeel van de overeenkomst, in **aanhangsel 2** alle nadere bijzonderheden over de gegevens opnemen die als bedrijfsgeheim worden beschermd.

6.1. **Toepasselijkheid van regelingen inzake bedrijfsgeheimen**

6.1.1. De beschermende maatregelen, alsmede de hierna overeengekomen gerelateerde rechten zijn uitsluitend van toepassing op gegevens of metagegevens die door de gegevensdeler aan de gegevensontvanger beschikbaar moeten worden gesteld en die beschermd zijn als bedrijfsgeheim (zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1, van de richtlijn bedrijfsgeheimen (Richtlijn (EU) 2016/943)), die in het bezit zijn van de gegevenshouder of een andere houder van bedrijfsgeheimen (zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 2, van die richtlijn).

6.1.2. De gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd en de identiteit van de houder van het bedrijfsgeheim zijn opgenomen in **aanhangsel 2**.

6.1.3. De verplichtingen in de artikelen 6.2 en 6.3 blijven van kracht na elke beëindiging van de overeenkomst, tenzij anders overeengekomen door de partijen.

6.2. **Door de gegevensontvanger te nemen beschermingsmaatregelen**

De gegevensontvanger moet de beschermende maatregelen van **aanhangsel 4** toepassen (hierna "beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger" genoemd).

De partijen moeten in **aanhangsel 4** alle nadere bijzonderheden over de beschermingsmaatregelen opnemen. Maatregelen kunnen zowel technisch (bv. versleuteling, firewalls, gesplitste opslag enz.) als organisatorisch (bv. interne governance, passend identiteitsbeheer en toegangscontroles, betrokkenheid van een vertrouwde derde) zijn.

Aangezien de maatregelen evenredig moeten zijn, zal de inhoud ervan variëren, afhankelijk van de aard van het bedrijfsgeheim. De maatregelen zullen ook afhangen van de vraag of i) toegang moet worden verleend tot de plek waar de gegevens worden opgeslagen; of ii) de gegevens volledig aan de gegevensontvanger moeten worden overgedragen. In het eerste geval heeft de gegevenshouder een hogere mate van controle en kan hij of zij een deel van de beschermende maatregelen zelf toepassen, terwijl de gegevensontvanger mogelijk een lager gebruiksniveau voor de gegevens heeft. In ieder geval moeten beide partijen zich richten op het bereiken van de beoogde effecten van deze overeenkomst.

6.3. **Door de houder van het bedrijfsgeheim genomen beschermende maatregelen**

6.3.1. De gegevensdeler kan de in aanhangsel 4 overeengekomen maatregelen toepassen om de vertrouwelijkheid van de als bedrijfsgeheim beschermde gegevens te waarborgen (hierna "beschermingsmaatregelen van de gegevensdeler" genoemd).

6.3.2. De gegevensdeler kan ook eenzijdig passende technische en organisatorische beschermingsmaatregelen toevoegen als deze geen negatieve invloed hebben op de toegang tot en het gebruik van de gegevens door de gegevensontvanger in het kader van deze overeenkomst.

6.3.3. De gegevensontvanger verbindt zich ertoe de beschermingsmaatregelen van de gegevensdeler of de overeenkomstig artikel 6.3.2 genomen maatregelen niet te wijzigen of te verwijderen, tenzij anders overeengekomen door de partijen.

6.4. **Derden die worden aangemerkt als houders van bedrijfsgeheimen**

6.4.1. De gegevensdeler verklaart aan de gegevensontvanger dat hij of zij alle relevante rechten heeft van elke derde houder van bedrijfsgeheimen om deze overeenkomst aan te gaan met betrekking tot de gegevens die als bedrijfsgeheim worden beschermd.

6.4.2. De beschermingsmaatregelen van de gegevensontvanger en de beschermingsmaatregelen van de gegevensdeler weerspiegelen de contractuele verbintenissen van de gegevensdeler jegens de oorspronkelijke gegevenshouder. Indien dergelijke verbintenissen van de gegevensdeler jegens de oorspronkelijke gegevenshouder evolueren, verbindt de gegevensontvanger zich ertoe alle nieuwe maatregelen na te leven die zijn overeengekomen tussen de gegevensdeler en de oorspronkelijke gegevenshouder.

7. **Intellectuele-eigendomsrechten**

Onder "intellectuele-eigendomsrechten" wordt verstaan: auteursrechten (met inbegrip van auteursrechten ("*droit d'auteur*"), rechten op computersoftware en andere naburige rechten), rechten op modellen (met inbegrip van geregistreerde modellen en modelrechten), handelsmerken, dienstmerken, handels- of bedrijfsnamen, merknamen, domeinnamen en URL's, rechten op bedrijfsgeheimen, knowhow en vertrouwelijke en niet-openbaar gemaakte informatie (zoals al dan niet octrooieerbare uitvindingen), rechten op logo's en octrooien, sui-generis-databankrechten en soortgelijke rechten die krachtens het toepasselijke recht zijn erkend.

De gegevens binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst en het toegestane gebruik door de gegevensontvanger moeten worden gereguleerd door deze overeenkomst om intellectuele-eigendomsrechten van de gegevensdeler, derden of nieuw opkomende intellectuele-eigendomsrechten van de gegevensontvanger te beschermen. Wat het delen van gegevens betreft, zijn de belangrijkste intellectuele-eigendomsrechten waarmee rekening moet worden gehouden bij het sluiten van een overeenkomst het sui-generis-recht van de databankenrichtlijn en het auteursrecht.

Sui-generis-recht:

Volgens artikel 43 van de dataverordening is "[h]et in artikel 7 van Richtlijn 96/9/EG bedoelde sui-generis-recht [...] niet van toepassing wanneer gegevens worden verkregen uit of gegenereerd door een verbonden product dat of gerelateerde dienst die binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt, met name met betrekking tot de artikelen 4 en 5 daarvan". Echter, "*[d]it doet geen afbreuk aan de mogelijke toepassing van het sui-generis-recht uit hoofde van artikel 7 van Richtlijn 96/9/EG op databanken die gegevens bevatten die buiten het toepassingsgebied van deze verordening vallen op voorwaarde dat wordt voldaan aan de vereisten voor bescherming uit hoofde van lid 1 van dat artikel*" (overweging 112).

Het sui-generis-recht van de databankenrichtlijn beschermt de maker van de databank, aangezien dit de persoon is die aanzienlijke investeringen heeft gedaan in kwaliteit of kwantiteit voor de verwerving, verificatie of presentatie van de inhoud ervan. De maker kan het ophalen en het hergebruiken van het geheel of een substantieel deel, kwalitatief en/of kwantitatief beoordeeld, van de inhoud van die databank verbieden. Individuele werken of gegevenselementen in de databank, indien zij oorspronkelijk zijn, kunnen afzonderlijk auteursrechtelijk worden beschermd, hoewel deze bescherming verschilt van de door de databankenrichtlijn geboden bescherming.

Auteursrecht:

Auteursrecht is een vorm van bescherming van intellectuele eigendom die door de wet wordt verleend aan de makers van oorspronkelijk werk van een auteur. Deze bescherming omvat een breed scala van werken, waaronder mogelijk de architectuur van een databank. Noot: de bescherming van het auteursrecht is niet volledig geharmoniseerd en kan daarom van lidstaat tot lidstaat verschillen.

Octrooien:

Het delen en gebruiken van de gegevens kan leiden tot uitvindingen omdat ze nieuwe ideeën inspireren, bestaande technologieën optimaliseren en de ontwikkeling van innovatieve oplossingen versnellen. Uitvindingen van technische aard die nieuw zijn en inventieve stappen omvatten die in een industrie kunnen worden gebruikt, zijn octrooieerbaar. De partijen moeten daarom uitvindingen reguleren en bepalen wie gerechtigd is deze octrooieerbare resultaten te gebruiken.

7.1. **Eerdere intellectuele-eigendomsrechten**

7.1.1. Tenzij uitdrukkelijk anders bepaald in de overeenkomst, behoudt elke partij de intellectuele-eigendomsrechten die eigendom zijn van de partijen, of die aan hen in licentie zijn gegeven door derden, vóór of volledig onafhankelijk van de uitvoering van de overeenkomst, met inbegrip van eventuele wijzigingen en/of verbeteringen daarvan ("reeds bestaande elementen"). In geen geval kan de overeenkomst worden geacht een van de partijen enig intellectuele-eigendomsrecht op de reeds bestaande elementen van de andere partij te verlenen, tenzij in de overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald.

7.1.2. *(Van toepassing als de gegevens onder intellectuele-eigendomsrechten vallen)* Onder voorbehoud van de betaling van de vergoeding (bv. licentievergoedingen) in het kader van deze overeenkomst, verleent de gegevensdeler de gegevensontvanger hierbij voor de duur van de overeenkomst een licentie die de volgende kenmerken omvat: *(gelieve te specificeren, bv. wereldwijd, niet-exclusief, niet-overdraagbaar)*, met inbegrip van het recht om de gegevens die onder een intellectueel-eigendomsrecht zouden vallen *(gelieve te specificeren, bv. te gebruiken, te kopiëren, te wijzigen, te verbeteren, bij te houden)*, uitsluitend voor zover noodzakelijk uit hoofde van de overeenkomst. Een sublicentie voor de subcontractanten van de gegevensontvanger is alleen toegestaan voor de doeleinden van de uitbesteding en voor zover deze niet onverenigbaar zijn met de bepalingen van deze overeenkomst.

7.2. **Intellectuele-eigendomsrechten op de resultaten**

7.2.1. Indien het gebruik van de gegevens door de gegevensontvanger in het kader van deze overeenkomst tastbare werkproducten oplevert die kunnen worden beschermd door intellectuele-eigendomsrechten ("resultaten"), wordt hierbij overeengekomen dat:

7.2.2. [OPTIE 1] [de gegevensontvanger de enige eigenaar wordt van alle intellectuele-eigendomsrechten met betrekking tot de resultaten; alleen de gegevensontvanger zich naar eigen goeddunken kan registreren voor een dergelijke intellectuele-eigendomstitel of deze kan verkrijgen;

7.2.3. [OPTIE 2] [de partijen gezamenlijk en in gelijke mate recht hebben op de intellectuele-eigendomsrechten op de resultaten en een afzonderlijke overeenkomst sluiten waarin de voorwaarden voor de uitoefening van die rechten worden beschreven;

7.2.4. [OPTIE 3] [de gegevensontvanger ermee instemt om, voor zover nodig, de volledige juridische en uiteindelijke eigendom van en alle intellectuele-eigendomsrechten op de resultaten op exclusieve basis toe te wijzen aan de gegevensdeler tegen een vergoeding die verder moet worden overeengekomen tussen de partijen, wereldwijd, voor de gehele duur van de intellectuele-eigendomsrechten.

7.2.5. Bovendien komen de partijen overeen dat verdere licenties voor de resultaten als volgt worden verleend:

[OPTIE] [*(de partij specificeren die geen IE-rechten op de resultaten bezit)* verleent hierbij aan *(de eigenaar van de IE-rechten op de resultaten specificeren)*, voor de duur van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, een volledig betaalde wereldwijde, niet-exclusieve, niet-overdraagbare licentie voor het gebruiken, kopiëren, wijzigen, verbeteren en behouden van de reeds bestaande elementen, uitsluitend voor zover nodig om haar rechten op de resultaten uit hoofde van dit artikel uit te oefenen.]

[OPTIE] [*(de eigenaar van de IE-rechten op de resultaten specificeren)* verleent hierbij aan *(de partij die geen IE-rechten op de resultaten bezit specificeren)*, voor de duur van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, een volledig betaalde wereldwijde, niet-exclusieve, niet-overdraagbare licentie om de resultaten uitsluitend voor de volgende doeleinden te gebruiken, te kopiëren, te wijzigen, te verbeteren en te behouden: (*invullen wat van toepassing is*).]

8. **Vergoeding voor het verlenen van toegang tot gegevens**

De partijen kunnen in de overeenkomst zelf of in een afzonderlijk aanhangsel nadere bijzonderheden vaststellen over de vergoeding, met inbegrip van de kosten voor het opzetten van de API (gebruikt voor het delen van de gegevens) of andere kosten in verband met het vergemakkelijken van het delen van gegevens, met inbegrip van eventuele royalty's of licentievergoedingen. De partijen moeten ten minste overeenstemming bereiken over het volgende: het bedrag van de verschuldigde vergoeding en de relevante valuta; het moment waarop de vergoeding verschuldigd is; en de betalingsprocedures.

Zij kunnen, indien van toepassing, verdere vergoedingen overeenkomen voor aanvullende diensten, waarvoor een extra vergoeding wordt gevraagd.

De partijen komen overeen dat de gegevensontvanger de gegevensdeler als volgt zal vergoeden: *(invullen wat van toepassing is)*.

De partijen moeten ten minste het volgende overeenkomen: het bedrag van de verschuldigde vergoeding en de relevante valuta; het moment waarop betaling verschuldigd is; en de betalingsprocedures.

9. **Datum van toepassing, duur van de overeenkomst en beëindiging**

9.1. **Datum van toepassing en duur**

9.1.1. Deze overeenkomst [OPTIE 1] [wordt onmiddellijk van kracht] [OPTIE 2] [wordt van kracht met ingang van (*datum specificeren*)].

9.1.2. [OPTIE] [Deze overeenkomst wordt gesloten voor [OPTIE 1] [onbepaalde duur] [OPTIE 2] [een vaste periode van (*specificeren*)], behoudens eventuele redenen voor het aflopen of de beëindiging in het kader van deze overeenkomst.]

9.1.3. [OPTIE] [De gegevensdeler moet beginnen met het ter beschikking stellen van de gegevens aan de gegevensontvanger [OPTIE 1] onmiddellijk na de inwerkingtreding van de overeenkomst [OPTIE 2] op (*datum en, indien van toepassing, nadere bijzonderheden over het tijdstip invoegen*) beginnen met het ter beschikking stellen van de gegevens aan de gegevensontvanger.]

Als het verzoek een eenmalige verstrekking van gegevens betreft, volstaat het om overeenstemming te bereiken over de datum van de aanvraag in artikel 9.1.1. Indien het verzoek betrekking heeft op een continue verstrekking van gegevens, moeten de partijen overeenstemming bereiken over de duur van de overeenkomst en kiezen voor de eerste of de tweede optie in artikel 9.1.2.

9.2. **Beëindiging zonder opgave van reden**

9.2.1. De gegevensontvanger kan de overeenkomst op elk moment tijdens de contractduur beëindigen door de gegevensdeler hiervan in kennis te stellen, met een opzegtermijn van (*periode invoegen*).

9.2.2. [OPTIE] Wanneer de gegevensontvanger de overeenkomst op grond van artikel 9.3.1 vóór (*datum of minimale contractduur invoegen*) beëindigt, moet hij of zij de gegevensdeler vergoeden voor de kosten die de gegevensdeler heeft gemaakt voor het beschikbaar stellen van de gegevens, met inbegrip van, in voorkomend geval, het bieden van aanvullende ondersteuning, en wel als volgt: *(specificeren)*.

Er kunnen gevallen zijn waarin de gegevensdeler kosten maakt om de gegevens beschikbaar te stellen aan de gegevensontvanger, bijvoorbeeld omdat zijn of haar digitale infrastructuur moet worden aangepast, in het vertrouwen dat deze kosten in de loop van de tijd kunnen worden afgeschreven.

In dit geval kan de gegevensdeler besluiten dat hij of zij een vergoeding wil ontvangen van de gegevensontvanger.

9.3. **Gevolgen van het aflopen of de beëindiging**

9.3.1. Het aflopen van de contractduur of de beëindiging van deze overeenkomst ontslaat beide partijen van hun verplichting om toekomstige prestaties uit te voeren en te ontvangen, maar heeft geen gevolgen voor de rechten en verplichtingen die tot het moment van beëindiging zijn ontstaan.

Het aflopen of de beëindiging heeft geen gevolgen voor de bepalingen in deze overeenkomst betreffende het beslechten van geschillen (artikel 11.6) of enige andere bepaling die ook na het einde van de overeenkomst van kracht blijft.

9.3.2. [OPTIE 1] [De gegevensdeler moet passende maatregelen nemen om de uitstap te ondersteunen die de gegevensontvanger redelijkerwijs mag verwachten.] [OPTIE 2] [De gegevensdeler moet de volgende maatregelen nemen maatregelen nemen om de uitstap te ondersteunen: (specificeren).]

De partijen kunnen overwegen of de gegevensontvanger maatregelen om de uitstap te ondersteunen nodig heeft.

Dit zal bijvoorbeeld relevant zijn als de gegevensontvanger gegevens mocht extraheren uit een medium dat door de gegevensdeler wordt beheerd, maar de gegevens nog niet had geëxtraheerd omdat hij of zij niet verwachtte dat de overeenkomst zou worden beëindigd.

10. **Rechtsmiddelen bij contractbreuk**

10.1. **Gevallen van niet-nakoming**

10.1.1. Een niet-nakoming van een verplichting is wezenlijk indien:

a) de niet-nakoming de andere partij in aanzienlijke mate datgene onthoudt wat zij op grond van deze overeenkomst mocht verwachten, tenzij de niet-nakomende partij dat resultaat niet had voorzien en redelijkerwijs niet had kunnen voorzien; of

b) uit de omstandigheden duidelijk blijkt dat van de niet-nakomende partij geen toekomstige prestaties kunnen worden verwacht.

10.1.2. De niet-nakoming door een partij wordt deze niet toegerekend indien zij te wijten is aan een belemmering waarop zij geen invloed kan uitoefenen en van die partij redelijkerwijs niet kon worden verwacht dat zij bij het sluiten van deze overeenkomst met de belemmering rekening zou houden, of dat zij de belemmering of de gevolgen ervan zou vermijden of herstellen.

Wanneer de belemmering slechts tijdelijk is, heeft de rechtvaardiging voor de niet-nakoming van de partij effect voor de periode waarin de belemmering bestaat. Indien de vertraging echter neerkomt op een wezenlijke niet-nakoming, kan de andere partij deze als zodanig aanmerken.

De niet-nakomende partij moet ervoor zorgen dat de andere partij onverwijld in kennis wordt gesteld van de belemmering en de gevolgen daarvan voor haar vermogen om haar verplichtingen na te komen, nadat de niet-nakomende partij van deze omstandigheden op de hoogte was of redelijkerwijs op de hoogte had kunnen zijn. De andere partij heeft recht op vergoeding van de economische schade die voortvloeit uit het niet-ontvangen van een dergelijke kennisgeving.

10.2. **Rechtsmiddelen bij een inbreuk**

10.2.1. In geval van niet-nakoming door een partij beschikt de andere partij over de in de volgende bepalingen vermelde rechtsmiddelen, onverminderd de rechtsmiddelen die krachtens het toepasselijke recht beschikbaar zijn.

10.2.2. Rechtsmiddelen die onderling niet onverenigbaar zijn, kunnen worden gecombineerd.

10.2.3. Een partij mag geen gebruik maken van een rechtsmiddel voor zover zij zelf de niet-nakoming door de andere partij veroorzaakt, bijvoorbeeld wanneer een tekortkoming in haar eigen data-infrastructuur de andere partij niet in staat heeft gesteld haar verplichtingen naar behoren na te komen. Een partij mag evenmin een schadevergoeding vorderen voor zover zij de schade had kunnen beperken door redelijke maatregelen te nemen.

10.2.4. De benadeelde partij kan:

a) deze overeenkomst met onmiddellijke ingang en boetevrij opzeggen door de andere partij daarvan in kennis te stellen, indien:

i) de niet-nakoming door de andere partij een wezenlijke niet-nakoming is; of

ii) in het geval de niet-nakoming niet wezenlijk is, de benadeelde partij een kennisgeving heeft gedaan waarin wordt gesteld dat de niet-nakoming onmiddellijk moet worden verholpen en de andere partij dit niet heeft gedaan;

b) een schadevergoeding vorderen voor de economische schade die zij heeft geleden als gevolg van de niet-nakoming door de andere partij, waarvoor geen rechtvaardiging bestaat op grond van artikel 10.1.2. De niet-nakomende partij is slechts aansprakelijk voor schade die zij ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst had voorzien of redelijkerwijs had kunnen voorzien als gevolg van haar mogelijke niet-nakoming, tenzij de niet-nakoming opzettelijk of uit grove nalatigheid heeft plaatsgevonden;

c) de niet-nakomende partij verzoeken haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst onverwijld na te komen, tenzij dit onwettig of onmogelijk zou zijn of specifieke prestaties de niet-nakomende partij kosten zouden opleveren die niet in verhouding staan tot het voordeel dat de andere partij zou behalen.

10.2.5. [OPTIE] [Wanneer een partij haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst niet nakomt, betaalt zij in elk geval de in aanhangsel 5 beschreven boeten, die de partijen als een schadevergoeding in de zin van artikel 10.2.4, punt b), beschouwen. De niet-nakomende partij heeft het recht te verzoeken dat de boete tot een redelijk bedrag wordt verlaagd indien zij kan aantonen dat de boete buitensporig is in verhouding tot de schade die het gevolg is van de niet-nakoming.]

11. **Algemene bepalingen**

11.1. **Vertrouwelijkheid**

11.1.1. De volgende informatie wordt als vertrouwelijk beschouwd:

a) informatie die betrekking heeft op bedrijfsgeheimen, de financiële situatie of enig ander aspect van de activiteiten van de andere partij, tenzij die partij deze informatie openbaar heeft gemaakt;

b) informatie over de grondslag voor de berekening van de redelijke vergoeding;

c) informatie die verwijst naar een derde, tenzij deze informatie al door hem of haar openbaar is gemaakt.

11.1.2. Beide partijen komen overeen alle redelijke maatregelen te nemen om de in artikel 11.1.1 bedoelde informatie veilig op te slaan en volledig vertrouwelijk te houden en dergelijke informatie niet aan derden bekend te maken of beschikbaar te stellen, tenzij:

a) een van de partijen wettelijk verplicht is de relevante informatie bekend te maken of beschikbaar te stellen; of

b) het noodzakelijk is dat een van de partijen de relevante informatie bekendmaakt of beschikbaar stelt om aan haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te voldoen; of

c) een van de partijen de voorafgaande toestemming heeft verkregen van de andere partij of de partij die de vertrouwelijke informatie heeft verstrekt of die gevolgen ondervindt van de openbaarmaking ervan.

11.1.3. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen blijven van toepassing na de beëindiging van de overeenkomst voor een periode van (*de periode specificeren*).

11.1.4. Deze vertrouwelijkheidsverplichtingen doen geen afbreuk aan strengere verplichtingen uit hoofde van i) Verordening (EU) 2016/679 (AVG); ii) de bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 2002/58/EG of Richtlijn (EU) 2016/943; of iii) ander Unierecht of lidstatelijk recht.

11.2. **Communicatiemiddelen**

Elke kennisgeving of andere mededeling die op grond van deze overeenkomst vereist is of mag worden gedaan, moet schriftelijk worden gedaan en kan worden overhandigd of per gefrankeerde post of langs elektronische weg, met inbegrip van e-mail, worden verzonden, mits de afzender een bewijs van verzending naar de onderstaande adressen bewaart:

Partij	Contactpersoon	E-mailadres	Telefoonnummer	Adres
Gebruiker	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]
Gegevens ontvanger	[Naam]/[functie]	[E-mailadres]	[Telefoonnummer]	[Adres]

Een dergelijke kennisgeving of mededeling wordt geacht te zijn ontvangen:

a) indien overhandigd, op de datum van overhandiging;

b) indien gefrankeerd verzonden, op de derde werkdag na verzending;

c) indien elektronisch verzonden, op de datum van verzending, mits de afzender geen foutbericht heeft ontvangen waaruit blijkt dat de zending niet is afgeleverd.

11.3. **Overeenkomst in haar geheel, wijzigingen en scheidbaarheid**

11.3.1. Deze overeenkomst (samen met de aanhangsels en alle andere documenten waarnaar wordt verwezen) vormt de volledige overeenkomst tussen de partijen met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst en vervangt alle eerdere overeenkomsten of afspraken tussen de partijen, mondeling en schriftelijk, met betrekking tot het onderwerp van deze overeenkomst.

11.3.2. Elke wijziging van deze overeenkomst is alleen geldig indien deze schriftelijk door de partijen is overeengekomen, inclusief in elektronische vorm.

11.3.3. Indien enige bepaling van deze overeenkomst om welke reden dan ook nietig, ongeldig, vernietigbaar of niet-afdwingbaar blijkt te zijn, en indien deze bepaling scheidbaar is van de resterende voorwaarden van de overeenkomst, worden deze overige bepalingen hierdoor niet aangetast en blijven zij geldig en afdwingbaar, tenzij de bepaling niet kan worden gescheiden van de overige bepalingen van deze overeenkomst. Eventuele hiaten of onduidelijkheden in deze overeenkomst worden behandeld overeenkomstig artikel 11.5.

11.4. **Toepasselijk recht**

Op deze overeenkomst is het recht van (*lidstaat specificeren*) van toepassing.

11.5. **Uitlegging**

11.5.1. Elke bepaling in deze overeenkomst moet zodanig worden uitgelegd dat zij in overeenstemming is met het recht van de Unie of nationale wetgeving die is vastgesteld in overeenstemming met het recht van de Unie, alsook met alle toepasselijke nationale wetgeving die verenigbaar is met het recht van de Unie en waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken.

11.5.2. Indien een hiaat of onduidelijkheid in deze overeenkomst niet op de in artikel 11.5.1 bedoelde wijze kan worden opgelost, moet deze overeenkomst worden uitgelegd in het licht van de uitleggingsregels waarin het toepasselijke recht voorziet (zie artikel 11.4).

11.6. **Geschillenbeslechting**

11.6.1. De partijen komen overeen alles in het werk te stellen om geschillen minnelijk op te lossen en, alvorens een zaak aanhangig te maken bij een rechterlijke instantie, hun geschil voor te leggen aan [naam en contactgegevens van een bepaald geschillenbeslechtingsorgaan invullen].

11.6.2. [OPTIE] [De rechterlijke instanties van (*lidstaat specificeren*) zijn bij uitsluiting bevoegd om kennis te nemen van de zaak met betrekking tot deze overeenkomst.]

Aanhangsel 1 bevat een beschrijving van de gegevens.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 2 bevat nadere bijzonderheden over gegevens die onder een regeling vallen waarvoor specifieke maatregelen vereist zijn.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 3 bevat nadere bijzonderheden over persoonsgegevens en de respectieve verplichtingen van de partijen.

[op te stellen door de partijen]

Aanhangsel 4 bevat toepasselijke beveiligingsmaatregelen voor het delen van gegevens.

[op te stellen door de partijen]

[OPTIE] Aanhangsel 5 bevat nadere bijzonderheden over boeten.

[op te stellen door de partijen]

BIJLAGE VI

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

MET BETREKKING TOT OVERSTAPPEN EN UITSTAPPEN

De primaire doelstellingen van Verordening (EU) 2023/2854 (hierna "de dataverordening" genoemd) inzake het overstappen naar andere clouddiensten omvatten het in staat stellen van klanten van dataverwerkingsdiensten (cloudcomputing- en edgediensten) om: i) over te stappen tussen aanbieders die dezelfde soort dienst aanbieden; ii) over te stappen naar een on-premises ICT-infrastructuur; of iii) tegelijkertijd gebruik te maken van meerdere diensten van verschillende aanbieders. Daarom specificeert de dataverordening de rechten en plichten van aanbieders en klanten met betrekking tot dit proces. In dit verband moeten klanten ook hun doelstellingen met betrekking tot overstappen, en met name specifieke behoeften, extra uitgaven of het uitstapmoment, beoordelen. Zowel de oorspronkelijke aanbieder, de klant als de bestemmingsaanbieder werken te goeder trouw samen om het overstapproces doeltreffend te laten verlopen, de tijdige overdracht van gegevens mogelijk te maken en de continuïteit van de dataverwerkingsdienst te waarborgen (artikel 27 van de dataverordening).

In deze standaardcontractbepalingen (SCC's) worden de nieuwe rechten en verplichtingen die bij de dataverordening zijn ingevoerd met betrekking tot het overstap- en uitstapproces, vertaald in contractuele voorwaarden. De dataverordening vereist dat aanbieders klanten een schriftelijke overeenkomst verstrekken waarin de regelingen van het overstapproces worden uiteengezet. In de overeenkomst moeten ook termijnen voor het overstappen worden gespecificeerd (maximale overgangsperiode van dertig dagen) en bijzonderheden over eventuele kosten (met inbegrip van boeten voor vroegtijdige beëindiging, standaardvergoedingen voor diensten (artikel 29, lid 4, van de dataverordening) en extractiekosten. Er gelden ook verplichtingen met betrekking tot het overstapproces zelf die in de overeenkomst moeten worden gespecificeerd: het verlenen van redelijke bijstand aan de klant (en eventuele door de klant gemachtigde derden), het handhaven van de bedrijfscontinuïteit en het waarborgen van een hoog beveiligingsniveau tijdens het overstapproces.

Overstapkosten

Overeenkomstig artikel 29 van de dataverordening kan een aanbieder overstapkosten toepassen tot en met 12 januari 2027, maar mogen deze niet hoger zijn dan de door de aanbieder gemaakte kosten die rechtstreeks verband houden met het overstapproces. Voor overstappen na 12 januari 2027 is het de aanbieder niet toegestaan overstapkosten in rekening te brengen. De overstapkosten omvatten extractiekosten en andere kosten voor verwerkingen die de aanbieder in het kader van het overstapproces moet uitvoeren. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om kosten voor het gebruik van geautomatiseerde schakel- of testinstrumenten, wanneer deze door de aanbieder worden gebruikt om te voldoen aan zijn of haar verplichtingen uit hoofde van de dataverordening.

Wanneer een dataverwerkingsdienst parallel met een andere dataverwerkingsdienst wordt gebruikt, kunnen de aanbieders — ook na 12 januari 2027 — de voor gegevensextractie gemaakte kosten blijven doorberekenen aan de klant (artikel 34 van de dataverordening).

In de dataverordening worden "overstapkosten" gedefinieerd als kosten "opgelegd door een aanbieder van dataverwerkingsdiensten aan een klant voor de bij deze verordening voorgeschreven acties betreffende het overstappen naar het systeem van een andere aanbieder of naar een on-premises ICT-infrastructuur", maar in artikel 25, lid 2, punt a), i), van de dataverordening wordt ook bepaald dat de aanbieder "redelijke bijstand verleent aan de klant en door de klant gemachtigde derden in het overstapproces". Eventuele kosten in verband met het verlenen van dergelijke "redelijke bijstand" moeten in de loop van de tijd worden opgeheven, zoals vermeld in artikel 29.

De dataverordening specificeert gevallen waarin een standaardbenadering niet mogelijk is:

— volgens artikel 29, lid 5, "[verstrekken i]n voorkomend geval [...] aanbieders van dataverwerkingsdiensten informatie aan een consument over dataverwerkingsdiensten waarbij overstappen zeer complex of duur is, dan wel onmogelijk zonder aanzienlijke interferentie in de gegevens, digitale activa of dienstenarchitectuur",

— en volgens artikel 29, lid 6, "*[stellen i]n voorkomend geval [...] aanbieders van dataverwerkingsdiensten de [...] bedoelde informatie voor klanten openbaar beschikbaar*".

Andere door de Commissie aanbevolen SCC's zijn bijgevoegd en hebben betrekking op andere specifieke onderwerpen dan overstappen en uitstappen. De partijen worden aangemoedigd ook het gebruik van die andere bepalingen te overwegen, aangezien zij zijn ontwikkeld om in samenhang te zijn en elkaar te versterken.

Specifieke regeling

Opgemerkt moet worden dat artikel 31 van de dataverordening voorziet in uitzonderingen op bepaalde verplichtingen in verband met de SCC's voor overstappen en uitstappen. Een specifieke regeling is bijvoorbeeld van toepassing op het overstappen naar een andere dataverwerkingsdienst indien:

a) de meeste hoofdkenmerken van de dataverwerkingsdienst op maat zijn gemaakt voor de specifieke behoeften van een individuele klant OF alle componenten zijn ontwikkeld ten behoeve van een individuele klant; en

b) die dataverwerkingsdiensten niet op brede commerciële schaal worden aangeboden via de dienstencatalogus van de aanbieder; en
c) wanneer de aanbieder de klant naar behoren heeft geïnformeerd dat de verplichtingen inzake overstappen niet van toepassing zijn op deze specifieke dienst.

Afhankelijk van de specifieke uitzondering zijn bepaalde wettelijke verplichtingen mogelijk niet van toepassing. Het is echter aan de klant en de aanbieder om overeen te komen of deze al dan niet in hun overeenkomst worden opgenomen. Hoewel deze SCC's niet zijn opgesteld om dergelijke situaties te dekken, kunnen zij nog steeds als inspiratiebron voor de partijen bij een overeenkomst/contract betreffende dergelijke diensten dienen.

De aanbieder moet potentiële klanten ruim voor het sluiten van een overeenkomst informeren over specifieke diensten waarop de specifieke regeling van artikel 31 van de dataverordening van toepassing is.

Niets belet de aanbieder om dergelijke diensten later op grote schaal in te zetten, in welk geval de aanbieder wel aan alle overstapverplichtingen van de dataverordening moet voldoen.

Benaderingen bij het overstappen

Een toenemend aantal aanbieders biedt tools aan waarmee klanten zelf kunnen overstappen, voor zowel inkomend dataverkeer, wanneer klanten een dienst beginnen te gebruiken, als gegevensextractie, wanneer klanten stoppen met het gebruik van een dienst en overschakelen naar een on-premises systeem of naar een nieuwe (bestemmings)aanbieder. Voor sommige dataverwerkingsdiensten zijn dergelijke tools mogelijk niet beschikbaar of is daarmee geen volledige overstap mogelijk.

Deze SCC's voorzien in twee benaderingen voor de planning en uitvoering van het overstapproces:
a) overstappen op basis van het overstap- en uitstapplan (optie A); en
b) overstappen met behulp van geautomatiseerde tools (optie B).

Deze opties kunnen worden gecombineerd. In **aanhangsel 1**, "Overstap- en uitstapplan", kunnen de partijen bijvoorbeeld ook overwegen gebruik te maken van geautomatiseerde tools die van toepassing kunnen zijn op bepaalde soorten diensten of bepaalde gegevens.

In het kader van beide benaderingen zijn aanbieders verplicht belemmeringen voor effectief overstappen weg te nemen, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2023/2854, door *aan de klant het volgende te verstrekken:* "informatie over beschikbare procedures om over te stappen op en gegevens over te dragen aan de dataverwerkingsdienst, met inbegrip van informatie over beschikbare overstap- en overdrachtsmethoden, formaten, restricties en technische beperkingen die bekend zijn bij de aanbieder van de dataverwerkingsdiensten" (artikel 26, punt a). Daarnaast wordt gesteld dat "[d]e oorspronkelijke aanbieder van dataverwerkingsdiensten [...] het overstapproces [faciliteert] door in capaciteit, adequate informatie, documentatie, technische ondersteuning en zo nodig hulpmiddelen te voorzien" (artikel 30).

Het is ook belangrijk op te merken dat van de aanbieder niet wordt verwacht dat hij of zij gegevens deelt of vermeldt die specifiek zijn voor de interne werking van de dataverwerkingsdienst van de aanbieder wanneer er een risico op inbreuk op de bedrijfsgeheimen van de aanbieder bestaat. Overeenkomstig de contractuele verplichtingen van artikel 25, lid 2, punt f), hoeft de aanbieder alleen een uitputtende specificatie van de categorieën van dergelijke gegevens te verstrekken.

Zijn de SCC's van toepassing op alle modellen van clouddiensten (bv. op IaaS-, PaaS- of SaaS-overeenkomsten)?

Deze SCC's zijn van toepassing op alle soorten modellen van overeenkomsten voor clouddiensten, wanneer de clouddienst in kwestie voldoet aan de definitie van dataverwerkingsdienst in artikel 2, punt 8. Volgens dit artikel wordt onder een "dataverwerkingsdienst" verstaan: "een digitale aan een klant aangeboden dienst die alomtegenwoordige en on-demand netwerktoegang mogelijk maakt tot een gedeelde pool van configureerbare, schaalbare en elastische computercapaciteit van gecentraliseerde, gedistribueerde of sterk gedistribueerde aard, die snel ter beschikking kan worden gesteld en worden vrijgegeven met minimale beheersinspanningen of tussenkomst van een dienstverlener". De bepalingen van de dataverordening zijn dus van toepassing op soorten diensten die de kenmerken vertonen die zijn opgenomen in de definitie van dataverwerkingsdiensten:

— zij maken toegang mogelijk tot computermiddelen, waaronder netwerken, servers, opslag, toepassingen en diensten;

— zij maken on-demand netwerktoegang mogelijk, wat betekent dat een klant deze computermiddelen die beschikbaar zijn via het netwerk en via standaardmechanismen, bijvoorbeeld via mobiele telefoons, laptops of werkplekken, eenzijdig ter beschikking kan stellen;

— zij kunnen snel beschikbaar worden gesteld en vrijgegeven met minimale beheersinspanningen of interactie met de aanbieder, wat betekent dat de eenzijdige beschikbaarstelling zonder aanzienlijke tussenkomst van de aanbieder en snel kan worden gedaan, zodat organisaties de middelen vrijwel onmiddellijk kunnen gaan gebruiken;

— zij zijn elastisch en kunnen snel beschikbaar worden gesteld, wat betekent dat de oplossingen gemakkelijk kunnen worden opgeschaald om in te spelen op veranderende behoeften en dat gebruikers de vraag kunnen verhogen of verlagen op basis van hun vereisten.

Een aanbieder wiens dienstenaanbod deze kenmerken vertoont, moet voldoen aan de bepalingen van de dataverordening om overstappen tussen dataverwerkingsdiensten mogelijk te maken. Dit omvat bijvoorbeeld het in overeenstemming brengen van dienstenovereenkomsten met artikel 25, het verlagen en afschaffen van overstap en extractiekosten overeenkomstig artikel 29 en het voldoen aan de technische aspecten van overstappen zoals gedefinieerd in artikel 30. Niet alle eisen die op grond van hoofdstuk VI van de dataverordening aan dataverwerkingsdiensten worden gesteld, zijn echter van toepassing op SaaS. Het begrip "functionele gelijkwaardigheid" in artikel 30, lid 1, is met name alleen van toepassing op aanbieders van IaaS, terwijl artikel 30, leden 2 en 3, van toepassing zijn op aanbieders van PaaS en SaaS. Deze laatste twee bepalingen verplichten aanbieders van PaaS en SaaS om open interfaces beschikbaar te stellen en te voldoen aan open interoperabiliteitsspecificaties en geharmoniseerde normen die in een EU-register bekend zijn gemaakt.

In artikel 30 van de dataverordening wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. IaaS, gedefinieerd als "dataverwerkingsdiensten die betrekking hebben op schaalbare en elastische computingmiddelen die beperkt zijn tot infrastructurele elementen zoals servers, netwerken en de virtuele middelen die nodig zijn voor de exploitatie van de infrastructuur, maar die geen toegang bieden tot de operationele diensten, software en toepassingen die worden opgeslagen, anderszins verwerkt of op die infrastructurele elementen worden ingezet",

en

2. andere soorten clouddiensten.

Voorts wordt in overweging 81 van de dataverordening gespecificeerd dat het algemene begrip "dataverwerkingsdiensten" een aanzienlijk aantal diensten met een zeer breed scala van verschillende doeleinden, functionaliteiten en technische opzet omvat en dat zij gewoonlijk onder een of meer van de drie leveringsmodellen van dataverwerkingsdiensten vallen, namelijk IaaS, PaaS en SaaS.

Capaciteiten van de partijen

In artikel 24 van de dataverordening wordt verduidelijkt dat "[d]e verantwoordelijkheden van aanbieders van dataverwerkingsdiensten zoals vastgelegd in de artikelen 23, 25, 29, 30 en 34 [...] uitsluitend van toepassing [zijn] op de diensten, overeenkomsten of handelspraktijken die door de oorspronkelijke aanbieder van dataverwerkingsdiensten worden verleend".

Naast andere elementen is kennis van de structuur van de gegevens en de relatie tussen gegevens vereist om de volgorde van bewerkingen voor het exporteren van de exporteerbare gegevens te definiëren. De onderstaande lijst biedt de partijen daarom algemene richtsnoeren om hen te helpen inzicht te krijgen in elkaars capaciteit die ten grondslag ligt aan verschillende onderdelen van het overstapproces. De lijst is echter slechts indicatief en er zijn belangrijke nuances die kunnen verschillen tussen en binnen de onderstaande categorieën dienstenmodellen, afhankelijk van de specifieke dataverwerkingsdienst in kwestie. Partijen moeten deze verschillen nauwlettend in de gaten houden.

<u>IaaS</u>

— De klant kent de structuur van de databank die hij of zij heeft gedefinieerd. De IaaS-aanbieder kent de structuur van de databank niet. De IaaS-aanbieder kan nadere bijzonderheden verstrekken over de methoden van overdracht en, in voorkomend geval, de nodige tools.

— De klant is in staat om de volgorde van bewerkingen, een tijdsvenster en de vereiste IT-middelen te definiëren.

— De aanbieder kan de beschikbaarheid van de vereiste IT-middelen tijdens het tijdsvenster bevestigen.

— De klant is in staat om op het afgesproken tijdstip over te stappen.

— De klant is verantwoordelijk voor het importeren van de gegevens in de omgeving van bestemming en het daar implementeren ervan.

<u>PaaS</u>

— De klant kent de structuur van de databank die hij of zij heeft gedefinieerd.

— De PaaS-aanbieder kent ook kenmerken van de databank omdat de klant hem of haar heeft gevraagd om diensten te verlenen zoals ruimtetoewijzing, optimalisatie, reorganisatie en het maken van back-ups.

— De PaaS-aanbieder heeft praktische ervaring met de procedures voor bewerkingen zoals het maken van back-ups. De PaaS-aanbieder weet welke middelen er nodig zijn en hoeveel tijd er is verstreken. De PaaS-aanbieder kan nadere bijzonderheden verstrekken over de methoden van overdracht en, in voorkomend geval, de nodige tools, en informatie over het tijdpad en de vereiste IT-middelen.

— De klant is in staat om de volgorde van de bewerkingen, een tijdsvenster (een periode, zoals een weekend, waarin de klant van plan is om zijn of haar systemen onbeschikbaar te maken voor gebruikers en er geen update plaatsvindt, zodat de gegevens worden bevroren en de klant de overstap kan uitvoeren) en de vereiste IT-middelen te definiëren.

— De aanbieder kan de beschikbaarheid van de vereiste IT-middelen tijdens het tijdsvenster bevestigen.

— De klant initieert de overstap op het afgesproken tijdstip.

SaaS

— De klant kent de structuur van de databank niet.

— De SaaS-aanbieder kent de structuur van de databank die hij of zij heeft gedefinieerd.

— De SaaS-aanbieder kent de procedures en weet hoeveel tijd er nodig is voor bewerkingen zoals back-ups, optimalisaties en reorganisaties.

— In het geval van installatie van een nieuwe versie van de SaaS-software met een nieuwe versie van de databankstructuur, is het niet ongebruikelijk om een volledige export van de oude structuur te laten volgen door een volledige import in de nieuwe structuur. Deze procedure geeft de SaaS-aanbieder een praktisch beeld van de procedure, middelen en tijd die nodig zijn om de gegevens te exporteren.

— De SaaS-aanbieder kan nadere bijzonderheden verstrekken over de methoden van overdracht en, in voorkomend geval, de nodige tools,

— en informatie over het tijdpad en de vereiste II-middelen,

— en stelt de exportmethoden en -formaten en de volgorde van de bewerkingen voor.

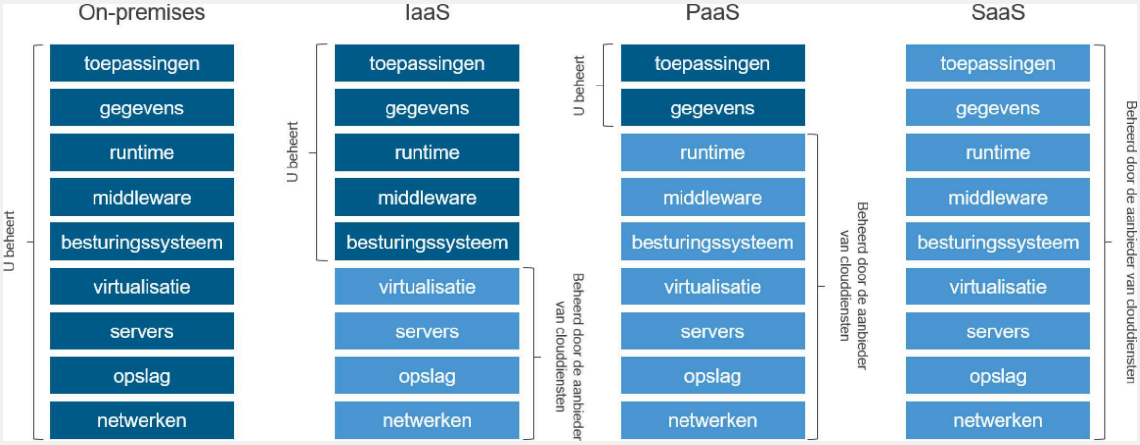
— De klant is verantwoordelijk voor het importeren van de gegevens in de omgeving van de bestemming en kan eisen en opmerkingen hebben over de voorgestelde volgorde.

— De SaaS-aanbieder en de klant kunnen overeenstemming bereiken over de volgorde van de bewerkingen, het tijdsvenster en de vereiste IT-middelen.

— De aanbieder kan de beschikbaarheid van de vereiste IT-middelen tijdens het tijdsvenster bevestigen.

— Afhankelijk van de tool en de overeengekomen volgorde, initieert de aanbieder of de klant de overstap op het afgesproken tijdstip.

— De klant is verantwoordelijk voor het importeren van de gegevens in de omgeving van bestemming.

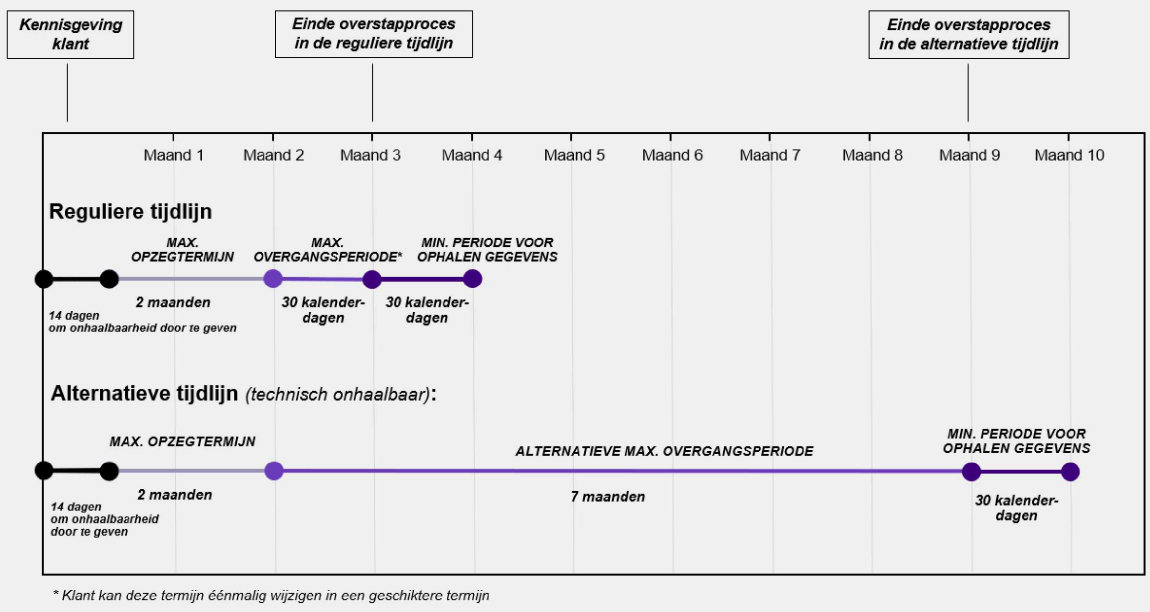
Acties tijdens de maximale opzegtermijn en overgangsperiode

Initiëren van de overstap: op grond van artikel 25, lid 2, punt d), van de dataverordening moeten overeenkomsten voorzien in een maximale opzegtermijn voor het initiëren van het overstapproces, die niet langer mag zijn dan twee maanden. In dit artikel wordt uiteengezet welke informatie de aanbieder in die periode aan de klant moet verstrekken en welke acties de aanbieder zal ondernemen na het initiëren van het overstapproces.

Overgangsperiode: in artikel 25, lid 2, punt a), van de dataverordening wordt voorgeschreven dat overeenkomsten bepalingen moeten bevatten op grond waarvan de klant op verzoek kan overstappen naar een andere verwerkingsdienst of alle exporteerbare gegevens zonder onnodige vertraging, die in ieder geval niet langer mag duren dan de verplichte maximale overgangsperiode van dertig kalenderdagen vanaf het einde van de maximale opzegtermijn, kan overdragen naar on-premises ICT-infrastructuur.

Op grond van artikel 25, lid 2, punt g), van de dataverordening moet de overeenkomst een minimumtermijn voor het opvragen van gegevens van ten minste dertig kalenderdagen bevatten, vanaf het einde van de door de partijen overeengekomen overgangsperiode.

Indien de verplichte maximale overgangsperiode van dertig dagen voor overstappen technisch niet haalbaar is, moet de aanbieder de klant daarvan binnen veertien werkdagen na het verzoek tot overstappen in kennis stellen, de technische onhaalbaarheid toelichten en een alternatieve overgangsperiode aangeven, die niet langer mag zijn dan zeven maanden (artikel 25, lid 4, van de dataverordening). De klant heeft het recht om de verplichte maximale overgangsperiode eenmaal te verlengen, met een periode die de klant geschikter acht (artikel 25, lid 5, van de dataverordening).

De dataverwerkingsovereenkomst wordt als beëindigd beschouwd na voltooiing van een succesvolle overstap of aan het einde van de maximale opzegtermijn, als de klant niet wil overstappen, maar zijn of haar exporteerbare gegevens en digitale activa bij beëindiging van de dienst wil laten wissen. Er is geen opzegging van de klant nodig, aangezien de overeenkomst automatisch wordt beëindigd. Omwille van de rechtszekerheid en om ervoor te zorgen dat de belangen van de partijen worden beschermd, is de aanbieder echter verplicht de klant in kennis te stellen van de beëindiging van de overeenkomst (artikel 25, lid 2, punt c), van de dataverordening).

Optie A: Overstap- en uitstapplan als bijlage bij de overeenkomst

Alvorens de overeenkomst te sluiten, kunnen de partijen overwegen een gedetailleerd plan voor overstappen en uitstappen op te stellen. Dit kan vooral nuttig zijn in het geval van complexe dataverwerkingsdiensten. Het hier opgenomen overstap- en uitstapplan geeft de partijen vanaf het begin van de contractuele relatie een duidelijk beeld van het overstapproces, onder meer met betrekking tot welke soorten informatie, gegevens en processen tussen de partijen moeten worden gedeeld om zonder vertraging of gevolgen voor de diensten of de onderneming van de klant over te stappen.

Het model “Overstap- en uitstapplan” in **aanhangsel 1** is slechts een voorbeeld van een dergelijk plan dat de klant een idee geeft van de vragen die hij of zij zijn of haar aanbieder moet stellen en van de structuur van die besprekingen.

De verdeling van verantwoordelijkheden tijdens de uitvoering van het overstapproces is een voorbeeld dat in voorkomend geval is afgestemd op de rechten en verplichtingen die zijn vastgelegd in de dataverordening. Met inachtneming van deze rechten en verplichtingen kunnen de partijen instemmen met een andere verdeling of met de opneming van nadere bijzonderheden.

Om deze reden is het plan niet hetzelfde als een standaardcontractbepaling. Eén optie is om het als een afzonderlijke technische bijlage bij de overeenkomst te bewaren, die door de partijen afzonderlijk kan worden gewijzigd/bijgewerkt. Als alternatief kunnen de partijen de bijlage in de overeenkomst zelf opnemen.

Deze bijlage kan een standaard overstap- en uitstapplan zijn dat door de aanbieder wordt voorgesteld en door de klant wordt aanvaard, of het kan een op maat gemaakt overstap- en uitstapplan zijn dat door de aanbieder voor de klant wordt voorgesteld.

De partijen kunnen het overstap- en uitstapplan tijdens de looptijd van de overeenkomst actualiseren, waar vereist door de ontwikkeling van de dataverwerkingsdiensten en de gegevens waarop de overeenkomst betrekking heeft, binnen door de partijen overeengekomen termijnen. Deze actualisering kan ook van invloed zijn op de overeengekomen overgangsperiode, bijvoorbeeld, binnen de grenzen van de dataverordening.

Het overstap- en uitstapplan is alleen van toepassing wanneer de klant overstapt naar een andere aanbieder, of naar een on-premises ICT-infrastructuur, niet als de klant voornemens is zijn of haar gegevens te laten verwijderen aan het einde van de opzegtermijn.

Optie B: Tools waarmee klanten zelf kunnen overstappen

Hoewel het gebruik van automatische tools waarmee klanten zelf kunnen overstappen wijdverbreid is, kan dit proces gepaard gaan met bepaalde uitdagingen. Een bijzonder punt van zorg is bijvoorbeeld dat in het geval van SaaS sommige databanken en hun structurering mogelijk niet correct en/of volledig worden gemigreerd, waardoor handmatige interventie door de aanbieder nodig is. Indien de aanbieder vertrouwt op een dergelijke oplossing, stellen de bepalingen in optie B de klant in staat ervoor te zorgen dat de overeenkomst voldoende informatie bevat over het proces en de tool. De elementen van optie A (overstap- en uitstapplan als bijlage bij de overeenkomst) kunnen als inspiratie dienen.

Indien een aanbieder overstaptools gebruikt om de door de dataverordening voorgeschreven handelingen voor het overstappen naar het systeem van een andere aanbieder of naar on-premises ICT-infrastructuur uit te voeren, wordt het in rekening brengen van kosten voor het gebruik van deze overstaptools aan de klant beschouwd als een overstapvergoeding.

Wat als het overstappen niet lukt? Artikel 1.7 onder optie A en artikel 2.6 onder optie B voorzien in een situatie waarin overstappen niet succesvol is door de stappen te beschrijven die de klant (en hun bestemmingsaanbieder) en de oorspronkelijke aanbieder te goeder trouw zullen moeten nemen om een succesvolle overstap mogelijk te maken en/of om de door de dataverordening geboden optie van gegevenswissing te activeren.

Voorbeeld: de oorspronkelijke aanbieder stelt SaaS-oplossing A voor en de bestemmingsaanbieder stelt SaaS-oplossing B voor. De klant vraagt de oorspronkelijke aanbieder om te helpen bij de overstap naar de bestemmingsaanbieder door zijn of haar exporteerbare gegevens te exporteren en over te dragen naar een specifieke server. De volgende scenario's kunnen zich voordoen:

1. de oorspronkelijke aanbieder stelt geen doeltreffende tools en procedures voor om alle exporteerbare gegevens naar de specifieke server te exporteren en over te dragen;
2. de gegevens worden geleverd bij de specifieke server, maar de klant of de bestemmingsaanbieder zijn niet in staat om de gegevens correct te uploaden.

1. Optie A: Overstappen en uitstappen met een plan als bijlage bij de overeenkomst

1.1. Informatie

1.1.1. De partijen bevestigen dat de aanbieder de klant in een bijlage bij de overeenkomst of op hun website duidelijke informatie heeft verstrekt over:

a) zijn standaardvergoedingen voor diensten en, in voorkomend geval, boeten voor vroegtijdige beëindiging;

b) de overstapkosten;

c) diensten waarbij overstappen zeer complex of duur is, dan wel onmogelijk zonder aanzienlijke interferentie in de gegevens, digitale activa of dienstenarchitectuur, naar gelang het geval;

d) specifieke diensten waarbij de verplichtingen inzake overstappen en uitstappen niet van toepassing zijn, indien van toepassing.

In artikel 31 van de dataverordening wordt voorzien in een specifieke regeling voor bepaalde dataverwerkingsdiensten. Op maat gemaakte of sterk geïndividualiseerde diensten zijn niet onderworpen aan bepaalde overstapverplichtingen. De partijen moeten overeenstemming bereiken over de wijze waarop een dergelijke overstap kan plaatsvinden (met inbegrip van de kosten). Voor dataverwerkingsdiensten die als niet-productieversie voor test- en evaluatiedoeleinden en voor een beperkte periode worden geleverd, zijn de overstapverplichtingen niet van toepassing. Hoewel deze standaardcontractbepalingen niet zijn opgesteld om dergelijke situaties te dekken, kunnen zij nog steeds dienen als inspiratiebron voor de partijen bij een overeenkomst betreffende dergelijke diensten.

Op grond van artikel 30, lid 6, van de dataverordening hoeven aanbieders geen nieuwe technologieën of diensten te ontwikkelen. Evenmin zullen zij worden verplicht om digitale activa bekend te maken of over te dragen aan een klant of aan een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten die: i) worden beschermd door intellectuele-eigendomsrechten; of ii) een bedrijfsgeheim vormen; of iii) de veiligheid en integriteit van de dienst van de klant of aanbieder in gevaar brengen.

1.2. **Overstappen en uitstappen**

1.2.1. De partijen komen een "overstap- en uitstapplan" (het "plan") overeen, met gebruikmaking van het in aanhangsel 1 gespecificeerde formulier, dat een integrerend deel van de overeenkomst uitmaakt en door de partijen zal worden uitgevoerd. Het plan bevat:

a) een volledige specificatie van alle categorieën gegevens en digitale activa die tijdens het overstapproces kunnen worden overgedragen, waaronder ten minste alle exporteerbare gegevens (artikel 25, lid 2, punt e), van de dataverordening);

b) een exhaustieve specificatie van de categorieën gegevens die specifiek zijn voor de interne werking van de dataverwerkingsdiensten van de aanbieder en die geen deel mogen uitmaken van de exporteerbare gegevens wanneer er een risico op schending van bedrijfsgeheimen van de aanbieder bestaat (artikel 25, lid 2, punt f), van de dataverordening);

c) duidelijke informatie over bekende risico's voor de continuïteit van de verlening van de functies of diensten aan de zijde van de oorspronkelijke aanbieder van de dataverwerkingsdiensten (artikel 25, lid 2, punt a), iii), van de dataverordening);

d) bijzonderheden over de overstap- en uitstaphulp, met inbegrip van de overdrachtsmethoden en -formaten, en de stappen die nodig zijn om het overstapproces uit te voeren;

e) de naam en contactgegevens van de vertegenwoordiger die door de klant en de aanbieder is aangewezen om het plan uit te voeren;

f) een raming van de tijd die nodig is om de gegevens en digitale activa uit de omgeving van de oorspronkelijke aanbieder te exporteren en over te dragen;

De oorspronkelijke aanbieder kan het overstapproces van de klant ondersteunen door een raming te geven van de tijd die nodig is om de exporteerbare gegevens buiten zijn of haar omgeving te exporteren en te transporteren op basis van de tijd die nodig is om de gegevens te importeren, het geraamde volume, de netwerkcapaciteit en eerdere ervaring of tests. Evenzo kan de klant een raming geven van de tijd die nodig is om de gegevens in de omgeving van bestemming te importeren en te implementeren. Beide partijen moeten gebruik maken van dergelijke informatie om te zien of een alternatieve overgangsperiode nodig is.

g) (technische) beperkingen, met inbegrip van die welke voortvloeien uit de opslag van gegevens buiten de Europese Unie;

h) een beschrijving van de door de aanbieder voorgestelde opeenvolging van overstapbewerkingen;

i) een beschrijving van de door de aanbieder voorgestelde testmethode indien tests worden uitgevoerd.

1.2.2. De aanbieder verstrekt de klant een verwijzing naar een actueel onlineregister met gegevens over alle gegevensstructuren en dataformaten, alsook de relevante normen en open interoperabiliteitsspecificaties, indien exporteerbare gegevens beschikbaar zijn op [*link naar de locatie vermelden*] (artikel 26, punt b), van de dataverordening).

1.2.3. Indien vereist door de klant moet de aanbieder via passende elektronische middelen informatie over de relevante procedures beschikbaar stellen aan aangewezen medewerkers van de klant (of gemachtigde derden).

1.2.4. Op verzoek van de klant zal de aanbieder een test organiseren of de klant helpen een test uit te voeren, zoals overeengekomen in aanhangsel 1, om te controleren of het plan in de praktijk werkt voor exporteerbare gegevens en digitale activa. Indien zich tijdens de test problemen voordoen, analyseren de partijen te goeder trouw de oorzaken en komen zij oplossingen overeen.

1.2.5. De aanbieder en de klant moeten het plan bijwerken wanneer dat nodig is of op verzoek van de klant, ondersteund door een onderbouwing van de vereiste wijzigingen.

1.3. **Initiatie van het overstapproces**

1.3.1. De klant initieert de overstap door de aanbieder een overstapbericht te sturen zoals aangegeven in artikel 1.10, met inachtneming van de opzegtermijn van *[de partijen moeten de overeengekomen opzegtermijn aangeven, die niet langer mag zijn dan twee maanden]*. Indien de klant slechts met betrekking tot bepaalde diensten en de daarbij behorende gegevens of digitale activa wenst over te stappen, moet dit in het overstapbericht worden gespecificeerd. [OPTIE] [De klant verstuurt dit bericht door gebruik te maken van het formulier in **aanhangsel 3**].

Onder voorbehoud van de voorwaarden van de overeenkomst kan de klant ervoor kiezen om slechts over te stappen voor een bepaalde subset van diensten die door de oorspronkelijke aanbieder worden gehost. In dat geval hebben de overstapverplichtingen alleen betrekking op dergelijke diensten en de overeenkomstige gegevens en digitale activa; voor het overige blijven de eerder overeengekomen contractuele voorwaarden van toepassing.

1.3.2. In het overstapbericht laat de klant de aanbieder weten of hij of zij voornemens is:

a) om over te stappen naar een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten. In dit geval verstrekt de klant de nodige gegevens van de bestemmingsaanbieder (artikel 25, lid 3, punt a), van de dataverordening);

b) om over te stappen op een on-premises ICT-infrastructuur van de klant (artikel 25, lid 3, punt b), van de dataverordening); of

c) om niet over te stappen, maar alleen de exporteerbare gegevens en digitale activa te laten wissen (artikel 25, lid 3, punt c), van de dataverordening).

d) [OPTIE] [De klant verstuurt dit bericht door gebruik te maken van het formulier in **aanhangsel 4**].

1.3.3. De aanbieder bevestigt aan de klant dat het overstapbericht is ontvangen, uiterlijk [binnen drie werkdagen] met gebruikmaking van hetzelfde communicatiemiddel als het communicatiemiddel dat door de klant wordt gebruikt.

1.4. **Overgangsperiode**

1.4.1. De klant heeft het recht om binnen de maximale overgangsperiode van dertig dagen zonder onnodige vertraging over te stappen. De klant kan met de aanbieder een overgangsperiode overeenkomen van (*de partijen vermelden de overeengekomen overgangsperiode, die maximaal dertig kalenderdagen mag duren*) (artikel 25, lid 2, punt a), van de dataverordening).

1.4.2. Wanneer de aanbieder de [verplichte maximale] overgangsperiode niet in acht kan nemen omdat dit technisch niet haalbaar is, zal de aanbieder (artikel 25, lid 4, van de dataverordening):

a) de klant binnen 14 werkdagen na [de datum van het overstapbericht] in kennis stellen;

b) een alternatieve overgangsperiode vermelden, die niet langer mag zijn dan zeven (7) maanden vanaf de datum van het overstapbericht van de klant; en

c) de technische onhaalbaarheid naar behoren rechtvaardigt.

1.4.3. De klant bevestigt de ontvangst van de kennisgeving met een alternatieve overgangsperiode [binnen drie werkdagen].

1.4.4. De klant kan de overgangsperiode eenmaal verlengen, voor een periode die hij of zij geschikter acht voor zijn of haar eigen doeleinden, voor niet langer dan [*het aantal maanden vermelden*] (artikel 25, lid 5, van de dataverordening). In dat geval stelt de klant de aanbieder zoals overeengekomen in artikel 1.11 vóór het einde van de oorspronkelijke overgangsperiode in kennis van zijn of haar voornemen en geeft hij of zij de alternatieve overgangsperiode aan. De aanbieder bevestigt de ontvangst van een dergelijk verlengingsbericht [binnen drie werkdagen].

1.4.5. [OPTIE] De klant meldt een alternatieve overgangsperiode door gebruik te maken van het formulier in aanhangsel 5.

1.5. **Verplichtingen van de aanbieder tijdens het overstapproces**

1.5.1. De aanbieder verbindt zich ertoe de klant en door de klant gemachtigde derden redelijke bijstand te verlenen bij het overstapproces zodra het overstapproces van start gaat en gedurende het gehele overstapproces, zodat de klant binnen de overgangsperiode kan overstappen. Daartoe moet de aanbieder met name:

a) voorzien in capaciteiten, adequate informatie (met inbegrip van de documentatie die nodig is om de overstap te voltooien) en technische ondersteuning. Indien problemen worden vastgesteld, zullen de aanbieder en de klant te goeder trouw de oorzaken analyseren en overeenstemming bereiken over oplossingen;

b) met de nodige zorgvuldigheid handelen om de bedrijfscontinuïteit te handhaven en de functies of diensten uit hoofde van de overeenkomst te blijven verlenen (artikel 25, lid 2, punt a), ii), van de dataverordening);

c) gedurende het hele overstapproces een hoog beveiligingsniveau handhaven, met name voor de beveiliging van de gegevens tijdens de overdracht ervan (artikel 25, lid 2, punt a), iv), van de dataverordening).

1.6. **Verplichtingen van de klant tijdens het overstapproces**

1.6.1. De klant verbindt zich ertoe alle redelijke maatregelen te nemen om effectief over te stappen. De klant is verantwoordelijk voor het importeren van de gegevens en digitale activa in zijn of haar eigen systemen of in de systemen van de bestemmingsaanbieder en het implementeren van deze gegevens en digitale activa binnen deze systemen, ook wanneer de klant de diensten van een derde gebruikt voor deze acties.

1.6.2. Indien van toepassing en onverminderd artikel 30, lid 6, van de dataverordening, verbinden de klant en de aanbieder, of door hen gemachtigde derden, zich ertoe de intellectuele-eigendomsrechten te eerbiedigen van alle materialen die tijdens het overstapproces door de aanbieder worden verstrekt, evenals de bedrijfsgeheimen van de aanbieder. De klant verbindt zich ertoe om toegang te verlenen tot deze materialen en het gebruik ervan mogelijk te maken voor derden die door hem of haar zijn gemachtigd, alleen voor zover dit nodig is om het overstapproces te voltooien en alleen na uitdrukkelijke toestemming van de aanbieder. De toegang tot en het gebruik van materiaal van de aanbieder in verband met het overstapproces dat wordt beschermd door intellectuele-eigendomsrechten en/of bedrijfsgeheimen in verband met het overstapproces, worden uiterlijk aan het einde van de overeengekomen overgangsperiode beëindigd, met inbegrip van de alternatieve overgangsperiode, met volledige inachtneming van de geheimhoudingsovereenkomsten en de door de aanbieder verleende intellectuele-eigendomsrechten.

1.6.3. De klant handelt te goeder trouw om alle richtsnoeren met betrekking tot het overstapproces te implementeren die door de aanbieder worden gedeeld.

1.6.4. De klant kan met de oorspronkelijke aanbieder overeenstemming bereiken over succesvolle overstapmaatstaven en over overstapmijlpalen en informeert de oorspronkelijke aanbieder over de mate waarin deze mijlpalen tijdens het overstapproces zijn bereikt. In ieder geval moet de klant de aanbieder informeren dat hij of zij met succes is overgestapt.

Naast de verplichtingen in deze overeenkomst hebben alle betrokken partijen, met inbegrip van bestemmingsaanbieders van dataverwerkingsdiensten, een wettelijke verplichting, vastgelegd in artikel 27 van de dataverordening, om te goeder trouw samen te werken om het overstapproces doeltreffend te maken, de tijdige overdracht van gegevens mogelijk te maken en de continuïteit van de dataverwerkingsdiensten te handhaven.

1.7. **Niet-succesvolle overstap**

1.7.1. Indien het overstapproces niet met succes wordt afgerond, moeten de partijen te goeder trouw samenwerken om de oorzaak vast te stellen en een succesvolle afronding te bereiken, een tijdige overdracht van gegevens mogelijk te maken en de continuïteit van de diensten te handhaven. In het bijzonder, op verzoek van de klant, ondersteunt de aanbieder de klant bij het identificeren van de oorzaken van een mislukte overstap en, voor zover de geïdentificeerde oorzaken betrekking hebben op de omgeving van de aanbieder of overstapprocessen, adviseert hij of zij hoe de geïdentificeerde technische problemen kunnen worden opgelost. De regels die van toepassing zijn op overstapkosten zijn van toepassing op ondersteuning door de aanbieder en andere diensten van de aanbieder waarnaar in dit deel wordt verwezen.

1.7.2. De klant kan de bestemmingsaanbieder machtigen om namens hem of haar op te treden.

1.8. **Gegevens opvragen en wissen**

1.8.1. De klant kan zijn of haar gegevens opvragen of wissen gedurende de overeengekomen periode voor het opvragen van gegevens, die [...] dagen bedraagt.

1.8.2. Aan het einde van de overeengekomen periode voor het opvragen van gegevens, en als het overstapproces met succes is voltooid, wist de aanbieder alle exporteerbare gegevens en digitale activa die door de klant zijn gegenereerd of rechtstreeks verband houden met de klant. De aanbieder bevestigt [binnen x werkdagen] dat een dergelijke verwijdering is voltooid, met uitzondering van de exporteerbare persoonsgegevens die de aanbieder verplicht is op te slaan op grond van EU- of nationale wetgeving.

De periode voor het opvragen van gegevens begint nadat de overeengekomen overgangsperiode is beëindigd en moet ten minste dertig kalenderdagen na de beëindiging van de tussen de klant en de aanbieder overeengekomen overgangsperiode bedragen. De klant kan besluiten geen gebruik te maken van zijn of haar recht om de gegevens op te vragen. In een dergelijk geval zal de klant de gegevens zelf wissen (en kan de klant de aanbieder hierover informeren zoals bepaald in artikel 25, lid 3, punt c), van de dataverordening) of zal de aanbieder dergelijke niet-opgevraagde gegevens wissen zoals vermeld in artikel 1.8.2 van optie A en artikel 2.7.2 van optie B.

1.9. **Overstapkosten**

1.9.1. De door de klant te betalen kosten voor het overstappen zijn als volgt: [...].

In het geval van parallel gebruik van meerdere dataverwerkingsdiensten (multicloud-scenario) worden de kosten van gegevensextractie niet beschouwd als overstapkosten en kunnen deze als zodanig aan de klant in rekening worden gebracht met het oog op het doorberekenen van dergelijke door de aanbieder gemaakte kosten, zonder de werkelijke kosten te overschrijden. In alle andere gevallen kunnen na 12 januari 2027 geen overstapkosten meer aan de klant in rekening worden gebracht (zie de uitleg over overstapkosten in de inleidende informatie bij deze SCC's).

1.10. **Beëindiging van het overstapproces**

[Zie SCC's Beëindiging]

1.11. **Kennisgevingen**

De partijen komen overeen dat elke kennisgeving tussen hen met betrekking tot overstappen en uitstappen plaatsvindt via (*de partijen vullen het gekozen communicatiemiddel in, met inbegrip van passende elektronische middelen*).

1.12. **Rangorde**

In het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over overstappen en uitstappen en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot overstappen tussen dataverwerkingsdiensten, hebben deze bepalingen voorrang.

2. **Optie B: Overstappen en uitstappen met tools om zelf over te stappen**

2.1. **Informatie**

2.1.1. Alvorens de bestelling voor de dataverwerkingsdiensten te plaatsen, heeft de aanbieder de klant duidelijke informatie verstrekt over:

a) beschikbare automatische tools om zelf over te stappen voor dergelijke diensten ("overstaptools") en de voorwaarden voor het gebruik ervan;

b) zijn standaardvergoedingen voor diensten en, in voorkomend geval, boeten voor vroegtijdige beëindiging;

c) de overstapkosten, met inbegrip van de kosten voor het gebruik van de overstaptools.

In artikel 31 van de dataverordening wordt voorzien in een specifieke regeling voor bepaalde dataverwerkingsdiensten. Op maat gemaakte of sterk geïndividualiseerde diensten zijn niet onderworpen aan bepaalde overstapverplichtingen. De partijen moeten overeenstemming bereiken over de wijze waarop een dergelijke overstap kan plaatsvinden (met inbegrip van de kosten). Voor dataverwerkingsdiensten die als niet-productieversie voor test- en evaluatiedoeleinden en voor een beperkte periode worden verleend, zijn de overstapverplichtingen niet van toepassing. Hoewel deze standaardcontractbepalingen niet zijn opgesteld om dergelijke situaties te dekken, kunnen ze nog steeds dienen als inspiratiebron voor de partijen bij een overeenkomst betreffende dergelijke diensten.

Overeenkomstig artikel 30, lid 6, van de dataverordening hoeven aanbieders geen nieuwe technologieën of diensten te ontwikkelen. Evenmin zullen zij worden verplicht om digitale activa bekend te maken of over te dragen aan een klant of aan een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten die: i) worden beschermd door intellectuele-eigendomsrechten; of ii) een bedrijfsgeheim vormen; of iii) de veiligheid en integriteit van de dienst van de klant of aanbieder in gevaar brengen.

2.1.2. De overstapchecklist in **aanhangsel 2**, die integraal deel uitmaakt van de overeenkomst, omvat:

a) een volledige specificatie van alle categorieën gegevens en digitale activa die tijdens het overstapproces kunnen worden overgedragen met de overstaptools, waaronder ten minste alle exporteerbare gegevens (artikel 25, lid 2, punt e), van de dataverordening);

b) een exhaustieve specificatie van de categorieën gegevens die specifiek zijn voor de interne werking van de dataverwerkingsdiensten van de aanbieder en die geen deel mogen uitmaken van de exporteerbare gegevens wanneer er een risico op schending van bedrijfsgeheimen van de aanbieder bestaat (artikel 25, lid 2, punt f), van de dataverordening);

c) informatie over procedures voor overstappen en overdragen met behulp van overstaptools, met inbegrip van methoden en formaten, (technische) beperkingen (met inbegrip van die welke voortvloeien uit de opslag van gegevens buiten de EU), procedures, documentatie, alsook, indien van toepassing, beste praktijken, capaciteiten, technische ondersteuning die de aanbieder de klant ter beschikking zal stellen (met name tijdens het testen, de voorbereiding op de overstap en de overstap zelf), met inbegrip van eventuele hulplijnen die beschikbaar zijn voor klanten tijdens de overstap of alternatieve communicatiekanalen en testscenario's; in deze informatie moet worden uitgelegd hoe alle exporteerbare gegevens en digitale activa op samenhangende en consistente wijze snel genoeg kunnen worden omgewisseld voor een doeltreffende overstap;

d) een raming van de tijd die nodig is om de gegevens en digitale activa uit de omgeving van de oorspronkelijke aanbieder te exporteren en over te dragen, wanneer de overstaptools worden gebruikt in overeenstemming met de documentatie van de aanbieder;

e) duidelijke informatie over bekende risico's voor de continuïteit van de verlening van de functies of diensten aan de zijde van de oorspronkelijke aanbieder van de dataverwerkingsdiensten (artikel 25, lid 2, punt a), iii), van de dataverordening);

f) de middelen, met inbegrip van IT-middelen (zoals servers, CPU, geheugen, I/O, bandbreedte), die door de aanbieder zullen worden verstrekt om een effectieve overstap en de procedure voor het verkrijgen van aanvullende IT-middelen te waarborgen.

2.1.3. De aanbieder verstrekt de klant een verwijzing naar een actueel onlineregister met gegevens over alle gegevensstructuren en dataformaten, alsook de relevante normen en open interoperabiliteitsspecificaties, indien exporteerbare gegevens beschikbaar zijn op [link naar de locatie vermelden] (artikel 26, punt b), van de dataverordening).

2.2. **Initiatie van het overstapproces**

2.2.1. De klant initieert de overstap door de aanbieder een overstapbericht te sturen zoals overeengekomen in artikel 2.10, met inachtneming van de opzegtermijn van *[de partijen moeten de overeengekomen opzegtermijn aangeven, die niet langer mag zijn dan twee maanden]*. Indien de klant slechts met betrekking tot bepaalde diensten en de daarbij behorende gegevens of digitale activa wenst over te stappen, moet dit in het overstapbericht worden gespecificeerd. [OPTIE] [De klant verstuurt dit bericht door gebruik te maken van het formulier in **aanhangsel 3**].

Het overstapbericht is een ander instrument dan een opzegging. Onder voorbehoud van de voorwaarden van de overeenkomst kan de klant ervoor kiezen om slechts over te stappen voor een bepaalde subset van diensten die door de oorspronkelijke aanbieder worden aangeboden. In dat geval hebben de overstapverplichtingen alleen betrekking op dergelijke diensten en de overeenkomstige gegevens en digitale activa; voor het overige blijven de eerder overeengekomen contractuele voorwaarden van toepassing.

2.2.2. In het overstapbericht laat de klant de aanbieder weten of hij of zij voornemens is:

a) om over te stappen naar een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten. In dit geval moet de klant de nodige gegevens van de bestemmingsaanbieder verstrekken;

b) over te stappen naar on-premises ICT-infrastructuur van de klant; of

c) om niet over te stappen, maar alleen de exporteerbare gegevens en digitale activa te laten wissen.

d) [OPTIE] [De klant verstuurt dit bericht door gebruik te maken van het formulier in **aanhangsel 4**].

2.2.3. De klant kan in het overstapbericht ook de tijdsvenster(s) aangeven voor het overstappen en de aanvullende IT-middelen die de klant in dergelijke tijdsvensters nodig heeft. Indien de aanbieder niet in staat is om dergelijke IT-middelen in de aangegeven tijdsvensters te waarborgen, moet hij of zij uiterlijk binnen [drie werkdagen] bezwaar maken tegen de ontvangst van het overstapbericht, dit gedegen motiveren en de klant verschillende alternatieve "tijdsvensters" voorstellen, met inachtneming van de maximale overgangsperiode.

De tijdsvensters voor het overstappen zijn een periode, bijvoorbeeld een weekend, waarin de klant van plan is om zijn of haar systemen onbeschikbaar te maken voor gebruikers en er geen update plaatsvindt, zodat de gegevens worden bevroren en de klant de overstap kan uitvoeren.

2.2.4. De aanbieder bevestigt aan de klant dat het overstapbericht is ontvangen, uiterlijk [binnen drie werkdagen] met gebruikmaking van hetzelfde communicatiemiddel als het communicatiemiddel dat door de klant wordt gebruikt.

Mogelijk moet de klant de overstap binnen een specifiek tijdsbestek uitvoeren om verstoring van de bedrijfsvoering tot een minimum te beperken. Bovendien kunnen voor het overstappen extra middelen van de oorspronkelijke aanbieder nodig zijn. Daarom moet de klant, indien nodig, de tijdsvensters aangeven waarin hij of zij van plan is over te stappen en aanvullende middelen te gebruiken (in overeenstemming met de door de oorspronkelijke aanbieder verstrekte informatie). Indien de oorspronkelijke aanbieder om gerechtvaardigde redenen (bv. gepland onderhoud van diensten die de beschikbaarheid van middelen gedurende die periode ernstig zouden beïnvloeden) niet in staat is om dergelijke middelen binnen deze tijdsvensters te verstrekken, moet hij of zij de klant alternatieven bieden die een effectieve overstap tegen het einde van de maximale overgangsperiode zouden waarborgen.

2.3. **Overgangsperiode**

2.3.1. Wanneer de aanbieder de [verplichte maximale] overgangsperiode niet in acht kan nemen omdat dit technisch niet haalbaar is, zal de aanbieder:

a) de klant binnen 14 werkdagen na [de datum van het overstapbericht] in kennis stellen, ook via passende elektronische middelen;

b) een alternatieve overgangsperiode vermelden, die niet langer mag zijn dan zeven (7) maanden vanaf de datum van het overstapbericht van de klant; en

c) de technische onhaalbaarheid naar behoren rechtvaardigen.

De klant bevestigt de ontvangst van een dergelijk verlengingsbericht [binnen drie werkdagen].

2.3.2. De klant kan de overgangsperiode eenmaal verlengen, voor een periode die hij of zij geschikter acht voor zijn of haar eigen doeleinden, voor niet langer dan [*het aantal maanden vermelden*]. In dat geval stelt de klant de aanbieder vóór het einde van de oorspronkelijke overgangsperiode schriftelijk, ook via passende elektronische middelen, in kennis van zijn of haar voornemen en geeft hij of zij de alternatieve overgangsperiode aan. De aanbieder bevestigt de ontvangst van een dergelijk verlengingsbericht [binnen drie werkdagen].

[OPTIE] [De klant verstuurt dit bericht door gebruik te maken van het formulier in **aanhangsel 5**].

2.4. **Verplichtingen van de aanbieder tijdens het overstapproces**

2.4.1. De aanbieder verbindt zich ertoe de klant en door de klant gemachtigde derden redelijke bijstand te verlenen bij het overstapproces zodra het overstapproces van start gaat en gedurende het gehele overstapproces, zodat de klant binnen de overgangsperiode kan overstappen. Daartoe moet de aanbieder met name:

a) met de nodige zorgvuldigheid handelen om de bedrijfscontinuïteit in stand te houden en de functies of diensten op grond van de overeenkomst blijven verlenen;

b) gedurende het hele overstapproces een hoog beveiligingsniveau handhaven, met name voor de beveiliging van de gegevens tijdens de overdracht ervan; en

c) als er problemen worden gedetecteerd tijdens het overstappen en deze niet kunnen worden opgelost door middel van technische ondersteuning, samen met de klant, de oorzaken analyseren en overeenstemming bereiken over de oplossingen.

Zelfs in optie B, "Tools waarmee klanten zelf kunnen overstappen", deelt de aanbieder de verantwoordelijkheid voor de timing van de overstap, bijvoorbeeld als de tools te traag zijn om een succesvolle overstap te waarborgen of als de aanbieder met onnodige vertraging reageert wanneer de klant een probleem detecteert waarvoor de bijstand van de aanbieder nodig is.

2.5. **Verplichtingen van de klant tijdens het overstapproces**

2.5.1. De klant verbindt zich ertoe alle redelijke maatregelen te nemen om effectief over te stappen. De klant is verantwoordelijk voor het importeren van de gegevens en digitale activa in zijn of haar eigen systemen of in de systemen van de bestemmingsaanbieder en het implementeren van deze gegevens en digitale activa, ook wanneer de klant de diensten van een derde gebruikt voor deze acties.

2.5.2. Indien van toepassing en onverminderd artikel 30, lid 6, van de dataverordening, verbinden de klant en de aanbieder, of door hen gemachtigde derden, zich ertoe de intellectuele-eigendomsrechten te eerbiedigen van alle materialen die tijdens het overstapproces door de aanbieder worden verstrekt, evenals de bedrijfsgeheimen van de aanbieder. De klant verbindt zich ertoe om toegang te verlenen tot deze materialen en het gebruik ervan mogelijk te maken voor derden die door hem of haar zijn gemachtigd, alleen voor zover dit nodig is om het overstapproces te voltooien en alleen na uitdrukkelijke toestemming van de aanbieder. De toegang tot en het gebruik van materiaal van de aanbieder in verband met het overstapproces dat wordt beschermd door intellectuele-eigendomsrechten en/of bedrijfsgeheimen in verband met het overstapproces, worden uiterlijk aan het einde van de overeengekomen overgangsperiode beëindigd, met inbegrip van de alternatieve overgangsperiode, met volledige inachtneming van de geheimhoudingsovereenkomsten en de door de aanbieder verleende intellectuele-eigendomsrechten.

2.5.3. De klant kan met de oorspronkelijke aanbieder overeenstemming bereiken over succesvolle overstapmaatstaven en over overstapmijlpalen en informeert de oorspronkelijke aanbieder over de mate waarin deze mijlpalen tijdens het overstapproces zijn bereikt. In ieder geval moet de klant de aanbieder informeren dat hij of zij met succes is overgestapt.

2.5.4. De klant handelt te goeder trouw om alle richtsnoeren met betrekking tot het overstapproces te implementeren die door de aanbieder worden gedeeld.

Naast de verplichtingen in deze overeenkomst hebben alle betrokken partijen, met inbegrip van bestemmingsaanbieders van dataverwerkingsdiensten, een wettelijke verplichting, vastgelegd in artikel 27 van de dataverordening, om te goeder trouw samen te werken om het overstapproces doeltreffend te maken, de tijdige overdracht van gegevens mogelijk te maken en de continuïteit van de dataverwerkingsdiensten te handhaven.

De redelijke maatregelen om een effectieve overstap van de kant van de klant te bereiken, omvatten in het bijzonder:

— het intern voorbereiden van het overstapproces (bv. het stopzetten van alle toegang tot de gegevens en het informeren van de gebruiker over de onbeschikbaarheid van het systeem; als een derde is belast met het overstappen, het verstrekken van passende instructies aan die derde, zodat deze de overeenkomst tussen de klant en de aanbieder eerbiedigt);

— monitoring van het overstapproces (bv. controle van de geëxporteerde gegevens en digitale activa tijdens het overstappen om eventuele problemen onmiddellijk te detecteren);

— passende contractuele regelingen met de bestemmingsaanbieder of het waarborgen van passende middelen voor overstappen naar on-premises architectuur.

2.6. **Niet-succesvolle overstap**

2.6.1. Indien het overstapproces niet met succes wordt afgerond, moeten de partijen te goeder trouw samenwerken om de oorzaak vast te stellen en een succesvolle afronding te bereiken, een tijdige overdracht van gegevens mogelijk te maken en de continuïteit van de diensten te handhaven. In het bijzonder, op verzoek van de klant, ondersteunt de aanbieder de klant bij het identificeren van de oorzaken van een mislukte overstap en, voor zover de geïdentificeerde oorzaken betrekking hebben op de omgeving van de aanbieder of overstapprocessen, adviseert hij of zij hoe de geïdentificeerde technische problemen kunnen worden opgelost. De regels die van toepassing zijn op overstapkosten zijn van toepassing op ondersteuning door de aanbieder en andere diensten van de aanbieder waarnaar in dit deel wordt verwezen.

2.6.2. De klant kan de bestemmingsaanbieder machtigen om namens hem of haar op te treden.

2.7. **Gegevens opvragen en wissen**

2.7.1. De partijen komen overeen dat de klant zijn of haar gegevens kan opvragen of wissen gedurende de overeengekomen periode voor het opvragen van gegevens, die [...] dagen bedraagt.

2.7.2. Aan het einde van de overeengekomen periode voor het opvragen van gegevens, en als het overstapproces met succes is voltooid, verbindt de aanbieder zich ertoe alle exporteerbare gegevens en digitale activa die door de klant zijn gegenereerd of die rechtstreeks verband houden met de klant te wissen en de klant een bevestiging te sturen dat hij of zij dit heeft gedaan, met uitzondering van de exporteerbare gegevens die de aanbieder verplicht is op te slaan onder verplichte EU-wetgeving of wetgeving van EU-lidstaten, zolang de aanbieder de klant, indien toegestaan door de wet, meedeelt welke exporteerbare gegevens zullen worden bewaard, hoe lang en op welke gronden.

De periode voor het opvragen van gegevens begint nadat de overeengekomen overgangsperiode is beëindigd en moet ten minste dertig kalenderdagen na de beëindiging van de tussen de klant en de aanbieder overeengekomen overgangsperiode bedragen. De klant kan besluiten geen gebruik te maken van zijn of haar recht om de gegevens op te vragen. In een dergelijk geval zal de klant de gegevens zelf wissen (en kan de klant de aanbieder hierover informeren zoals bepaald in artikel 25, lid 3, punt c), van de dataverordening) of zal de aanbieder dergelijke niet-opgevraagde gegevens wissen zoals vermeld in artikel 1.8 van optie A en artikel 2.7 van optie B.

2.8. **Overstapkosten**

De door de klant te betalen kosten voor het overstappen zijn als volgt: [...].

In het geval van parallel gebruik van meerdere dataverwerkingsdiensten (multicloud-scenario) worden de kosten van gegevensextractie niet beschouwd als overstapkosten en kunnen deze als zodanig aan de klant in rekening worden gebracht met het oog op het doorberekenen van dergelijke door de aanbieder gemaakte kosten, zonder de werkelijke kosten te overschrijden. De testinstrumenten voor het overstappen en de redelijke ondersteuning door de aanbieder van de klant bij het testen, zoals overeengekomen in het plan, moeten worden beschouwd als onderdeel van het overstapproces en bijgevolg moeten de kosten voor dergelijke diensten geleidelijk worden opgeheven overeenkomstig artikel 29 van de dataverordening.

2.9. **Beëindiging van het overstapproces**

Zie artikel 1 in de SCC over beëindiging.

2.10. **Kennisgevingen**

De partijen komen overeen dat elke kennisgeving tussen hen met betrekking tot overstappen en uitstappen plaatsvindt via (*de partijen vullen het gekozen communicatiemiddel in, met inbegrip van passende elektronische middelen*).

2.11. **Rangorde**

In het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over overstappen en uitstappen en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot overstappen tussen dataverwerkingsdiensten, hebben deze bepalingen voorrang.

Aanhangsel 1

Overstap- en uitstapplan

1. **Contactgegevens**

a) Contactpersoon van de aanbieder voor overstappen en uitstappen: …

b) Contactpersoon van de klant voor overstappen en uitstappen: …

2. **De klant moet de volgende informatie in de schriftelijke kennisgeving verstrekken:**

a) gegevens waarop de kennisgeving betrekking heeft, volgens de overeengekomen identificatie in **aanhangsel 2**.

b) bestemming van de gegevens: de on-premises ICT-infrastructuur van de klant of een bestemmingsaanbieder, met inbegrip van relevante technische specificaties over de bestemmingslocatie.

c) locatie waar de gegevens naartoe moeten worden geëxporteerd en getransporteerd.

3. **Verplichtingen van de aanbieder om op de schriftelijke kennisgeving te reageren**

Binnen de ... dagen zal de aanbieder de klant schriftelijk antwoorden, met de volgende informatie:

a) een uitputtende specificatie van alle categorieën gegevens die tijdens het overstapproces moeten worden overgedragen;

i) exporteerbare gegevens:

— alle gegevens die door de klant aan het begin van de dienstenovereenkomst zijn geïmporteerd, inclusief metagegevens (invoergegevens);

— A, met metagegevens: ….. in het formaat ….

— B, met metagegevens: ….. in het formaat ….

— C, met metagegevens: ….. in het formaat ….;

— alle gegevens die direct of indirect worden gegenereerd door het gebruik van de dataverwerkingsdienst door de klant:

— D, met metagegevens: ….. in het formaat ….

— E, met metagegevens: ….. in het formaat ….

— F, met metagegevens: ….. in het formaat ….;

ii) digitale activa:

— L, in het formaat …

— M, in het formaat …

b) een exhaustieve specificatie van de categorieën gegevens die specifiek zijn voor de interne werking van de dataverwerkingsdiensten van de aanbieder en die geen deel mogen uitmaken van de exporteerbare gegevens wanneer er een risico op schending van bedrijfsgeheimen van de aanbieder bestaat: ...

4. **Bevestiging van de gegevens waarvoor de overstap geldt**

De klant zal binnen de overeengekomen (of alternatieve) overgangsperiode aangeven welke gegevens en digitale activa hij of zij wenst te ontvangen.

5. **Volgorde, timing en testen**

Tijdens de overgangsperiode:

a) is de overeengekomen volgorde en timing voor de export en overdracht van de geselecteerde gegevens en digitale activa als volgt: …;

b) wordt door de aanbieder de volgende testmethode voorgesteld: ...;

c) test de aanbieder of de klant die de tools en processen van de aanbieder gebruikt, de export en overdracht naar de overeengekomen locatie met een deel van de overeengekomen gegevens en digitale activa, om de volgorde en timing te bevestigen of aan te passen;

d) test de klant het importeren en implementeren van de overeengekomen gegevens en digitale activa in zijn of haar eigen systemen of de systemen van de bestemmingsaanbieder;

e) indien er problemen zijn met het testen of de resultaten van het testen, zullen de oorspronkelijke aanbieder en de klant bepalen of deze het gevolg zijn van de export van de overeengekomen gegevens en digitale activa en overdrachtsprocessen onder de verantwoordelijkheid van de aanbieder, of van hun import- en implementatieprocessen onder de verantwoordelijkheid van de klant.

6. **Uitvoering van het overstapproces**

a) De aanbieder moet de gegevens of digitale activa met elektronische of fysieke middelen exporteren en transporteren naar de door de klant opgegeven locatie en de klant (of een derde die de klant heeft gemachtigd) moet de gegevens of digitale activa importeren in zijn eigen systemen of in de systemen van de bestemmingsaanbieder en deze gegevens of digitale activa binnen deze systemen implementeren.

b) De klant (of een derde die de klant heeft gemachtigd) moet de functionaliteiten in zijn of haar eigen omgeving of de omgeving van de bestemmingsaanbieder testen binnen .... *[de partijen vermelden de overeengekomen periode voor het uitvoeren van de test]* en eventuele problemen die voortvloeien uit i) de kwaliteit van de geëxporteerde gegevens of digitale activa; of ii) onvoldoende door de aanbieder verstrekte informatie documenteren ten behoeve van de aanbieder.

c) De aanbieder moet zonder onnodige vertraging reageren zodat de klant binnen de verplichte overgangsperiode kan overstappen.

7. **Succesvolle overstap**

Zodra de klant de aanbieder ervan in kennis stelt dat het overstapproces met succes is voltooid, verbindt de aanbieder zich ertoe de klant onverwijld in kennis te stellen van de beëindiging van de overeenkomst. Indien de klant de aanbieder niet in kennis stelt van een succesvolle overstap of het uitblijven daarvan, terwijl de aanbieder redenen heeft om aan te nemen dat de overstap door de klant met succes is voltooid, kan de aanbieder de klant een verzoek sturen om te bevestigen of een succesvolle overstap heeft plaatsgevonden. Indien de klant de succesvolle overstap niet binnen dertig kalenderdagen na een dergelijk verzoek bevestigt, wordt de overstap geacht niet succesvol te zijn geweest en wordt de overeenkomst niet beëindigd.

Aanhangsel 2

Overstapchecklist

De vereiste informatie wordt hieronder uitdrukkelijk vermeld of de vereiste informatie is te vinden op [...]

a) Een volledige specificatie van alle categorieën gegevens en digitale activa die tijdens het overstapproces kunnen worden overgedragen, waaronder ten minste alle exporteerbare gegevens: ...

b) Een exhaustieve specificatie van de categorieën gegevens die specifiek zijn voor de interne werking van de dataverwerkingsdiensten van de aanbieder en die geen deel mogen uitmaken van de exporteerbare gegevens wanneer er een risico op schending van bedrijfsgeheimen van de aanbieder bestaat: ...

c) Informatie over procedures voor overstappen en overdragen met behulp van overstaptools: ...

d) Een raming van de tijd die nodig is om de gegevens en digitale activa te exporteren en over te dragen: ...

e) Bekende risico's voor de continuïteit van het verlenen van de functies of diensten van de oorspronkelijke aanbieder: …

f) IT-middelen die door de aanbieder zullen worden gewaarborgd voor een doeltreffende overstap: ...

Aanhangsel 3

Overstapbericht

[Naam en adres van de aanbieder voor communicatie]

[Datum]

Overstapbericht

Naam klant: […]

Overeenkomst: (*naam en gegevens van de overeenkomst, bv. naam van de overeenkomst, nummer, datum van uitvoering, zoals vereist volgens de overeenkomst*)

Diensten die onder de overstap vallen: [*Alle diensten die onder de overeenkomst vallen*] of [*expliciete diensten of digitale activa aangeven waarvoor de overstap van toepassing is indien slechts een deel van de diensten onder de overstap moet vallen*]

[OPTIE] [Namens de klant deel ik/delen wij u mee dat de klant met ingang van (*ingangsdatum vermelden*) overstapt voor de diensten die onder de overstap vallen. De opzegtermijn is (*gespecificeerd door de klant: maximaal twee maanden, kan naar keuze van de klant korter zijn*.]

[OPTIE] [Namens de klant deel ik/delen wij u mee dat de klant de overstap initieert voor de volgende diensten, gegevens of digitale activa: …

[OPTIE] De klant deelt u mee dat hij of zij voornemens is over te stappen naar [*gegevens van nieuwe aanbieder/on-premise infrastructuur van de klant*].

[OPTIE] [(*Toepasselijk voor automatisch overstappen*) De klant wil overstappen binnen de volgende tijdsvenster(s): (*datums en gegevens vermelden*). De klant verzoekt de volgende IT-middelen beschikbaar te stellen tijdens dergelijke tijdsvensters (*in te vullen door de klant*).]

Contactgegevens van de persoon die verantwoordelijk is voor het overstappen: (*nadere bijzonderheden over de vertegenwoordiger van de klant die verantwoordelijk is voor het overstapproces*).

_____

[Handtekening van de gemachtigde van de klant]

Aanhangsel 4

Uitstapbericht

Dit formulier is van toepassing als de klant niet wil overstappen, maar alleen zijn of haar exporteerbare gegevens of digitale activa onder zowel optie A als optie B wil laten wissen.

[Naam en adres van de aanbieder voor communicatie]

[Datum]

Uitstapbericht

Naam klant: […]

Overeenkomst: [*naam en gegevens van de overeenkomst, bv. naam van de overeenkomst, nummer, datum van uitvoering, zoals vereist volgens de overeenkomst*]

Gewiste gegevens/digitale activa: [(*Alles wat onder de overeenkomst valt]* of [*aangeven welke specifieke gegevens of digitale activa zijn gewist]*

[OPTIE] [Namens de klant deel ik/delen wij u mee dat de afnemer met ingang van (*ingangsdatum vermelden*) de overstap initieert voor alleen het wissen van gewiste gegevens/digitale activa. De opzegtermijn is (*gespecificeerd door de klant: maximaal twee maanden, kan naar keuze van de klant korter zijn*)].

[OPTIE] [Contactgegevens van de persoon die verantwoordelijk is voor het overstappen: (*nadere bijzonderheden over de vertegenwoordiger van de klant die verantwoordelijk is voor het overstapproces*).]

_____

[Handtekening van de gemachtigde van de klant]

Aanhangsel 5

Kennisgeving van een alternatieve overgangsperiode

[Naam en adres van de aanbieder voor communicatie]

[Datum]

Kennisgeving van een alternatieve overgangsperiode

Naam van de klant: […]

Overeenkomst: [*naam en gegevens van de overeenkomst, bv. naam van de overeenkomst, nummer, datum van uitvoering, zoals vereist volgens de overeenkomst*]

Gewiste gegevens/digitale activa: [(*Alles wat onder de overeenkomst valt*] of [*aangeven welke specifieke gegevens of digitale activa zijn gewist]*

[OPTIE] [Namens de klant deel ik/delen wij u mee dat de klant de overgangsperiode wil verlengen tot uiterlijk (*datum*)].

[OPTIE] [Contactgegevens van de persoon die verantwoordelijk is voor het overstappen: (*nadere bijzonderheden over de vertegenwoordiger van de klant die verantwoordelijk is voor het overstapproces*).]

_____

[Handtekening van de gemachtigde vertegenwoordiger van de klant]

BIJLAGE VII

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

OVER BEËINDIGING

Verordening (EU) 2023/2854 (hierna de "dataverordening" genoemd) stelt klanten van dataverwerkingsdiensten (d.w.z. cloud- en edgecomputingdiensten) in staat om van aanbieder te veranderen of hun gegevens over te dragen naar hun eigen on-premises ICT-infrastructuur. Het overstappen heeft invloed op de vraag of de overeenkomst tussen partijen zal worden voortgezet of beëindigd.

Deze SCC's hebben betrekking op de beëindiging van de overeenkomst tussen de klant en de aanbieder met betrekking tot een bepaalde dienst in het kader van het overstappen. Deze SCC's hebben betrekking op het beëindigingsproces van de dienstenovereenkomst. Zij zijn direct gekoppeld aan de SCC's over overstappen en uitstappen en voorzien in diverse beëindigingsmogelijkheden en bijbehorende voorwaarden. De dataverwerkingsovereenkomst wordt meestal (geheel of gedeeltelijk) beëindigd zodra het overstapproces met succes is afgerond of als de klant niet naar een andere aanbieder wenst over te stappen, maar verzoekt om alle gegevens te wissen en een dergelijke verwijdering succesvol is. In deze SCC's zijn enkele aanvullende opties opgenomen om de partijen bij te staan in scenario's die niet onder de dataverordening vallen.

De overeenkomst met de aanbieder kan betrekking hebben op meerdere diensten. Indien deze SCC's aan de overeenkomst worden toegevoegd en de klant vervolgens voor één dienst overstapt naar een bestemmingsaanbieder terwijl de overige diensten bij de oorspronkelijke aanbieder blijven, wordt de overeenkomst uitsluitend met betrekking tot deze specifieke dienst beëindigd, tenzij de partijen anders overeenkomen.

Naast de beëindiging in verband met overstappen die onder deze SCC's valt, kan de overeenkomst ook worden beëindigd om andere redenen die in de hoofdovereenkomst zijn opgenomen of waarin het toepasselijke recht voorziet. De aanbieder kan besluiten de overeenkomst te beëindigen indien de klant zijn of haar verplichtingen niet nakomt en een opzegging verzenden. In dit geval kan de klant een overstapbericht indienen, met als gevolg dat de overeenkomst wordt verlengd tot de succesvolle afronding van het overstapproces.

Andere door de Commissie aanbevolen SCC's zijn bijgevoegd en hebben betrekking op andere specifieke onderwerpen dan beëindiging van de overeenkomst. De partijen worden aangemoedigd ook het gebruik van die andere bepalingen te overwegen, aangezien zij zijn ontwikkeld om in samenhang te zijn en elkaar te versterken.

Wat is opgenomen in de SCC's over beëindiging?

Scenario's in het kader van de dataverordening: De overeenkomst wordt in specifieke omstandigheden beëindigd zodra de overstap met succes is afgerond (*gebeurtenis A*) of als de klant niet wenst over te stappen, maar vereist dat alle gegevens worden gewist en een dergelijke verwijdering succesvol is (*gebeurtenis B*). De overeenkomst wordt als beëindigd beschouwd na succesvolle afronding van de overstap (*gebeurtenis A*) of aan het einde van de maximale opzegtermijn (*gebeurtenis B*). Het is niet nodig om de opzegging te doen of de beëindigingsprocedure uit de overeenkomst te volgen, omdat de overeenkomst automatisch wordt beëindigd. De aanbieder is echter verplicht de klant ervan in kennis te stellen dat de overeenkomst als beëindigd wordt beschouwd (artikel 25, lid 2, punt c), van de dataverordening). Deze kennisgeving is informatief van aard, aangezien de overeenkomst reeds is beëindigd. Zelfs als de aanbieder de kennisgeving uitstelt, kan hij of zij dus geen vergoeding in rekening brengen op grond van de beëindigde overeenkomst.

De klant moet de aanbieder er echter welk van in kennis stellen dat het overstapproces met succes is afgerond, aangezien de aanbieder hiervan mogelijk niet op de hoogte is. Als de aanbieder redenen heeft om te vermoeden dat de klant al met succes is overgestapt (bijvoorbeeld de klant logt niet in op de dienst of heeft geen inactieve gegevens opgeslagen bij de dienst), kan de aanbieder contact opnemen met de klant en om bevestiging van een succesvolle overstap vragen. Bij uitblijven van een antwoord van de klant wordt aangenomen dat de overstap niet met succes is voltooid en dat de overeenkomst wordt voortgezet (d.w.z. dat deze niet wordt beëindigd) onder de bestaande voorwaarden.

De dataverordening geeft geen definitie van succesvol overstappen. In beginsel is het aan de klant om te beslissen of de overstap succesvol is geweest. De klant, of de klant en de aanbieder, kunnen echter overeenkomen om bepaalde criteria vast te stellen om te beoordelen of de overstap succesvol was, met name:

a) voltooiing van de gegevensoverdracht, d.w.z. of alle exporteerbare gegevens en, indien van toepassing, digitale activa zijn overgedragen naar de omgeving van de bestemmingsaanbieder, en of de nauwkeurigheid, integriteit en volledigheid ervan zijn gehandhaafd; de exporteerbare gegevens en digitale activa moeten overeenkomen met de oorspronkelijke gegevens en digitale activa, zonder verlies of corruptie;

b) uitrol van digitale activa (indien van toepassing); indien het overstappen de overdracht van digitale activa omvatte, zoals de eigen of in licentie gegeven toepassingen van de klant, moet de klant nagaan of dergelijke digitale activa zijn geïnstalleerd, geconfigureerd en uitgevoerd in de omgeving van de bestemmingsaanbieder;
c) testen van nieuwe diensten: in deze fase moet de klant nagaan of de door de bestemmingsaanbieder aangeboden diensten werken zoals gepland voordat hij of zij overstapt; de klant moet met name de prestaties, functionaliteit en operationele tests van de dienst van de bestemmingsaanbieder, met inbegrip van geschakelde gegevens of digitale activa, uitvoeren om te beoordelen of aan de verificatiecriteria voor overstappen is voldaan.

In het geval van een overeenkomst voor bepaalde duur kan de overstap vóór het verstrijken van de overeenkomst of daarna eindigen (zie voor deze laatste optie gebeurtenis D). Indien het overstappen voor het verstrijken van de overeenkomst eindigt, vervalt ook de overeenkomst. In dat geval kunnen boeten voor vroegtijdige beëindiging verschuldigd zijn (artikel 23, punt a), artikel 25, lid 2, punt c), en artikel 29, lid 4, van de dataverordening).

Wat als het overstappen niet lukt?

Zie de SCC's over verstappen en uitstappen

Om een situatie op te lossen waarin de overstap mislukt en de overeenkomst niet kan worden beëindigd, kunnen de partijen een klacht indienen bij de bevoegde autoriteit op grond van de dataverordening, zodat de autoriteit een besluit neemt. Het moet echter duidelijk zijn dat de partijen ook gebruik kunnen maken van alle juridische middelen die binnen hun rechtsgebied beschikbaar zijn (bv. het indienen van een vordering, het verzoeken om een rechterlijk bevel enz.).

Twee andere scenario's: de artikelen 1.4 en 1.5 zijn facultatief en bevatten twee andere scenario's die de partijen in overweging kunnen nemen. Hoewel niet uitdrukkelijk vermeld in de dataverordening, kunnen deze zich in de praktijk voordoen en zijn zij opgenomen in de bepalingen om de partijen te helpen dergelijke situaties op te lossen. Deze scenario's zijn als volgt:

— De klant wenst de beschikbaarheid van zijn of haar gegevens bij de oorspronkelijke aanbieder te verlengen of de overeenkomst met de oorspronkelijke aanbieder te handhaven door gebruik te maken van een optie voor het kopen van een nieuwe dienst voor een langere periode, ongeacht of dit al dan niet wordt voorafgegaan door het overstappen naar een andere dienst of door een eenvoudige beëindiging van de dienst zonder overstap. De klant heeft mogelijk slechts een dienst van beperkte functionaliteit van de oorspronkelijke aanbieder nodig, bijvoorbeeld om de beschikbaarheid van zijn of haar gegevens gedurende deze langere periode te waarborgen of om een overeenkomst te hebben waarmee de nieuwe dienst kan worden besteld. (*gebeurtenis C*).

In dit geval, aangezien de gegevens beschikbaar zullen zijn via een dienst met beperkte functionaliteit, moeten de oorspronkelijke aanbieder en de klant een nieuwe overeenkomst sluiten voor deze aanvullende dienst of de bestaande overeenkomst wijzigen (zie artikel 1.4.2). De partijen moeten met name een nieuwe periode voor het opvragen van gegevens overeenkomen. In het geval van algemene (kader)overeenkomsten kan de klant de contractuele relatie met de oorspronkelijke aanbieder willen behouden om snel nieuwe diensten te kunnen kopen zonder het proces van het sluiten van een nieuwe overeenkomst te doorlopen, wat in grotere organisaties een langdurig en gecompliceerd proces kan zijn.

Voorbeeld voor gebeurtenis C: de klant heeft zijn of haar gegevens met succes geëxporteerd en overgedragen van de oorspronkelijke aanbieder naar de bestemmingsaanbieder in wiens omgeving de gegevens met succes zijn uitgerold. Een ander voorbeeld zou kunnen zijn dat de klant kan besluiten de dienst bij de oorspronkelijke aanbieder te beëindigen zonder vervolgens naar een andere aanbieder te migreren. In beide gevallen wenst de klant echter niet dat zijn of haar gegevens worden gewist en geeft hij of zij er de voorkeur aan dat er een veilige back-up wordt gemaakt bij de oorspronkelijke aanbieder die de overeengekomen periode voor het opvragen van gegevens overschrijdt. Een dergelijke door de oorspronkelijke aanbieder ingeschakelde aanvullende dienst vormt geen beletsel voor de beëindiging van de oorspronkelijke overeenkomst en de verlening van de dienst zou gebaseerd zijn op een nieuwe of gewijzigde overeenkomst.

— Een overeenkomst voor bepaalde tijd verstrijkt voordat het overstapproces heeft plaatsgevonden of is voltooid (gebeurtenis D).

Voorbeeld voor gebeurtenis D: een voorbeeld van deze situatie kan zijn wanneer de klant niet voldoende van tevoren op de hoogte is gesteld. In dit geval zijn de gegevens niet overgedragen aan de bestemmingsaanbieder op de datum waarop de overeenkomst met de oorspronkelijke aanbieder van de diensten vervalt.

De partijen moeten zich ervan bewust zijn dat de diensten tijdens het overstapproces kunnen worden opgeschort. In dit geval is de algemene bepaling inzake opschorting van diensten in de overeenkomst van toepassing.
Er bestaan uitzonderingen voor bepaalde op maat gemaakte diensten. Zie de toelichting bij de SCC's over overstappen en uitstappen.

1. **Beëindiging**

1.1. **Beëindigingsproces**

1.1.1. De overeenkomst wordt geacht te zijn beëindigd tussen de partijen wanneer zich een van de volgende gebeurtenissen heeft voorgedaan:

a) indien van toepassing, na de succesvolle voltooiing van het overstapproces. Indien het overstapproces met succes wordt afgerond vóór het verstrijken van de overeengekomen duur van de overeenkomst, zijn de in deze overeenkomst vastgestelde vergoedingen voor vroegtijdige beëindiging van toepassing; of

b) aan het einde van de maximale opzegtermijn, indien de klant niet wil overstappen, maar al zijn of haar exporteerbare data en digitale activa na beëindiging van de dienst wil wissen.

1.1.2. Als de overeenkomst voorwaarden bevat met betrekking tot beëindiging die onderworpen zijn aan de toepasselijke wetgeving, zoals hieronder vermeld:

a) een partij verzoekt om uitstel van betaling of een partij is failliet verklaard;

b) een partij heeft niet tijdig voldaan aan een uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting die (bij overeenkomst of bij wet) tot beëindiging van de overeenkomst leidt of zou kunnen leiden;

c) een partij heeft een verandering van eigendom of zeggenschap ondervonden die, bij overeenkomst of bij wet, leidt of zou kunnen leiden tot beëindiging van de overeenkomst;

d) de overeenkomst wordt nietig verklaard op grond van een schending of wijziging van het toepasselijke dwingend recht; of

e) alle andere situaties die contractueel of wettelijk leiden of kunnen leiden tot beëindiging van de overeenkomst,

en zelfs als er tijdens het overstapproces een reden voor beëindiging optreedt, zullen de overeenkomst en de overeengekomen diensten en functies niet worden beëindigd of aflopen voordat het overstapproces met succes is voltooid (zie artikel 1.1.1, punt a)) of aan het einde van de maximale opzegtermijn, wanneer de klant zijn of haar exporteerbare gegevens en digitale activa alleen wil wissen bij de beëindiging van de dienst (zie artikel 1.1.1, punt b), tenzij anders bepaald door dwingend recht. Dit doet geen afbreuk aan andere rechten of rechtsmiddelen waarover een partij jegens de andere partij beschikt. Dit geldt ook indien het overstapproces van start gaat nadat de aanbieder een opzegging van de overeenkomst heeft verzonden.

1.1.3. Onverminderd andere rechtsmiddelen die krachtens het toepasselijke recht beschikbaar zijn, wordt de overeenkomst niet beëindigd of vervalt zij niet voordat het overstapproces met succes is afgerond, of voordat een relevante beslissing is genomen door een bevoegde rechterlijke instantie of er overeenstemming wordt bereikt tussen de partijen.

1.2. **Beëindiging na voltooiing van de overstap**

1.2.1. De overeenkomst wordt pas beëindigd nadat het overstapproces met succes is afgerond. Zodra de klant de aanbieder ervan in kennis stelt dat het overstapproces met succes is afgerond, stelt de aanbieder de klant onverwijld in kennis van de beëindiging van de overeenkomst.

1.2.2. Indien de klant de aanbieder niet in kennis stelt van een succesvolle overstap of het uitblijven daarvan, terwijl de aanbieder redenen heeft om aan te nemen dat de overstap door de klant met succes is voltooid, kan de aanbieder de klant een verzoek sturen om te bevestigen of een succesvolle overstap heeft plaatsgevonden. Als de klant de succesvolle overstap niet binnen dertig werkdagen na een dergelijk verzoek bevestigt, wordt de overstap als mislukt beschouwd en wordt de overeenkomst niet beëindigd en wordt deze voortgezet onder de bestaande voorwaarden.

1.3. **Beëindiging zonder overstap**

1.3.1. Indien de klant na beëindiging van de dienst niet wenst over te stappen maar zijn of haar exporteerbare gegevens en digitale activa wenst te wissen, zoals uiteengezet in artikel 1.1.1, punt b), kan dit alleen gebeuren en zal dit als voltooid worden beschouwd indien:

a) de [maximale] overeengekomen opzegtermijn is verstreken;

b) de klant de aanbieder uitdrukkelijk heeft gevraagd om de gegevens te wissen, en in reactie daarop de gegevens met succes zijn gewist en dit door de aanbieder is bevestigd;

c) aan het einde van de overeengekomen opzegtermijn de aanbieder de klant in kennis heeft gesteld van de beëindiging van de overeenkomst.

Andere scenario's [facultatieve bepalingen zijn te overwegen]

1.4. **Uitgebreide gegevensbewaring**

1.4.1. Aan het einde van de overgangsperiode kan de klant besluiten om niet al zijn of haar exporteerbare gegevens en digitale activa te wissen aan het einde van de [minimale] / overeengekomen periode voor het opvragen van gegevens en om ervoor te zorgen dat ze beschikbaar zullen zijn, ook voor het verlenen van een dienst met beperkte functionaliteit, voor een bepaalde langere periode.

1.4.2. In dit geval komen de klant en de aanbieder overeen i) de bestaande overeenkomst te wijzigen om de verlengde periode voor het opvragen van gegevens te dekken; of ii) een nieuwe overeenkomst voor dienstverlening met beperkte functionaliteit te sluiten.

1.5. **Aflopen van een overeenkomst voor bepaalde tijd vóór de overstap**

1.5.1. Indien de overeenkomst is gesloten voor een vaste duur en i) de afloopdatum is bereikt voordat het overstapproces is voltooid; en ii) de klant niet heeft verzocht om zijn of haar exporteerbare gegevens en digitale activa te wissen, dan:

a) begint de overgangsperiode op de afloopdatum van de overeenkomst; verleent de aanbieder redelijke bijstand zoals uiteengezet in SCC's over overstappen en uitstappen;

b) wanneer het overstapproces met succes is afgerond, is artikel 1.2 van toepassing; en

c) na niet-succesvolle afronding van het overstapproces is de SCC's over overstappen en uitstappen en artikel 1.7 onder optie A of artikel 2.6 onder optie B van toepassing.

1.6. **Kennisgevingen**

De partijen komen overeen dat elke kennisgeving tussen hen met betrekking tot deze bepalingen over beëindiging plaatsvindt via (*de partijen vullen het gekozen communicatiemiddel in, met inbegrip van passende elektronische middelen*).

1.7. **Rangorde**

In het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over beëindiging en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot de beëindiging van de overeenkomst voor de levering van dataverwerkingsdiensten, hebben deze bepalingen voorrang.

BIJLAGE VIII

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

OVER BEVEILIGING EN BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

In overweging 94 van Verordening (EU) 2023/285 (hierna de "dataverordening" genoemd) is aangegeven dat tijdens het overstapproces een hoog beveiligingsniveau moet worden gehandhaafd en dat de aanbieder de nodige zorgvuldigheid moet betrachten om de bedrijfscontinuïteit te handhaven en de verlening van de functies of diensten in het kader van de overeenkomst te waarborgen, alsook om duidelijke informatie te verstrekken over bekende risico's voor de continuïteit.

De dataverordening bevat verplichtingen voor de aanbieder om een hoog niveau van beveiliging en bedrijfscontinuïteit te waarborgen met betrekking tot het overstapproces. Dit heeft met name betrekking op de beveiliging van gegevens tijdens de overdracht ervan en de voortdurende beveiliging van de gegevens tijdens de opvragingstermijn (artikel 25, lid 2, punt a), iv), van de dataverordening). Hoewel de onderwerpen beveiliging en bedrijfscontinuïteit over het algemeen zijn opgenomen in de dataverwerkingsovereenkomst en andere contractuele documentatie, richten deze SCC's zich op beveiliging en bedrijfscontinuïteit met betrekking tot het overstap- en uitstapproces op grond van de rechten en verplichtingen die zijn ingevoerd bij de dataverordening.

Deze SCC's combineren bepalingen over specifieke kwesties van beveiliging en bedrijfscontinuïteit tijdens het overstapproces vanwege de vergelijkbare context en geest van zowel beveiliging als bedrijfscontinuïteit. Hoewel bepalingen over beveiliging en bedrijfscontinuïteit zijn opgenomen in de dienstenovereenkomst, zijn er enkele specifieke kenmerken met betrekking tot het overstapproces die moeten worden weerspiegeld.

Het overstapproces kan aanleiding geven tot bijzondere veiligheidsrisico's die zich tijdens verschillende fasen van het overstapproces kunnen voordoen met betrekking tot de verschillende aspecten waaraan bijzondere aandacht moet worden besteed, zoals:

i. gegevensverwerking;
ii. identiteitsbeheer en toegangscontrole;
iii. gegevensoverdracht;
iv. opvragen van gegevens;
v. voortdurende vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens; en
vi. andere risico's in verband met de voorbereiding op en de uitvoering van een doeltreffend overstapproces.

Ook bijzondere risico's voor de bedrijfscontinuïteit in verband met het overstapproces verdienen bijzondere aandacht. Deze kunnen betrekking hebben op:

i. het handhaven van de bedrijfscontinuïteit om een hoog niveau van beveiliging van de dienst te waarborgen;
ii. voortzetting van de levering van de diensten in het kader van de overeenkomst;
iii. het verstrekken van duidelijke informatie over bekende risico's voor de continuïteit bij het verlenen van de diensten.

In dit verband wordt in artikel 25, lid 2, punt a), ii), van de dataverordening de aanbieder verplicht om de nodige zorgvuldigheid te betrachten om de bedrijfscontinuïteit te handhaven en de levering van de functies of diensten in het kader van de overeenkomst te waarborgen. De aanbieder is ook verplicht duidelijke informatie te verstrekken over bekende risico's voor de continuïteit van de verlening van de functies of diensten aan de zijde van de oorspronkelijke aanbieder van de dataverwerkingsdiensten (artikel 25, lid 2, punt a), iii), van de dataverordening).

Risicogebaseerde beveiliging en bedrijfscontinuïteit: wanneer de SCC's voorzien in contractuele regelingen, impliceert een risicogebaseerde en alle risico's omvattende benadering van beveiliging een dynamische en contextuele benadering van toepasselijke diensten en implementatiemodellen en daarmee verband houdend gebruik, behoeften en risico's. Het is aan de klant en de aanbieder om gezamenlijk de bijbehorende maatregelen en controles te identificeren, overeen te komen, uit te voeren en te monitoren om de algehele weerbaarheid en integriteit van de dienst te verbeteren.

Er zal bijvoorbeeld bijzondere aandacht moeten worden besteed aan de voortdurende passende en verantwoordingsplichtige niveaus van:

i. gegevensintegriteit;
ii. weerbaarheid tegen alle bekende kwetsbaarheden bij het beschikbaar stellen van gegevens voor opvraging;
iii. versleutelingshandtekeningen;
iv. speciaal multifactortoegangsbeheer;
v. verificatie van de identiteit, met inbegrip van autorisatie;

vi. beveiliging van de website, het portaal, het platform en de bijbehorende applicatieprogramma-interfaces (API's);
vii. beveiliging aan de aanbiederzijde;
viii. het verstrekken en waarborgen van de klantzijde, met inbegrip van de beveiliging van de relevante bestemmingsaanbieder(s);
ix. netwerkactiviteit;
x. registratie van brute kracht;
xi. beveiliging van de transportlaag (TLS) en andere beveiliging tijdens het transport;
xii. bescherming tegen distributed denial-of-service (DDOS)-aanvallen; en
xiii. robuust beleid en goede praktijken voor het wissen van gegevens.

De aanbieder moet ten behoeve van de klant kunnen aantonen dat de technische, operationele en organisatorische maatregelen op het gebied van beveiliging en gegevensbescherming doorlopend en op passende wijze worden genomen.

Dit idee is vergelijkbaar met de structuur en aanpak in respectievelijk i) artikel 25 AVG en artikel 32 AVG [Verordening (EU) 2016/679]; ii) de NIS 2-richtlijn [EUR-Lex] en iii) de regeling voor cyberbeveiligingscertificering in het kader van de cyberbeveiligingsverordening [Verordening (EU) 2019/881].

Voorbeelden van wat de aanbieder moet aantonen zijn:
i. interne beveiliging, controlemonitoring en beleid voor het afhandelen van beveiligingslekken of andere incidenten;
ii. naleving van bepaalde open, niet aan eigendomsrechten gebonden normen zoals die gewoonlijk in de betrokken sector worden gebruikt;
iii. certificering of andere controles in overeenstemming met, of andere naleving van, het relevante toepasselijke nationale recht of de relevante Europese regelingen voor cyberbeveiligingscertificering die zijn ontwikkeld in het kader van Verordening (EU) 2019/881 (de cyberbeveiligingsverordening); of
iv. technische reguleringsnormen, indien van toepassing in de betrokken sector(en).

Risicogebaseerde regelgeving: voor veel aanbieders die actief zijn in de EU, evenals voor sommige klanten, kan bepaalde op risico gebaseerde regelgeving van toepassing zijn. Dit resulteert over het algemeen in verhoogde niveaus van beveiligingsverplichtingen en -verantwoordelijkheden, met lekken en andere incidenten die leiden tot ernstigere juridische, reputatie- en andere gevolgen. Daarom wordt het ten zeerste aanbevolen om deze risicogebaseerde regelgeving in overweging te nemen voordat u een dienstenovereenkomst aangaat en tijdens de uitvoering ervan.

Enkele voorbeelden van risicogebaseerde regelgeving die van toepassing kunnen zijn: de NIS 2-richtlijn (NIS 2), de richtlijn betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten (CER), de wet inzake digitale operationele veerkracht (DORA), de verordening cyberweerbaarheid (CRA), de cyberbeveiligingsverordening en de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), alsook mogelijke regels uit hoofde van nationale wetgeving.

In deze SCC's wordt de term "incident" gebruikt met betrekking tot zowel beveiliging als bedrijfscontinuïteit (*zie het deel "Definities"*).

Artikel 1.4 omvat bijvoorbeeld ook kennisgevingen op grond van artikel 33 van de AVG, en artikel 23 van de NIS 2.

Andere door de Commissie aanbevolen SCC's zijn bijgevoegd en hebben betrekking op andere specifieke onderwerpen dan beveiliging en bedrijfscontinuïteit. De partijen worden aangemoedigd ook het gebruik van die andere bepalingen te overwegen, aangezien zij zijn ontwikkeld om in samenhang te zijn en elkaar te versterken.

1. **Beveiliging en bedrijfscontinuïteit**

1.1. **Algemeen**

1.1.1. De aanbieder verbindt zich ertoe de meest passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat het beveiligings- en weerbaarheidsniveau in verhouding staat tot de risico's van de diensten en het beoogde en redelijkerwijs te voorziene gebruik ervan met betrekking tot het overstapproces.

1.1.2. Bovendien verbindt de aanbieder zich ertoe om onderbrekingen van de diensten te voorkomen en de continuïteit van de diensten tijdens het overstapproces te handhaven. Dit omvat het opzetten en onderhouden van een adequaat bedrijfscontinuïteitsbeheer dat noodplanning en noodherstelmaatregelen omvat op basis van gevestigde beste praktijken en marktnormen. Deze maatregelen moeten up-to-date worden gehouden en periodiek worden geëvalueerd en getest door de aanbieder.

1.2. **Beveiliging**

1.2.1. In aanvulling op artikel 1.1.1 moet de aanbieder passende technische en organisatorische maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat tijdens het overstapproces een hoog beveiligingsniveau wordt gehandhaafd. Dit heeft met name betrekking op de beveiliging van gegevens tijdens hun overdracht en de voortdurende beveiliging van de gegevens tijdens de periode voor het opvragen van gegevens.

1.2.2. De aanbieder moet passende technische en organisatorische maatregelen nemen om tijdens het overstapproces een beveiligingsniveau te handhaven dat in verhouding staat tot het risiconiveau. Daarbij gaat het onder meer om: relevante risico's in verband met de beveiliging van gegevensverwerking, identiteitsbeheer en toegangscontrole, gegevensportabiliteit, het opvragen van gegevens, permanente vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens, alsook alle andere risico's in verband met effectief overstappen.

1.2.3. De in de artikelen 1.1.1 en 1.2.1 bedoelde maatregelen moeten ten minste, zonder beperking, het volgende waarborgen:

a) voortdurende vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid van de gegevens en weerbaarheid van de diensten, exporteerbare gegevens en digitale activa;

b) herstel van de beschikbaarheid en integriteit van de gegevens en toegang daartoe binnen een redelijk tijdsbestek in het geval van een incident; en

c) voortdurende monitoring en regelmatige toetsing, beoordeling en evaluatie van de doeltreffendheid van technische en organisatorische maatregelen om de veiligheid van de diensten, exporteerbare gegevens en digitale activa te waarborgen.

1.3. **Bedrijfscontinuïteit**

1.3.1. Op grond van artikel 1.1.2 moet de aanbieder met name:

a) met de nodige zorgvuldigheid handelen om de bedrijfscontinuïteit in stand te houden en de diensten op grond van de overeenkomst te blijven verlenen; en

b) duidelijke informatie verstrekken over bekende risico's voor de continuïteit van de dienstverlening.

1.4. **Kennisgevingen**

1.4.1. De partijen komen overeen dat elke kennisgeving tussen hen met betrekking tot deze bepalingen over beveiliging en bedrijfscontinuïteit plaatsvindt via (*de partijen vullen het gekozen communicatiemiddel in, met inbegrip van passende elektronische middelen*).

1.4.2. De aanbieder moet de klant op de hoogte brengen van eventuele incidenten. De aanbieder moet zonder onnodige vertraging en in ieder geval binnen 72 (tweeënzeventig) uur nadat hij of zij kennis heeft genomen van het incident, de klant hiervan op de hoogte stellen, tenzij wettelijke verplichtingen een waarschuwing of soortgelijke kennisgeving binnen een kortere termijn vereisen.

1.4.3. De kennisgeving door de aanbieder moet de informatie bevatten die de klant nodig heeft om de gevolgen van het incident te beoordelen. De aanbieder moet de klant onmiddellijk, effectief, op redelijke wijze en zonder extra kosten bijstaan en samenwerken met de klant (inclusief met door de klant gemachtigde derden) met betrekking tot elke onderzoekshandeling die de klant mag ondernemen in overeenstemming met de toepasselijke EU- en nationale wetgeving.

1.4.4. Wanneer de aanbieder wordt getroffen of waarschijnlijk zal worden getroffen door een incident, moet de aanbieder de meest geschikte maatregelen nemen die nodig zijn om de impact van het incident tot een minimum te beperken en herhaling ervan te voorkomen. Dit heeft geen gevolgen voor andere rechten die de klant kan hebben op grond van de overeenkomst of op grond van toepasselijk EU- of nationaal recht.

1.5. **Diversen**

1.5.1. Op verzoek van de klant moet de aanbieder de klant zonder onnodige vertraging een samenvatting verstrekken van de belangrijkste elementen van de beveiligingsmaatregelen en het bijbehorende beveiligingsbeheer van de aanbieder, evenals van zijn of haar bedrijfscontinuïteit en het bijbehorende noodbeheer en van alle materiële wijzigingen daarvan.

1.5.2. Op verzoek van de klant moet de aanbieder de klant zonder onnodige vertraging aanvullende gegevens ter aanvulling van de bovengenoemde samenvatting verstrekken, zoals testresultaten en controlebewijzen. In dit geval kan de aanbieder van de klant verlangen dat hij of zij een geheimhoudingsovereenkomst ondertekent voordat hij of zij dergelijke gegevens deelt. Deze geheimhoudingsovereenkomst moet echter de gebruikelijke uitzonderingen bevatten en geen gevolgen hebben voor de andere voorwaarden van dit lid, de overeenkomst of het toepasselijke EU- of nationale recht. De aanbieder heeft het recht om te verzoeken dat de gegevens alleen op need-to-know-basis worden gedeeld, ook met zijn aangewezen aanbieder(s) of andere relevante externe leveranciers van de klant.

Dergelijke gebruikelijke uitzonderingen omvatten alle (relevante delen van) informatie i) die zich al in het publieke domein bevindt; ii) die de klant verplicht is om openbaar te maken waar het verplicht is om dit te doen a) door de toepasselijke wetgeving; of b) door een overheids- of andere regelgevende autoriteit (de laatste twee inclusief maar niet beperkt tot een gerechtelijk bevel, AVG, NIS 2).

1.6. **Rangorde**

Onverminderd de standaardcontractbepalingen uit hoofde van de AVG, hebben, in het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over beveiliging en bedrijfscontinuïteit en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot beveiliging en bedrijfscontinuïteit, deze bepalingen voorrang.

BIJLAGE IX

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

over niet-verspreiding

Dataverwerkingsovereenkomsten bestaan vaak uit verschillende aanvullende documenten die verwijzen naar aanvullend materiaal en informatie die op grote schaal over verschillende registers kunnen verspreid zijn. Dit maakt het voor potentiële klanten moeilijk om alle informatie te vinden die zij nodig hebben om de contractuele en wettelijke verplichtingen van de partijen en hun gevolgen te beoordelen.

In het kader van het overstapproces is transparantie van groot belang. Een potentiële klant moet gemakkelijk toegang hebben tot relevante bijgewerkte informatie, documenten, materialen en contactgegevens, zelfs voordat hij of zij een overeenkomst met de aanbieder sluit. De SCC's over niet-verspreiding zorgen voor informatie- en communicatiesymmetrie.

Deze SCC's helpen de klant en de aanbieder eenvoudig en praktisch toegang te krijgen tot relevante bijgewerkte informatie, documenten, materialen en contactgegevens. Zij hebben tot doel een transparante omgeving tussen de partijen te creëren en ervoor te zorgen dat er geen contractuele belemmeringen zijn om over te stappen, door de klant in staat te stellen alle relevante en bijgewerkte informatie over zijn of haar rechten en verplichtingen in de overeenkomst te vinden. Dit draagt bij tot een eerlijke en evenwichtige rechtsverhouding tussen de klant en de aanbieder en, in het algemeen, tot contractuele billijkheid, zoals bepleit in Verordening (EU) 2023/285 (hierna de "dataverordening" genoemd).

Andere door de Commissie aanbevolen SCC's zijn bijgevoegd en hebben betrekking op andere specifieke onderwerpen dan verspreiding. De partijen worden aangemoedigd ook het gebruik van die andere bepalingen te overwegen, aangezien zij zijn ontwikkeld om in samenhang te zijn en elkaar te versterken.

1. **Niet-verspreiding**

1.1. **Inleidende voorwaarden & regelingen**

1.1.1. De aanbieder zorgt ervoor dat alle contractuele regelingen gemakkelijk, snel en continu beschikbaar en toegankelijk zijn voor de klant a) op één speciale beveiligde online locatie; en b) in een begrijpelijk, menselijk leesbaar en machineleesbaar formaat. Daarnaast zorgt de aanbieder ervoor dat de contractuele regelingen voor de klant op een volledige en gestructureerde wijze downloadbaar of anderszins exporteerbaar zijn.

1.1.2. Contractuele regelingen moeten ten minste het volgende omvatten:

a) **naam en adres:** de volledige officiële bedrijfsnaam van de aanbieder als rechtspersoon, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, zijn of haar officiële rechtsvorm, nationaal registratienummer, volledig officieel adres en een btw-registratienummer;

b) **actuele overeenkomst:** de huidige, van een tijdstempel voorziene (en indien beschikbaar uitvoeringskopieën van de) overeenkomst, met inbegrip van alle voorwaarden, geaccepteerde aanbiedingen, voorwaarden, beleidsdocumenten, informatie, documentatie, bijlagen, onderliggende stukken en aanhangsels die van toepassing zijn tussen de aanbieder en de klant;

c) **historische gegevens:** de historische registratie van de overeenkomsten met tijdstempel, indien mogelijk gekoppeld aan eventuele aanvullende voorwaarden, met inbegrip van beleidsdocumenten, informatie, documentatie, bijlagen, onderliggende stukken en aanhangsels die van toepassing zijn tussen de aanbieder en de klant,

i) met inbegrip van bewijs van toegestane eenzijdige wijzigingen en de respectieve datums van de toegestane eenzijdige wijzigingen zoals uiteengezet in de SCC's over niet-wijziging.

Voor toegestane eenzijdige wijzigingen en de respectieve ingangsdatums van de toegestane eenzijdige wijzigingen, zie de SCC's over niet-wijziging.

d) **ecosysteem voor gegevensverwerking en -levering:** het actuele historische register en de gedetailleerde lijst van onderaannemers, gegevensverwerkers en/of andere relevante belanghebbenden uit het ecosysteem van de toeleveringsketen van de aanbieder, met inbegrip van namen en adressen als bedoeld in artikel 1.1.2, punt a);

e) **contactgegevens:** de huidige contactgegevens van de aanbieder, met inbegrip van gegevens over de functies van de belangrijkste contactpersoon, de belangrijkste technische contactpersoon en de belangrijkste contract- en administratieve contactpersoon, met inbegrip van hun respectieve functietitels, telefoonnummers en e-mailadressen die door de partijen zijn overeengekomen;

f) **verslaglegging over de operationele prestaties:** indien technisch haalbaar, een actueel en historisch overzicht van de operationele prestatierapportage door de aanbieder over de geleverde dienst en andere verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst; en

g) **kennisgeving:** alle juridische en andere relevante kennisgevingen met tijdstempel tussen de partijen of aan een partij in verband met de contractuele regelingen als bedoeld in artikel 1.1.2, punten a) en b).

In verschillende situaties is de aanbieder uit hoofde van de dataverordening verplicht tot het verstrekken van de vereiste informatie aan de klant. Deze verplichtingen komen tot uiting in de desbetreffende SCC's. Zo is informatie over de beschikbare procedures voor het overstappen en overdragen van gegevens (artikel 26 van de dataverordening) opgenomen in de SCC's over overstappen en uitstappen; de verplichting om duidelijke informatie te verstrekken over bekende risico's voor de voortgezette verlening van functies/diensten is opgenomen in de SCC's over beveiliging en bedrijfscontinuïteit en in de SCC's over overstappen en uitstappen.

1.2. **Rangorde**

In het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over het niet-verspreiden van toepasselijke contractdocumenten en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot het onderwerp van deze bepalingen, hebben deze bepalingen voorrang.

BIJLAGE X

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

over aansprakelijkheid

Hoewel gewoonlijk een aansprakelijkheidsbepaling is opgenomen in de algemene overeenkomst tussen de klant en de aanbieder, weerspiegelen de bepalingen van deze SCC's over aansprakelijkheid de geest van Verordening (EU) 2023/2854 (hierna de "dataverordening" genoemd) wat betreft het belang van eerlijke, redelijke en niet-discriminerende rechten en verplichtingen, en kunnen zij als zodanig een nuttige aanvulling vormen op de standaardbepalingen van een overeenkomst over aansprakelijkheid.

Daarom wordt aanbevolen een dergelijke bepaling op te nemen, aangezien deze essentieel is voor het evenwicht van de contractuele betrekkingen tussen de partijen en stimulansen biedt voor de naleving van de door de partijen overeengekomen rechten en verplichtingen. Met name kleine en middelgrote ondernemingen en andere organisaties kunnen deze SCC's nuttig vinden wanneer zij in hun overeenkomsten aansprakelijkheidsbepalingen overeenkomen. Het staat de klant en de aanbieder vrij om in hun overeenkomst aanvullende rechten en verplichtingen overeen te komen. Het gebruik van deze bepaling ontslaat de partijen er niet van ervoor te zorgen dat de toepasselijke dwingende bepalingen van het EU-recht of het nationale recht worden nageleefd en dienovereenkomstig worden aangepast.

Alvorens een overeenkomst te sluiten, kan de klant de verzekeringsmarkt controleren op het meest geschikte verzekeringsproduct voor zijn of haar behoeften. Advies inwinnen van een in verzekeringen gespecialiseerde deskundige wordt aanbevolen.

Andere door de Commissie aanbevolen modelcontractbepalingen zijn bijgevoegd en hebben betrekking op andere specifieke onderwerpen dan aansprakelijkheid. De partijen worden aangemoedigd ook het gebruik van die andere bepalingen te overwegen, aangezien zij zijn ontwikkeld om in samenhang te zijn en elkaar te versterken.

Onbeperkte aansprakelijkheid

In de regel moet elke partij bij de overeenkomst onbeperkt aansprakelijk zijn in gevallen van opzet, opzettelijk wangedrag of grove nalatigheid, met inbegrip van de niet-nakoming door een partij van de vertrouwelijkheidsverplichtingen met betrekking tot de gegevens van de andere partij of de verplichting om de gegevens niet te gebruiken voor andere doeleinden dan die welke uitdrukkelijk door de partijen zijn overeengekomen.

In de SCC's wordt aanbevolen de gevallen waarin de inbreuk opzettelijk is en het gevolg is van opzettelijk wangedrag, te scheiden en duidelijk te maken dat alle opzettelijke handelingen onder het contract vallen, ongeacht het recht dat op de overeenkomst van toepassing is. In sommige rechtsgebieden kan opzettelijk wangedrag synoniem zijn met opzet. In dergelijke gevallen kunnen de partijen besluiten geen onderscheid te maken tussen opzettelijk wangedrag en opzet.

Vrijstelling van onbeperkte aansprakelijkheid

Dataverwerkingsdiensten die worden verleend als niet-productieversies voor test- en evaluatiedoeleinden en voor een beperkte tijd (artikel 31, lid 2, van de dataverordening), zijn doorgaans niet bedoeld voor de verwerking van gevoelige gegevens (bijvoorbeeld bedrijfsgeheimen, persoonsgegevens of feitelijke productiegegevens). Dergelijke niet-productieversies zijn over het algemeen ook niet voldoende ontwikkeld voor een dergelijke verwerking en missen de capaciteiten, controles en configuratie die redelijkerwijs van de productieversie kunnen worden verwacht. De klant wordt sterk afgeraden om feitelijke productiegegevens in dergelijke niet-productieversies te verwerken. In deze SCC's wordt voorgesteld dat, indien de klant besluit dit te doen, dit op eigen risico is en dat de aanbieder niet aansprakelijk is indien zich in dergelijke gevallen een inbreuk op de vertrouwelijkheid van gegevens voordoet. In deze situatie kunnen door de partijen overeengekomen specifieke aansprakelijkheidsregelingen van toepassing zijn.

Evenzo voorziet de dataverordening in situaties waarin bepaalde verplichtingen niet van toepassing zijn op diensten waarbij de meeste hoofdkenmerken op maat zijn gemaakt, waarbij alle componenten zijn ontwikkeld voor een individuele klant of voor diensten die in een niet-productieomgeving worden geleverd. Bijgevolg moet de aansprakelijkheid voor die gevallen ook uitdrukkelijk worden overeengekomen.

Beperkte aansprakelijkheid

Het is de huidige zakelijke praktijk dat de partijen overeenkomen hun aansprakelijkheid (met name die van de aanbieder) in sommige gevallen te beperken. In deze SCC's worden drie belangrijke opties voorgesteld om de aansprakelijkheid te beperken:

— **Optie A:** de aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat de partijen op basis van een risicobeoordeling hebben vastgesteld. In het kader van deze optie voeren beide partijen een risicobeoordeling uit en verstrekken zij hun bevindingen in de precontractuele fase aan de andere partij. De andere partij kan de ontvangen risicobeoordeling afwijzen. Indien de risicobeoordeling wordt afgewezen, kunnen de partijen een van de andere opties toepassen om de aansprakelijkheid te beperken.

Er kunnen wijzigingen zijn in het volume van de van de aanbieder ontvangen diensten, evenals een wijziging van het toepassingsgebied (toevoeging van nieuwe diensten of verwijdering van sommige diensten). Dit kan wijzigingen van de risicobeoordeling vereisen en de partijen moeten de aansprakelijkheidsgrens aanpassen aan de werkelijke risicosituatie. De partijen worden aangemoedigd het voorbeeld van het model voor risicobeoordeling voor optie A te controleren, zodat zij zich bewust zijn van de risico's in verband met dataverwerkingsdiensten voor hun specifieke onderneming.

— **Optie B:** de aansprakelijkheid is beperkt tot directe schade. Gevolgschade zoals gederfde winst of gemiste besparingen zijn uitgesloten. Deze optie kan ook worden gecombineerd met opties A en C (d.w.z. de aansprakelijkheid beperken tot directe schade, maar niet hoger dan een bedrag dat door de partijen is vastgesteld na een risicobeoordeling of op een andere basis is bepaald).

— **Optie C**: de aansprakelijkheid van partijen is beperkt tot een vooraf overeengekomen maximumbedrag, dat bijvoorbeeld kan worden berekend op basis van i) het equivalent van de vergoedingen in één/meerdere jaren (betaald en verschuldigd) door de klant aan de aanbieder; ii) de door de aanbieder afgesloten verzekeringsdekking met betrekking tot de diensten; iii) het maximumbedrag dat door de algemene beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de aanbieder wordt gedekt; of iv) een combinatie van verschillende formules, bijvoorbeeld een formule die gekoppeld is aan de monetaire waarde van de diensten vermenigvuldigd met het bedrag dat gelijk is aan de totale jaarlijkse vergoedingen (betaald of (nog niet) verschuldigd uit hoofde van de overeenkomst) voor de diensten.

Vrijwaring: deze SCC's bevatten geen bepalingen inzake vrijwaring. De partijen worden aangemoedigd na te gaan of en, zo ja, in welke mate een partij de andere partij moet vrijwaren en vrijwaren van aanspraken van derden die zijn veroorzaakt door of verband houden met een wezenlijke niet-nakoming van verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst door handelingen of nalatigheden van de aansprakelijke partij, haar medewerkers, vertegenwoordigers of onderaannemers. In het geval van klanten kan de vrijwaring bijvoorbeeld van toepassing zijn op de schending door de aanbieder van zijn of haar vertrouwelijkheidsverplichtingen, van niet-gebruik of schending van intellectuele-eigendomsrechten van derden. Voor aanbieders kan de vrijwaring betrekking hebben op de schending door de klant van intellectuele-eigendomsrechten van derden of aanspraken van derden op de aanbieder met betrekking tot het hosten van illegale inhoud door de klant.

1. Aansprakelijkheid

1.1. Onbeperkte aansprakelijkheid

1.1.1. In geval van schending van de verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst gepleegd met opzet of veroorzaakt door opzettelijk wangedrag of grove nalatigheid, is de partij in overtreding aansprakelijk voor alle schade, met inachtneming van artikel 1.2 hieronder. [OPTIE] [Behoudens het in artikel 1.2 bepaalde, is de aanbieder onbeperkt aansprakelijk voor alle schade die aan de klant wordt toegebracht door een schending van de vertrouwelijkheid van de gegevens van de klant die in het kader van deze overeenkomst worden verwerkt.]

1.1.2. In geval van niet-nakoming van de verplichting om de gegevens van een partij niet te gebruiken voor andere doeleinden dan die welke uitdrukkelijk door de partijen zijn overeengekomen, is de niet-nakomende partij onbeperkt aansprakelijk voor alle schade.

De bedoeling achter de optie in artikel 1.1.1 is om de vertrouwelijkheid van alle klantgegevens te garanderen in overeenstemming met de vertrouwelijkheidsrechten en -verplichtingen en voor zover overeengekomen in de overeenkomst. Volgens de toepasselijke wetgeving (bv. AVG, NIS 2 enz.) kan een ontvanger van vertrouwelijke informatie bepaalde verplichtingen hebben om bepaalde informatie bekend te maken aan bepaalde personen/organisaties voor doeleinden die zijn overeengekomen en expliciet zijn beschreven in de overeenkomst.

1.2. Vrijstelling van onbeperkte aansprakelijkheid

1.2.1. Indien de partijen in overeenstemming met artikel 1.1.1 onbeperkte aansprakelijkheid overeenkomen, is de onbeperkte aansprakelijkheid van de aanbieder niet van toepassing op klantgegevens in een niet-productieversie van de dataverwerkingsdiensten van de aanbieder.

Zie artikel 31, lid 2, van de dataverordening en toelichting "Vrijstelling van onbeperkte aansprakelijkheid" van deze SCC's.

1.2.2. De aanbieder is niet aansprakelijk voor:

a) verplichtingen die niet van toepassing zijn op dataverwerkingsdiensten uit hoofde van i) artikel 23, punt d), van de dataverordening (het bereiken van functionele gelijkwaardigheid); ii) artikel 29 (stapsgewijze opheffing van overstapkosten); of iii) artikel 30, leden 1 en 3, van de dataverordening (technische aspecten van overstappen) indien de meeste hoofdkenmerken van de dataverwerkingsdiensten van de aanbieder op maat zijn gemaakt om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van de klant of indien alle componenten zijn ontwikkeld voor de doeleinden van de klant, en indien die dataverwerkingsdiensten niet op brede commerciële schaal worden aangeboden via de dienstencatalogus van de dataverwerkingsdiensten. De vrijstelling is van toepassing indien de aanbieder de klant vóór het sluiten van de overeenkomst voor dataverwerkingsdiensten heeft geïnformeerd dat de bovenstaande bepalingen van de dataverordening niet van toepassing zijn op genoemde diensten;

b) een inbreuk op de verplichtingen met betrekking tot het overstappen tussen dataverwerkingsdiensten die gedurende een beperkte periode als een niet voor productiedoeleinden bedoelde versie voor test- en evaluatiedoeleinden worden verleend.

1.3. **Beperkte aansprakelijkheid**

Optie A: bedrag bepaald door een risicobeoordeling

1.3.1. De partijen komen overeen hun aansprakelijkheid in geval van nalatige niet-nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te beperken tot een bedrag van [...] per gebeurtenis, ook wanneer een reeks samenhangende gebeurtenissen als één gebeurtenis geldt. Het bedrag wordt door de benadeelde partij te goeder trouw vastgesteld op basis van een risicobeoordeling of andere ramingen die door de partijen zijn overeengekomen in bijlage 1 (model voor risicobeoordeling). De risicobeoordeling wordt [... dagen] vóór de sluiting van de overeenkomst uitgevoerd en aan de andere partij verstrekt. Indien de risicobeoordeling niet door de andere partij wordt afgewezen, wordt de overeenkomst op deze basis gesloten.

De partijen kunnen te allen tijde overeenkomen de risico's opnieuw te beoordelen om rekening te houden met veranderingen in de risicosituatie met betrekking tot de diensten. Hiervoor kunnen zij gebruikmaken van het model in het voorbeeld [model voor risicobeoordeling]. Indien de herbeoordeling leidt tot een hoger of lager risico voor de partij, kan die partij verzoeken te onderhandelen over het aansprakelijkheidsplafond voor de diensten om rekening te houden met de verandering in het daaraan verbonden risico of met aanvullende voorwaarden waaraan moet worden voldaan, waaronder prijsstelling of wijzigingen van de overeengekomen overeenkomst inzake het dienstverleningsniveau. De partijen kunnen overeenkomen dat, indien binnen [drie maanden na het verzoek van de partij] geen overeenkomst wordt bereikt, het oorspronkelijk overeengekomen aansprakelijkheidsplafond ongewijzigd blijft.

Optie B: directe schade

1.3.2. De partijen komen overeen hun aansprakelijkheid in geval van nalatige niet-nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te beperken tot directe schade.

1.3.3. Directe schade omvat ook: i) kosten gemaakt om de oorzaak en omvang van de schade te bepalen; ii) kosten die de benadeelde partij heeft gemaakt om directe schade te voorkomen of te beperken, mits die kosten er daadwerkelijk toe hebben geleid dat zij zijn voorkomen of beperkt; iii) schade als gevolg van beschadigde, niet-beschikbare of verloren gegevens; en iv) kosten die een partij heeft gemaakt om ervoor te zorgen dat de diensten voldoen aan de in de overeenkomst overeengekomen gebruiksniveaus, indien de andere partij een dergelijke inbreuk niet binnen de overeengekomen termijn heeft verholpen.

1.3.4. Wanneer een reeks samenhangende gebeurtenissen als één gebeurtenis geldt, is de totale aansprakelijkheid van de ene partij jegens de andere partij voor dergelijke directe schade als bedoeld in de vorige zin beperkt tot het bedrag van [...].

Optie C: maximumbedrag

1.3.5. De partijen komen overeen hun aansprakelijkheid in geval van nalatige niet-nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst, ook wanneer een reeks samenhangende gebeurtenissen als één gebeurtenis geldt, te beperken tot een maximumbedrag van [...].

1.4. **Kennisgevingen**

De partijen komen overeen dat elke kennisgeving tussen hen met betrekking tot deze bepalingen over aansprakelijkheid plaatsvindt via (*de partijen vullen het gekozen communicatiemiddel in, met inbegrip van passende elektronische middelen*).

1.5. **Rangorde**

In het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over aansprakelijkheid en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot de beëindiging van de overeenkomst met betrekking tot aansprakelijkheid binnen het toepassingsgebied van deze bepalingen, hebben deze bepalingen voorrang.

Aanhangsel 1

Model voor risicobeoordeling

Om de aan de dienst verbonden risico's te bepalen, voert een partij een beoordeling uit waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke risico's van nalatige niet-nakoming door de andere partij in het kader van de overeenkomst.

Deze risicobeoordeling moet te goeder trouw worden uitgevoerd. Zij moet een realistische afspiegeling zijn van mogelijke schade. Wanneer de geraamde bedragen te laag zijn, wordt aansprakelijkheid voor hogere schade uitgesloten. Wanneer de geraamde bedragen te hoog zijn, kan de andere partij weigeren aansprakelijkheid te aanvaarden of hogere kosten verlangen.

Waar nodig kunnen extra risico's worden opgenomen.

Risicobeschrijving		Raming schade
Bedrijfsonderbreking Verlies van omzet als gevolg van contractbreuk. Er kan rekening worden gehouden met een mogelijke uitvaltijd van de dienst en de gevolgen daarvan voor de activiteiten of werkzaamheden van de partij.	EUR	
Gegevensherstel Veronderstelde kosten voor het herstellen van verloren, niet-beschikbare of beschadigde gegevens. De partijen kunnen worden verplicht maatregelen te nemen om hun risico's te beperken, bijvoorbeeld door back-upgegevens bij een andere aanbieder of ter plaatse te hebben.	EUR	
Boeten van de overheid Boeten van de overheid opgelegd aan ondernemingen zijn bijvoorbeeld boeten voor schending van wet- of regelgeving inzake gegevensbescherming als gevolg van de exploitatie van de dienst door de aanbieder.	EUR	
Verlies van bedrijfsgeheimen De openbaarmaking van bedrijfsgeheimen kan leiden tot verlies van zakelijke kansen. Dergelijke schade kan bij wet worden verhaald.	EUR	
Inbreuk in verband met persoonsgegevens en herstelmaatregelen Een inbreuk in verband met persoonsgegevens kan leiden tot verschillende soorten directe kosten in verband met juridische kosten, proceskosten en inspanningen voor gegevensherstel om problemen met de gegevenskwaliteit in verband met de inbreuk weg te nemen.	EUR	
Reputatieschade De partijen kunnen de gevolgen voor de reputatie van de onderneming in overweging nemen en nagaan welke maatregelen nodig zullen zijn (bv. reclame en campagnes om de reputatieschade te compenseren). Dergelijke kosten kunnen moeilijk volledig te verhalen zijn in gerechtelijke procedures.	EUR	
Aansprakelijkheid van derden Aansprakelijkheid van derden omvat mogelijke aansprakelijkheid, bijvoorbeeld jegens leveranciers, klanten, onderaannemers en derden.	EUR	
Totaal risico van mogelijke schade (som)	**EUR**	

Aangezien dataverwerkingsdiensten op schaalbare en elastische wijze worden verleend, kunnen zowel het gebruik van de door de aanbieder geleverde dienst als het aansprakelijkheidsrisico in de loop van de overeenkomst variëren, vaak binnen het bereik van de dienstverleningsovereenkomsten. Bij de beoordeling van de risico's op het moment dat de overeenkomst wordt gesloten of op periodieke basis, wordt de partijen geadviseerd om naast de mogelijke maximale theoretische schade rekening te houden met de veranderende aard en omvang van de diensten. Dit zou een realistischere waarde voor het gemiddelde of verwachte gebruik van de dienst mogelijk maken. De partijen moeten de beoordeling ook afstemmen op hun interne planning. Niet alle vermelde risicocategorieën kunnen gelijkelijk van toepassing zijn op een klant en aanbieder of op de specifieke branche van een klant.

BIJLAGE XI

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

over niet-wijziging

Het is belangrijk dat de partijen zich kunnen beroepen op de contractueel overeengekomen rechten en verplichtingen en dat deze rechten en verplichtingen niet eenzijdig worden gewijzigd, tenzij onder duidelijke en onderling overeengekomen voorwaarden. Dit geldt met name voor kleine en middelgrote ondernemingen of andere organisaties, die mogelijk niet over voldoende middelen beschikken om de mogelijke gevolgen van deze eenzijdige wijzigingen voor hun activiteiten en opdracht te beoordelen. De SCC's over niet-wijziging zijn bedoeld om de partijen meer duidelijkheid en vertrouwen te geven bij het overeenkomen van voorwaarden met betrekking tot eenzijdige wijzigingen. Deze SCC's hebben betrekking op relevante scenario's en mogelijke contractuele regelingen die daarmee verband houden. Zij zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat dergelijke eenzijdige wijzigingen de belangen van geen van beide partijen schaden.

Aanpak van eenzijdige wijzigingen

Als algemene regel geldt dat de overeenkomst (met inbegrip van de SCC's) door geen van beide partijen eenzijdig kan worden gewijzigd en dat hierover onderling overeenstemming moet worden bereikt. Bepaalde eenzijdige wijzigingen zijn alleen toegestaan onder strikte voorwaarden als bepaald in deze SCC's. Dit komt tot uiting in de artikelen 1.1.1 tot en met 1.1.3 van deze SCC's.

In deze SCC's wordt erkend dat de aanbieder in bepaalde omstandigheden eenzijdige wijzigingen van de aangeboden diensten moet kunnen voorstellen. Deze worden "toegestane eenzijdige wijzigingen" genoemd en zijn opgenomen in de artikelen 1.1.3 tot en met 1.1.6 van deze SCC's. Een toegestane eenzijdige wijziging kan slechts één keer worden voorgesteld en moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

1) zij verbetert de positie van de klant met betrekking tot zijn gebruik van de dienst vanuit contractueel, financieel, organisatorisch, operationeel, serviceniveau-, nalevings- of een ander oogpunt; en

2) zij wordt uiterlijk dertig kalenderdagen voordat een dergelijke voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging voor de klant van kracht wordt, aan de klant meegedeeld.

De kennisgevingsperiode stelt de klant in staat om de informatie te beoordelen, evenals de haalbaarheid en impact voor de klant en de belanghebbenden, systemen en diensten van de klant.

Andere door de Commissie aanbevolen modelcontractbepalingen zijn bijgevoegd en hebben betrekking op andere specifieke onderwerpen dan niet-wijziging. De partijen worden aangemoedigd ook het gebruik van die andere bepalingen te overwegen, aangezien zij zijn ontwikkeld om in samenhang te zijn en elkaar te versterken.

1. **Niet-wijziging**

1.1. **Wijzigingen**

1.1.1. Elke wijziging van de overeenkomst ("wijziging") moet schriftelijk worden gedaan, onder meer met behulp van passende elektronische middelen, en moet vooraf met wederzijdse instemming worden goedgekeurd, ook met passende elektronische middelen.

1.1.2. Onverminderd artikel 1.1.1 heeft de aanbieder het recht om de overeenkomst te wijzigen indien dit vereist is om te voldoen aan dwingend toepasselijk recht dat nog niet van kracht was vóór de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst.

1.1.3. Behoudens het in artikel 1.1.2 bepaalde is de aanbieder slechts gerechtigd een eenzijdige wijziging van de diensten voor te stellen, mits:

a) een dergelijke wijziging gunstig is voor het gebruik van de dataverwerkingsdiensten door de klant, bijvoorbeeld doordat deze bestaat uit materiële verbeteringen van de dienst of noodzakelijk is om veiligheidsredenen; en

b) aan alle voorwaarden van de artikelen 1.1.4 tot en met 1.1.6 ("toegestane eenzijdige wijziging") is voldaan.

1.1.4. Geen enkele voorgestelde eenzijdige wijziging op grond van artikel 1.1.3 mag door de aanbieder worden gebruikt om direct of indirect wijzigingen met terugwerkende kracht door te voeren of af te dwingen, of om bepalingen in de overeenkomst te wijzigen die betrekking hebben op een of meer van de volgende aspecten met betrekking tot:

a) rechtskeuze en forumkeuze;

b) wijzigingen of procedures voor de wijziging van de overeenkomst;

c) duur en beëindiging;

d) aansprakelijkheid;

e) vertrouwelijkheid;

f) methoden voor het gebruik van onderaanneming en methoden voor de wijziging van onderaannemers;

g) toegangs- en informatierechten;

h) kwalitatieve doelstellingen op het gebied van het dienstverleningsniveau;

Wijzigingen met betrekking tot reeds overeengekomen kwantitatieve en kwalitatieve prestatiedoelstellingen voor diensten binnen de overeengekomen dienstverleningsniveaus met bijbehorende boeten en/of dienstenkredieten kunnen worden voorgesteld als een toegestane eenzijdige wijziging overeenkomstig artikel 1.1.3.

i) prijsstellingsregels of andere financiële regels;

Een wijziging van de overeengekomen vergoedingen kan worden voorgesteld als een toegestane eenzijdige wijziging overeenkomstig artikel 1.1.3, maar de onderliggende regels, zoals de prijsindexeringsmethode, moeten zelf door de partijen onderling worden overeengekomen.

j) de locatie waar de gegevens worden verwerkt of opgeslagen als die locatie zich buiten de EU bevindt.

Wijzigingen tussen EU-locaties kunnen door de partijen worden overeengekomen vanaf het begin van hun contractuele relatie of kunnen door de aanbieder worden voorgesteld als een toegestane eenzijdige wijziging. Wanneer de locatie waar gegevens worden verwerkt of opgeslagen echter verandert van een locatie binnen de EU naar een locatie buiten de EU of van een locatie buiten de EU naar een andere locatie buiten de EU, moeten de partijen deze wijziging onderling overeenkomen.

1.1.5. In het geval van een voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging moet de aanbieder:

a) de klant niet later dan dertig kalenderdagen, tenzij anders vereist door de toepasselijke wetgeving voordat de voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging van kracht wordt, op de hoogte stellen;

b) de klant op een duidelijke en begrijpelijke manier informatie te verstrekken, waaronder:

i) het toepassingsgebied, de nadere bijzonderheden en de termijnen van de voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging;

ii) waarom de voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging vereist is, ook met betrekking tot het voordeel ervan voor het gebruik van de dataverwerkingsdiensten door de klant;

iii) het verschil tussen de heersende situatie en de situatie na de voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging. Dit omvat in het bijzonder alle contractuele, financiële, organisatorische, operationele, serviceniveau- en nalevingsgerelateerde gevolgen voor de klant, indien van toepassing;

De beschrijving van een dergelijk verschil moet betrekking hebben op de verwachte situatie met betrekking tot de relevante soorten bestaande klanten, rekening houdend met de in artikel 1.1.5, punt b), iii), vermelde categorieën. Dit om ervoor te zorgen dat de meest waarschijnlijke gevolgen van een aangemelde eenzijdige wijziging zichtbaar zijn voor en begrepen worden door de klant. In dit opzicht verplicht deze bepaling de aanbieder niet om een beoordeling op maat van individuele klanten aan te melden.

iv) het beoogde tijdschema voor de uitrol en uitvoering, en de daarmee verband houdende ingangsdatum van de voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging die in werking treedt.

1.1.6. Indien de aanbieder voldoet aan de voorwaarden van artikel 1.1.5 wordt de klant geacht de voorgestelde toegestane eenzijdige wijziging te hebben aanvaard op de ingangsdatum van de toegestane eenzijdige wijziging.

1.1.7. Indien de aanbieder de artikelen 1.1.2 tot en met 1.1.5 schendt met betrekking tot de wijziging van de overeenkomst, heeft de klant het recht de overeenkomst zonder extra kosten te beëindigen en vergoeding te verkrijgen van de geleden schade (met inbegrip van de kosten voor het overstappen naar een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten). Dit doet geen afbreuk aan de andere rechten en rechtsmiddelen van de klant, onder meer met betrekking tot het vorderen van een voorlopige voorziening bij een toepasselijke bevoegde rechterlijke instantie om de aanbieder te gelasten de overeengekomen diensten te blijven leveren en om eventuele geleden schade vergoed te verkrijgen.

Indien de wijziging van de overeenkomst door de aanbieder niet in overeenstemming is met de contractuele bepalingen, moet de klant het recht hebben om de overeenkomst te beëindigen, hetgeen in de praktijk ook zou moeten inhouden dat een overstapbericht wordt verstuurd om het overstapproces in gang te zetten (zie SCC's over overstappen en uitstappen, optie A, indien de partijen overeenstemming hadden bereikt over een overstap- en uitstapplan, en optie B in het geval van het gebruik van overstaptools). In dergelijke gevallen moet de klant echter het recht hebben om de schade te verhalen die hij of zij heeft geleden door "gedwongen" te worden om over te stappen naar een andere aanbieder, inclusief de kosten die hij of zij heeft gemaakt en andere gerelateerde schade die hij of zij heeft geleden (zie SCC's over aansprakelijkheid).

1.2. **Kennisgevingen**

De partijen komen overeen dat elke kennisgeving tussen hen met betrekking tot deze bepalingen over niet-wijziging plaatsvindt via (*de partijen vullen het gekozen communicatiemiddel in, met inbegrip van passende elektronische middelen*).

1.3. **Rangorde**

In het geval van een conflict of tegenstrijdigheid tussen deze bepalingen over aansprakelijkheid en andere toepasselijke contractuele regelingen, voorwaarden of andere toepasselijke overeenkomsten met betrekking tot het wijzigen van de overeenkomst binnen het toepassingsgebied van deze bepalingen, hebben deze bepalingen voorrang.

BIJLAGE XII

STANDAARDCONTRACTBEPALINGEN

Definities

Voor de toepassing van de SCC's worden de gebruikte termen als volgt gedefinieerd:

"overeenkomst": de schriftelijke overeenkomst tussen de partijen met betrekking tot het verlenen van diensten, elke wijziging daarvan of aanvulling daarop, alsmede alle handelingen in verband met de uitvoering van de overeenkomst(en), met inbegrip van, in het bijzonder, de aanhangsels daarbij;

"aanhangsel": een aanhangsel, bijlage of bewijsstuk waarnaar uitdrukkelijk wordt verwezen in de overeenkomst;

"klant van de dataverwerkingsdienst (klant)": als gedefinieerd in artikel 2, punt 30, van de dataverordening, een natuurlijke of rechtspersoon die een contractuele relatie is aangegaan met een aanbieder van dataverwerkingsdiensten, met als doel gebruik te maken van een of meer dataverwerkingsdiensten;

"gegevens": als gedefinieerd in artikel 2, punt 1, van de dataverordening, elke digitale weergave van handelingen, feiten of informatie en elke compilatie van dergelijke handelingen, feiten of informatie, ook in de vorm van geluids-, visuele of audiovisuele opnames;

"dataverordening": Verordening (EU) 2023/2854;

"gegevensextractiekosten": als gedefinieerd in artikel 2, punt 35, van de dataverordening, gegevensoverdrachttarieven die in rekening worden gebracht aan klanten om via het netwerk hun gegevens uit de ICT-infrastructuur van een aanbieder van dataverwerkingsdiensten te extraheren naar de systemen van een andere aanbieder of naar een on-premises ICT-infrastructuur;

"dataverwerkingsdienst": als gedefinieerd in artikel 2, punt 8, van de dataverordening, een digitale aan een klant aangeboden dienst die alomtegenwoordige en on-demand netwerktoegang mogelijk maakt tot een gedeelde pool van configureerbare, schaalbare en elastische computercapaciteit van gecentraliseerde, gedistribueerde of sterk gedistribueerde aard, die snel ter beschikking kan worden gesteld en worden vrijgegeven met minimale beheersinspanningen of tussenkomst van een dienstverlener. Voor de toepassing van deze overeenkomst hebben de genoemde dataverwerkingsdiensten betrekking op de door de aanbieder aan de klant geleverde of te leveren diensten zoals overeengekomen in de overeenkomst;

"bestemmingsaanbieder": in de zin van artikel 2, punt 34, van de dataverordening, de aanbieder van dataverwerkingsdiensten naar wie de klant van een dataverwerkingsdienst overstapt met het oog op het gebruik van een andere dataverwerkingsdienst van dezelfde soort, of andere diensten;

"oorspronkelijke aanbieder": in de zin van artikel 2, punt 34, van de dataverordening, de rechtspersoon waarmee de klant een contractuele relatie is aangegaan met betrekking tot het leveren van dataverwerkingsdiensten en andere diensten door de aanbieder in het kader van de overeenkomst, en van welke de klant nu voornemens is over te stappen naar een andere aanbieder;

"digitale activa": als gedefinieerd in artikel 2, punt 32, van de dataverordening, elementen in digitale vorm, inclusief toepassingen, waarvoor de klant het gebruiksrecht heeft, onafhankelijk van de contractuele relatie met de dataverwerkingsdienst die hij of zij voornemens is te verlaten om over te stappen;

"exporteerbare data": als gedefinieerd in artikel 2, punt 38, van de dataverordening, de input- en outputgegevens, met inbegrip van metagegevens, die direct of indirect worden gegenereerd, of worden medegegenereerd, door het gebruik door de klant van de dataverwerkingsdienst, met uitzondering van activa of gegevens die beschermd zijn door intellectuele-eigendomsrechten of die een bedrijfsgeheim vormen, van aanbieders van dataverwerkingsdiensten of derden;

"incident": een fysieke, technische of organisatorische inbreuk op de beveiliging, een incident of een soortgelijke gebeurtenis die/dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de beveiliging en de bedrijfscontinuïteit, aangezien dit een ernstige verstoring heeft veroorzaakt of kan veroorzaken van toepasselijke IT-systemen en -activiteiten die tussen de aanbieder en de klant worden gebruikt tijdens het overstapproces, of met betrekking tot het gebruik van de diensten, de exporteerbare gegevens en digitale activa van de klant door de klant. Zie de SCC's over beveiliging en bedrijfscontinuïteit;

“interoperabiliteit”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 40, van de dataverordening, het vermogen van twee of meer dataruimten of communicatienetwerken, systemen, verbonden producten, toepassingen, dataverwerkingsdiensten of componenten om gegevens uit te wisselen en te gebruiken teneinde hun functies te vervullen;

“metagegevens”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 2, van de dataverordening, een gestructureerde beschrijving van de inhoud of het gebruik van gegevens die het vinden en gebruiken van die gegevens vergemakkelijkt;

“niet-persoonsgebonden gegevens”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 4, van de dataverordening, andere gegevens dan persoonsgegevens;

“on-premises ICT-infrastructuur”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 33, van de dataverordening, ICT-infrastructuur en computermiddelen die eigendom zijn van of worden gehuurd of geleased door de klant en zich in het datacentrum van de klant zelf bevinden en door de klant of een derde worden geëxploiteerd;

“andere diensten”: alle professionele diensten, van welke aard dan ook, die door de aanbieder aan de klant worden verleend in het kader van de overeenkomst zoals daarin gedefinieerd, en die geen dataverwerkingsdiensten zijn;

“partij”: de klant of de aanbieder;

“partijen”: zowel de klant als de aanbieder;

“persoonsgegevens”: als gedefinieerd in artikel 4, punt 1, van Verordening (EU) 2016/679 (“AVG”);

“plan”: het overstap- en uitstapplan als bedoeld in optie A in de SCC’s over overstappen en uitstappen, zoals overeengekomen tussen de partijen in het kader van de overeenkomst;

“verwerking”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van de dataverordening, een bewerking of een geheel van bewerkingen die al dan niet op geautomatiseerde wijze op gegevens of datasets worden uitgevoerd, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, bekendmaken door middel van doorgeven, verspreiden of anderszins ter beschikking stellen, op een lijn brengen of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;

“aanbieder van dataverwerkingsdiensten (aanbieder)”: een natuurlijke of rechtspersoon die een contractuele relatie is aangegaan met een klant met als doel een of meer dataverwerkingsdiensten ter beschikking te stellen;

“dienst van hetzelfde type”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 9, van de dataverordening, een reeks dataverwerkingsdiensten met dezelfde primaire doelstelling, hetzelfde dataverwerkingsdienstenmodel en dezelfde voornaamste functionaliteiten;

“diensten”: zowel de dataverwerkingsdiensten als alle andere diensten zoals overeengekomen door de partijen in het kader van de overeenkomst;

“vergoeding voor diensten”: de vergoedingen die de klant verschuldigd zijn aan de aanbieder als tegenprestatie voor de levering van diensten zoals overeengekomen door de partijen in het kader van de overeenkomst;

“overstappen”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 34, van de dataverordening, het proces waarbij een oorspronkelijke aanbieder van dataverwerkingsdiensten, een klant van een dataverwerkingsdienst en, waar van toepassing, een bestemmingsaanbieder van dataverwerkingsdiensten zijn betrokken, waarbij de klant van een dataverwerkingsdienst van dataverwerkingsdienst verandert en een andere dataverwerkingsdienst van hetzelfde type of een andere dienst begint te gebruiken, die wordt aangeboden door een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten, of een on-premises ICT-infrastructuur begint te gebruiken, onder meer door het extraheren, transformeren en uploaden van de gegevens;

“overstapkosten”: als gedefinieerd in artikel 2, punt 36, van de dataverordening, andere kosten dan de standaardvergoedingen voor dienstverlening of boeten voor voortijdige beëindiging, opgelegd door een aanbieder van dataverwerkingsdiensten aan een klant voor de bij deze verordening voorgeschreven acties betreffende het overstappen naar het systeem van een andere aanbieder of naar een on-premises ICT-infrastructuur, met inbegrip van gegevensextractiekosten.